NR INDEKSU: 346 543 ISSN 1506-4026

Nr 17/2004 (153) 4.08 – 17.08

To prostsze niż myślisz

Dwutygodnik

Komputer ŚWIAT

www.komputerswiat.pl

tylko 4,50 zł w tym 7% VAT

Tylko u nas! s. 60

DOOM 3

Pierwsze wrażenia z gry

Pierwsze zdjęcia

Ochronią twoje dane

Porównanie 14 firewalli – programów do zabezpieczania peceta przed intruzami s. 18

ISSN 1506-4026 9 771506 402049 1 7

Telekomunikacja s. 66

Budka jak komórka

Wyślij e-mail i SMS z budki telefonicznej

Magazyn s. 46

Kot Garfield – z komiksu na ekran

Raport z Hollywood

Dla ambitnych s. 38

Składaj bity

Robimy hip-hop w darmowym programie

Test sprzętu

Wystrzałowy komputer

Jaki gadżet warto dokupić do peceta s. 30

Poradnik: Co musisz wiedzieć o tunerze telewizyjnym s. 56

HIT NUMERU!

Tatuaże na wakacje od POPCORNU!

Już w Twoim kiosku!

Od redaktora

Komputer ŚWIAT

Wiesław Małecki

Drodzy Czytelnicy!

Trzy lata temu w rubryce Interfejs z ludzką twarzą zamieściliśmy śmieszny, jak na tamten czas, rysunek, który przedstawiał ojca pytającego syna, jak wysłać z budki telefonicznej SMS. Wówczas czynność ta wydawała się absurdalna. I oto mamy SMS-y w budkach! A nawet więcej, bo e-maile też (czytaj więcej na stronie 66).

Z tych nowoczesnych usług możemy korzystać w budkach z logo Telekomunikacji Polskiej. Tak, tak, tej samej, o której nie myślimy zbyt życzliwie.

Często słyszę utyskiwania na krnąbrność naszego największego operatora: TP jest be, bo u nich drogo, TP jest be, bo nie można się dodzwonić, bo konsultanci niekompetentni, bo zupa za słona... Myślę sobie, że dzieje się tak, ponieważ w dziesięciomilionowej rzeszy klientów dużo więcej znajdzie się nieusatysfakcjonowanych niż wśród kilkuset tysięcy abonentów konkurencji. To pewnie problem skali. Poza tym – dużo głośniej krzyczą krytycy niż zadowoleni. A tych przybywa. Telefony mają już chyba wszyscy chętni, Neostrada staniała ostatnio do 60 złotych miesięcznie, a i problemów technicznych z nią coraz mniej.

Na pewno ma Telekomunikacja Polska jeszcze sporo do zrobienia. Odrobić lekcje musi niewątpliwie z komfortu obsługi klientów oraz cen swoich usług. A gdy to się stanie, może poszukamy innego chłopca do bicia?

wmalecki@komputerswiat.pl

Nowości

Sprzęt 4
Płaskie jak w notebooku 6
Programy 8
Internet 10
Dla ambitnych 12
Gry 13
Audio/Wideo/Foto 14
Telekomunikacja 15
Rynek 16
Przed mikrofonem 17

FOT. OKŁADKA: FREE/EAST NEWS/ZEFA/montaż Komputer ŚWIAT

Temat z okładki

Firewalle:
Skuteczna obrona 18
- Testujemy sami 19
- Prezentacja testowanych modeli 19
- Wskazówki dotyczące zwycięzcy 24
- Wyniki testu 26

Test sprzętu

Z okładki **Gadżety komputerowe:**
Efektowne dodatki 30

Internet

Gry online:
Gramy w sieci 34
- Popularne serwisy z grami online 34

Kącik webmastera 36
Ciekawe strony 37

Dla ambitnych

Z okładki **Tworzenie muzyki w programie eJay:**
Składaj bity! 38
- Utwór instrumentalny 38
- Własna perkusja 40
- Studio efektów 42
- Dodajemy wokal 42
- Scratchujemy 44

Magazyn

Z okładki **Garfield:**
Pomarańczowy leniuch 46
Krzyżówka 48
Na luzie 49

Wskazówki

Pecet przyjaciel 50
- Windows 98/Me/XP 50
- Word 97/2000/XP/2003 52
- Excel XP/2003 52
- Winamp 5 53
- Windows Media Player 9 53
- Opera 7.x 53
- Paint Shop Pro 8 54
- IrfanView 3.9 54

Poradnik

Z okładki **Jak używać tunera telewizyjnego:**
Tajemnice kart telewizyjnych 56
- Jak wybrać dobry tuner 56
- Podłączamy dźwięk 56
- Antena 57
- Karta telewizyjna i BIOS 58
- Alternatywne oprogramowanie 58

Gry

Z okładki **Doom 3:**
Piekło na Marsie 60
- Przeciwnicy z piekła rodem 61
- Najważniejsze bronie 61

Audio/Wideo/Foto

Nowości filmowe i muzyczne/Program TV .. 64

Telekomunikacja

Z okładki **SMS-y i e-maile z budki:**
Zamiast komputera 66

Rynek

Prawa klienta, cz. 3:
Natrętnym reklamom – NIE! 68
Najniższe ceny w kraju 72
Najlepsze na rynku 73
Kiosk 76
Mix – prasówka, statystyki, intermonitor .. 77
Listy Czytelników; Porady prawnika 78
Najlepsze adresy WWW 80
Na czatach z Komputer ŚWIATEM 81

Od redakcji

W następnym numerze; Stopka redakcyjna .. 82

Komputer ŚWIAT Film na DVD

Za garść dolarów

słynny western z udziałem Clinta Eastwooda i muzyką Ennia Morricone

Już w kioskach!

ekspresem

Gryzoń nie gra w kulki...

Firma Media-Tech przedstawiła nową mysz komputerową o symbolu MT-1015. Gryzoń jest zmutowany według obowiązujących dzisiaj reguł: nie ma kabla (łączność z pecetem drogą radiową w zasięgu 1,5 metra), ma za to 01 **sensor optyczny**. Kursor na ekranie pecета ma być posłuszny pięciu przyciskom i rolce do przewijania na korpusie myszy. Cena: około 120 złotych.

Info: ➜ www.media-tech.pl

Jesienne jabłka

Na wrzesień 2004 roku firma Apple (jabłko) przełożyła termin premiery nowych modeli biurkowych komputerów z serii iMac. Pierwotnie macintoshe miały trafić na rynek w lecie. Obserwatorzy IT uważają, że motyw tej decyzji jest jasny: Apple chce przed wprowadzeniem nowych iMaków sprzedać jak najwięcej starszych modeli.

Info: ➜ www.cnet.com

Telewizja w walizce

Ciekawą koncepcję zapowiada firma Toshiba, znany producent notebooków. Przenośny komputer o nazwie Qosimo ma ucieszyć telemaniaków. Umożliwi ponoć oglądanie telewizji na ekranie notebooka bez konieczności uruchamiania w walizce systemu operacyjnego. Obraz ma być wyświetlany na 15-calowym ekranie. Data premiery i cena Qosimo nie są jeszcze znane.

Info: ➜ www.zdnet.com

Płaszczka Logitecha

Ciekawe zestawy biurkowe

Klawisze na jednym poziomie to rozwiązanie, które nie wszystkim użytkownikom może się spodobać

Odezwała się firma Logitech, znany na rynku producent akcesoriów do pecetów. Nowa propozycja to zestaw Cordless Desktop LX500 złożony z bezprzewodowej klawiatury i myszy. Logitech szczególną uwagę zwraca na klawiaturę. Jej grubość – tylko nieco ponad dwa centymetry. Ergonomicznym rozwiązaniem ma być umieszczenie wszystkich klawiszy na tym samym poziomie, co ponoć mniej męczy dłonie i przedramiona niż w wypadku tradycyjnych klawiatur. Na wyposażeniu znalazł się cały zestaw dodatkowych przycisków internetowych i multimedialnych, a także wbudowana w klawiaturę rolka służąca nie tylko do przewijania dokumentów, lecz także do zmiany rozmiarów na przykład zdjęć na ekranie komputera.

Info: Logitech, tel. (022) 8448278, ➜ www.logitech.com cena: ok. 350 zł

Sądząc po stylistyce Mode Com liczy na to, że zestaw MC 8800 przyciągnie głównie młodych użytkowników pecetów

Tercet w stylu techno

Zestaw głośników firmy Mode Com na rynku

Firma Mode Com znana była dotąd w Polsce przede wszystkim jako producent obudów do pecetów. Postanowiła jednak poszerzyć swoją ofertę. Mowa o nowych zestawach głośników. Jednym z nich jest komplet o symbolu MC 8800. Muzyczny zespół składa się z trzech członków: dwóch głośników satelitarnych oraz jednego subwoofera (służącego do odtwarzania najniższych tonów). Według producenta satelity dysponują mocą 15 W każdy, natomiast subwoofer może grać z maksymalną mocą 25 W. Na przednim panelu tego ostatniego głośnika umieszczono pokrętła regulujące siłę głosu oraz barwę dźwięku. Wszystkie trzy elementy MC 8800 mają drewniane obudowy.

Info: Mode Com, tel. (022) 5974848, ➜ www.modecom.pl cena: ok. 160 zł

Towarzyszka gracza

Sprawny monitor LCD

Ekran o przekątnej 19 cali to pierwsza rzucająca się w oczy cecha nowego 02 **monitora LCD** 190S5 firmy Philips. Rozdzielczość obrazu – 1280x1024 piksele. Co zatem upoważnia Komputer ŚWIAT do obdarzenia dziewiętnastki mianem towarzyszki komputerowych graczy? Przede wszystkim parametr zwany czasem reakcji matrycy – ma on wynosić 12 milisekund (im krótszy czas reakcji, tym płynniejsze wyświetlanie dynamicznych obrazów). Można więc zakładać, że 190S5 poradzi sobie z zaawansowanymi graficznie najnowszymi grami (w rodzaju Dooma 3).

Info: Philips Polska, tel. (022) 5710000, ➜ www.philips.pl cena: ok. 2950 zł

Cena monitora Philipsa – taka jak wyścigowego peceta do gier...

Benq: następny w kolejce

Kolejny napęd dwuwarstwowy

Ostatni krzyk mody wśród producentów sprzętu komputerowego to nagrywarki DVD zwane dwuwarstwowymi. Kolejny przykład: napęd DW 1600 oferowany przez firmę Benq. Za jego pomocą 8,5-gigabajtowa płyta DVD ma być nagrywana z prędkością 2,4x. Ale to nie wszystko – krążki DVD+R/RW zapisywane mają być w 16-krotnym tempie. Wizerunek urządzenia psuje pewien szczegół – na razie napęd nie obsługuje formatu DVD-R/RW. Producent zapowiada, że jesienią 2004 roku dostępne będzie darmowe uaktualnienie oprogramowania nagrywarki, które umożliwi zapis w standardzie DVD-R/RW.

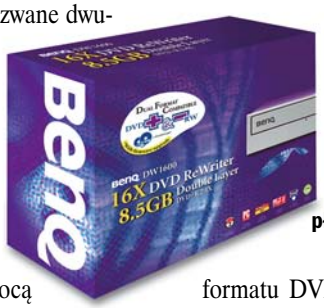

DW1600: nowy, ale niezbyt wszechstronny zawodnik w dyscyplinie dwuwarstwowego zapisu płyt DVD

Info: AB SA, tel. (071) 3240550, ➜ www.ab.pl cena: ok. 530 zł

hity Komputer ŚWIAT — Notowania z giełdy

18 lipca 2004

Podane wartości przedstawiają największe zwyżki i spadki cen sprzętu na Warszawskiej Giełdzie Komputerowej w dniach 17-18.07.2004 roku w porównaniu z poprzednim tygodniem

Produkt nazwa	aktualna cena w zł	wzrost lub spadek ceny w zł
Dysk twardy Seagate Barracuda 160 GB	440	▼ 50
Karta graficzna Sapphire Radeon 9600XT 128 MB	690	▼ 30
Płyta główna Abit IC7-G	640	▼ 30
Procesor AMD Athlon XP 2400+ OEM	300	▼ 20
Nagrywarka Lite-ON DVD(+/-)R/RW SOHW-812S	370	▼ 10
Nagrywarka TEAC CD-RW 52/24/52 BOX	190	▼ 10

Współpraca: Serwis Warszawskiej Giełdy Komputerowej http://wgk.waw.pl/

na plusie

Coraz większy tort

Raporty firmy analitycznej IDC wskazują, że drugi kwartał 2004 roku był pomyślny dla branży IT. Od kwietnia do czerwca sprzedano na całym świecie niemal 40 milionów komputerów. Największym apetytem na nowy sprzęt wykazali się mieszkańcy Europy, Środkowego Wschodu i Afryki (rejon zwany EMEA) – wszędzie tam sprzedaż wzrosła o prawie 20 procent. W czołówce producentów komputerów bez zmian – na pierwszym miejscu Dell, za nim HP i IBM.

na minusie

AMD: kłopoty w podróży

Firma Advanced Micro Devices (AMD) traci udział na europejskim rynku komputerów przenośnych – wynika z ostatnich danych. Okazuje się, że od stycznia do maja 2004 roku udział w sprzedaży notebooków z procesorami AMD spadł z prawie 17 do niecałych 11 procent. AMD liczy na to, że sytuację zmieni wprowadzenie mobilnych procesorów Sempron – konkurentów jednostek Celeron Intela.

Cena TravelMate 290E jest porównywalna z cenami podobnie wyposażonych rywali

Acer znowu w drodze

Nowy model notebooka

Procesor Celeron M 1,3 GHz jest sercem nowego komputera przenośnego TravelMate 290E. Producent, firma Acer, do towarzystwa dołożyła jednostce Intela 256 MB pamięci 04 **DDR**. Dysk twardy ma pomieścić 40 GB danych, a obraz wyświetlać 15-calowy ekran o rozdzielczości 1024x768 pikseli. Do dyspozycji mamy też napęd typu 05 **combo**, a urządzenia zewnętrzne można podłączyć przez trzy porty 06 **USB 2.0**. Łączość z internetem ma zapewnić wbudowany modem, a z komputerową siecią – karta sieciowa. Acer twierdzi, że bateria wystarczy na cztery i pół godziny pracy z notebookiem.

Info: Acer Computer Polska, tel. (022) 6062590, ➜ www.acer.pl cena: ok. 4400 zł

Robotnik na biurku

Kombajn do domowego biura

Zwykle podobne urządzenia trafiają w Komputer ŚWIECIE do rubryki Nowości dla ambitnych, jednak firma Xerox zapowiada, że kombajn WorkCentre PE16e ma obrabiać biurową działkę w małej firmie, a nie wielohektarowe pole dużej korporacji. W jednej obudowie zamknięto monochromatyczną drukarkę (16 stron na minutę w rozdzielczości 600 03 **dpi**), kolorowy skaner (także o rozdzielczości 600 dpi) i kopiarkę dokumentów pracującą z prędkością 16 stron w ciągu 60 sekund. Pojemność podajnika wynosi 250 arkuszy.

Z komputerem biurowy kombajn Xeroksa współpracuje przez port USB

Info: Xerox, tel. (022) 8787800, ➜ www.xerox.pl cena: ok. 2150 zł

PIXMA pieści fotki

Kolejna atramentówka

PIXMA iP2000 to nazwa drukarki atramentowej proponowanej przez firmę Canon. Urządzenie ma w ciągu minuty drukować 20 stron czarno-białych lub 14 stron kolorowych dokumentów w rozdzielczości 4800x1200 dpi. Producent dołączył do iP2000 typowe dla swoich atramentówek oprogramowanie: Easy-WebPrint pozwoli na łatwe drukowanie całych stron WWW, a aplikacja Easy-PhotoPrint ma podrasować jakość zdjęć przed ich drukiem.

Info: Canon Polska, tel. (022) 5723000, ➜ www.canon.pl cena: nieznana

Drukarka PIXMA iP2000 ma ucieszyć domowych entuzjastów cyfrowej fotografii

Żel na dłonie...

Ergonomiczne gadżety do peceta

Firma Kensington postanowiła zadbać o wygodę tych użytkowników, którzy spędzają godziny z rękami na klawiaturze oraz grzbiecie komputerowej myszy i oferuje im podkładki pod nadgarstki. Są one wypełnione specjalnym żelem. Do wyboru są dwie wersje – Crystal Gel i Memory Gel. W każdym komplecie znalazła się podpórka do podkładki pod mysz i do klawiatury.

Komplet Memory Gel wypełniony jest żelem, który ma ponoć zapamiętać charakterystyczny układ nadgarstków użytkownika

Info: Acco Polska, tel. (022) 7377302, ➜ www.acco.pl ceny: Crystal Gel – ok. 60 zł, Memory Gel – ok. 85 zł

Twardziele z Korei

Nowe dyski twarde

Do Polski trafiły nowe dyski twarde firmy Samsung – SpinPoint P80. Dostępne pojemności: od 80 do 160 GB. Twardziele objęte są trzyletnią gwarancją producenta.

Info: AB SA, tel. (071) 3240550, ➜ www.ab.pl ceny: od ok. 330 do 470 zł

Co to właściwie jest...

01 sensor optyczny
Element, który w myszach optycznych zastępuje tradycyjną kulkę. Wyposażony jest on w czujnik, który reaguje na przesuwanie myszy nad powierzchnią, a informacje o tym przekazuje do komputera, powodując odpowiedni ruch kursora na monitorze.

02 monitor LCD
Monitor, który jest wyposażony w wyświetlacz ciekłokrystaliczny. Tego typu monitory mają cienkie obudowy, gdyż są pozbawione kineskopu.

03 dpi
Ang. dots per inch – punkty na cal. Parametr liczbowy opisujący wydruki. Jego miarą jest liczba punktów (ang. dots) na długości jednego cala (około 2,5 cm). Im większa jest liczba dpi, tym ostrzejszy jest obraz i lepsza jakość wydruku.

04 DDR
Rodzaj pamięci RAM cechujący się dwukrotnie większą szybkością działania niż starsze moduły.

05 combo
Ang. combine – utworzyć kombinację. Potoczna nazwa nagrywarki CD-RW odczytującej płyty DVD. Urządzenie spełnia jednocześnie funkcję napędu CD-ROM, nagrywarki CD-RW i napędu DVD-ROM.

06 USB 2.0
Standard portu USB, który umożliwia transfer danych z prędkością do 480 Mb/s. Dotychczas starszy typ o nazwie USB 1.1 pozwalał na przesłanie najwyżej 12 Mb/s. Nowy standard jest zgodny z urządzeniami wyposażonymi w port USB 1.1.

Płaskie jak w notebooku

UltraX Flat

Klawiatury w przenośnych komputerach są znaczne mniejsze i bardziej płaskie niż w stacjonarnych pecetach. Skok klawiszy jest krótszy, a układ zazwyczaj nieco odbiega od standardu. Czy jednak takie rozwiązanie sprawdzi się w klawiaturach typowych komputerów?

Ceny ekstrawaganckich, płaskich klawiatur nie odbiegają zbytnio od cen typowych klawiatur multimedialnych, ich możliwości też są podobne. Aby ułatwić Czytelnikom dokonanie najlepszego wyboru, Komputer ŚWIAT przetestował pięć nowych modeli płaskich klawiatur. Test przeprowadzono w sposób identyczny jak test klawiatur z numeru 15/2004.

W typowych klawiaturach wysokość klawisza wynosi zazwyczaj 7 do 9 milimetrów, a skok to 4 do 5 milimetrów. W płaskich klawiaturach wartości te są znacznie niższe. Osoby sprawnie piszące bezwzrokowo twierdzą, że

na płaskiej klawiaturze pisze się wyraźnie szybciej.

Niektóre płaskie urządzenia są też nieco mniejsze niż standardowe – to dobra wiadomość dla osób, które nie dysponują zbyt dużą ilością miejsca na biurku. Zmiejszenie rozmiaru uzyskano, zmieniając układ klawiszy.

Urządzenie firmy Logitech – UltraX Flat – jest dostępne jedynie w wersji OEM. W komplecie nie znajdziemy instrukcji obsługi ani żadnych sterowników. Klawiaturę wyposażono zaledwie w sześć dodatkowych klawiszy. Pozwalają one na szybki dostęp do programu pocztowego i przeglądarki internetowej oraz na wyciszanie dźwięku i sterowanie odtwarzaczem multimedialnym. Układ i wymiary klawiszy są takie same jak w typowej klawiaturze. Brak podpórki pod nadgarstki rekompensuje bardzo płaska konstrukcja klawiatury. Nawet na podniesionych nóżkach w najwyższym miejscu wysokość klawiatury wynosi zaledwie 25 milimetrów. Podczas pisania klawiatura wydaje bardzo charakterystyczny dźwięk przypominający cykanie.

Układ klawiszy modelu Codegen KM001-CACAC9 byłby idealny, gdyby nie niefortunne umieszczenie tuż nad klawiszami kursorów dodatkowych przycisków służących do wyłączania, usypiania i budzenia komputera. Można przez to bardzo łatwo niechcący wyłączyć komputer podczas pracy. Funkcje pozostałych przycisków nie odbiegają od typowych, jakie spotykamy w klawiaturach multimedialnych (sterowanie przeglądarką, głośnością). Model nie zaliczył testu zalewania. Nieco zastrzeżeń można mieć także do jakości tworzywa, z jakiego zostało wykonane urządzenie. Jest ono zbyt miękkie i cała klawiatura ugina się podczas mocnego naciskania na klawisze.

KM001-CACAC9

Klawiatura firmy Xpower ProStyle XP7110 ma nietypowy kształt. Nie jest bowiem płaska jak inne, lecz nieco wypukła. Stanowi jakby wycinek dużego walca. Praca z nią jest dzięki temu wygodniejsza niż z pozostałymi testowanymi urządzeniami. Klawisze są nieco mniejsze, zmieniono też układ kursorów i klawiszy funkcyjnych – trzeba poświęcić trochę czasu na przyzwyczajenie się do niego. Pewnym mankamentem może być mały klawisz Enter i nieco zmniejszone Alt i Ctrl. Dodatkowe klawisze umieszczono w górnej części klawiatury. Oprócz typowych znajdziemy też klawisze służące do wyłączania, usypiania i budzenia peceta.

ProStyle XP7110

Wyniki testu		1. miejsce		2. miejsce	
Producent Model	Waga	Logitech UltraX Flat	Ocena	Xpower ProStyle XP7110	Ocena
Dystrybutor		Sirius.pl		Sirius.pl	
Telefon kontaktowy		(033) 8732559		(033) 8732559	
Strona WWW dystrybutora		www.sirius.pl		www.sirius.pl	
Serwis	**10%**		**4,20**		**3,20**
Okres gwarancji	5%	36 miesięcy	5	12 miesięcy	3
Sposób realizacji naprawy	3%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
Telefon pomocy technicznej	2%	(033) 8235211	4	(033) 8235211	4
Strona WWW producenta		www.logitech.com		www.xpower.pl	
Obsługa	**55%**		**3,89**		**3,87**
Subiektywna ocena wygody obsługi	20%	bardzo dobra	5	dobra	4
Dodatkowe klawisze (liczba)	2%	6	3	18	5
Dodatkowe klawisze (funkcjonalność)	10%	dostateczna	3	bardzo dobra	5
Możliwość programowania klawiszy	5%	brak	1	brak	1
Klawisz Euro		jest (w złym miejscu)		jest (w złym miejscu)	
Jakość klawiszy (wielkość, czytelność opisu, układ)	10%	celująca	6	bardzo dobra	5
Instrukcja obsługi	5%	brak	1	polska, lakoniczna (na pudełku)	3
Instalacja sterowników w Windows XP/dołączone sterowniki		nie wymaga/brak		nie wymaga/Windows 98/2000/XP	
Podpórka pod nadgarstki	2%	brak	1	brak	1
Nóżki podwyższające	1%	są	6	brak	1
Jakość	**30%**		**5,67**		**6,00**
Test stabilności (z nóżkami/bez nóżek)	10%	0,83/1,05 kg	5	-/1,35 kg	6
Test zabrudzenia	10%	zaliczony	6	zaliczony	6
Test zalania	10%	zaliczony	6	zaliczony	6
Pozostałe	**5%**		**4,60**		**3,00**
Długość kabla połączeniowego	3%	188 cm	5	152 cm	3
Wysokość klawisza/skok		2/2,5 mm		2/2,5 mm	
Rodzaj wtyczki połączeniowej		PS/2		PS/2	
Wymiary (długość x szerokość x wysokość)		460x160x20 (25) mm		430x180x35 mm	
Zgodność z normą CE		tak		tak	
Waga	2%	0,84 kg	4	0,60 kg	3
Ocena pośrednia	**100%**		**4,49**		**4,40**
Punkty dodatnie/ujemne					
Ocena końcowa			**4,49**		**4,40**
Jakość[1]		dobra		dobra	
Cena		133 zł		104 zł	

[1] Testy pojedynczych urządzeń nie stanowią przeglądu rynku, a zatem nie jest w ich wypadku wyliczany parametr Cena/Jakość.

Obydwie klawiatury firmy Tracer mają identyczny układ klawiszy. Takie same są też funkcje, za które odpowiadają dodatkowe przyciski. Klawisze są nieco mniejsze od typowych, zmieniono też blok kursorów oraz klawiszy funkcyjnych. Enter, Alt i Ctrl są małe. Główną różnicę między modelami Ultra Touch i Ultra Soft stanowi wygląd klawiatur. Ultra Touch wyposażono w stałą podpórkę pod nadgarstki oraz nóżki podwyższające. Niestety, to rozwiązanie nie jest zbyt udane – urządzenie bardzo łatwo przesuwa się po blacie biurka. Znacznie lepiej wypada model Ultra Soft, w którym nie możemy co prawda regulować wysokości klawiatury, nie znajdziemy też podpórki pod nadgarstki, ale gumowe nóżki zapobiegają przesuwaniu się klawiatury podczas pisania.

3. miejsce		4. miejsce		5. miejsce	
Tracer	Ocena	**Tracer**	Ocena	**Codegen**	Ocena
Ultra Soft		**Ultra Touch**		**KM001-CACAC9**	
Megabajt		Megabajt		AB	
(022) 6331199		(022) 6331199		(071) 3240500	
www.megabajt.com.pl		www.megabajt.com.pl		www.ab.com.pl	
	3,00		3,00		3,00
12 miesięcy	3	12 miesięcy	3	12 miesięcy	3
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(022) 6331199	3	(022) 6331199	3	(071) 3240500	3
www.tracer.pl		www.tracer.pl		www.codegen.pl	
	3,69		3,96		4,15
dobra	4	dobra	4	bardzo dobra	5
18	5	18	5	17	5
bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
brak	1	brak	1	brak	1
brak		brak		brak	
dobra	4	dobra	4	bardzo dobra	5
polska, lakoniczna (na pudełku)	3	polska, lakoniczna (na pudełku)	3	angielska, lakoniczna	1
nie wymaga/Windows 98, NT, 2000		nie wymaga/Windows 98, NT, 2000		nie wymaga/Windows 98, NT, 2000	
brak	1	jest (stała)	6	brak	1
brak	1	są	6	są	6
	6,00		5,00		3,67
-/1,20 kg	6	0,53/ 0,51 kg	3	0,72/0,82 kg	4
zaliczony	6	zaliczony	6	zaliczony	6
zaliczony	6	zaliczony	6	niezaliczony	1
	2,40		2,40		2,40
126 cm	2	124 cm	2	128 cm	2
3,5/2,5 mm		3,5/2,5 mm		3/2,5 mm	
PS/2		PS/2		PS/2	
390x150x35 mm		395x200x15 (35) mm		450x165x20 (35) mm	
tak		tak		tak	
0,70 kg	3	0,71 kg	3	0,78 kg	3
	4,25		4,10		3,80
	4,25		4,10		3,80
dobra		**dobra**		**dobra**	
35 zł		35 zł		26 zł	

Twój nowy aparat cyfrowy...

PHOTON 484
..., który posiada potężny zoom optyczny i zaawansowane możliwości ingerencji w parametry zdjęcia. Wybrany dla profesjonalisty.
podstawowe dane techniczne
matryca rzeczywista 4 megapiksele CCD
matryca interpolowana 8 megapikseli
obiektyw szklany
zoom optyczny 8x (odpowiednik 40-562 mm dla filmu 35mm)
zoom cyfrowy 4x
pamięć wbudowana 16 MB (do 250 zdjęć)
nagrywanie video tak (z dźwiękiem)
1699 zł (w tym 22% VAT)
NOWOŚĆ

PHOTON 434
..., który wyróżnia się niezrównaną szybkością działania, doskonałym układem optycznym i wyjątkową ergonomią. Przeznaczony zarówno dla profesjonalistów jak i amatorów fotografowania.
podstawowe dane techniczne
matryca rzeczywista 4 megapiksele CCD
matryca interpolowana 5,5 megapiksela
obiektyw szklany
zoom optyczny/cyfrowy 3x/4x
pamięć wbudowana 16 MB (do 250 zdjęć)
nagrywanie video tak (z dźwiękiem)
999 zł (w tym 22% VAT)
ENTER PC CHIP

PHOTON 41 ZOOM-3
..., który oferuje duży wybór zaawansowanych funkcji, dostępnych tylko w cyfrówkach z wyższej półki. Idealny dla początkującego fotoamatora.
podstawowe dane techniczne
matryca rzeczywista 4 megapiksele CCD
obiektyw szklany Ricoh
zoom optyczny/cyfrowy 3x/2x
karta pamięci w zestawie 32 MB (do 380 zdjęć)
ładowarka i akumulatory w zestawie tak
989 zł (w tym 22% VAT)

PHOTON 304
..., który wyprzedza wszystkie aparaty w swojej klasie pod względem jakości wykonywanych zdjęć. Doskonała alternatywa dla tradycyjnego aparatu kompaktowego.
podstawowe dane techniczne
matryca rzeczywista 3 megapiksele CCD
matryca interpolowana 5 megapikseli
zoom cyfrowy 4x
pamięć wbudowana 16 MB (do 95 zdjęć)
nagrywanie video tak
549 zł (w tym 22% VAT)
NOWOŚĆ

OPTIQUE 20EF
..., który jest niezwykle mały, lekki i poręczny, i który jest także kamerką internetową. Z łatwością zmieścisz go do kieszeni i zabierzesz ze sobą wszędzie.
podstawowe dane techniczne
3 w 1
1. aparat
2. kamera internetowa
3. video
matryca rzeczywista 2 megapiksele CMOS
matryca interpolowana 3 megapiksele
zoom cyfrowy 4x
pamięć wbudowana 16 MB (do 90 zdjęć)
nagrywanie video tak (z dźwiękiem)
kamera internetowa tak
449 zł (w tym 22% VAT)
NOWOŚĆ

KOSZ NA ŚMIECI
..., który jest odpowiednim miejscem na Twój stary sprzęt analogowy.
podstawowe dane techniczne
20 w 1*
pojemność rzeczywista 12 sprzętów analogowych
pojemność interpolowana *20 sprzętów analogowych (po upchnięciu)
pamięć wbudowana niedostępna w tym modelu
szkielet aluminium + stal inwazoodporna
dodatkowe funkcje dostarczane wkładki, kompresja i archiwizacja, możliwość użytkowania bez degradacji, USB 2.0 (opcja)
STAROŚĆ

Autoryzowany wyłączny dystrybutor
MULTIMEDIA VISION
tel. (022) 338 9000
www.pentagram.pl
PENTAGRAM THE PERFECT SIMPLICITY

ekspresem

Wirusik do kieszeni

Pojawił się pierwszy w historii wirus atakujący system operacyjny Windows CE, stosowany w wielu dostępnych na rynku 01 **palmtopach** oraz telefonach komórkowych. Szkodnik nosi nazwę Duts i narodził się ponoć w Rumunii. Według specjalistów zdolny jest do zablokowania systemu operacyjnego. Nic na razie nie wiadomo o ewentualnej szczepionce przeciwko wirusowi.

Info: ➜ www.zdnet.com

Rozrzutny Microsoft

Okazuje się, że zatrudniający 57 tysięcy osób koncern Microsoft od trzech lat wydaje więcej niż zarabia. W związku z tym Steve Ballmer, który obecnie kieruje gigantem z Redmond, zapowiedział plan zaciskania pasa. Na pierwszy ogień mają pójść wydatki związane z płacami dla załogi oraz budżety przeznaczone na promocję i reklamę produktów firmy. Microsoft ma w ten sposób do czerwca 2005 roku zaoszczędzić ponad miliard dolarów.

Info: ➜ www.wired.com

Pingwin w walizce

Na polskim rynku rozpoczęła się sprzedaż komputerów przenośnych (notebooków) z zainstalowanym, zamiast Windows, systemem operacyjnym Linux (02 **dystrybucją** o nazwie Fedora). Mowa o modelach Aristo 2500 i 2600. To nie koniec zmian – w notebookach pakiet biurowy MS Office zastępuje oprogramowanie OpenOffice. Ceny walizek z pingwinem na pokładzie rozpoczynają się od około 3600 złotych.

Info: ➜ www.comes.com.pl

Mądrzejszy miś

Nowa technologia antywirusowa

TruPrevent to nazwa nowego rozwiązania, które w swoich programach antywirusowych zaczyna stosować firma Panda Software. Autorzy tej technologii twierdzą, że pozwala ona wykrywać oraz blokować nieznane i nowe wirusy, zanim jeszcze powstaną narzędzia przeznaczone do walki z nimi. TruPrevent ma ponoć przewagę nad stosowanymi dzisiaj w aplikacjach antywirusowych tak zwanymi mechanizmami heurystycznymi – technologia analizuje zachowanie potencjalnych robaków w systemie i blokuje ich działania (na przykład próby przepełnienia bufora, co często prowadzi do awarii systemu lub ataku hakera). Na razie dostępne są jedynie 03 **wersje beta** programów Titanium Antivirus 2004 i Platinum Internet Security wykorzystujących technologię TruPrevent.

Info: Panda Software, tel. (022) 5401806, ➜ www.pandasoftware.com/download/beta

[Do]Statek piratów

Niewesoły raport IDC

Polska wniosła 1 maja 2004 roku dosyć wstydliwy bagaż do Unii Europejskiej – tak wynika z raportu firmy analitycznej IDC dotyczącego skali piractwa komputerowego w 2003 roku. Według danych stopa piractwa w całej UE sięga 37 procent. Na liście unijnych krajów, w których sprzedaje się najwięcej nielegalnych programów, Polska do spółki z Litwą zajmuje drugie miejsce – stopę piractwa IDC szacuje u nas na 58 procent. Gorsza sytuacja jest tylko w Grecji – tam nielegalne oprogramowanie to 63 procent rynku. Z kolei osiem miliardów euro to straty producentów programów w Europie w 2003 roku.

Info: IDC, ➜ www.idc.com

Prognoza Komputer ŚWIATA

Na piratów nie ma wciąż skutecznego sposobu. I będzie im się nadal wiodło, jeżeli producenci nie obniżą często horrendalnych cen swoich programów.

Nielegalne oprogramowanie w Unii Europejskiej w roku 2003

Kraj	Wskaźnik piractwa	Wartość pirackiego oprogramowania (mln dol.)
Dania	26%	164,8 $
Austria	27%	108,6 $
Szwecja	27%	241,1 $
Belgia	29%	240,0 $
Wielka Brytania	29%	1 600,6 $
Niemcy	30%	1 898,9 $
Finlandia	31%	148,4 $
Holandia	33%	576,9 $
Czechy	40%	105,6 $
Irlandia	41%	70,9 $
Portugalia	41%	65,5 $
Węgry	42%	96,1 $
Hiszpania	44%	512,2 $
Francja	45%	2 310,5 $
Malta	46%	2,1 $
Włochy	49%	1 126,9 $
Słowacja	50%	40,3 $
Słowenia	52%	31,9 $
Estonia	54%	14,4 $
Cypr	55%	7,8 $
Łotwa	57%	16,1 $
Litwa	58%	16,5 $
Polska	58%	300,5 $
Grecja	63%	86,9 $
Ogółem	37%	9 783,6 $

hity Komputer ŚWIAT — Bestsellery 2.07–15.07.2004

Ranking najlepiej sprzedających się programów w sieci sklepów Media Markt od 2 do 15 lipca 2004

Źródło: Media Markt

			cena*	ocena w teście
1	**Norton Internet Security 2004 PL** Symantec	narzędziowy	399	-
2	**MS Office 2003 EDU PL** Microsoft	biurowy	499	-
3	**Norton AntiVirus 2004 PL** Symantec	antywirusowy	299	bardzo dobra
4	**CorelDRAW 9 PL** Corel	graficzny	799	dobra
5	**AntiVirenKit 2004** G DATA	antywirusowy	119	bardzo dobra
6	**Norton SystemWorks 2004 PL** Symantec	narzędziowy	399	-
7	**Panda Antivirus Platinum 7.0** Panda Software	antywirusowy	249	bardzo dobra
8	**OpenOffice PL** Openoffice	biurowy	299	-
9	**Autoatlas Polski** Cartall	mapa samochodowa	29	-
10	**Mój dom 3D Box** Play.pl	do projektowania	29	-

*Obowiązuje w Media Markt

Tekstem i obrazem

Łatwe tworzenie PDF-ów

Firma QPrint oddaje w ręce użytkowników program o nazwie QPrinter 1.0.11 PL. Narzędzie ma służyć do tworzenia dokumentów w formacie 04 **PDF**. Według producenta na taką właśnie postać da się zamienić wiele dokumentów napisanych na przykład w edytorze tekstów MS Word. Dzięki QPrinterowi możemy stworzyć choćby prostą prezentację złożoną z tekstu i grafiki. Aplikacja jest dostępna w polskiej wersji językowej i w dodatku nie zapłacimy za nią ani grosza (oprócz opłaty za połączenie z internetem).

Info: QPrint, ➜ www.qprint.com.pl

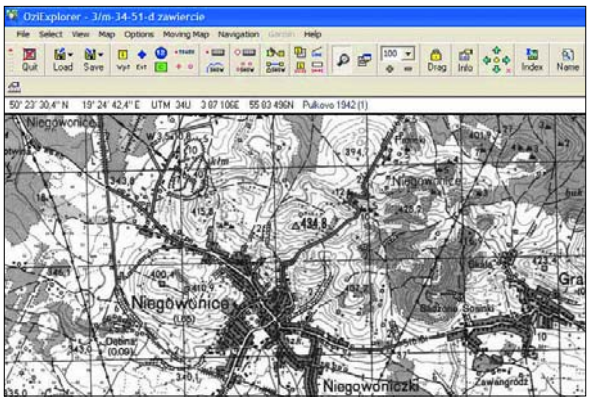

Mapy mają niestety, jak to sztabówki, siermiężną szarą postać

Żeby nie zabłądzić

Mapy na płytach CD

Jeszcze nie tak dawno temu mapy wojskowe były pilnie strzeżoną tajemnicą. Teraz trafiły na płyty CD oferowane przez firmę AstroCD. Na planach znajdziemy szczegóły rzeźby terenu czy szlaki komunikacyjne w całej Polsce. Całość składa się z 1052 map, – każda prezentuje teren o boku 18 kilometrów. Wada: na ekranie nie ma budynków i dróg wybudowanych po roku 1987, a to może poważnie utrudniać orientację. Do planów AstroCD dołącza program OziExplorer, który ma współpracować z systemem 05 GPS, pozwalając między innymi na nanoszenie na mapy planowanych własnych tras podróży.

Info: AstroCD, tel. (032) 7719709, ➜ www.astrocd.pl/mapy cena: od ok. 40 zł

Maxthon: okno na sieć

Przeglądarka stron WWW

Firma Mysoft Technology zaprezentowała wersję beta nowej odsłony swojej przeglądarki stron WWW o nazwie Maxthon. Program ma być wygodny w użyciu – pozwala na blokowanie wyskakujących okien oraz banerów z reklamami i otwieranie kilku witryn w jednym oknie przeglądarki. Producent twierdzi, że w obecnej odsłonie poprawiono stabilność pracy programu, a także usunięto błędy dostrzeżone w poprzednich edycjach (na przykład ten dotyczący czyszczenia listy ostatnio odwiedzanych stron WWW).

Info: Mysoft Technology, ➜ www.maxthon.com

Przeglądarka Maxthon dostępna jest za darmo na witrynie producenta także w polskiej wersji językowej

Lekarz domowy

Sprawniejsza praca systemu

PCMedik to program, który ma utrzymywać w dobrym zdrowiu nasz pecet. Narzędzie dokonuje koniecznych zmian na przykład w 06 rejestrze Windows po to, by maksymalnie usprawnić działanie okienek. Inną rolą PCMedika ma być analizowanie sytuacji w systemie i zapobieganie ewentualnym awariom. 28-dniowy 07 shareware aplikacji jest darmowy. Pełna edycja – płatna.

Info: PGWare, ➜ www.pgware.com cena: ok. 50 zł

Program PCMedik dostępny jest tylko po angielsku

na plusie

Dobry Bill

Bill Gates, założyciel koncernu Microsoft i jeden z najbogatszych osób na świecie, nie jest, jak sugeruje wielu, człowiekiem bezdusznym. W połowie lipca 2004 roku przekazał 50 milionów dolarów na walkę z epidemią AIDS, która według raportów medycznych zatacza coraz szersze kręgi. Trzeba dodać, że fundacja Billa i Melindy Gates łącznie z ostatnim datkiem przeznaczyła już na zwalczanie AIDS, gruźlicy i malarii na całym świecie ponad 150 milionów dolarów.

na minusie

Nowa twarz epidemii

Spam nie jest już tylko irytującym zalewem niechcianej poczty elektronicznej w naszych skrzynkach e-mail. Stał się wygodnym narzędziem dla zorganizowanych grup przestępczych – donosi raport firmy analitycznej Clearswift. Analizy wskazują, że poprzez spam mnożą się rozmaitego rodzaju piramidy finansowe i fałszywe loterie, wykradane są tą drogą numery kart kredytowych i dane osobowe. Bardzo groźne są też oferty podrabianych leków.

Scenki to dobry sposób na praktyczną naukę języka. W serii Lingua Match3 dostępny jest też niemiecki i francuski

Hello! na dzień dobry

Program do nauki angielskiego

Do początkujących użytkowników, którzy chcieliby poznać język Albionu, skierowana jest aplikacja Angielski Lingua Match3. Firma Play, wydawca programu, umieścił w nim 30 scenek, które mają nauczyć nas słownictwa w konkretnych sytuacjach. Wiedzę ma utrwalać 14 różnych rodzajów testów. Do dyspozycji jest także skromny słownik zawierający 2000 słów i 1200 zwrotów.

Info: Play, tel. (022) 8325430, ➜ www.play.com.pl cena: ok. 50 zł

Co to właściwie jest...

01 palmtop
Miniaturowy notatnik elektroniczny mieszczący się w dłoni człowieka.

02 dystrybucja
Pojęcie określające każdą z tworzonych przez producentów odmian systemu operacyjnego Linux.

03 wersja beta
Każdy poważny program, zanim wejdzie do sprzedaży, jest testowany przez wielu użytkowników z zewnątrz. Taka wersja aplikacji nosi nazwę wersji beta.

04 PDF
Format dokumentów tworzonych w programie Adobe Acrobat. Zapisywane są w nim wszystkie elementy drukowanego dokumentu, a więc tekst i grafika.

05 GPS
System służący do określania współrzędnych geograficznych z dokładnością do kilku metrów. Pozycja wyliczana jest na podstawie sygnałów wysyłanych przez krążące wokół Ziemi satelity.

06 rejestr Windows
Baza danych w Windows. Są w niej przechowywane wszystkie informacje niezbędne systemowi operacyjnemu do poprawnej pracy dotyczące między innymi użytkowników, urządzeń podłączonych do komputera i ich konfiguracji, a także zainstalowanych programów.

07 shareware
Program, który można otrzymać i rozpowszechniać za darmo. Korzystanie z niego jest już jednak obwarowane pewnymi zasadami. Jeżeli po upływie okresu testowego (często 30-dniowego) użytkownik zdecyduje się zatrzymać program, powinien zapłacić jego autorowi.

www.strongpodcast.pl

ekspresem

Wyborcza kontra spam

Użytkownicy darmowych skrzynek e-mail 01 **portalu** Gazeta.pl od lipca są lepiej zabezpieczeni przed wirusami i 02 **spamem**. Konta pocztowe chronione są przed niechcianymi przesyłkami za pomocą SPAM Killera oraz specjalnego skanera antywirusowego.

Info: ➜ www.gazeta.pl/poczta

Z Allegro za kraty

Policja przy współpracy z pracownikami Allegro zatrzymała w Lubuskiem szajkę studentów zajmującą się sprzedażą podrabianej odzieży i obuwia markowych firm. Jest to pierwszy efekt nowej polityki Allegro, o której Komputer ŚWIAT pisał w numerze 16/2004. W jej założeniach leży ścisła współpraca z policją, mająca na celu wyeliminowanie oszustów spośród tysięcy aukcji internetowych.

Info: ➜ www.allegro.pl

Co to właściwie jest...

01 portal
Serwis internetowy, który ze względu na bogatą ofertę jest skierowany do szerokiego grona internautów. Najpopularniejsze polskie portale to Wirtualna Polska i Onet.

02 spam
Zawierająca niepożądaną treść (na przykład materiały reklamowe czy agitujące) wiadomość e-mail przesłana do wielu adresatów lub grup dyskusyjnych jednocześnie.

03 megabajt, MB
Wielkość danych komputerowych podawana jest w megabajtach. Jeden megabajt odpowiada 1024 kilobajtom lub 1 048 576 bajtom.

W pierwszej połowie maja liczba skrzynek założonych w Interii wyniosła 5 milionów. Czy duże pojemności skuszą nowych użytkowników, pokaże czas

Giga-Interia

Rekord w pojemności darmowej poczty

Interia.pl wypowiedziała wojnę konkurencji na rynku darmowej poczty. Od połowy lipca pojemność skrzynek oferowanych przez ten portal wzrosła do 100 03 **megabajtów**. Mało tego, komercyjne konta w domenie Interii mają obecnie wielkość 1 gigabajta. Wraz z powiększeniem objętości skrzynek e-mail zmianie na plus uległ limit wielkości wiadomości, którą można przesłać na konta poszczególnego typu.

Info: ➜ www.interia.pl

Kiedy już uda nam się zdobyć wizę, wystarczy kliknąć na odpowiednią zakładkę i zakupić bilet do punktu docelowego

Wiza za ocean

Jak ją zdobyć? Gdzie jej szukać?

Chcemy wyjechać do USA lub Kanady i nie wiemy, czy mamy szansę na wizę? Powinniśmy odwiedzić nowy serwis o nazwie wizy.pl, w którym znajdziemy wszelkie informacje potrzebne do uzyskania wizy i informacje dotyczące obu wspomnianych krajów. W serwisie umieszczono także regulamin loterii wizowej, dzięki której można uzyskać amerykańską kartę czasowego pobytu.

Info: ➜ www.wizy.pl

Olimpiady

Wszystko o igrzyskach

Olimpiada w Atenach jeszcze się nie zaczęła, a już dziś możemy poznać szczegóły dotyczące jej planowanego przebiegu. W nowym serwisie o nazwie Olimpiady są wiadomości o przeszłych i aktualnych olimpijskich zmaganiach i szczegółowe informacje ze wszystkich aren sportowych.

Info: ➜ www.olimpiady.edu.pl

Olimpiada w Atenach już za kilka dni. Na witrynie znajdziemy wyniki zmagań sportowców

Kocham cię

Czyli upominki dla zakochanych

Romantycznie to nowy sklep internetowy przeznaczony dla wszystkich, którzy chcą sprawić swej drugiej połowie miły prezent. W ofercie znajdziemy między innymi portrety wykonywane na zamówienie, naczynia dekoracyjne, haftowane obrusy, obrazy i wiele innych przedmiotów. Wszystkie są wykonywane ręcznie. Liczba potencjalnych upominków jest bardzo długa, a każdy wyróżnia się oryginalnością pomysłu. No i ceną, ale ta dla zakochanych na szczęście nie ma znaczenia.

Info: ➜ www.romantycznie.com

mBank uczy

Fundusze bez tajemnic

mBank uruchomił Szkołę Inwestowania w Fundusze SFI. To edukacyjny serwis internetowy, którego celem jest pomoc osobom chcącym ulokować pieniądze w funduszach inwestycyjnych. W trakcie wirtualnych lekcji użytkownik poznaje rodzaje funduszy oraz strategie inwestowania. Praktyczne przykłady i symulacje pozwalają porównać różne sposoby inwestowania oraz ich praktyczne zastosowania. Fundusze inwestycyjne to jedne z ciekawszych form zarobkowania. Niestety, bez dogłębnej wiedzy na ich temat łatwiej jest stracić niż zyskać. Nowy serwis mBanku powinien pomóc w zminimalizowaniu ryzyka.

Info: ➜ www.mbank.com.pl

Ucząc zdobywać klientów, to nowa strategia mBanku. Jeśli obie strony na tym zyskują, to czemu nie?

Nowe wirusy w internecie

Komputer ŚWIAT i firma Trend Micro prezentują najnowszą porcję groźnych komputerowych wirusów.

Nazwa wirusa	Opis	Szybko infekuje	Szkodliwość
BKDR_BERBEW.F	Program ten potrafi wykradać hasła przechowywane tymczasowo w Internet Explorerze. Następnie wysyła je na określone strony WWW. Proces programu jest niewidoczny w menedżerze zadań.	☠	☠
X97M_TORAJA.C	Program infekujący pliki Excela. Kopiuje swój kod do szablonu ogólnego. Zawiesza makra w Excelu, powodując, że nie mogą być one zmieniane.	☠	☠☠
BKDR_RICCAIRA.A	Program typu backdoor, zapisuje swoją kopię w folderze systemowym Windows jako CSMSS.EXE. Tworzy kilka wpisów w rejestrze, po czym automatycznie uruchamia się przy każdym starcie Windows.	☠	☠☠
CHM_FGATE.A	Skompilowany kod HTML, zapisuje i uruchamia w systemie następujące szkodliwe programy: **freegate3.3.exe** i **freegate5.1.exe**	☠	☠
TROJ_RANKY.B	Dociera do komputera jako plik o nazwie **KJHBB.EXE**. Łączy się z serwerem proxy o adresie schiller-evanzo.de, otwiera losowy port i oczekuje na polecenia wydane na nim przez hakerów.	☠	☠
TROJ_VB.BH	Trojan, który zwykle dociera jako plik wykonywalny, ale ukryty pod ikoną pliku .PDF Zapisuje w domyślnym folderze systemu Windows plik **APPENDIX.EXE**, ukryty pod ikoną Worda.	☠	☠
TROJ_HARNIG.Q	Trojan należący do rodziny tak zwanych downloaderów, czyli programów pobierających z internetu szkodliwe pliki. Pobiera z internetu pliki, które powodują problemy z otwieraniem stron WWW.	☠☠	☠
WORM_IRCBOT.C	Ten robak internetowy próbuje zalogować się do systemu, wykorzystując bardzo rozbudowaną listę haseł i użytkowników. Wykonuje także komendy wydane mu przez internet (IRC) i może służyć do wykonania ataku typu Denial of Service (DoS).	☠☠	☠☠

Stopień zagrożenia: ☠ – małe ☠☠ – duże ☠☠☠ – bardzo duże

SFERiS®

SKLEPY Z LUDZKĄ TWARZĄ !

Nasze Marże są na wakacjach

Najlepszy moment na zakupy - dobrze i tanio

AMD 64™

Pierwszy w Polsce-najszybszy 64 bitowy KOMPUTER DLA BYKA

cena 1999zł

- Procesor AMD Athlon™ 64 2800+
- Dysk Twardy - HDD 80GB 7200
- Karta grafiki ATI 9200 128MB
- Pamięci DDR 400 256MB

KOMPUTER KOMETA

cena 1899zł

- Intel Pentium 4 2800MHz
- HDD 80GB 7200
- Karta grafiki ATI 9200 128MB
- Pamięci DDR 400 256MB

KOMPUTER TWÓJ

cena 1259zł

- AMD Athlon 2500XP+
- HDD 80GB 7200
- Karta grafiki ATI 9200 128MB
- Pamięci DDR 400 128MB

0 zł – czyli nic tyle potrzebujesz kasy aby przyjść do nas na zakupy Możesz kupować nawet jeśli nie masz dochodów poręczycieli i innych zbędnych formalności.

Aparat cyfrowy Canon A70 Cena 1199

Aparat cyfrowy Fuji S3000 Cena 1269

Aparat cyfrowy Olympus C760 Cena 609

Aparat cyfrowy Sony P52 Cena 819

Drukarka HP 5150 cena 399zł

Nagrywarka i odtwarzacz DVD cena 329 zł

Karta SD Kingston 128 cena 129 zł

Karta Pamięc FLASH 128 cena 105 zł

Odtwarzacz MP3 Creative 64MB cena 269

Cena szuk płytka CDR 700MB tylko

0,59 zł

Cena szuk płytka DVDR 10 szt paczka

11zł

Kable USB A-B 1.0m Cena 3

TEGO NIE MOGĄ CI ZABRONIĆ

Podane ceny zawierają podatek VAT - Brutto
Wymienione wyżej produkty nie są promocja to standardowe ceny wybrane z naszej szerokiej oferty.

dajesz pracę kupując polskie produkty

AMD, logo AMD Arrow, logo AMD64, AMD Athlon i ich kombinacje są znakami towarowymi firmy Advanced Micro Devices Inc.

Bełchatów CH ECHO ul. Kolejowa 4 tel.733-14-10 **Biała Podlaska** ul. Zamkowa 1A/3 tel.342-54-42 **Bielsko Biała** CH AUCHAN ul. B.M.Cassiono 412 tel.821-93-54 **Bielsko Biała** CH SFERA ul Mostowa 5 tel 498-71-48 **Bydgoszcz** CH AUCHAN ul. Rejewskiego 3 tel.321 67 78 **Bydgoszcz** G.Pomorska ul.Fordońska 141 tel.582-22-42 **Bytom** CH PLEYADA ul.Dolnośląska 26 tel. 395-87-56 **Częstochowa** GH AUCHAN przy trasie Katowickiej tel.377-82-06 **Gdańsk** CH ALFA ul.Kołobrzeska 41C tel.558-54-78 **Gdańsk** CH Madison ul Rajska 10 tel 766-74-56 **Gdańsk** CH Manhattan ul. Grunwaldzka 82 tel.767 70 32 **Gdynia** CH Genat otw. VII.04 **Kartuzy** C.H. Kaszebe otw. VI.04 **Kielce** CH ECHO ul.Świętokrzyska 20 tel.332-10-20 **Kraków** PLAZA CENTRUM al.Pokoju 44 tel.684-45-79 **Lublin** ul. Fabryczna 1A/7 tel.534-99-49 **Łódź** Galeria Łódzka ul Pilsudskiego 15/23 tel.634-67-64 **Olkusz** CH ECHO ul. Rabsztyńska 2 tel.645 53 60 **Piła** CH ECHO ul. Ogińskiego 33 tel.215-62-32 **Pabianice** CH ECHO ul.Zamkowa 31 tel. 215-47-10 **Płock** GH AUCHAN ul. Wyszogordzka 140 tel.366-35-41 **Płock** CH ECHO I KAUFLAND otw. VI.04 **Radom** ul. Czachowskiego 24 tel 363-10-09 **Piotrków Tyb.** CH ECHO ul.Sikorskiego 13/17 tel. 649-28 22 **Przemyśl** CH ECHO ul. 29 Listopada 4 Tel. 679-09-36 **Radom** ul. Traugutta 17A tel.360-09-65 **Radom** CH ECHO ul.Żółkiewskiego 4 **Ruda Śląska** PLAZA CENTRUM ul.1-Maja 310 **Rzeszów** CH REDUTA ul. Okulickiego 10 tel.863-63-32 **Rzeszów** CH GRAFFICA ul Lisa Kuli 19 tel.858-05-70 **Siedlce** CH CHESTER ul. Piłsudskiego 9 tel.633 15 40 **Sosnowiec** CH PLEYADA ul. Staszica 8B tel.298-96-87 **Sosnowiec** GH AUCHAN ul.Zuzanny 20 tel. 730-61-10 **Świętochłowice** CH ECHO ul. Chorzowska 19 tel.245-64-11 **Tarnobrzeg** ul.Szeroka 30 tel.823-42-48 **Tarnów** C.H ECHO ul. Błonie 2 tel 625-14-09 **Tczew** CH Echo ul.Kwiatowa 4 tel.532-52-11 **Warszawa** ul.Dolna 15 tel. 840 73 40 **Warszawa** ul.Targowa 66 pawilon 3 tel.618-17-71 **Warszawa** Galeria Mokotów ul.Wołoska 12 **Warszawa** CH Targówek ul.Gięboka 15 tel.331-05-36 **Warszawa** PARK WOLA ul.Górczewska 124 tel.533-42-38 **Warszawa** ul Jana Pawła II 38 **Wrocław** CH KORONA ul. B.Krzywoustego tel.350-12-65 **Zamość** CH ECHO ul.Stefana Wyszyńskiego 13 tel.638-09-80 **Zabrze** C.H. PLATAN pl. Teatralny 10 tel. 375-00-75

Co to właściwie jest...

01 port LPT
Rodzaj portu równoległego w komputerze, za pomocą którego można podłączyć między innymi drukarkę, skaner, zewnętrzny napęd Zip. Tam także zwykle umieszcza się klucz sprzętowy. Starsze porty równoległe korzystały ze specyfikacji Centronics, aktualnie jednak wszystkie z nich spełniają już nowszą normę EPP i ECP. Port LPT to port szeroki z gniazdem żeńskim.

02 DDR
Ang. DDR – Double Data Rate – podwójne tempo danych. Nowy rodzaj pamięci SDRAM cechujący się dwukrotnie większą szybkością działania niż tradycyjne moduły. Pamięć typu DDR-RAM wykonuje dwa cykle pracy w ciągu jednego impulsu zegara, podczas gdy SDRAM tylko jeden.

03 USB 2.0
Standard portu USB, który umożliwia szybki transfer danych – 480 Mb/s. Dotychczas starszy typ o nazwie USB 1.1 pozwalał na przesłanie do 12 Mb/s. Nowy port jest zgodny ze starszymi urządzeniami.

04 dpi
Parametr wierności zeskanowanych dokumentów. Jego miarą jest liczba punktów (ang. dots) na długości jednego cala (około 2,5 cm). Im większa jest liczba dpi, tym lepszej jakości jest obraz.

05 monitor LCD
Monitor, który jest wyposażony w wyświetlacz ciekłokrystaliczny. Tego typu monitory mają cienkie obudowy, ponieważ są pozbawione kineskopu. Praca na monitorze LCD nie męczy wzroku tak bardzo jak w wypadku tradycyjnego monitora.

Laserem po papierze

Nowa laserówka Epsona

Podajnik drukarki AcuLaser C900 jest spory – ma pomieścić do 700 arkuszy formatu A4

Pojawiła się nowa drukarka laserowa z rodziny AcuLaser. Model oznaczony jako C900 jest przeznaczony do biur. Prędkość pracy urządzenia to cztery strony kolorowe i 16 czarno-białych drukowanych w ciągu jednej minuty. Podawana przez producenta rozdzielczość – 2400 dpi. Wewnętrzna pamięć C900 wynosi 16 MB, a do komputera laserówkę podłącza się za pośrednictwem portu USB lub 01 LPT.

Info: Epson, tel. (022) 4557516, ➜ www.epson.pl cena: ok. 2150 zł

Według zapowiedzi firmy Hewlett-Packard nowy pecet będzie w biurze prawdziwym koniem pociągowym

Biznesmen HP

Komputer do firmy

Sercem zestawu komputerowego o dumnej nazwie Compaq Business Desktop dc7100S jest procesor Pentium 4 o prędkości 2,8 GHz. Wyposażenie biurkowego peceta uzupełniają 256 MB pamięci 02 DDR oraz dysk twardy o pojemności 40 GB. Karty graficzną i dźwiękową zintegrowano z płytą główną komputera, a za połączenie z innymi komputerami ma odpowiadać wbudowana karta sieciowa. Urządzenia zewnętrzne można podłączyć do peceta za pośrednictwem portów 03 USB 2.0. Cena biurowego zestawu HP nie jest znana.

Info: Hewlett-Packard Polska, tel. (022) 5657700, ➜ www.hp.pl

Sprinter Fujitsu

Skaner – profesjonalista

Obracany podajnik do dokumentów w skanerze Fujitsu to ciekawe rozwiązanie

Od lipca 2004 roku polski oddział firmy Fujitsu sprzedaje nowy model skanera, który ponoć żadnej pracy się nie boi (przynajmniej w kwestii wydajności skanowania). Zaawansowane urządzenie ma zamieniać na postać elektroniczną papierowe dokumenty z prędkością 55 stron formatu A4 w ciągu minuty w rozdzielczości 600x600 04 dpi. Istnieje także możliwość skanowania większych formatów A3. Producent podkreśla ergonomię urządzenia – podajnik dokumentów można wygodnie obracać w poziomie w obie strony. Cena sprintera z drużyny Fujitsu jest niestety wysoka.

Info: Alstor, tel. (022) 6755515, ➜ www.alstor.com.pl cena: ok. 47 000 zł

LCD na diecie

19-calowy monitor

W tytule mowa o wąskiej linii nowego wyświetlacza 05 LCD, a nie o jego możliwościach – tak przynajmniej wynika z zapowiedzi tajwańskiej firmy Acer, producenta monitora AL1921ms z rodziny Office Line. Ekran o przekątnej 19 cali ma pokazywać obraz w typowej dla tej klasy urządzeń rozdzielczości 1280x1024 piksele. Do naszej dyspozycji są złącze analogowe (VGA) oraz cyfrowe (DVI-D). Producent twierdzi, że szczegóły obrazu na wyświetlaczu są wyraźne nawet wtedy, kiedy użytkownik patrzy nań pod kątem 170 stopni zarówno w pionie, jak i w poziomie.

W obudowie monitora znalazły się dwa jednowatowe głośniki

Info: Acer Computer Polska, tel. (022) 6062590, ➜ www.acer.pl cena: ok. 2870 zł

Kraina pingwina

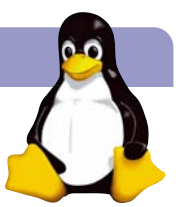

Kadu 0.3.9: do gadania i pokazywania...

Kadu gada...

Nowy komunikator

Pogaduszki w sieci lubią nie tylko użytkownicy Windows, lecz także systemu Linux. Dla tych ostatnich przeznaczona jest najnowsza (oznaczona jako 0.3.9) wersja komunikatora Kadu. Jedna z nowości to możliwość wysyłania i odbierania za pośrednictwem programu obrazków wklejonych w treść komunikatu. Możliwe jest także wysyłanie SMS-ów. Kadu dostępny jest za darmo w internecie.

Info: Kadu, ➜ http://kadu.net

Nim przyjdzie wrzesień

Przydatne narzędzie dla uczniów

Terminarz ucznia 0.4 – tak nazywa się aplikacja, która może przydać się młodym ludziom. Ma umożliwiać między innymi prowadzenie terminarza sprawdzianów czy sporządzania notatek. Dostępny jest też licznik dni pozostałych do końca roku szkolnego. Program jest darmowy.

Info: Terminarz ucznia, ➜ www.gnutu.org

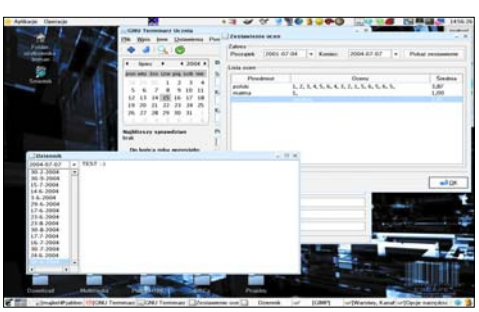

W programie są narzędzia do prowadzenia własnego dziennika

Premiera polskiej wersji Codename: Panzers Faza Pierwsza planowana jest na wrzesień

Niemcy, alianci, Rosjanie

Codename: Panzers Faza Pierwsza

Strategia czasu rzeczywistego, której akcja przenosi nas w czasy drugiej wojny światowej. W Codename: Panzers przygotowano trzy kampanie – możemy stanąć na czele wojsk niemieckich, alianckich oraz radzieckich. Autorzy gry skoncentrowali się na odwzorowaniu uzbrojenia – dzięki temu po stronie niemieckiej widzimy słynne Tygrysy, a radzieckie wojska dysponują ziejącymi ogniem katiuszami.

Wymagania sprzętowe: Pentium III 750 MHz, 256 MB RAM, karta graficzna 32 MB z akceleratorem 3D **Info:** Cenega, tel. (022) 8685268, ➜ www.cenega.com.pl cena: 100 zł

Pecetowa deskorolka

Tony Hawk's Pro Skater 4

W polskiej wersji językowej pojawią się także utwory rodzimych zespołów hiphopowych

Pod koniec wakacji na polskim rynku pojawi się Tony Hawk's Pro Skater 4 w wersji na pecety. W grze stajemy na deskorolce, a naszym zadaniem jest wykonywanie różnego rodzaju ewolucji (za nie dostajemy punkty). Zaletą gry jest ścieżka dźwiękowa. Znajdziemy tu utwory kultowych zespołów: Run DMC, Offspring czy System of a Down.

Wymagania sprzętowe: Pentium III 800 MHz, 256 MB RAM, karta graficzna 32 MB z akceleratorem 3D **Info:** CDProjekt, tel. (022) 5196919, ➜ www.cdprojekt.info cena: 20 zł.

hity Komputer Świat Bestsellery 18.06-15.07. 2004

Ranking najlepiej sprzedających się gier w sieciach sklepów Media Markt w dniach 18 czerwca – 15 lipca 2004

Źródło: Media Markt

			cena*
1	Harry Potter i więzień Azkabanu EA Polska	przygodowa	119
2	Shrek 2 LEM	przygodowa	79
3	ToCA Race Driver 2 CD Projekt	rajdy samochodowe	89
4	Euro 2004 EA Polska	sportowa	119
5	Sacred Cenega	RPG	89
6	Colin McRae Rally 04 CD Projekt	rajdy samochodowe	79
7	The Sims Deluxe Edition EA Polska	strategiczna	69
8	Far Cry Cenega	strzelanina 3D	99
9	The Sims Abracadabra EA Polska	strategiczna	69
10	The Sims Double Deluxe EA Polska	strategiczna	119

*obowiązuje w Media Markt

INSPIRE

WYSOKIE TONY

ŚREDNIE TONY

...W NAJLEPSZYM TONIE

Nowa seria głośników Creative® Inspire™ T wprowadza do świata komputerów PC nieznane dotąd czystość i bogactwo dźwięku. Przedstawiamy unikalne głośniki dwudrożne, z wbudowanym głośnikiem wysokotonowym, zapewniającym perfekcyjne zrównoważenie tonów wysokich i średnich oraz doskonałą jakość. To właśnie najprostsze pomysły decydują o wielkich różnicach. Zestawy głośnikowe od 2.1 do 7.1. Zapoznaj się z pełną gamą głośników pod adresem:

www.europe.creative.com/speakers

Get CREATIVE

Co to właściwie jest...

01 MP3
Typ kompresji plików dźwiękowych pozwalający wielokrotnie zmniejszyć ilość miejsca potrzebnego do zapisania muzyki na płycie lub dysku przy małej stracie jakości.

02 DivX
Format kompresji umożliwiający zapis filmów z jakością porównywalną do DVD w plikach od 8 do 12 razy mniejszych niż na płycie DVD. Aby zapisać plik w DivX (plik taki ma rozszerzenie *.avi*), potrzebny jest program zwany kodekiem.

03 Dolby Pro Logic II
Analogowy, wielokanałowy system odtwarzania dźwięku, który imituje dźwięk przestrzenny przy wykorzystaniu źródeł nagranych w stereo.

04 matryca CCD
Fotoreceptor, który odpowiada za zamianę sygnałów świetlnych na elektryczne. Im więcej punktów w matrycy, tym wyraźniejszy obraz.

05 ANS lumen
Jednostka natężenia światła, najczęściej wykorzystywana do opisu jasności projektorów multimedialnych. Pomiar natężenia światła odbywa się w dziewięciu różnych punktach obrazu.

06 MPEG-4
Standard grupy MPEG definiujący kompresję plików audio i wideo. Stworzony z myślą o aplikacjach przesyłających dane przez internet.

07 USB 2.0
Standard portu USB, który umożliwia szybszy transfer danych – do 480 Mb/s. USB 1.1 pozwalało na przesyłanie do 12 Mb/s.

Idealne do M1

Kino domowe od Thomsona

Wydaje się, że DPL 930 VD Thomsona to kino domowe, przygotowane specjalnie do małych mieszkań. Amplituner i odtwarzacz DVD są w obudowie typu slim. Urządzenie odtwarza płyty DVD, VCD, S-VCD, CD Audio, nagrane na płytach CD-R i CD-RW pliki **01 MP3** oraz filmy w formacie **02 DivX**, ma dekodery DTS, Dolby Digital i **03 Dolby Pro Logic II**. Tylne satelity są bezprzewodowe, a dźwięk do nich dociera pośrednio. Z nadajnika wbudowanego w subwoofer sygnał przesyłany jest do odbiornika, który z kolei przekazuje dźwięk do głośników. Tylko czy nie szkoda miejsca na dodatkowe pudełko?

Tylnymi głośnikami zarządza oddzielny odbiornik

Info: Thomson, tel. (022) 7027800 ➜ www.thomson.pl cena: 2199 zł

Cyfrówka rejestruje krótkie filmy wideo w rozdzielczości VGA (640 x 480 pikseli)

Japońska inicjatywa

Cyfrówka Konica Minolta

Aparat Dimage Z3 jest wyposażony w mechaniczny system stabilizacji **04 matrycy CCD** nazwany przez producenta Anti-shake. System ma minimalizować drgania matrycy i według producenta umożliwia wykonywanie zdjęć z ręki przy czasach migawki do ośmiokrotnie dłuższych niż normalne. Technologia ta nie pogarsza ponoć jakości obrazu. Poza tym urządzenie wyposażone jest w matrycę CCD o rozdzielczości 4 megapikseli oraz obiektyw z dwunastokrotnym zoomem optycznym oraz tryb supermakro, pozwalający robić zdjęcia z odległości 1 centymetra. Aparat zapisuje zdjęcia na kartach pamięci SD lub MMC. W zestawie jest karta SD o pojemności tylko 16 MB.

Info: Minolta, tel. (022) 560-33-74, ➜ www.konicaminolta.pl cena: 2500 zł

Praca i rozrywka

Projektor multimedialny

Projektor LCD o symbolu VPL-DS100 może służyć w pracy do przeprowadzania prezentacji i w domu jako element systemu kina domowego. Projektor wyposażono w trzy matryce CCD, przetwarzające obraz ze źródła zewnętrznego. Urządzenie wyświetla obraz w niezbyt wysokiej rozdzielczości SVGA (800x600 pikseli), przy jasności 1200 **05 ANSI lumenów**. Obraz o przekątnej 2 metrów można osiągnąć przy nieco ponaddwumetrowej odległości projektora.

Info: Centrum Sony, tel. (022) 6538333, ➜ www.sony.pl cena: 7500 zł

Obraz z projektora zapewni doznania prawie jak w kinie. Do tego jeszcze dobre nagłośnienie – i można nie wychodzić z domu

Oprócz ośmiokrotnego zoomu optycznego cyfrówka wyposażona jest także w czterokrotny zoom cyfrowy

Duża rzecz

Photon poprawia parametry

Rodzina cyfrówek Photon firmy Pentagram miała dotychczas niezbyt wyśrubowane parametry i niską cenę. Teraz pojawił się bardziej zaawansowany model. Aparat Photon 484 ma matrycę CCD o rozdzielczości 4 milionów pikseli oraz ośmiokrotny zoom optyczny. Co jeszcze? 1,6-calowy wyświetlacz LCD, możliwość ręcznej regulacji takich parametrów, jak naświetlanie czy balans bieli. Użytkownik może wybrać tryb pełnej automatyki. Aparatem nagramy też krótkie filmy z dźwiękiem w formacie **06 MPEG-4**. Zgodnie z zapowiedziami producenta, Photon 484 pojawi się w sklepach w sierpniu.

Info: Multimedia Vision, tel. (022) 3380000, ➜ www.mmv.pl cena jeszcze nieznana

Gigabajty na drogę

Creative Labs wprowadza nowy ZEN

Nowa odsłona zaawansowanych, przenośnych odtwarzaczy plików dźwiękowych ZEN firmy Creative Labs. Creative ZEN Touch ma wbudowany dysk twardy o pojemności 20 GB – zmieści się na nim do 10 tysięcy utworów. Urządzenie wyposażono też w przycisk Touch Pad, który umożliwia dostęp do najważniejszych funkcji urządzenia. Odtwarzacz obsługuje formaty MP3, WMA, a z komputerem komunikuje się przez szybkie złącze **07 USB 2.0**. Odtwarzacz ma aż 24-godzinny czas odtwarzania po naładowaniu baterii do ich wyczerpania – deklaruje producent. Czy tak będzie w rzeczywistości? Zobaczymy...

Info: Creative Labs, tel. (022) 8530264, ➜ www.creative.pl cena: 1529 zł

Utrudnieniem dla osób nieznających języka angielskiego będzie brak polskiego menu

Rozłożona klawiatura jest prawie dwa razy mniejsza od typowej – komputerowej. Po złożeniu zajmuje tylko 133x87x19 mm

Koniec udręki?

Prawdziwa klawiatura do komórki

Wpisywanie SMS-ów, tekstów notatek i e-maili za pomocą standardowej klawiatury komórki jest uciążliwe. Posiadacze najnowszych telefonów opartych na platformie Series 60 (na przykład modeli Nokia 6260 i 6630) mogą uniknąć tych niedogodności, jeśli dokupią składaną bezprzewodową klawiaturę Bluetooth. Klawiatura zasilana dwiema bateriami AAA (małe paluszki), które wystarczają na blisko 50 godzin pracy, waży prawie 190 gramów. Nie wiadomo, kiedy pojawi się w polskich sklepach, jednak jej cena z pewnością będzie wysoka – prawdopodobnie około 750 złotych.

Info: Nokia, tel. (022) 6547686, ➜ www.nokia.pl

E-maile i SMS-y z budki

Nowe możliwości automatów TP

Najnowsze żółte automaty Telekomunikacji Polskiej pozwalają już na wysyłanie SMS-ów oraz e-maili. Za przesłanie jednej wiadomości (SMS-a lub e-maila) pobierany jest z karty jeden impuls, który kosztuje od 25 do 60 groszy w zależności od rodzaju i pojemności karty. O wysyłaniu wiadomości z budek telefonicznych Komputer ŚWIAT pisze szczegółowo na stronie 66 w dziale Telekomunikacja.

SMS-y i e-maile wyślemy tylko z nowych żółtych aparatów TP

Info: TP, tel. 0800 100800, ➜ www.tp.pl

Świat Idei

Nowy serwis WAP

Serwis WAP dla abonentów sieci Idea dostępny pod adresem wap.idea.pl całkowicie zmienił oblicze. Za pośrednictwem Świata Idei (tak nazywa się serwis) można pobierać dzwonki i tapety do komórek oraz korzystać z usług informacyjnych (aktualności, program TV, pogoda i informacje gospodarcze) i rozrywkowych (horoskopy, biorytmy, plotki i dowcipy). Do największych atrakcji należy możliwość oglądania programu TVN 24. Abonenci, którzy intensywnie korzystają z serwisu, mogą zakupić pakiet Świat Idei, w ramach którego co miesiąc otrzymują możliwość pobrania 5 lub 10 MB danych oraz pakiet MMS-ów. Cena i rodzaj pakietu są uzależnione od planu taryfowego – w planach Idea dla Ciebie za 18,30 złotego miesięcznie otrzymujemy 5 MB (pozwala to przez mniej więcej pół godziny oglądać przekaz wideo) i 10 MMS-ów.

Świat Idei pozwala oglądać przekazy wideo na najnowszych komórkach

Info: Idea, tel. 0801 234567, ➜ www.idea.pl

Bezpieczne konta

Koniec kłopotów z kradzieżą loginów?

Dobra informacja dla osób, które obawiają się coraz częstszych prób wyłudzenia loginów do bankowych kont internetowych. Firma Trend Micro wprowadza na rynek program, który ma zabezpieczyć komputery między innymi przed tym zagrożeniem. InterScan Web Security Suite v2.0 nie dość, że blokuje dostęp do danych o kontach, to dodatkowo ma chronić przed programami szpiegowskimi.

Info: ➜ www.trendmicro.co.jp

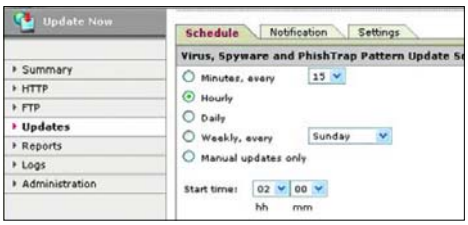

Program dostępny jest już w Polsce, niestety tylko po angielsku

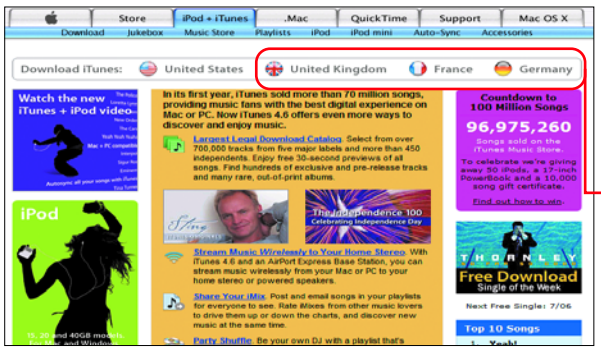

Ciekawe, kiedy powstanie polska wersja iTunes. Anglicy, Niemcy i Francuzi nie mają tego zmartwienia

Nie chcą kraść, wolą kupić

Europejski sukces iTunes

Pixies, Anastacia, Alicia Keys czy Herbert Groenemeyer to najbardziej rozchwytywani przez Europejczyków artyści. Tak można było wywnioskować po pierwszym tygodniu od premiery iTunes na starym kontynencie. Serwis udostępnia pliki muzyczne za opłatą oscylującą wokół jednego dolara za utwór. W ciągu zaledwie siedmiu dni internauci kupili blisko milion plików muzycznych. Jedną ze składowych sukcesu były z pewnością umowy na wyłączność dystrybucji w internecie, podpisane między innymi ze wspomnianymi wcześniej twórcami. Niezależnie jednak od sposobów, w jaki przyciągani są do serwisu klienci, jedno jest pewne – internauci chcą płacić za muzykę pobieraną z sieci, jeśli ta ma dobrze skalkulowaną niewysoką cenę. Amerykańska wersja serwisu sprzedała w ciągu pierwszego roku istnienia ponad 90 milionów utworów.

Info: ➜ www.apple.com/itunes

Udało się!

Walka o darmowe skrzynki wygrana

Poczta elektroniczna nie jest usługą telekomunikacyjną – tak brzmi poprawka do prawa telekomunikacyjnego, którą zaproponował Senat, a którą w trakcie ostatecznego głosowania zaakceptował Sejm RP.

Przypomnijmy, że oryginalny projekt nowego prawa przedłożony przez izbę wyższą parlamentu nakładał na firmy świadczące usługę darmowej poczty e-mail obowiązek podpisywania pisemnych umów z użytkownikami. Przepis ten w chwili wdrożenia w życie doprowadziłby do konieczności zamknięcia usług oferowanych głównie przez duże portale. Nic więc dziwnego, że giganci połączyli siły i wystosowali do polskiego parlamentu list sugerujący poprawkę do nowo tworzonego prawa.

Czy sojusz portali przetrwa kłopoty z ustawą telekomunikacyjną?

Jak widać akcja przyniosła skutek. Ciekawe, czy sukcesem skończy się ciasteczkowa wojna, o której Komputer ŚWIAT pisze obok.

Info: ➜ www.sejm.gov.pl

na plusie

Hit za darmo

Krakowskie Wydawnictwo Bezdroża postanowiło nie czekać na dodruk swojego przeboju zatytułowanego Szlak Transsyberyjski: Moskwa – Bajkał – Mongolia – Pekin. Zamiast tego opublikowało książkę w sieci w formacie PDF. Tekst można pobrać bez płacenia. To chyba pierwszy wypadek, by polskie wydawnictwo udostępniało za darmo coś, na czym mogłoby wiele zarobić. Duże brawa! Przewodnik znajdziemy pod adresem www.bezdroza.com/popup/transsib.php

na minusie

Złe ciasteczka

Kolejna nowelizacja polskiego prawa telekomunikacyjnego budzi zdziwienie. Ustalono bowiem, że autor strony WWW musi uzyskać zgodę każdego odwiedzającego stronę internauty na zainstalowanie na jego komputerze cookies. Co ciekawe, prawo unijne nie przewiduje takiej konieczności. Po wymogu pisemnych umów z użytkownikami darmowych skrzynek (patrz obok) jest to kolejny dowód na to, że polscy parlamentarzyści nie mają bladego pojęcia o internecie.

Yahoo.pl

Gigant wkracza do Polski

Yahoo! nie wyklucza stworzenia polskiej wersji najpopularniejszego portalu na świecie. Nieznane są na razie szczegóły, jednak przecieki, jakie w ostatnich tygodniach wypłynęły z firmy medialnej OMD, nastrajają optymistycznie. Wynika z nich, że Yahoo! czeka na zgon Wirtualnej Polski i w chwili, gdy najstarszy polski portal zniknie z rynku, Amerykanie odsłonią karty. Jeśli przecieki się potwierdzą, na polskim rynku internetowym może dojść do wielu zmian. Już dziś amerykańska wersja Yahoo! jest na dziewiątym miejscu wśród serwisów najczęściej odwiedzanych przez polskich internautów. Może to oznaczać, że Onet i Interia, które szykują się na podział tortu reklam pozostawionego przez WP, nie dość, że nie dostaną ani kęsa, to dodatkowo mogą wiele stracić. Pewne jest, że gnuśniejącemu rynkowi naszych rodzimych portali przydałoby się trochę nowych zawodników.

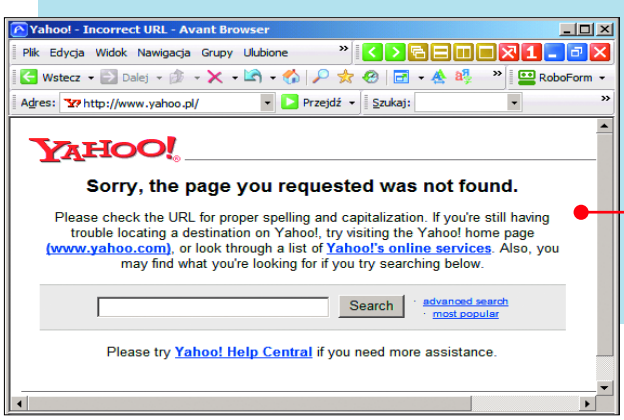

Pod polskim adresem Yahoo! jak na razie nic się nie dzieje. Czy to się zmieni?

Czyściej i szybciej

Nowe algorytmy mają udrożnić internet

Całkiem możliwe, że w niedalekiej przyszłości internet stanie się choć odrobinę szybszy. Amerykańska firma Icosystem pracuje nad nowymi algorytmami, które mają automatycznie nadawać priorytety plikom najczęściej pobieranym z serwerów.

Dane pobierane przez internet pokonują wielokrotnie te same trasy pomiędzy serwerami. Problemem jest odpowiednie wyznaczenie priorytetów plików. Pomogłoby to automatycznie określić, które z danych nie są już potrzebne, a które mają być przetrzymywane na serwerach. Jeśli prace firmy Icosystem zakończą się sukcesem, z sieci powinno zniknąć mnóstwo śmieci. Nie pozostanie to też bez wpływu na drożność łącz, które nie będą przesyłać zbędnych danych.

FOT.: M. NELKEN

Patrzymy firmom na ręce

Rozmowa z Piotrem Stańczakiem, prawnikiem w Departamencie Polityki Konsumenckiej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

URZĄD OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Komputer ŚWIAT: Często spotyka się Pan z sytuacją, kiedy podczas zakupów sprzedawca próbuje świadomie wprowadzić Pana w błąd albo, mówiąc wprost, oszukać?

Piotr Stańczak: Rzadziej spotykam się z lawirowaniem ze strony sprzedawców. Częściej w grę wchodzi pewna nieudolność, brak kompetencji i niedbalstwo. Po prostu nie wszyscy odnotowali fakt, że już od kilku lat mamy w Polsce rozbudowany system prawa konsumenckiego.

Czy branża komputerowa i telekomunikacyjna wyróżnia się w jakikolwiek sposób spośród innych segmentów naszego rynku pod względem przestrzegania praw konsumenta?

Ten rynek na pewno różni się od innych specyficznymi rozwiązaniami. Na przykład rynek telefonii komórkowej jest mocno skonsolidowany. Istnieją bardzo silne więzy pomiędzy operatorem, dilerem i producentem aparatów. Konsumentowi, szczególnie temu, który nabywa produkt w systemie promocyjnym, trudno dochodzić swoich praw. Klient reklamujący sprzedawcy wadę telefonu często spotyka się na przykład z taką informacją: to nie nasza wina, to sprawa producenta telefonu. Ale na tym polu obserwujemy ostatnio pewne korzystne zjawiska. Nowe prawo telekomunikacyjne będzie wprowadzało na przykład nowe metody rozwiązywania sporów pomiędzy klientem a sprzedawcą – ma powstać system mediacji i polubownych sądów konsumenckich. Trudno wyobrazić sobie, by każda konfrontacja klienta z operatorem kończyła się w sądzie...

Czy krokiem w dobrym kierunku jest także Kodeks Dobrego Postępowania, który mają podpisać wszyscy polscy operatorzy telekomunikacyjni?

Jest to pomysł na rozwiązywanie problemów na rynku telekomunikacji, choć na tym etapie to raczej rodzaj przymiarki. W wypadku tego typu kodeksów zawsze zachodzi pytanie: kto będzie egzekwował zawarte w nich postanowienia? Musimy dojść do sytuacji, w której nieprzestrzeganie litery takiego dokumentu po prostu nie będzie się operatorowi kalkulowało. Na europejskim rynku podobne kodeksy są normą i byłoby dobrze, gdyby nasi przedsiębiorcy zdali sobie sprawę z ułatwień, jakie stwarzają takie regulacje dla nich samych.

> **Nie wszyscy odnotowali fakt, że już od kilku lat mamy w Polsce rozbudowany system prawa konsumenckiego**

Nasze przepisy konsumenckie wciąż nie są doskonałe. Przykładem może być kwestia naprawy wadliwego produktu. Brak precyzyjnego określenia czasu, w jakim producent powinien naprawić na przykład dysk twardy, który Kowalski kupił w sklepie...

To prawda. Przepisy konsumenckie wymagają stałego dostosowywania do potrzeb rynku. W obecnej ustawie wprowadzono natomiast inny przepis. Mówi on o tym, że jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość żądaniu naprawy w odpowiednim czasie lub gdy naprawa naraża kupującego na znaczne niedogodności, na przykład przestoje w korzystaniu z komputera czy telefonu – wówczas konsument ma prawo żądać obniżenia ceny lub odstąpienia od umowy. Oczywiście brak wyraźnego terminu oznacza konieczność ukształtowania problematyki w praktyce – poprzez działania instytucji ochrony konsumenta jak rzecznicy konsumentów czy też UOKiK.

Nie jest u nas najlepiej z przestrzeganiem już wprowadzonych przepisów. Przykład: według ustawy z lipca 2001 roku sprzedawcy mają obowiązek podawania cen brutto – z wliczonym w nie podatkiem VAT. Tymczasem wciąż nagminnie podawane są ceny netto, a Kowalski VAT musi sobie doliczyć sam. Co na to UOKiK?

To nie jest sprawa, którą da się załatwić raz na zawsze. Problem wymaga stałej kontroli. Przedsiębiorcy mają niestety tendencję do tego, żeby od czasu do czasu próbować ominąć te przepisy, na przykład przy okazji rozmaitych promocji. Muszą czuć, że są przez nas monitorowani i że na dłuższą metę takie praktyki się po prostu nie opłacają.

Częstym przedmiotem waszego zainteresowania jest Telekomunikacja Polska...

Przez nasze działania pozbawiliśmy już chyba klientów złudzeń, że ze strony tego operatora mają do czynienia z jakąś racjonalną polityką. Działalność TP w takiej postaci jak dzisiaj bywa destrukcyjna nie tylko dla abonentów, lecz także dla całego rynku telekomunikacji w Polsce. Brak konkurencji skutkuje często nadużyciami i kompromitującymi wynaturzeniami. Obecnie rozpoczęliśmy kontrolę tego, jak TP realizuje decyzje UOKiK zmierzające do poprawy funkcjonowania tak zwanej Błękitnej Linii. Bardzo ważnym wskaźnikiem będą tutaj głosy konsumentów. A te sygnały wskazują na razie, że wciąż mamy do czynienia z bezładem w kontaktach pomiędzy abonentami a konsultantami Błękitnej Linii.

Ostatni niewypał Telekomunikacji Polskiej to tak zwane żółte telefony, które za niewielkie pieniądze mają umożliwiać wysłanie z ulicznego automatu wiadomości SMS lub e-mail. Z doświadczeń wynika, że wiele wysłanych wiadomości dociera do adresatów z kilkunastogodzinnym opóźnieniem...

Nasza rozmowa to dla UOKiK prawdopodobnie pierwszy sygnał w tej sprawie. Myślę, że w najbliższym czasie przyjrzymy się funkcjonowaniu tego systemu.

Dziękujemy Panu za rozmowę.

Piotr Stańczak ze swojego niewielkiego gabinetu ma oko na kwestie praw konsumentów w Polsce

Drogowskaz

Skuteczna obrona	18
Testujemy sami	18
Adresy online	18
Prezentacja testowanych modeli	19
Jak czytać tabelę testu	19
Wskazówki do zwycięzcy testu	24
Wyniki testu	26
Tak testował Komputer ŚWIAT	28

Co to właściwie jest...

01 firewall
Ang. firewall – ściana przeciwogniowa. Program lub urządzenie mające za zadanie zabezpieczać sieć lokalną lub pojedynczy komputer przed zdalnymi atakami.

02 test wycieku
Ang. leak test. Działanie lub program mający na celu sprawdzenie, jak firewall radzi sobie z powstrzymywaniem programów skrycie wysyłających informacje z komputera użytkownika.

03 port
Rodzaj bramy, przez którą przechodzą informacje w protokołach TCP oraz UDP (wykorzystywanych do przesyłania informacji między komputerami w sieci). Port może być otwarty – możliwa komunikacja, lub zamknięty – komunikacja niemożliwa.

04 udziały sieciowe
Foldery lub dane w komputerze, z których mogą korzystać inni użytkownicy sieci lokalnej.

05 usługa
Program, procedura lub proces, który obsługuje inne programy w systemie operacyjnym, takim jak Windows XP. Użytkownik może włączać lub wyłączać wybrane usługi.

06 DoS, Denial of Service
Ang. odmowa usługi. Technika ataków internetowych, polegająca na zdalnym generowaniu sztucznego obciążenia komputera.

07 backdoor
Ang. tylne drzwi – złośliwy program, który składa się z dwóch części – serwera instalowanego na komputerze ofiary, i klienta – programu umożliwiającego przejęcie kontroli nad komputerem serwera.

FOT.: SCREEN DVD/IMPERIAL

Skuteczna obrona

Generał Jar Jar z armią Gunganów pod ochroną olbrzymiego pola siłowego stanął do zwycięskiej bitwy o planetę Naboo. My też musimy możemy walczyć o bezpieczeństwo naszego peceta. Potrzebujemy jedynie dobrego firewalla

Światowa sieć daje dostęp do informacji i udogodnień. Jednak z dobrodziejstwami pojawiają się też niebezpieczeństwa. Wirusy i hakerzy mogą zniszczyć lub wykraść zapisane w pececie dane. Z odsieczą przychodzą programy antywirusowe (test w Komputer ŚWIECIE 7/2004) oraz **01 firewalle**.

Komputer ŚWIAT spośród wielu firewalli do testu wybrał aplikacje, które spełniają choć jeden z warunków: są popularne, polskojęzyczne lub darmowe. Przeprowadzenie części testów zlecono profesjonalistom – firmie AV-Test z Magdeburga.

Próbom zostały poddane programy znanych firm tworzących między innymi oprogramowanie antywirusowe: pakowane w pudełka Norton Personal Firewall, Kaspersky Anti-Hacker oraz McAfee Personal Firewall i Norman Personal Firewall (sprzedawany przez internet). Dwa ostatnie niestety nie mają polskiej wersji językowej.

Przetestowano również komercyjną wersję firewalla Outpost. Testom poddano też moduł firewalla wbudowany w aplikację, która zwyciężyła test programów antywirusowych – Panda Antivirus Platinum.

Aby sprawdzić, czy bezpieczeństwo można uzyskać za darmo, w teście uwzględniono także darmowe wersje znanych firewalli: Zone Alarm, Kerio i Sygate.

Przetestowano również trzy programy, które powstały w Polsce. Okazuje się jednak, że polskim firewallom wiele brakuje do czołówki.

Wśród testowanych firewalli znalazł się też program wbudowany w Windows XP. Komputer ŚWIAT poszedł krok dalej i przetestował nowy firewall umieszczony w niepublikowanym jeszcze uaktualnieniu do Windows XP.

Testujemy sami

Niektóre testy zainstalowanego w naszym pececie firewalla możemy wykonać sami. W internecie znajdziemy całą gamę narzędzi sprawdzających bezpieczeństwo komputera. Zestaw **02 testów wycieku** jest umieszczony pod adresem →❶. Inne aplikacje do testowania bezpieczeństwa są dostępne pod adresami →❷ i →❸. Warto też skorzystać z narzędzia Shields UP na witrynie →❹.

Sprawdźmy sami, czy nasz ulubiony firewall jest szczelny

Adresy online

→❶ www.firewalleaktester.com
→❷ www.wilders.org
→❸ www. insecure.org
→❹ www.grc.com

1. miejsce Norton Personal Firewall 2004

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

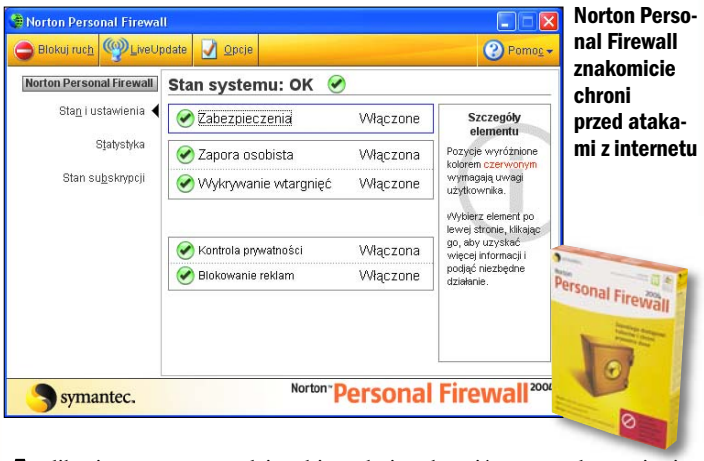

Norton Personal Firewall znakomicie chroni przed atakami z internetu

Aplikacja wzorowo radzi sobie z zamknięciem standardowo otwartych 03 **portów** systemu operacyjnego. Nie pozwala atakującym na sprawdzenie, jakiego systemu używamy. Nie dopuszcza także, aby 04 **udziały sieciowe** naszej sieci lokalnej dostępne były dla użytkowników zewnętrznych. Norton Personal Firewall 2004 blokuje niechciane reklamy przesyłane za pomocą 05 **usługi** Posłaniec, radzi sobie również śpiewająco z atakami robaków (samopowielających się wirusów) Blastera i Sassera. Słabo broni się przed atakami 06 **DoS** – podczas testów atak został odparty całkowicie, a dwa razy częściowo – była możliwa praca, choć system działał wyraźnie wolniej. Gorzej Norton Personal Firewall sprawuje się, próbując chronić nas przed zagrożeniami, jakie powodują pliki znajdujące się na dysku twardym naszego komputera. Program łatwo można wyłączyć albo nawet usunąć, łatwo też o wyciek danych. Choć chroni nas przed robakami i 07 **backdoorami**, to jednak zdarza mu się mylić je z Windows Explorerem i wyświetlić komunikat, że to właśnie ten program, a nie backdoor próbuje nawiązać połączenie. To jednak wada wszystkich testowanych aplikacji.

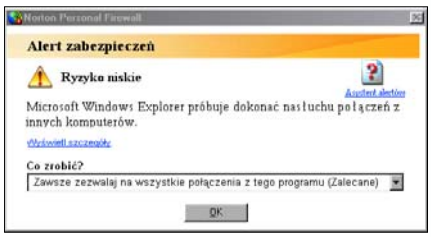

Komunikat o ataku robaka Bagle może wprowadzić użytkownika w błąd – Windows Explorer nie wydaje się groźnym programem

- + znakomita ochrona przed atakami z zewnątrz
- − słaba ochrona przed atakami od wewnątrz

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 289 zł

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/2000/XP, Pentium 133, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: Symantec Poland sp. z o.o., tel. (022) 5869200 ➜ www.symantec.pl

2. miejsce Panda Antivirus Platinum 7.0

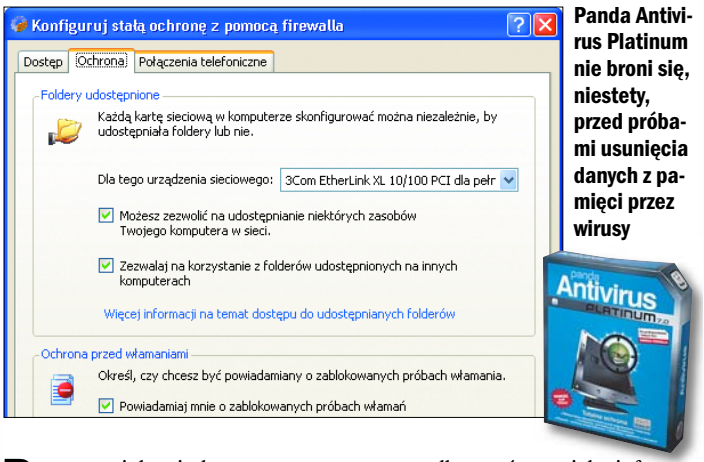

Panda Antivirus Platinum nie broni się, niestety, przed próbami usunięcia danych z pamięci przez wirusy

Program jako jedyny ostrzega przed wysyłaniem przez system wielu wiadomości e-mail naraz – może to oznaczać, że w pececie szaleje robak. Zawiera też filtr załączników poczty e-mail, który stanowi dodatkowy bufor ochronny przed atakami z internetu.

Wadą Pandy, podobnie zresztą jak i pozostałych aplikacji w teście, jest brak mechanizmu powiadamiającego o braku aktualizacji systemu operacyjnego, co ma znaczenie, gdy jesteśmy atakowani przez robaki takie jak Blaster i Sasser. Nawet jednak w niezabezpieczonym systemie Panda rozprawia się z nimi doskonale.

W wypadku ataków od wewnątrz, z firewallem Pandy nie możemy czuć się zbyt pewnie. Choć wszelkie próby połączeń z programami typu backdoor są wykrywane i na życzenie użytkownika unicestwiane, to w wypadku testów wycieku informacji z komputera Pandy nie można pochwalić za nadzwyczajne wyniki.

Podczas ataków z zewnątrz jest lepiej, choć i tu walka z hakerem często może zostać przegrana.

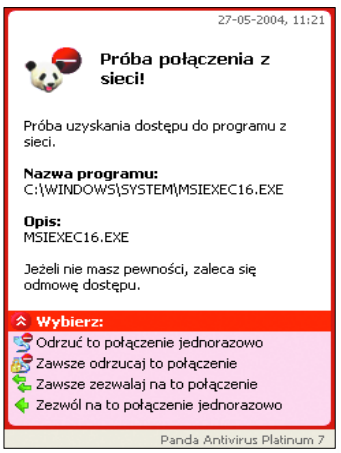

Zapora Pandy po wykryciu próby dostępu do komputera zainfekowanego programem typu backdoor

- + ochrona poczty e-mail
- + ochrona przed atakami z zewnątrz
- − ochrona przed atakami od wewnątrz
- − podatność na ataki DoS

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 285 zł

Wymagania według producenta: Windows 95/98/Me/NT/2000/XP Pentium 300, 128 MB RAM
Do testu dostarczył: Panda Software Polska, tel. (022) 5401806 ➜ www.pandasoftware.com.pl

Jak czytać tabelę testu

1 Programy typu backdoor mogą być tak zaprogramowane, aby najpierw unieszkodliwiały firewall – a on powinien się bronić.

Autoochrona przed deaktywacją	3%
Autoochrona przed usunięciem	3%
Zaliczone testy wycieku	3%

2 Sprawdzono, czy hakerzy, skanując internet w poszukiwaniu otwartych portów, są w stanie uzyskać dostęp do naszego peceta.

Otwarte porty (standardowy skan: lokalnie - nmap, nessus i poprzez internet - grc.com	5%
Otwarte porty (metoda stealth: lokalnie - nmap i nessus)	5%
Ukrywanie systemu operacyjnego (lokalnie - nmap i nessus)	2%

3 Pliki, które udostępniamy użytkownikom komputerów w sieci, mogą stać się łupem hakerów, o ile firewall nie zablokuje do nich dostępu.

Blokowanie (otwartych) udziałów sieciowych	3%
Blokowanie komunikatów usługi Posłaniec	4%
Blokowanie MS-Blastera (MS03-039)	4%

3. miejsce Zone Alarm

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ

Niestety, Zone Alarm nie przemawia do nas po polsku

Darmowa wersja uznanego programu Zone Alarm okazała się lepsza od kilku produktów komercyjnych. Program, jako jedna z niewielu aplikacji w teście, ma filtr załączników poczty e-mail, ale funkcję tę należy traktować raczej jako demonstrację możliwości komercyjnej wersji programu – zatrzymuje tylko jeden konkretny rodzaj załączników – skrypty VBS, które często są wirusami. Dużą zaletą Zone Alarm jest to, że znakomicie broni się przed usunięciem bez wiedzy użytkownika z pamięci lub dysku twardego. W testach wycieku firewall radził sobie źle, ale lepiej od wyprzedzających go programów.

- \+ autoochrona przed wyłączeniem
- − brak polskiej wersji językowej

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: Windows 98 SE/Me/2000/XP Pentium 233, 48 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu ➜ www.zonelabs.com

4. miejsce Windows Firewall

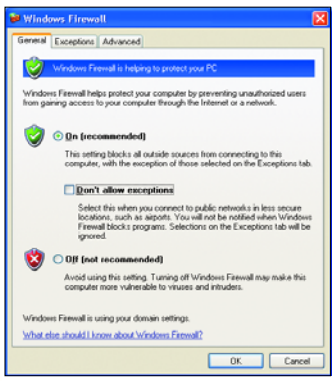

Nowy firewall w Windows ma większe niż do tej pory możliwości konfiguracji

Windows XP Service Pack 2

W dużym uaktualnieniu Windows XP (tak zwany Service Pack 2), które w polskiej wersji językowej ma ukazać się we wrześniu, ulepszono moduł firewalla. Komputer ŚWIAT przetestował angielską jeszcze i nieostateczną wersję aplikacji oznaczoną symbolem RC1. Microsoft stworzył program niezasypujący użytkownika mnóstwem dezorientujących komunikatów. Dzięki temu programy takie jak Internet Explorer łączą się z internetem bez naszej interwencji. Ostrzeżenie wyświetlane jest jedynie wówczas, gdy jakaś aplikacja chce otworzyć port, co często oznaczać może działanie hakera, a więc w wypadku programów typu backdoor jest wyświetlane ostrzeżenie.

- \+ ochrona przed atakami z zewnątrz
- − nieodporny na wyciek danych

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: Windows XP
Do testu dostarczył: Microsoft Corporation, tel. 0801 308801 ➜ www.microsoft.com/poland

5. miejsce Kerio Personal Firewall 4 Limited Free Edition

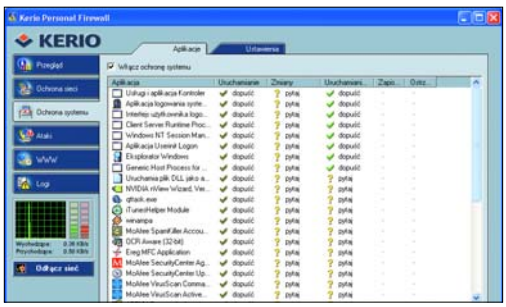

Filtr aplikacji pozwala decydować, którym programom dawać dostęp do internetu

Choć interfejs programu jest po polsku, pomoc do niego nie została, niestety, przetłumaczona. Spośród testowanych programów firewall Kerio wyróżnia się najlepszymi wynikami w testach wycieku. Przeszedł pomyślnie cztery z pięciu prób w Windows 98 i pięć spośród 11 w Windows XP. Mimo to inne wyniki w teście na odpieranie ataków z wewnątrz nie wypadły już tak zadowalająco (przepuszczony został na przykład robak Bagle). Dużo lepiej program radził sobie z zapobieganiem atakom zewnętrznym, choć dwa z trzech ataków typu DoS zakończyły się niemożnością korzystania z komputera.

- \+ dobra obrona przed wyciekiem danych
- − niepełna polska wersja językowa

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/2000/XP
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu ➜ www.kerio.com

5. miejsce McAfee Personal Firewall Plus 2004 ver. 5.0

Szkoda, że firewalla McAfee nie przetłumaczono na język polski

Wadą tego programu jest słaba, zaledwie dostateczna ochrona przed atakami od wewnątrz. Firewall McAfee wyróżnia się natomiast, gdy chodzi o zabezpieczenie systemu przed zagrożeniami z zewnątrz. Szczelnie zamyka wszystkie otwarte porty i blokuje Blastera, Sassera oraz ataki za pomocą reklam (usługa Posłaniec). Nieźle radzi sobie z Denial of Service – nie dopuszcza do zawieszenia systemu, choć może wystąpić spowolnienie jego działania.

- \+ chroni przed atakami z zewnątrz
- − brak polskiej wersji językowej

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 199 zł

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/2000/XP, Pentium 133, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: Network Associates GmbH, tel. (022) 5980903 ➜ www.mcafeesecurity.com

7. miejsce Zapora połączenia internetowego

Zaporę włączamy, klikając na opcję we właściwościach połączenia internetowego

Zapora połączenia internetowego to wbudowany w system Windows XP prosty firewall. Może właśnie dzięki swojej prostocie dla mniej zaawansowanych użytkowników jest to rozwiązanie najlepsze. Zapora nie zawiera filtru aplikacji, a protokół zdarzeń jest niezbyt czytelny. Z drugiej strony aplikacja dość skutecznie radzi sobie podczas testu z różnymi rodzajami ataków, także Denial of Service. Bardzo słabo spisuje się natomiast w teście wycieku – nie wykryła żadnego z 11 narzędzi testowych. Zaporze wymknął się także robak Bagle.

+ ochrona przed atakami z zewnątrz

– brak filtru aplikacji

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: Windows XP
Do testu dostarczył: Microsoft Corporation, tel. 0801 308801 ➜ www.microsoft.com/poland

8. miejsce Sygate Personal Firewall 5.5

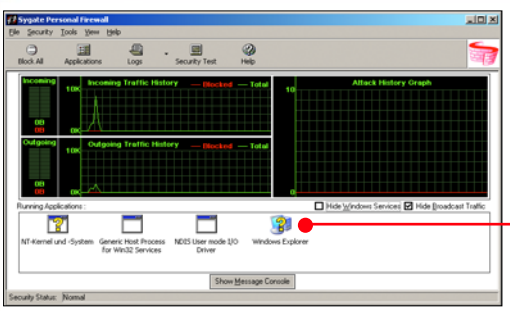

Sygate Personal Firewall nie zauważył ataku robaka Bagle

Program firmy Sygate nie zainteresuje tych Czytelników, którzy wolą aplikacje przetłumaczone choć w części na polski. Gdyby Sygate Personal Firewall miał polską wersję, zająłby znacznie lepsze miejsce. Osoby, którym niestraszny jest język angielski, mogą myśleć o nim jak o jednym z najlepszych darmowych firewalli. Jako jeden z nielicznych produktów dobrze broni się przed usunięciem z pamięci lub z dysku. Nie dał sobie jednak rady z robakiem Bagle. Aplikacja ta nie zawsze zamyka wszystkie porty (pozostają one otwarte dla połączenia z internetem w Windows XP).

+ udanie blokuje ataki z zewnątrz

– brak polskiej wersji językowej

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: darmowy

Wymagania według producenta: Windows 95OSR2/98/Me/NT4/2000/XP Pentium 133, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: program pobrany z internetu ➜ www.sygate.com

9. miejsce Kaspersky Anti-Hacker

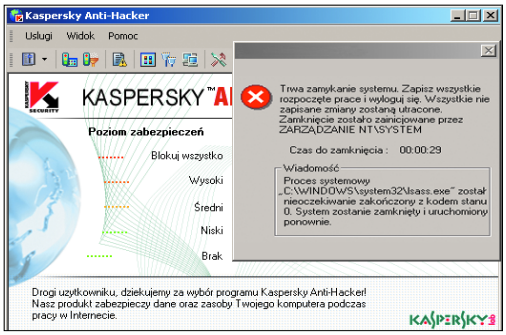

Kaspersky Anti-Hacker nie powstrzyma Sassera

W teście firewalli dziwi tak niskie miejsce programu firmy Kaspersky Labs – jednego z liderów na rynku oprogramowania antywirusowego. Niestety, Kaspersky Anti-Hacker ma sporo wad – nie blokuje na przykład komunikatów usługi Posłaniec – jego użytkownicy muszą albo pogodzić się z otrzymywaniem internetowych reklam, albo wyłączyć usługę Posłaniec. W teście podczas działania w systemie Windows XP Anti-Hacker pozostawiał otwarte aż trzy porty i nie ochronił testowego komputera przed robakiem Bagle.

+ bardzo dobra pomoc

− nie blokuje Sassera

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 177 zł

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/NT4/2000/XP, Pentium 150, 64 MB RAM
Do testu dostarczył: Kaspersky Lab Polska sp. z o.o., tel. (034) 3681814 ➜ www.kaspersky.pl

10. miejsce Outpost Firewall Pro

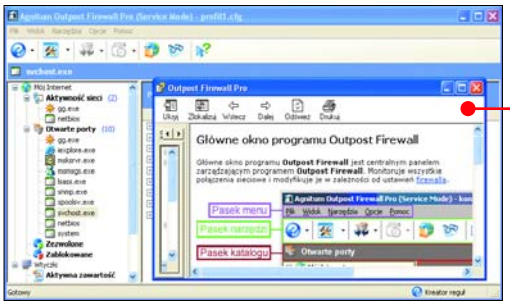

W odróżnieniu od swojej wersji darmowej Firewall Pro ma spolszczoną pomoc

Zaletą aplikacji jest to, że dość dobrze radzi sobie z atakami DoS, ma też (trochę niewygodny) filtr załączników poczty e-mail. Cóż z tego, skoro nie blokuje robaków Bagle, Blaster, Sasser i jest bezradna wobec internetowych reklam przesyłanych za pomocą usługi Posłaniec. Outpost Free pozwala złośliwym programom ukraść prawa do korzystania z internetu nadane zaufanym aplikacjom. Program można nabyć w polskiej wersji językowej. Niestety, po dokonaniu zakupu wydatki się nie kończą. Za możliwość korzystania z aplikacji co roku trzeba wnosić dodatkową opłatę.

+ filtr załączników poczty

− nie blokuje wielu robaków

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 204 zł

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/NT4/2000/XP/2003
Do testu dostarczył: Dagma sp. z o.o., tel. (032) 2591100 ➜ www.outpost.pl

11. miejsce Norman Personal Firewall

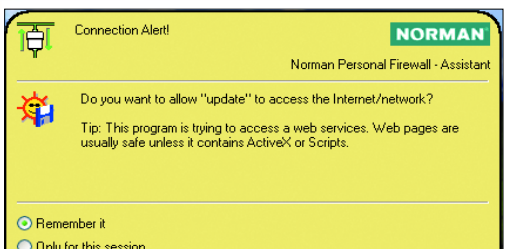

Norman wyświetla przejrzyste komunikaty. Szkoda, że nie po polsku

NORMAN

Kolejny firewall firmy (Norman ASA), która jest także autorem oprogramowania antywirusowego (12 miejsce na 18 w Komputer ŚWIECIE 7/2004), okazał się jeszcze gorszy niż program Kaspersky'ego. Wielką wadą aplikacji jest to, że nie została przetłumaczona na polski i jest sprzedawana bez papierowej instrukcji obsługi. Brakuje automatycznej aktualizacji. Szokuje też to, że firewall Normana nie zauważa, gdy złośliwy program podszywa się pod internetową aplikację, której użytkownik już udzielił praw do korzystania z sieci.

+ zrozumiałe ostrzeżenia

− brak polskiej wersji językowej

Jakość: dostateczna | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 199 zł

Wymagania według producenta: Windows 95/98/Me/NT/2000/XP Pentium
Do testu dostarczył: Connect Distribution sp. z o.o, tel. (022) 5424171 ➜ www.connectdistribution.pl

12. miejsce Internet Protector 2004

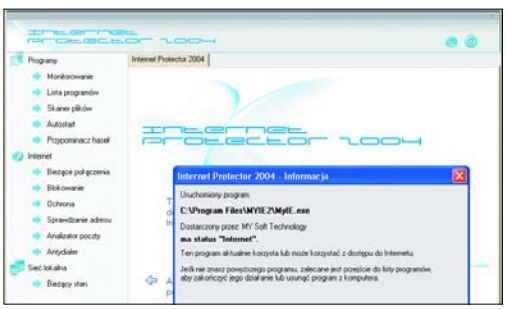

Internet Protector informuje nas za każdym razem, gdy aplikacja próbuje uzyskać dostęp do internetu

Internet Protector 2004 rozpoczyna przygnębiającą – trzy ostatnie miejsca – paradę polskich aplikacji. Program ten, znany jako Fryderyk 2004, wydawca nazwał po angielsku, sądząc widocznie, że wyłącznie obcobrzmiąca nazwa może kojarzyć się klientom z dobrą jakością. Aplikacja ta to zestaw prostych narzędzi internetowych, które mają chronić użytkowników przed atakami z sieci WWW. Jeżeli zależy nam jednak na bezpieczeństwie, nie dajmy się skusić niską ceną oraz nie łudźmy się, że ten program zapewni nam ochronę typową dla firewalla.

+ zawiera zestaw ciekawych narzędzi

− nie chroni komputera jak firewall

Jakość: mierna | Cena/Jakość: dyskwalifikacja | Cena: 20 zł

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/XP, Pentium 166, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: Play sp. z o.o., tel. (022) 8325430 ➜ www.play.com.pl

UWAGA HEYAH

NOWE OBJAWY HEYAH

OD 1 SIERPNIA U WSZYSTKICH,
BEZ ZBĘDNYCH ZABIEGÓW

13. miejsce Firewall Pro

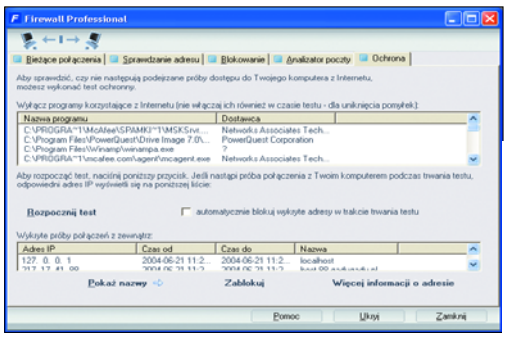

Firewall Pro zawiera kilka narzędzi, ale ze skuteczną ochroną komputera nie mają one wiele wspólnego

Firewall Pro alias Firewall Professional 2004 wydała ta sama polska firma (Play), która jest wydawcą Internet Protectora. Program ten jest właściwie bezużyteczny. Klientów ma skusić niska cena, magiczne słowo firewall oraz kolorystyka pudełka przypominająca renomowane produkty Symanteca – zapewne wielu użytkowników komputerów dało się nabrać. Aplikacja może blokować informacje o posiadanym przez nas systemie operacyjnym. To jednak jedyna szóstka wśród jedynek testu laboratoryjnego.

+ brak zalet

– to nie jest firewall

Jakość mierna **Cena/Jakość** dyskwalifikacja **Cena** 20 zł

Wymagania według producenta: Windows 98/Me/XP, Pentium 166, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: Play sp. z o.o., tel. (022) 8325430, ➜ www.play.com.pl

14. miejsce MCS Firewall 2004

Program szokuje nas wyssanymi z palca informacjami o liczbie wyimaginowanych zablokowanych intruzów

MCS Firewall 2004 sprawia wrażenie niedokończonego. Na przykład wielkie okno, z logami (informacjami) zapisywanymi przez program, jest puste, gdyż, jak dowiedział się Komputer ŚWIAT, w ostatniej chwili zrezygnowano z opcji tworzenia logów. Podobnych dziwnych sytuacji jest więcej. Unikajmy tego firewalla jak... ognia. Autorzy tego programu mają w planach stworzenie jeszcze bardziej skomplikowanego przedsięwzięcia – programu antywirusowgo. Komputer ŚWIAT ma nadzieję, że będzie on lepszy od firewalla.

+ brak zalet

– nie chroni

Jakość mierna **Cena/Jakość** dyskwalifikacja **Cena** 30 zł

Wymagania według producenta: Windows 98SE/ME/2000/XP, Pentium 233, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: MCS Studios, ➜ www.mcsstudios.com

Wskazówki do zwycięzcy testu

Pierwsze kroki z Norton Personal Firewall 2004

Instalacja Norton Personal Firewall 2004 nie sprawia problemów. Pamiętajmy jednak, aby po jej zakończeniu zrestartować komputer.

Po uruchomieniu komputera program wyświetla okno rejestracji programu. Podczas rejestracji postępujemy według wskazówek wyświetlanych na ekranie. Jeśli chcemy zarejestrować aplikację w późniejszym terminie, klikamy na przycisk Zarejestruj później.

Ochrona danych

Po zakończeniu rejestracji widzimy okno konfiguracji ochrony danych prywatnych. Definiujemy w nim, jakie dane osobiste (adres domowy, numer telefonu, numery kart kredytowych, hasła) będą chronione. Przy próbie ich wysłania, świadomej lub nie, pojawi się odpowiedni komunikat. Komputer ŚWIAT pokaże, jak dodać nowe wpisy do listy chronionych danych.

1 W oknie kreatora klikamy na Dodaj. Potem z listy wybieramy typ chronionej informacji, na przykład .

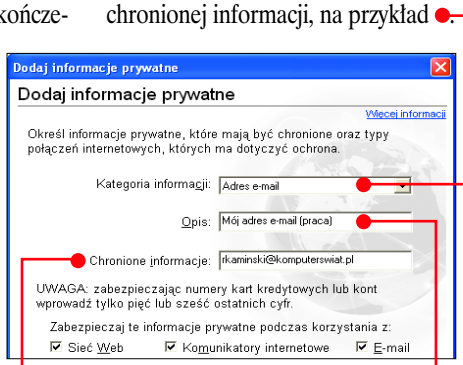

2 W pole wpisujemy opis, który będzie identyfikował wpis chronionych danych w bazie programu, natomiast w pole wpisujemy treść, która nie będzie mogła być przesyłana do internetu. Klikamy na OK.

3 Kolejne chronione dane dodajemy do bazy programu w taki sam sposób, jak opisano to w punkcie 1 i 2 niniejszej porady. Kreator ochrony danych zamykamy, klikając na przycisk OK.

Reguły automatyczne

Norton Personal Firewall ma wbudowany mechanizm automatycznego ustawiania zabezpieczeń dla wielu popularnych programów i składników systemu Windows. Są to tak zwane reguły.

Kiedy firewall zaobserwuje działanie programu, dla którego stworzono regułę, zastosuje ją automatycznie. Jesteśmy informowani o tym komunikatem , wyświetlanym w zasobniku systemowym.

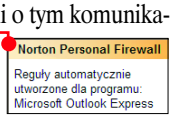

Nadzór nad programami

W wypadku aplikacji, których nie ma w bazie Norton Personal Firewall, wyświetla się okno dialogowe , w którym konfigurujemy zezwolenia na realizowanie połączeń sieciowych dla danego programu.

1 Klikamy na . Pojawia się lista ustawień konfiguracyjnych.

2 Wśród dostępnych opcji znajduje się zezwolenie na realizowanie wszystkich połączeń nawiązywanych przez daną aplikację , całkowite zablokowanie komunikacji programu przez internet .

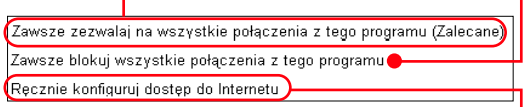

3 W wypadku programów, z których korzystamy często (komunikatory, programy pocztowe, menedżery pobierania plików), ustawiamy zezwolenie na dokonywanie połączeń . W wypadku aplikacji, których nie znamy, najlepiej wprowadzić blokadę.

Uwaga! Ręczne skonfigurowanie zasad dostępu do internetu wymaga specjalistycznej wiedzy, dlatego Komputer ŚWIAT zaleca to ustawienie jedynie zaawansowanym użytkownikom komputera.

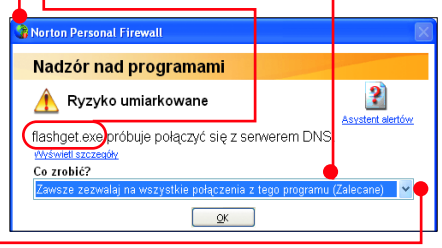

Wyniki testu	Waga	1. miejsce Norton Personal Firewall 2004	Ocena	2. miejsce Panda Antivirus Platinum 7.0	Ocena	3. miejsce Zone Alarm	Ocena	4. miejsce Windows Firewall	Ocena	5. miejsce Kerio Personal Firewall 4 Limited Free Edition	Ocena
Produkt		**Norton Personal Firewall 2004**		**Panda Antivirus Platinum 7.0**		**Zone Alarm**		**Windows Firewall**		**Kerio Personal Firewall 4 Limited Free Edition**	
Wersja		**7.0.3.8**		**7.0.6.00**		**4.5.594.000**		**SP2 RC1a**		**4.0**	
Producent		**Symantec**		**Panda Software**		**Zone Labs, Inc.**		**Microsoft**		**Kerio Technologies, Inc.**	
Instalacja i serwis	**30%**		**5,13**		**5,00**		**2,30**		**2,87**		**3,13**
Polska wersja językowa	8%	jest	6	jest	6	brak	1	brak	1	jest, niepełna	4
Instrukcja obsługi	8%	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	brak	1	brak	1	brak	1
Instalacja programu	4%	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	wymaga rejestracji	5	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6
Serwis telefoniczny	3%	00 800 3111269 (koszt połączenia lokalnego)	5	(022) 5401846	4	brak	1	0801 308801 (koszt połączenia lokalnego)	5	brak	1
Ilość zajmowanego miejsca	2%	33 MB	4	50,7 MB	3	8,80 MB	5	komponent wbudowany w system	6	8,50 MB	5
Pomoc w programie	2%	bardzo dobra	5	dobra	4	bardzo dobra	5	dobra	4	bardzo dobra	5
Pomoc online	2%	dostateczna	3	dostateczna	3	dobra/po angielsku	2	celująca/częściowo po angielsku	5	dobra/po angielsku	2
Odinstalowanie	1%	przez Panel sterowania	3	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	niemożliwe	1	przez Panel sterowania	3
Funkcje	**16%**		**4,13**		**5,06**		**4,31**		**3,94**		**4,13**
Filtr aplikacji	3%	jest	6	jest	6	jest	6	niepełny (tylko oprogramowanie, które chce otworzyć port do internetu)	4	jest	6
Szczegółowy protokół	2%	jest	6	jest	6	jest	6	jest, duży plik tekstowy	3	jest	6
Zrozumiałe ostrzeżenia (pop-upy)	3%	są	6	są	6	są	6	są (nie dla wszystkich typów wychodzących połączeń)	4	są	6
Automatyczna aktualizacja	2%	jest	6	jest	6	jest	6	jest, jako część Windows Update	6	jest	6
Filtr załączników poczty e-mail	3%	brak	1	jest (w programie antywirusowym)	6	częściowy (w wersji freeware filtruje jedynie załączniki VBS)	2	brak	1	brak	1
Ostrzeżenie o braku aktualizacji Windows	3%	brak	1	brak	1	brak	1	jest (Windows Update)	6	brak	1
Ochrona przed atakami od wewnątrz	**24%**		**3,11**		**3,23**		**4,47**		**3,75**		**2,97**
Autoochrona przed deaktywacją	3%	brak	1	brak	1	jest	6	brak	1	brak	1
Autoochrona przed usunięciem	3%	brak	1	brak	1	jest	6	jest	6	brak	1
Zaliczone testy wycieku	3%	Win 98: 1 z 5; Win XP: 1 z 11	1	Win 98: 1 z 5; Win XP: 1 z 11	1	Win 98: 2 z 5; Win XP: 2 z 11	2	Win 98: 0 z 5; Win XP: 0 z 11	1	Win 98: 4 z 5; Win XP: 5 z 11	4
Blokowanie programów z „ukradzionymi prawami" – zamiana programów	3%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Ochrona przed już zainstalowanymi programami backdoor*	3%	jest	5	jest	5	jest	5	jest	5	jest	5
Ochrona przez programami backdoor zainstalowanymi później*	3%	jest	5	jest	5	jest	5	jest	5	jest	5
Ochrona przed robakami (Win 32/Bagle.xx)*	3%	jest	5	brak	1	jest	5	jest	5	brak	1
Ochrona przed robakami (powstrzymywanie masowego mailingu)	3%	brak	1	jest (raportuje wszystkie wykonywalne załączniki jako podejrzane)	6	brak	1	brak	1	brak	1
Ochrona przed atakami z zewnątrz	**30%**		**5,73**		**5,33**		**5,33**		**5,80**		**5,67**
Otwarte porty (standardowy skan: lokalnie – nmap, nessus i poprzez internet – grc.com)	5%	wszystkie zamknięte	6	wszystkie zamknięte (98)/ otwarte: 1025 (grc.com); wszystkie zamknięte dla skanera nmap (XP)	4	wszystkie zamknięte (98)/ otwarte: 5000 (grc.com); wszystkie zamknięte dla skanera nmap (XP)	4	wszystkie zamknięte	6	wszystkie zamknięte	6
Otwarte porty (metoda stealth: lokalnie – nmap, nessus)	5%	wszystkie zamknięte	6	wszystkie zamknięte	6	wszystkie zamknięte	6	wszystkie zamknięte	6	wszystkie zamknięte	6
Ukrywanie systemu operacyjnego (lokalnie – nmap, nessus)	2%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Blokowanie (otwartych) udziałów sieciowych	3%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Blokowanie komunikatów usługi Posłaniec	4%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Blokowanie Blastera (MS03-039)	4%	jest	6	jest	6	jest	6	jest (Windows jest uaktualniony)	6	jest	6
Blokowanie Sassera (MS04-011)	4%	jest	6	jest	6	jest	6	jest (Windows jest uaktualniony)	6	jest	6
Blokowanie ataków DoS (po trzy testy dla Win 98/XP)	3%	nieudane/nieudane/pełne (98) częściowe/częściowe/pełne (XP)	3	nieudane/nieudane/pełne (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	3	nieudane/nieudane/pełne (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	3	częściowe/częściowe/pełne	4	nieudane/nieudane/pełne (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	3
Ocena pośrednia	**100%**		**4,67**		**4,69**		**4,05**		**4,13**		**4,01**
Punkty dodatnie/ujemne		ochrona prywatnych danych	+0,1					działa tylko w Windows XP	– 0,1		
Ogólna ocena jakości			**4,77**		**4,69**		**4,05**		**4,03**		**4,01**
Jakość		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**	
Cena/Jakość		**niedostateczna**		**niedostateczna**		**celująca**		**celująca**		**celująca**	
Cena		**289 zł**		**285 zł**		**darmowy**		**darmowy**		**darmowy**	
Koszt aktualizacji na rok		**115 zł**		**185 zł**		**darmowy**		**darmowy**		**darmowy**	
Cena/Jakość – wyliczenie		**289/4,77² = 12,70**		**285/4,69² = 12,96**		**0/4,05² = 0**		**0/4,03² = 0**		**0/4,01² = 0**	

Wyjaśnienie pozycji w tabeli na stronie 19

*Oceny obniżone dla wszystkich firewalli ze względu na brak raportu na temat wstrzyknięcia procesu podczas ataku backdoora lub robaka

5. miejsce	Ocena
McAfee Personal Firewall Plus 2004 ver. 5.0	
5.0.1.5	
Network Associates	
	2,83
brak	1
dobra/po angielsku	1
bezproblemowa	6
firma dzwoni do klienta po zgłoszeniu zapotrzebowania poprzez formularz na witrynie - czas oczekiwania 10-30 minut	6
12,50 MB	5
dobra	4
dobra/częściowo po angielsku	3
przez Panel sterowania	3
	4,13
jest	6
jest	6
są	6
jest	6
brak	1
brak	1
	3,18
brak	1
brak	1
Win 98: 2 z 5; Win XP: 1 z 11	1
jest	6
jest	5
jest	5
jest	5
brak	1
	5,80
wszystkie zamknięte	6
wszystkie zamknięte	6
jest	6
jest	6
jest	6
jest	6
częściowe/częściowe/pełne (98) częściowe/częściowe/pełne (XP)	4
	4,01
	4,01
dobra	
niedostateczna	
199 zł	
darmowy	
199/4,01² = 12,38	

7. miejsce	Ocena
Zapora połączenia internetowego	
SP1	
Microsoft	
	4,27
jest	6
brak	1
bezproblemowa	6
0801 308801 (koszt połączenia lokalnego)	5
komponent wbudowany w system	6
dobra	4
celująca	6
niemożliwe	1
	2,81
brak	1
jest, duży plik tekstowy	3
brak (tylko zapis do logu)	1
jest, jako część Windows Update	6
brak	1
jest (Windows Update)	6
	2,50
brak	1
jest	6
Win 98: 0 z 5; Win XP: 0 z 11	1
jest (ale brak ostrzeżenia)	4
jest (ale brak ostrzeżenia)	3
jest (ale brak ostrzeżenia)	3
brak	1
brak	1
	5,80
wszystkie zamknięte	6
wszystkie zamknięte	6
jest	6
jest	6
jest	6
jest	6
częściowe/częściowe/pełne	4
	4,07
działa tylko w Windows XP	- 0,1
	3,97
dobra	
celująca	
darmowy	
darmowy	
0/3,97² = 0	

8. miejsce	Ocena
Sygate Personal Firewall 5.5	
Build 2525	
Sygate Technologies, Inc.	
	2,40
brak	1
brak	1
bezproblemowa	6
brak	1
11,80 MB	5
bardzo dobra	5
bardzo dobra/po angielsku	3
przez Panel sterowania	3
	4,13
jest	6
jest	6
są	6
jest	6
brak	1
brak	1
	4,04
jest	6
jest	6
Win 98: 2 z 5; Win XP: 4 z 11	2
jest	6
jest	5
jest	5
brak	1
brak	1
	5,33
wszystkie zamknięte (98)/ otwarte: 135, 1025, 5000 (grc.com); wszystkie zamknięte dla skanera nmap (XP)	4
wszystkie zamknięte	6
jest	6
jest	6
jest	6
jest	6
nieudane/nieudane/pełne (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	3
	3,95
	3,95
dobra	
celująca	
darmowy	
darmowy	
0/3,95² = 0	

9. miejsce	Ocena
Kaspersky Anti-Hacker	
1.5.1190	
Kaspersky Lab	
	4,93
jest	6
bardzo dobra	5
wymaga wczytania klucza	5
(034) 3681814	4
22,30 MB	4
bardzo dobra	5
mierna	2
bezproblemowe	6
	3,13
jest	6
jest	6
niezbyt przejrzyste	4
brak	1
brak	1
brak	1
	2,50
brak	1
brak	1
Win 98: 2 z 5; Win XP: 3 z 11	2
jest	6
jest (nieczytelne ostrzeżenie)	4
jest (nieczytelne ostrzeżenie)	4
brak	1
brak	1
	3,92
wszystkie zamknięte (98)/ otwarte: 445, 1025, 5000 (grc.com); wszystkie zamknięte dla skanera nmap (XP)	4
wszystkie zamknięte	6
jest	6
jest	6
brak	1
jest	6
brak	1
nieudane/nieudane/nieudane (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	2
	3,76
	3,76
dobra	
niedostateczna	
177 zł	
brak aktualizacji	
177/3,76² = 12,52	

10. miejsce	Ocena
Outpost Firewall Pro	
2.1.303.4009[314]	
Agnitum, Ltd.	
	4,37
jest	6
mierna	2
bezproblemowa	6
(032) 2591100	3
14,20 MB	5
bardzo dobra	5
dobra	4
bezproblemowe	6
	4,31
jest	6
jest	6
niezbyt przejrzyste	4
jest	6
skomplikowany w obsłudze	4
brak	1
	2,13
brak	1
brak	1
Win 98: 2 z 5; Win XP: 3 z 11	2
brak (program może ukraść prawa)	1
jest	5
jest	5
brak	1
brak	1
	3,47
wszystkie zamknięte (98)/ otwarte: 135, 1025, 5000 (grc.com); wszystkie zamknięte dla skanera nmap (XP)	4
wszystkie zamknięte	6
jest	6
jest	6
brak	1
brak	1
brak	1
częściowe/częściowe/pełne (98) częściowe/częściowe/pełne (XP)	4
	3,55
	3,55
dobra	
niedostateczna	
204 zł	
122 zł	
204/3,55² = 16,19	

11. miejsce	Ocena
Norman Personal Firewall	
1.4	
Norman ASA	
	2,47
brak	1
brak	1
wymaga podania kodu	5
(022) 5424171	3
9,80 MB	5
bardzo dobra	5
bardzo dobra/po angielsku	3
przez Panel sterowania	3
	3,50
jest	6
jest	6
są	6
brak	1
brak	1
brak	1
	2,01
brak	1
brak	1
Win 98: 0 z 5; Win XP: 4 z 11	1
brak (program może ukraść prawa)	1
jest	5
jest	5
brak	1
brak	1
	5,25
wszystkie zamknięte (98)/ otwarte: 135, 445, 1025, 5000 (grc.com); wszystkie zamknięte dla skanera nmap (XP)	4
wszystkie zamknięte	6
jest	6
jest	6
jest	6
jest	6
nieudane/nieudane/nieudane (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	2
	3,36
	3,36
dostateczna	
niedostateczna	
199 zł	
brak aktualizacji	
199/3,36² = 17,63	

Wyniki testu		12. miejsce		13. miejsce		14. miejsce	
Produkt		**Internet Protector 2004**		**Firewall Pro**		**MCS Firewall 2004**	
Wersja						**2.84**	
Producent	**Waga**	**Play**	**Ocena**	**Play**	**Ocena**	**MCS Studios**	**Ocena**
Instalacja i serwis	**30%**		**4,17**		**4,17**		**3,57**
Polska wersja językowa	8%	jest	6	jest	6	jest	6
Instrukcja obsługi	8%	mierna	2	mierna	2	brak	1
Instalacja programu	4%	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6	bezproblemowa	6
Serwis telefoniczny	3%	(022) 8325430	3	(022) 8325430	3	brak	1
Ilość zajmowanego miejsca	2%	2,80 MB	6	1,90 MB	6	2,5 MB	6
Pomoc w programie	2%	dostateczna	3	dostateczna	3	niedostateczna	1
Pomoc online	2%	mierna	2	mierna	2	mierna	2
Odinstalowanie	1%	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6	bezproblemowe	6
Funkcje	**16%**		**1,38**		**1,00**		**1,00**
Filtr aplikacji	3%	niepełny (tylko informacja o tym, co jest uruchamiane)	2	brak (tylko lista uruchomionych)	1	brak (mimo istnienia takiej opcji)	1
Szczegółowy protokół	2%	brak	1	brak	1	brak (mimo istnienia takiej opcji)	1
Zrozumiałe ostrzeżenia (pop-upy)	3%	niepełne (informacje wyświetlane, gdy program korzysta z internetu)	2	brak	1	brak (pojawia się natomiast okienko o tym, że zainstalowano najnowszą wersję)	1
Automatyczna aktualizacja	2%	brak	1	brak	1	brak	1
Filtr załączników poczty e-mail	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Ostrzeżenie o braku aktualizacji Windows	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Ochrona przed atakami od wewnątrz	**24%**		**1,00**		**1,00**		**1,00**
Autoochrona przed deaktywacją	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Autoochrona przed usunięciem	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Zaliczone testy wycieku	3%	Win 98: 0 z 5; Win XP: 0 z 11	1	Win 98: 0 z 5; Win XP: 0 z 11	1	Win 98: 0 z 5; Win XP: 0 z 11	1
Blokowanie programów z „ukradzionymi prawami" – zamiana programów	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Ochrona przed już zainstalowanymi programami backdoor*	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Ochrona przez programami backdoor zainstalowanymi później*	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Ochrona przed robakami (Win 32/Bagle.xx)*	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Ochrona przed robakami (powstrzymywanie masowego mailingu)	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Ochrona przed atakami z zewnątrz	**30%**		**1,42**		**1,33**		**1,08**
Otwarte porty (standardowy skan: lokalnie – nmap, nessus i poprzez internet – grc.com)	5%	otwarte: 139 (98)/ 135, 139, 445, 1025, 5000 (XP)	1	otwarte: 139 (98)/ 135, 139, 445, 1025, 5000 (XP)	1	otwarte: 139 (98)/ 135, 139, 445, 1025, 5000 (XP)	1
Otwarte porty (metoda stealth: lokalnie – nmap, nessus)	5%	otwarte: 139 (98)/ 135, 139, 445, 1025, 5000 (XP)	1	otwarte: 139 (98)/135, 139, 445, 1025, 5000 (XP)	1	otwarte: 139 (98)/ 135, 139, 445, 1025, 5000 (XP)	1
Ukrywanie systemu operacyjnego (lokalnie – nmap, nessus)	2%	jest	6	jest	6	brak	1
Blokowanie (otwartych) udziałów sieciowych	3%	brak	1	brak	1	brak	1
Blokowanie komunikatów usługi Posłaniec	4%	brak	1	brak	1	brak	1
Blokowanie Blastera (MS03-039)	4%	brak	1	brak	1	brak	1
Blokowanie Sassera (MS04-011)	4%	brak	1	brak	1	brak	1
Blokowanie ataków DoS (po trzy testy dla Win 98/XP)	3%	nieudane/nieudane/nieudane (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	2	nieudane/nieudane/nieudane (98) nieudane/nieudane/nieudane (XP)	1	nieudane/nieudane/nieudane (98) nieudane/nieudane/pełne (XP)	2
Ocena pośrednia	**100%**		**2,14**		**2,05**		**1,80**
Punkty dodatnie/ujemne						migająca ikonka w zasobniku systemowym	-0,1
Ogólna ocena jakości			**2,14**		**2,05**		**1,70**
Jakość		**mierna**		**mierna**		**mierna**	
Cena/Jakość		**dyskwalifikacja**		**dyskwalifikacja**		**dyskwalifikacja**	
Cena		**20 zł**		**20 zł**		**30 zł**	
Koszt aktualizacji na rok		**brak aktualizacji**		**brak aktualizacji**		**darmowy**	
Cena/Jakość – wyliczenie		–		–		–	

Wyjaśnienie pozycji w tabeli na stronie 19

*Oceny obniżone dla wszystkich firewalli ze względu na brak raportu na temat wstrzyknięcia procesu podczas ataku backdoora lub robaka

Tak Komputer ŚWIAT testował firewalle

Testy skuteczności firewalli przeprowadzono, korzystając z komputera Pentium 800 wyposażonego w 256 MB RAM. Pecet wyposażony był w kartę sieciową i podłączony do internetu przez modem lub za pomocą stałego łącza (dwa testy). Każdy firewall testowany był z ustawieniami standardowymi.

Oceniono zasadnicze funkcje firewalla, sprawdzono zrozumiałość logów i alertów tworzonych przez program oraz obecność ochrony przeciw robakom w poczcie elektronicznej.

Test laboratoryjny na zamówienie Komputer ŚWIATA przeprowadzony został przez niemiecką firmę AV-Test

Sprawdzono, jak firewall chroni system przed zagrożeniami ze strony oprogramowania zainstalowanego w pececie. Pierwszą czynnością w tej części testu były próby zamknięcia firewalla w sposób podobny do tego, w jaki często robią to robaki i konie trojańskie.

Używając różnych narzędzi do testowania wycieków, sprawdzono, jak efektywnie firewalle zwalczają szmuglowanie danych. Pecet był infekowany za pomocą różnych programów backdoor. Sprawdzano również, czy firewall wykryje próbę podszycia się pod program, któremu nadano już prawo korzystania z internetu.

Aby sprawdzić skuteczność obrony przed atakami z zewnątrz, przeprowadzano skanowanie portów za pomocą narzędzi nmap i nessus oraz serwisu www.grc.com Sprawdzano też, czy są otwarte porty. Przetestowano, czy firewall chroni niezaktualizowany system Windows XP przed robakami Blaster i Sasser. Poddawano testom skuteczność ochrony przed spamem (usługa Posłaniec) i symulowano ataki typu DoS.

Programy obcojęzyczne i nieoferujące drukowanego podręcznika uzyskały w tych kategoriach ocenę niedostateczną, co zostało oznaczone kolorem czerwonym.

O kolejności programów w teście decyduje ocena jakości. Aplikacje, które uzyskały ocenę mierną lub niedostateczną nie były brane pod uwagę w wyliczaniu parametru Cena/Jakość (następowała dyskwalifikacja). Oceny w tej kategorii przyznano na podstawie skali:

celująca	poniżej 5,11
bardzo dobra	od 5,11 do 6,39
dobra	od 6,40 do 7,67
dostateczna	od 7,68 do 8,95
mierna	od 8,96 do 10,23
niedostateczna	powyżej 10,23

PC HIT

SZUKAJ W KIOSKACH!

TYLKO 19.90 zł

Igrzyska sportowe 2004

Wielkie wydarzenie sportowe na Twoim PC!

- Weź udział w 11 dyscyplinach: biegaj, pływaj, strzelaj.
- Zmierz się z przewinikami sterowanymi przez komputer oraz zagraj w trybie dla wielu graczy na jednym komputerze.
- Daj się ponieść sportowym emocjom w przepięknej grafice 3D.

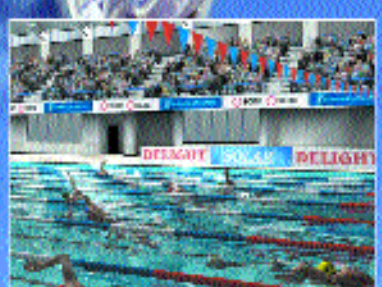

Wszystkie loga i znaki firmowe są własnością firm. Używanie ich w jakiejkolwiek postaci bez zezwolenia zabronione.

Co to właściwie jest...

01 USB
Ang. Universal Serial Bus. Standard połączenia między komputerem a urządzeniami zewnętrznymi (skanerami, drukarkami, myszami). Część urządzeń USB nie potrzebuje zasilacza, a ich instalacja jest prosta.

02 dpi
Ang. dots per inch. Parametr opisujący jakość cyfrowych obrazów graficznych. Jego miarą jest liczba punktów na długości jednego cala (1 cal to 2,54 cm). Im większa liczba dpi, tym dokładniejszy obraz.

03 Mbps
Ang. megabits per second – megabitów na sekundę. Szybkość przesyłania danych podaje się w bitach (i ich wielokrotności) na sekundę. Szybsze połączenie (o większej liczbie kilobitów lub megabitów) skraca czas przesyłania danych.

04 Bluetooth
Standard bezprzewodowego łączenia urządzeń przenośnych, takich jak komórki, palmtopy i laptopy, na niewielkie odległości (10 do 100 metrów).

05 Wi-Fi
Standard tworzenia sieci bezprzewodowych (WLAN). Sieci Wi-Fi składają się zwykle z jednego lub wielu bezprzewodowych punktów dostępowych, z którymi drogą radiową łączą się komputery wyposażone w bezprzewodowe karty sieciowe.

06 MPEG-1 i 2
Standardy kodowania używane do prezentacji obrazu w komputerach i stacjonarnych odtwarzaczach DVD. Pliki z danymi w formacie MPEG mają rozszerzenie *.mpg* lub *.mpeg*

Funkcjonalność typowego komputera nie wystarcza wszystkim użytkownikom. Gdy jednak skorzystamy z kilku dodatków, nasz pecet zmieni się w maszynę, której nie powstydzi się żaden miłośnik komputerowych gadżetów

Efektowne dodatki

Po wymianie najsłabszych komponentów i innych ulepszeniach komputer zazwyczaj pracuje wydajnie. Wszystkie gry działają płynnie, a system operacyjny jest stabilny. Taki błogi stan szybko przynosi komputerową nudę. Lekarstwem na nią jest dodanie do komputera lub stanowiska komputerowego wielu mniej lub bardziej przydatnych gadżetów.

Komputerowe drobiazgi zwiększają funkcjonalność peceta i pomagają lepiej zorganizować nasze miejsce pracy. Poza tym upiększają komputer, dzięki czemu możemy zaskoczyć znajomych jego niecodziennym wyglądem. Gadżety to także doskonałe prezenty dla komputerowców. Zwłaszcza że oferowane są zarówno atrakcyjne drobiazgi za kilkanaście, jak i ekskluzywne prezenty za nawet kilkaset złotych.

Komputer ŚWIAT jak co roku proponuje w wakacje kolejną porcję czasem dziwnych i niecodziennych, ale zawsze przydatnych komputerowych gadżetów. Oto najnowsza kolekcja przygotowana specjalnie na lato 2004!

Kabel USB

Coraz więcej zewnętrznych urządzeń (skanery, aparaty, czytniki kart) podłączamy do peceta za pośrednictwem złącza 01 USB. Nic więc dziwnego, że obok naszego komputera pojawiają się kolejne kable połączeniowe. Zamiast jednak korzystać ze standardowych szarych przewodów, możemy użyć przezroczystych, których końcówki podświetlane są kolorowymi diodami. Taka modyfikacja nie powoduje zakłóceń w transmisji danych i dostarcza ciekawych wrażeń estetycznych, zwłaszcza wieczorem.

→1 **Cena: 24 zł**

Zewnętrzna karta muzyczna

Hercules DJ Console stanowi nie lada atrakcję dla początkujących didżejów. Oprócz tego, że działa jak typowa, wielokanałowa, zewnętrzna karta muzyczna, wyposażono je w dwa duże pokrętła imitujące talerze gramofonu i sporo rozmaitych suwaków i przełączników. Za ich pomocą możemy spróbować swoich sił w miksowaniu utworów i tworzeniu własnej muzyki dokładnie tak jak profesjonalny didżej. Komputer ŚWIAT przetestował tę kartę w ostatnim teście kart muzycznych – szczegółowe wyniki opublikowano w numerze 16/2004. Jej cena nie należy co prawda do najniższych, jednak jest to jedyne tego rodzaju urządzenie na rynku, a na prawdziwy stół mikserski z pewnością wydalibyśmy znacznie więcej pieniędzy.

→2 **Cena: 999 zł**

Wentylator

W gorące dni nie tylko procesor powinien być dobrze chłodzony. Także użytkownik peceta chętnie znalazłby się w strumieniu chłodnego powietrza. Producenci zestawów chłodzących zadbali także i o to. Firma Spire ma w swojej ofercie specjalny wentylator podłączany do portu USB – BreezeFan. Urządzenie jest ciche, więc nie będzie, hałasując, dekoncentrować użytkownika komputera. Jeżeli chcemy wentylator zabrać ze sobą tam, gdzie nie ma dostępu do peceta, wystarczy zaopatrzyć się w zwykłe baterie – paluszki.

→3 **Cena: 35 zł**

FOT.: CINETEXT/MEDIUM/montaż Komputer ŚWIAT

Mysz dla gracza

Użytkownicy pecetów, często grający w gry komputerowe wymagające sterowania za pomocą myszy, wiedzą, że od jej jakości w dużej mierze zależy wynik rozgrywki. Razor to firma, która od lat specjalizuje się w myszach przeznaczonych specjalnie dla graczy. Nie mają one zbyt wielu dodatkowych rozwiązań – nacisk położono tu na ergonomię. Model Razor Viper 100 ma tylko dwa, ale za to bardzo duże, przyciski i jedną rolkę. Po bokach urządzenia umieszczono dwa gumowe paski, które powodują, że mysz nadzwyczaj pewnie trzyma się dłoni. Jest to pierwsza mysz Razora, która nie ma tradycyjnej kulki, lecz czujnik optyczny zamieniający ruch ręki na przesunięcie kursora na ekranie. Rozdzielczość czujnika wynosi aż 1000 02 **dpi** – dzięki temu mamy pewność, że nawet najbardziej precyzyjne ruchy ręki zostaną doskonale odzwierciedlone w grze. Połączenie z komputerem realizowane jest tradycyjnie – za pomocą kabla zakończonego wtyczką USB.

→4 **Cena: 199 zł**

Rękawiczka do myszki

Zapaleni gracze komputerowi, biorący udział w sieciowych potyczkach z innymi miłośnikami elektronicznej rozrywki, nie mogą zaniedbać żadnego szczegółu w wyposażeniu swojego peceta – mogłoby to negatywnie wpłynąć na wyniki w grze. Po godzinach emocjonującej gry spocona ręka może zacząć ześlizgiwać się z myszy – szkoda przegrać przez taki drobiazg. Aby zapobiec takim wypadkom, można zastosować specjalną rękawiczkę – Steele Gaming Glove. Ma ona wycięte trzy środkowe palce, a pozostałe dwa przycięte do połowy. Dzięki temu nie tracimy czucia i kontroli nad myszą, a nadmiar potu jest wchłaniany przez materiał. Dodatkowo, rękawiczka zmniejsza tarcie pomiędzy ręką a podkładką, po której przesuwamy mysz.

→6 **Cena: 59 zł**

Sieć przez USB

Jeśli chcemy szybko, wygodnie i bez rozkręcania obudowy połączyć dwa pecety, na przykład notebook i komputer stacjonarny, bardzo przydatnym urządzeniem może być kabel USB Net-LinQ. Wystarczy zainstalować z dołączonej do niego płyty CD oprogramowanie, włożyć wtyczki USB do odpowiednich gniazd w naszych komputerach i już możemy przegrywać dane czy korzystać z udostępnionej drukarki. Dzięki temu, że urządzenie wykrywane jest przez komputer jako karta sieciowa, możemy nawet korzystać z udostępnionego internetu (o ile jeden z komputerów ma do niego dostęp) lub grać w gry sieciowe. Kabel USB Net-LinQ pozwala na połączenie komputerów znajdujących się w odległości nie większej niż 3 metry, jednak po odłączeniu jednej z końcówek i podłączeniu zwykłego kabla USB (z wtyczkami typu A – B) odległość tę możemy zwiększyć do 5 metrów. Urządzenie pracuje w standardzie USB 1.1 i pozwala na przesyłanie danych z prędkością około 5 03 **Mbps**. Pamiętajmy, że nie można łączyć dwóch komputerów zwykłym kablem USB, ponieważ może to doprowadzić do uszkodzenia całego lub spalenia portów USB.

→5 **Cena ok. 80 zł**

Śrubki do obudowy

Doskonałym gadżetem dla osób, które często zaglądają do wnętrza peceta, będą przydatne do skręcenia obudowy kolorowe śrubki firmy Revoltec. Ich ogromną zaletą jest to, że można je bez problemu przykręcać i odkręcać palcami bez pomocy jakichkolwiek narzędzi. Dostępne jest kilka kolorów wykończenia. W komplecie znajdują się cztery śruby.

→7 **Cena: 17 zł**

Bluetooth USB Adapter

Nowoczesne telefony komórkowe wyposażone są w łącze bezprzewodowe 04 **Bluetooth**. Aby przesłać dane (kontakty, obrazki, wygaszacze, tapety) z telefonu do komputera lub odwrotnie, nasz pecet musimy wyposażyć w taki adapter. Idealnym rozwiązaniem jest urządzenie Bluetooth w postaci klucza USB.

Podłączając go, nie musimy rozkręcać obudowy, wystarczy wolne gniazdo USB. Niezbędne do pracy urządzenia sterowniki dostaniemy w komplecie. Adapter może być szczególnie użyteczny dla biznesmenów, którzy dużo podróżują i muszą łączyć się z internetem przez telefon. Dzięki kluczowi USB Bluetooth i telefonowi komórkowemu mogą to robić bez uciążliwego w użytkowaniu kabla czy niewygodnego połączenia przez podczerwień. Podczas połączenia przez Bluetooth telefon komórkowy może spoczywać wygodnie w kieszeni.

→8 **Cena: ok. 150 zł**

WLAN 11b USB Adapter

Sieć bezprzewodowa 05 **Wi-Fi** jest bardzo wygodna do domowych czy biurowych zastosowań. Jeśli znajdziemy się w jej zasięgu (na przykład u kogoś w domu, kto ma zainstalowany punkt dostępowy, w firmie czy biurze), dzięki X-Micro WLAN 11b USB możemy łatwo włączyć się do sieci. Z bezprzewodowego dostępu skorzystamy też w niektórych centrach handlowych, hotelach oraz restauracjach, tam niekiedy również są odpowiednie punkty dostępowe. Wystarczy mieć w komputerze wolne gniazdo USB. Podłączamy do niego klucz X-Micro WLAN 11b USB, instalujemy sterowniki i gotowe, już możemy przesyłać pliki i korzystać z drukarki lub internetu. Urządzenie pracuje w standardzie sieci bezprzewodowych IEEE802.11b, maksymalna prędkość transferu danych to 11 Mbps. Zasięg działania wynosi do 30 metrów w budynku i do 300 metrów na otwartym terenie. Jeśli mamy notebook i dużo podróżujemy, klucz USB Wi-Fi również się nam przyda. Pod adresem www.pdaclub.pl/hs znajdziemy listę miejsc, w których bezprzewodowo skorzystamy z internetu.

→9 **Cena: ok. 130 zł**

Urządzenie do zgrywania filmów

Aby zgrywać filmy z kamery wideo czy magnetowidu, nie musimy już montować w pecetach drogich kart przechwytujących czy zadowalać się niską jakością obrazu z kart telewizyjnych. Wystarczy, że nasz pecet jest wyposażony w szybkie złącze USB 2.0. Podłączymy do niego USB 2.0 High-Quality Video Creator. Urządzenie to wraz z dołączonym oprogramowaniem umożliwia wygodne zgrywanie i zapisywanie na dysku twardym filmów i sekwencji wideo z podłączonej analogowo kamery wideo, magnetowidu lub innego źródła obrazu. Filmy możemy zapisywać w formacie 06 **MPEG-1** lub MPEG-2, a także DivX (do tego wymagane jest zainstalowanie odpowiednich kodeków). Video Creator może przechwycić i zapisać do 30 klatek obrazu na sekundę. Dodatkowy przycisk na obudowie pozwala wygodnie wykonywać pojedyncze zdjęcia z materiału filmowego w rozdzieczości 640x480 punktów. Niestety, urządzenie ma bardzo duże wymagania sprzętowe – do poprawnej pracy musimy mieć komputer z procesorem co najmniej 1,8 GHz, 128 MB pamięci RAM i system operacyjny Windows 2000/XP.

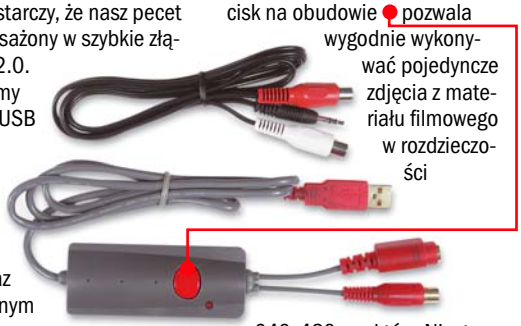

→11 **Cena: ok. 250 zł**

Przedłużacz do głośników i słuchawek

Zadaniem niewielkiego huba multimedialnego MT816 jest wyprowadzenie wyjścia liniowego i wejścia mikrofonowego karty dźwiękowej na blat biurka. Dzięki temu mamy łatwiejszy dostęp do tych podstawowych gniazd audio, które zwykle ukryte są z tyłu obudowy komputera. Dla ułatwienia obsługi wyjście liniowe rozdzielane jest na dwa gniazda – do podłączenia głośników oraz słuchawek. Przycisk na obudowie huba umożliwia przełączanie między trybem pracy słuchawek i trybem pracy głośników. Dzięki temu nie musimy odłączać głośników za każdym razem, gdy chcemy posłuchać muzyki przez słuchawki. Długość kabla połączeniowego do komputera wynosi 145 centymetrów.

→10 **Cena: 30 zł**

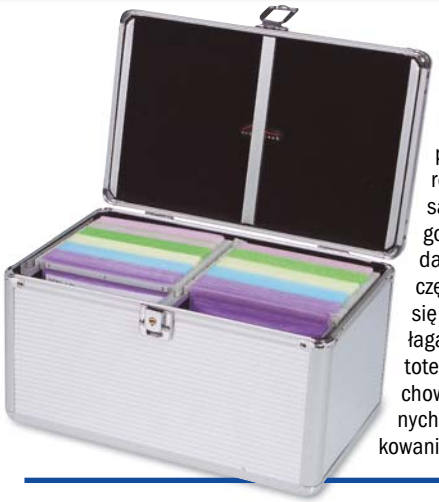

Pudełko na płyty CD/DVD

Wraz z upowszechnieniem się płyt CD i DVD, które dziś dołączane są do prawie każdego kolorowego wydawnictwa, coraz częściej borykamy się z problemem bałaganu w naszych płytotekach. Płyty przechowywane w oryginalnych plastikowych opakowaniach zajmują zdecydowanie zbyt wiele miejsca. Rozwiązaniem tego problemu może być zakup specjalnego organizera, w którym można przechowywać płyty bez pudełek. Przykładem może być zamykana na klucz, estetycznie wyglądająca walizeczka Media-Tech MT214.
Do walizeczki można włożyć 200 płyt CD/DVD, które umieszczane są w specjalnych, ponumerowanych i przygotowanych do opisu koszulkach. Dla ułatwienia organizacji koszulki wykonane są w pięciu kolorach. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wybrany kolor przypisać różnym rodzajom płyt. Na przykład: zielony płytom DVD, żółty krążkom CD z grami, a niebieski płytom CD z programami użytkowymi czy krążkom audio. Wnętrze walizeczki wyłożone jest czarnym welurem, który chroni płyty w czasie transportu oraz zwiększa estetykę pudełka.

→⑫ **Cena: 90 zł**

Lampka USB

Ten gadżet przeznaczony jest dla posiadaczy przenośnych komputerów wyposażonych w port USB. Zazwyczaj czarne klawiatury notebooków są bardzo eleganckie, ale gdy robi się dość ciemno, wówczas osoby, które nie potrafią pisać bez patrzenia na klawiaturę, mogą mieć kłopoty z szybkim lokalizowaniem klawiszy – niezbędne jest dodatkowe oświetlenie klawiatury.
Lampkę podłączamy do portu USB. Źródłem światła jest pojedyncza biała dioda, której moc jest wystarczająca do oświetlenia klawiatury w odległości kilkunastu centymetrów. Dioda umieszczona jest na giętkim pałąku o długości 30 centymetrów. Dzięki temu możemy wygodnie ustawić źródło światła we właściwym położeniu nad klawiaturą.

→⑭ **Cena: 69 zł**

Grający futerał na płyty CD

Z pozoru nic nadzwyczajnego – typowy kolorowy futerał na płyty CD. Jednak firma TDK, projektując urządzenie Out-Loud, poszła nieco dalej i zastosowała w swoich futerałach technikę o nazwie NXT. Dzięki temu można wykorzystać powierzchnię obudowy futerału jako membranę głośnikową. Futerał TDK nie tylko chroni płyty podczas transportu, ale także pełni rolę wzmacniacza i głośnika. Out-Loud możemy podłączyć do dowolnego przenośnego odtwarzacza, na przykład odtwarzacza CD, MP3, minidysk albo do wyjścia liniowego karty dźwiękowej w komputerze. Jeżeli jako źródło dźwięku wykorzystujemy przenośny odtwarzacz, to we wnętrzu Out-Loud znajdziemy także specjalną kieszeń na to urządzenie.
Futerały dostępne są w dwóch wersjach. Większej, stereofonicznej mieszczącej 24 płyty CD/DVD oraz mniejszej, monofonicznej mieszczącej 12 płyt. Do zasilania urządzeń służą baterie AA. W wypadku wersji stereo są to trzy baterie, a wersja mono zadowoli się zaledwie dwoma paluszkami.

→⑮ **Cena: 179 zł – stereo, 119 zł – mono**

Podkładka pod mysz z kalkulatorem

Licząca podkładka pod mysz to ciekawy gadżet. Wbudowany kalkulator zasilany jest z baterii oraz z ogniw słonecznych. Urządzenie ma podstawowe funkcje matematyczne (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie, pierwiastek). W górnej części podkładki znajdziemy dodatkowo przegródki na wizytówki, długopis czy dyskietki. Powierzchnia, po której przesywamy myszkę nie jest zbyt duża. Wyłożono ją materiałem zapobiegającym ślizganiu się kulki.

→⑬ **Cena: 30 zł**

Kamera internetowa

Podłączana do gniazda USB kamera internetowa Webcam BAST przyda się tym wszystkich, którzy korzystają z komunikatorów takich jak Tlen, MSN Messenger, Yahoo Messenger czy innych zgodnych ze standardem TWAIN. Dzięki kamerze możliwe jest przekazywanie obrazu wideo za pośrednictwem internetu. Choć rozdzielczość przesyłanego obrazu nie jest zbyt duża i wynosi zaledwie 352x288 punktów, jednak do rozpoznania twarzy osoby znajdującej się przed obiektywem w zupełności to wystarczy. W połączeniu z jedną z wymienionych aplikacji mamy więc w pełni funkcjonalny wideotelefon. Urządzenie możemy zamontować na krawędzi ekranu notebooka lub korzystając ze znajdującej się w zestawie podstawki, ustawić na stole. Przycisk na obudowie kamerki umożliwia robienie pojedynczych zdjęć.

→⑯ **Cena: 85 zł**

System zabezpieczania peceta

Jeśli przechowujemy w naszym pececie cenne dane, warto go odpowiednio zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych. Hasło użytkownika można podejrzeć czy wyśledzić, stosując rozmaite techniki szpiegowskie. Linie papilarne są natomiast nie do podrobienia. Wykorzystuje to podłączane do gniazda USB urządzenie Fingerprint Security System. Po zainstalowaniu go i skonfigurowaniu musimy jedynie przyłożyć palec do specjalnego pola, by nasze linie papilarne zostały rozpoznane. Od tej chwili nikt poza nami nie będzie mógł zalogować się do komputera i z niego korzystać. Urządzenie pracuje w systemach operacyjnych Windows 98 SE, Me, 2000, XP. Niestety, cena Fingerprint Security System jest wysoka, ten gadżet przyda się więc raczej w firmie niż w domowym użytkowaniu.

→⑰ **Cena: ok. 400 zł**

Zegarek USB

Jeżeli często przenosimy pliki z jednego komputera do drugiego, z pewnością wykorzystujemy urządzenia typu Pen-Drive lub karty pamięci wraz z miniaturowym czytnikiem podłączanym do portu USB. Być może warto w takim wypadku wykorzystać do tego celu zegarek z wbudowaną pamięcią. Działa tak jak Pen-Drive, ale jest znacznie wygodniejszy do przenoszenia z miejsca na miejsce i nosząc go na ręku, na pewno go nie zgubimy. Niestety, jest zdecydowanie droższy od typowych urządzeń przenośnych z własną pamięcią – kosztuje od 140 złotych za wersję z wbudowanymi 32 megabajtami pamięci, aż do 400 złotych za wersję 256 MB.

→⑱ **Cena: 140–400 zł**

Zapalniczka do peceta

Często spędzamy przy komputerze kilka lub nawet kilkanaście godzin. Podczas pracy pijemy kawę czy palimy papierosy. Firma Thermaltake stworzyła produkt – Xray, który może stanowić ułatwienie dla osób, które umilają sobie pracę w taki sposób. Urządzenie montowane jest w obudowie w miejscu przeznaczonym na dodatkowy napęd optyczny (zatoka 5,25 cala). Wyposażono je w zapalniczkę podobną do spotykanej w samochodach (żarowa) oraz podstawkę pod kubek z napojem. Aby zapalniczka działała, musimy ją podłączyć do zasilacza komputera. Gniazdo zapalniczki możemy także wykorzystać do podłączenia różnych akcesoriów samochodowych, takich jak ładowarka do telefonu komórkowego. Wysuwana szufladka jest podstawką na napoje. Nie powinniśmy używać jej jednak jako popielniczki, ponieważ popiół z papierosów zostałby rozrzucony we wnętrzu całego komputera przez ciąg powietrza stworzony przez wentylatory w zasilaczu, na procesorze i karcie graficznej.

→19 **Cena: 69 zł**

Klawiatura numeryczna

Klawiatury notebooków pozbawione są części numerycznej, która może w niektórych wypadkach być bardzo potrzebna do szybkiego wprowadzania cyfr, na przykład podczas pracy z arkuszem kalkulacyjnym. Urządzenie firmy Trust rozwiązuje ten problem. 312KC Calculator Keypad jest podłączanym do gniazda USB blokiem klawiszy numerycznych, który może pełnić dodatkowo funkcje samodzielnego kalkulatora pozwalającego na wykonywanie podstawowych funkcji matematycznych. W komplecie wraz z urządzeniem otrzymujemy zwijany kabel USB. Dzięki temu kabel zajmuje w torbie z laptopem mało miejsca i nie plącze się wraz z innymi przewodami.

→21 **Cena: 244 zł**

Słuchawki do kina domowego 5.1

Odtwarzanie filmów DVD z dźwiękiem wielokanałowym wymaga specjalnego zestawu głośników, które należy odpowiednio rozmieścić w pokoju. Rozwiązaniem zajmującym zdecydowanie mniej miejsca są słuchawki GAINWARD Hollywood@Home Sound-Xplosion 5.1. Odtwarzając dźwięk wielokanałowy, przynajmniej teoretycznie, powinniśmy słyszeć dźwięk podobny do generowanego przez prawidłowo rozstawione głośniki. W praktyce jednak różnica między głośnikami przednimi i tylnymi jest niewielka. Dlatego słuchawki 5.1 mogą być tylko namiastką kina domowego. Ich zaletą jest niższa cena niż w wypadku zestawu głośników 5.1 renomowanych producentów. Dodatkowo używając słuchawek, nie przeszkadzamy innym domownikom.

Słuchawki podłączane są do karty dźwiękowej peceta za pomocą aż trzech wtyczek

→20 **Cena: 250 zł**

Ładowarka na baterie

Jeśli podczas wakacyjnych wojaży nagle odmówi posłuszeństwa akumulator naszego telefonu komórkowego, a nie mamy możliwości skorzystania z ładowarki sieciowej, jedynym ratunkiem może być Portable Mobile Phone Charger firmy Duracell. Urządzenie zasilane jest bateriami AAA i pozwala na ładowanie akumulatorków w kilkunastu modelach telefonów komórkowych firm Nokia oraz Siemens. Przed zakupem warto więc sprawdzić, czy obsługuje nasz telefon (listę współpracujących modeli znajdziemy na opakowaniu). Wraz z urządzeniem otrzymujemy osiem baterii AAA.

→22 **Cena: 25 zł**

Pilot zdalnego sterowania

Sterowanie telewizorem czy wieżą audio jest bardzo łatwe – dzięki możliwości korzystania z pilota na podczerwień. Także komputer możemy wyposażyć w urządzenie do zdalnego sterowania. Zestaw PC Mak firmy EL Mak składa się z pilota oraz specjalnego odbiornika podczerwieni podłączanego do komputera przez złącze USB lub w tańszej wersji przez port szeregowy. W komplecie znajdziemy płytę CD z oprogramowaniem, które pozwala określić reakcje komputera na wciśnięcie odpowiednich przycisków na pilocie. Za pomocą tego zestawu możemy sterować odtwarzaniem muzyki i filmów, poruszać kursorem myszy, a nawet sterować prezentacją czy przeglądarką zdjęć. Urządzenie po odpowiednim skonfigurowaniu powinno działać z najpopularniejszymi programami do obsługi multimediów. Jeśli dany program od razu nie działa z pilotem, oprogramowanie pozwala na samodzielną konfigurację sterowania danej aplikacji i nauczenie reagowania na wciśnięcie wybranych przycisków pilota. Przykładowe wykorzystanie urządzenia zostało dokładnie opisane w numerze 15/2004 Komputer ŚWIATA.

→23 **Cena: 79 zł – wersja podłączana do portu szeregowego, 99 zł – podłączana do USB**

Przenośny odtwarzacz MP3

Osoby, ktore często słuchają muzyki i chciałyby mieć również możliwość słuchania swoich ulubionych wykonawców w podróży, z pewnością zainteresuje niewielkich rozmiarów odtwarzacz MP3 firmy Creative. MP3 Creative Rhomba wyposażony został w 128 lub 256 MB pamięci Flash, co pozwala na przechowywanie średnio około 120 utworów w formacie WMA lub 60 w MP3. Wbudowany akumulator umożliwia pracę urządzenia przez 10 godzin. Ładowanie następuje po podłączeniu odtwarzacza do portu USB (ładowarkę sieciową możemy dokupić oddzielnie). Dodatkowo Rhomba wyposażona jest w radio FM i dyktafon, dzięki któremu zapamiętamy do 16 godzin dźwięku.

→24 **Cena: 600 zł – wersja 128 MB, 800 zł – wersja 256 MB**

Adresy online

- →1 www.4max.pl
- →2 www.ultramedia.pl
- →3 www.pc-cooler.pl
- →4 www.mmv.pl
- →5 www.megabajt.com.pl
- →6 www.4max.pl
- →7 www.4max.pl
- →8 www.vobis.pl
- →9 www.vobis.pl
- →10 www.media-tech.pl
- →11 www.fen.pl
- →12 www.media-tech.pl
- →13 www.media-tech.pl
- →14 www.trust.com/13756
- →15 www.tdk.pl
- →16 www.media-tech.pl
- →17 www.fen.pl
- →18 www.multioffice.pl
- →19 www.thermaltake.com
- →20 www.gainward.pl
- →21 www.trust.com/14152
- →22 www.duracell.com
- →23 www.pcmak.pl
- →24 www.creative.pl

Gramy w sieci

FOT.: GETTY IMAGES/ FLASH PRESS MEDIA/montaż Komputer ŚWIAT

Szachy w przeglądarce? Tak! Komputer ŚWIAT pokaże, jak znaleźć partnera do gry internetowej na drugim końcu świata

Komputer służy przede wszystkim do zdobywania informacji, do nauki i do pracy. Jednak każdemu z nas należy się od czasu do czasu chwila zabawy i relaksu. Do niedawna przeciwnikiem w grach mógł być tylko komputer. Dzisiaj, korzystając z globalnej sieci, możemy toczyć rozgrywki z internautami z całego świata.

Najlepszym przykładem portalu służącego rozrywce jest polski darmowy serwis kurnik.pl Znajdziemy w nim między innymi takie gry, jak tysiąc, szachy, chińczyk czy literaki (gra podobna do scrabble). Do rozgrywki wystarczy przeglądarka WWW oraz połączenie z internetem. Komputer ŚWIAT pokaże, jak założyć konto i poruszać się po serwisie kurnik.pl

Popularne serwisy z grami online

www.kurnik.pl

Ten darmowy serwis odwiedza dziennie 80 tysięcy użytkowników, najwięcej graczy spotkamy w godzinach wieczornych – nawet ponad 10 tysięcy jednocześnie. Znajdziemy tutaj 26 gier logicznych. Największą popularnością wśród użytkowników cieszy się gra karciana tysiąc, a tuż za nią plasują się literaki. Liczba wszystkich zarejestrowanych kont w serwisie przekroczyła milion, co czyni kurnik.pl największym tego typu portalem w Polsce.

www.zagraj.pl

Około 1,4 tysiąca użytkowników jednocześnie (dostęp do wszystkich gier i funkcji płatny od 2,44 złotego za jeden dzień).

www.wp.pl

Prawie 1,6 tysiąca użytkowników naraz (dostęp do wszystkich gier i funkcji od 2,44 złotego za jeden dzień).

Instalujemy Javę

Abyśmy mogli zagrać online, nasza przeglądarka WWW musi korzystać z Javy. Pobierzemy ją z internetu i zainstalujemy w komputerze.

1 Łączymy się z internetem, uruchamiamy przeglądarkę stron WWW i wpisujemy adres. Na stronie producenta programu klikamy na odnośnik.

2 W oknie dialogowym klikamy kolejno na przyciski Zapisz, Pulpit i Zapisz. Pobierany plik ma wielkość 14 MB – przy połączeniu modemowym ściąganie trwa około 30 minut, w wypadku Neostrady – 3 minuty.

3 Na pulpicie klikamy dwukrotnie na ikonę.

Proces instalacji przebiega szybko. Akceptujemy umowę, zaznaczając I accept. Następnie klikamy na przyciski Next > i Finish.

Zakładamy konto

Każdy gracz w serwisie ma swoje konto. Dzięki temu liczony jest nasz ranking, mamy swoją nazwę użytkownika chronioną tylko nam znanym hasłem.

1 W przeglądarce internetowej wpisujemy adres www.kurnik.pl Następnie na stronie klikamy na odnośnik z nazwą jednej z gier.

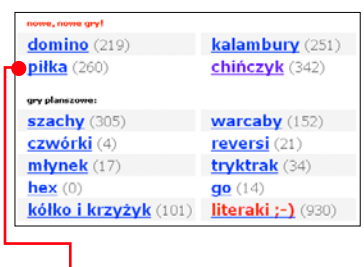

2 Na ekranie logowania klikamy na zarejestruj się. W pole wpisujemy swój login (pod taką nazwą będą nas widzieć inni gracze).

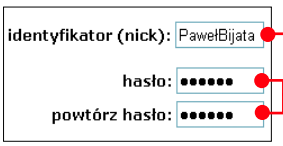

Niżej wpisujemy dwukrotnie swoje hasło.

3 Wypełnienie pozostałych pól nie jest obowiązkowe. Warto podać jednak swój e-mail i datę urodzenia. Dane te są wymagane, gdy zapomnimy hasła – zostaje ono wysłane na podany adres. Klikamy na przycisk ok.

4 Na ekranie zostaje wyświetlona informacja o pomyślnym zakończeniu rejestracji nowego użytkownika. Na stronie umieszczono też podstawowe wiadomości dla świeżo upieczonych graczy – warto je przeczytać.

Rada Komputer ŚWIATA

Po kliknięciu na przycisk ok może okazać się, że ktoś już wcześniej zarejestrował taką samą nazwę użytkownika. Zostaniemy poinformowani o tym odpowiednim komunikatem. Wpisujemy inną nazwę użytkownika, powtarzamy hasło i ponownie klikamy na ok.

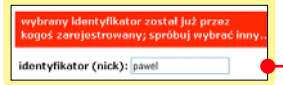

Zapraszam

Czasami na naszym ekranie może wyświetlić się okno dialogowe. Oznacza to, że inny użytkownik, tu azeall [1336], zaprasza nas do gry przy swoim stole. Propozycję możemy przyjąć lub odrzucić, klikając na jeden z przycisków.

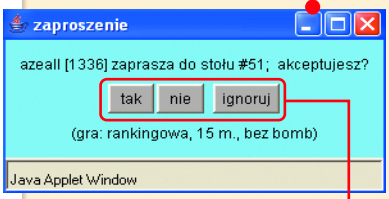

Zaczynamy zabawę

Możemy już rozpocząć rozgrywkę. Mamy swoje konto i nazwę użytkownika. Zalogujemy się do serwisu i zobaczymy, jak dołączyć do jednej z gier.

1 Na stronie głównej serwisu wybieramy jedną z gier, klikając na jej nazwę. Komputer ŚWIAT wybrał chińczyka.

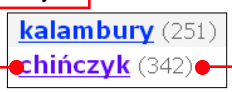

Obok nazwy każdej gry widać także, ilu użytkowników korzysta z niej w danej chwili.

2 W pola wpisujemy swoją nazwę użytkownika i hasło podane podczas rejestracji. Klikamy na przycisk ok.

3 Na ekranie widzimy listę pokoi, w których możemy zagrać w chińczyka. Obok nazwy pokoju zawsze podawana jest liczba aktualnie przebywających w nim użytkowników. Możemy też sprawdzić, czy dany pokój jest przeznaczony dla graczy zaawansowanych czy dla początkujących oraz czy odbywa się w nim gra towarzyska czy rankingowa (więcej o rankingu w ramce obok).

4 Do wybranego pokoju możemy wejść, klikając na jego nazwę. Następnie widzimy spis wszystkich stołów i nazwy użytkowników, którzy przy nich aktualnie przebywają. Po prawej stronie wyświetlana jest lista wszystkich graczy w chińczyka, a także ich ranking.

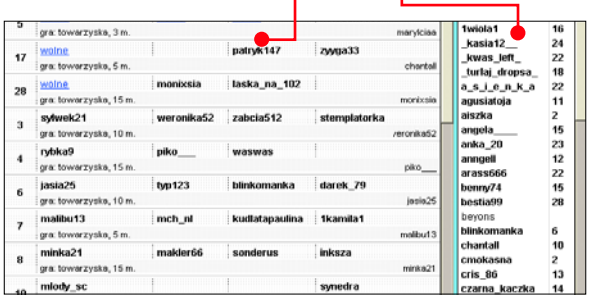

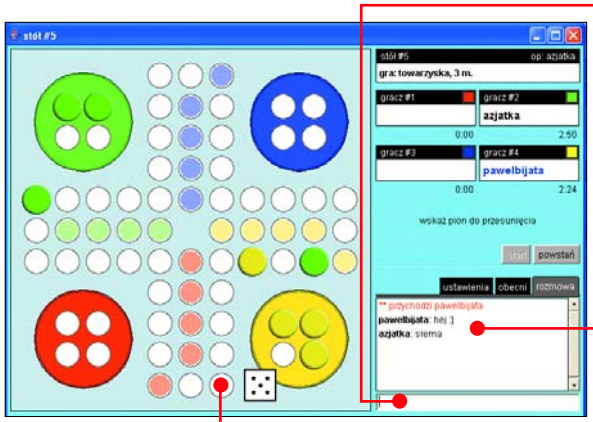

5 Wolne miejsce przy stole sygnalizowane jest odnośnikiem wolne. Klikając na niego, dosiadamy się do stołu i możemy rozpocząć rozgrywkę.

6 Po wejściu do pokoju lub przyjęciu zaproszenia pojawia się główny ekran z grą. Tutaj będziemy toczyć naszą rozgrywkę. Z graczami przebywającymi przy stole możemy porozumiewać się, wpisując tekst w pole i wciskając klawisz Enter. Rozmowa widoczna jest w oknie.

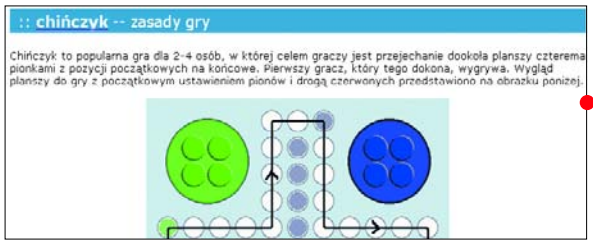

Jak poznać zasady gry

W serwisie kurnik.pl w każdej grze obowiązują inne zasady. Dlatego też aby ułatwić sobie rozgrywkę, powinniśmy zapoznać się z jej regułami.

1 Na głównej stronie serwisu wybieramy grę, której zasady chcemy poznać. Następnie w oknie logowania klikamy na zasady gry.

2 Dzięki temu w oknie przeglądarki zostają wyświetlone reguły gry. Możemy się teraz z nimi zapoznać i rozpocząć zabawę. Komputer ŚWIAT życzy powodzenia!

Rada Komputer ŚWIAT

Gdy zechcemy dowiedzieć się czegoś więcej o serwisie kurnik.pl bądź napotkamy jakiś problem, zajrzyjmy do działu najczęściej zadawanych przez użytkowników pytań. Klikamy na faq. Na stronie zostają wyświetlone odpowiedzi.

W kurniku.pl towarzysko lub na punkty

W serwisie kurnik.pl istnieje liczbowy ranking użytkowników. Na początek otrzymujemy ranking tymczasowy równy 1200. Gdy rozgrywamy kolejne partie, nasza klasyfikacja rośnie lub maleje zależnie od wyniku gry (wygranej lub przegranej). Naturalnie wygrana z zawodnikiem lepszym od nas daje nam więcej punktów niż wygrana ze słabszym. Dotyczy to też przegranej. Nasz ranking spada bardziej, gdy ponosimy porażkę z zawodnikiem gorszym od nas. Dzięki rankingowi każdy gracz widzi, z jakim przeciwnikiem może się zmierzyć, a z jakim lepiej na początku nie zaczynać. Rozgrywkę w serwisie kurnik.pl prowadzimy na dwa sposoby – gra rankingowa lub towarzyska. W tej drugiej klasyfikacja punktowa nie jest uwzględniana. Jeżeli chcemy dowiedzieć się, kto w danej grze jest najlepszy w serwisie, wystarczy, że w oknie logowania zajrzymy na listę. Na przykład w grze w szachy niewątpliwie króluje użytkownik 1. amaster. Gdy klikniemy na jego nazwę, wyświetlają się informacje o aktualnym rankingu gracza i wszystkich jego pojedynkach, a także podgląd rozegranych partii.

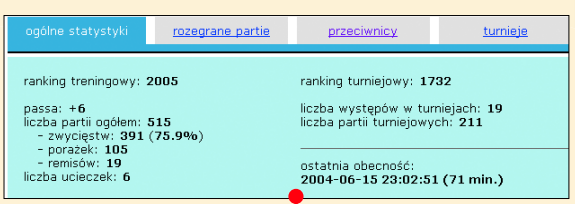

FOT.: STONE/FPM/montaż Komputer ŚWIAT

Przewijający się tekst

Co zrobić, by ważna informacja umieszczona na stronie WWW od razu rzucała się w oczy? Trzeba sprawić, by przyciągała wzrok internautów na przykład ruchem. Zobaczmy, jak stworzyć przewijający się tekst

W Komputer ŚWIECIE numer 14/2004 z Kącika webmastera dowiedzieliśmy się, w jaki sposób umieścić na stronie poruszający się element – obrazek albo tekst. Jest to rozwiązanie bardzo efektowne, dzięki czemu przyciąga wzrok internautów. Równie ciekawym pomysłem jest umieszczenie na stronie przewijającego się tekstu. Taki tekst może na przykład zachęcać do odwiedzenia nowego działu naszej witryny. Wbrew pozorom wykonanie w HTML poruszającego się napisu jest niezwykle proste.

Na stronie miłośnika Ukrainy (http://maluch.pcz.czest.pl/ukr) znacznik marquee wykorzystano do przedstawienia informacji o aktualnym dniu

Podstawowy tekst

Aby na naszej stronie pojawił się przesuwający się w lewo tekst, wystarczy umieścić go między znacznikami `<marquee>` oraz `</marquee>`. Tekst pojawia się z prawej strony okna przeglądarki, następnie przesuwa się w lewo i znika z lewej strony ekranu. Po całkowitym zniknięciu ponownie pojawia się po prawej stronie i sytuacja się powtarza. Za pomocą różnych parametrów umieszczonych wewnątrz znacznika `<marquee>` możemy łatwo dopasować efekt do naszych potrzeb.

```
<marquee>Witaj na naszej stronie</marquee>
```

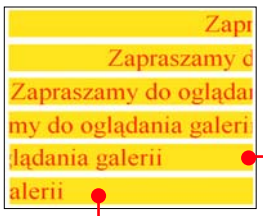

1 Wpisując parametr `behavior`, możemy ustalić kolor paska, wewnątrz którego tekst się porusza.

2 By ustalić szerokość paska, wewnątrz znacznika `<marquee>` wpisujemy parametr `width`. Możemy podać wartość w pikselach lub jako procent szerokości strony.

3 Aby ustalić parametry dotyczące koloru i wielkości przewijającego się tekstu, korzystamy z definicji stylów. Umieszczamy parametr `style` i w cudzysłowach wpisujemy opcję ustalającą kolor oraz wielkość czcionki. Stworzony i skonfigurowany w ten sposób przewijający się tekst możemy wykorzystać na przykład jako reklamę jednego z działów naszej witryny.

```
<marquee bgcolor="yellow" width="50%" style="font-size:60; color:red;">
Zapraszamy do oglądania galerii
</marquee>
```

Szybkość i sposób przewijania

Nasz przewijający się tekst jest już bardzo efektowny. Jednak element `<marquee>` ma o wiele większe możliwości. Zobaczmy, jak za pomocą dodatkowych opcji uatrakcyjnić animowany tekst.

Możemy przede wszystkim zmienić sposób przemieszczania się tekstu. Domyślnie jest to przewijanie w lewą stronę. Wykorzystując parametry `direction`, `behavior` i `loop`, możemy na przykład sprawić, że tekst zostanie przewinięty z góry na dół, następnie z powrotem na górę i zatrzyma się po dziesięciu takich powtórzeniach. Więcej informacji znajdziemy w tabeli Parametry marquee.

Bardzo łatwo możemy regulować prędkość poruszania się tekstu. Wystarczy wpisać parametry i na podstawie informacji z tabeli Parametry marquee odpowiednio je ustawić.

```
<marquee bgcolor="orange" width="100" height="200"
direction="down" behavior="alternate" loop="10"
scrollamount="2" scrolldelay="100"
style="font-size:25; color:blue;">

<center>Witaj<br>na mojej<br>stronie</center>

</marquee>
```

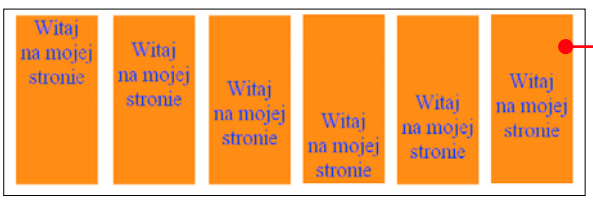

Parametry marquee

Nazwa parametru	Przykładowe wartości	Efekt
`height`	100	określa wysokość paska, w którym tekst się przemieszcza
`behavior`	scroll	tekst przesuwa się w jednym kierunku
	alternate	tekst przesuwa się w jednym kierunku, a następnie „odbija" się i przesuwa w kierunku przeciwnym
	slide	tekst przesuwa się tylko raz i zatrzymuje się
`direction`	left	tekst przesuwa się w lewo
	right	tekst przesuwa się w prawo
	up	tekst przesuwa się w górę
	down	tekst przesuwa się w dół
`loop`	10	tekst przemieszcza się określoną liczbę razy (na przykład 10), po czym zatrzymuje się
`scrollamount`	10	liczba pikseli, o które tekst przesuwa się w każdym kroku animacji (domyślnie jest to 6 pikseli) – im mniejszą wartość ustalimy, tym tekst będzie się przemieszczał płynniej, ale wolniej
`scrolldelay`	30	czas w milisekundach pomiędzy kolejnymi krokami animacji (domyślnie jest to około 80 milisekund) – im mniejszą wartość ustalimy, tym tekst będzie się przemieszczał szybciej

Zdaniem webmastera

Znacznik `<marquee>` nie wchodzi w skład specyfikacji HTML i do niedawna był interpretowany tylko przez Internet Explorer. Teraz obsługują go też najnowsze wersje innych przeglądarek, na przykład Opera od wersji 7.20 i Netscape od wersji 7.

Mimo że czasami nie radzą sobie z niektórymi parametrami `<marquee>`, a starsze ich wersje wyświetlają tekst bez ruchu, warto korzystać z tego elementu. Róbmy to jednak z umiarem – strona, na której wszystko się rusza, jest irytująca.

Rada Komputer ŚWIATA

Oprócz zwykłego tekstu pomiędzy znacznikami `<marquee>` i `</marquee>` możemy umieścić również inne elementy języka HTML. Może to być odnośnik, obrazek, a nawet cała tabelka.

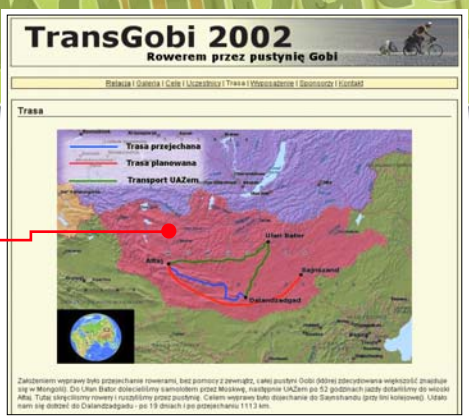

Na mapie znajdującej się na stronie umieszczono planowaną trasę podróży oraz jej faktyczny przebieg

Rowerem przez pustynię

Doskonały pomysł na wakacje

Relacja z rowerowej podróży na pustynię Gobi. Na przejażdżkę wybrali się informatyk Marcin Jakub Korzonek oraz dziennikarz Jacek Hugo-Bader. Swoją mongolską przygodę bardzo sumiennie opisali oraz pokazali na niezwykłej urody zdjęciach. Chcieli zostać pierwszymi ludźmi na świecie, którzy przemierzyli Gobi na rowerach. Czy plan się powiódł? Tego dowiemy się ze stworzonej przez nich strony.

Info: ➜ www.wrower.pl/transgobi2002

Tanie spanie

Adresy noclegów

Jedziemy na wakacje i martwimy się, czy znajdziemy nocleg? Bez obaw. Wystarczy skorzystać z usług serwisu e-noclegi, by szybko przekonać się, czy w miejscowości, do której się wybieramy, czekają na nas wolne kwatery. Miejsca, w których możemy odpocząć, podzielone są według typów obiektów (kwatery, hotele) oraz regionów i miejscowości. Minusem strony jest liczba potencjalnych noclegów, która w tej chwili obejmuje zaledwie 200 ofert. Za plus należy jednak uznać to, że są to pewniaki i po wybraniu dowolnego z nich nie spotka nas przykra niespodzianka w postaci braku miejsc i konieczności nocowania pod drzewem.

Po kliknięciu na wybrany region Polski, do którego się wybieramy, wyświetla się lista ofert. Prawda, że proste?

Info: ➜ www.e-nocleg.pl

Do You Speak English?

Pomoc w nauce angielskiego

Strona poświęcona nauce języka angielskiego. Znajdziemy na niej informacje potrzebne podczas poznawania tego języka – terminy egzaminów organizowanych przez British Council, ćwiczenia i testy online. Dostępne jest także forum dyskusyjne, na którym możemy wymienić się doświadczeniami oraz sprawdzić swoją wiedzę w rozmowach z innymi internautami. Autorem strony jest wielbiciel języka Szekspira. Wiedza, którą zgromadził w tym miniwortalu, podana została zwięźle, czytelnie i co ważne z humorem.

Witryna oferuje wiele pomocnych wskazówek, z których mogą skorzystać również zaawansowani w angielskim uczniowie

Info: ➜ www.ang.pl

Linki do innych stron poświęconych akwarystyce powinny zainteresować miłośników tego hobby

Życie w akwarium

Ryby, rośliny i nie tylko

Serwis dla wielbicieli akwarystyki. Znajdziemy w nim wiedzę potrzebną do założenia własnego akwarium. Autor witryny zadbał o szczegółowe porady dotyczące zarówno warunków, w jakich powinny żyć rybki, jak i składu chemicznego wody.

Info: ➜ www.fishki.prv.pl

Symulacja życia

Wszystko o grze Sims

Zabawa w opiekowanie się wirtualnymi ludźmi, mimo że nie jest nowa, nadal cieszy się dużą popularnością. Jej wielbiciele wciąż szukają nowych skinów, tapet, domków, przedmiotów czy plików dźwiękowych, za pomocą których można uatrakcyjnić ulubioną grę. Wszystko to znajdziemy na stronie Sims Rewolucja. Na witrynie opublikowano porady, recenzje oraz historie z życia bohaterów, którymi kierują gracze.

Info: ➜ www.sims.rewolucja.com

Strona ma skromną, ale elegancką oprawę graficzną. Nawigacja jest bardzo prosta, wystarczy kliknąć na interesujący nas dział

Spójrz w gwiazdy

Kosmos od A do Z

Jeśli patrząc w gwiazdy zastanawiamy się nad budową naszego Układu Słonecznego czy wszechświata, warto, żebyśmy odwiedzili ten serwis. Znajdziemy w nim wiele wiadomości dotyczących zarówno gwiazd i planet, jak i galaktyk czy meteorów. Opisy poparte są czytelnymi ilustracjami i zdjęciami. Obok nich umieszczono biografie najsłynniejszych astronomów, wśród których nie zabrakło oczywiście Mikołaja Kopernika.

Kiedy już przyswoimy sobie wiedzę dotyczącą kosmosu, możemy pobrać tapety czy obejrzeć galerie zdjęć gwiazd, planet i statków kosmicznych.

Jeśli chcemy być informowani o nowościach, możemy zapisać się na listę subskrypcyjną.

Info: ➜ www.marcinszulc88.republika.pl

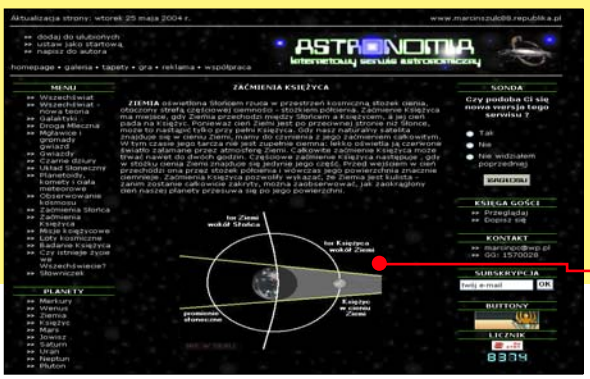

Jak dochodzi do zaćmienia Księżyca? Czytelne rysunki wyjaśniają między innymi i to zjawisko

Co to właściwie jest...

01 próbka dźwiękowa
Specjalnie przygotowany do wykorzystania w utworze muzycznym plik zawierający krótką, najczęściej kilkusekundową informację dźwiękową. Próbka powinna mieć podział rytmiczny umożliwiający jej 07 zapętlenie.

02 DSP
Zbiorcze określenie różnych technik ulepszania sygnału cyfrowego. DSP można stosować na przykład do generowania efektu echa czy pogłosu.

03 scratching
Ręczne zmienianie kierunku i prędkości obrotów płyty gramofonowej, które owocuje dźwiękiem charakterystycznym dla muzyki rap i hip-hop.

04 MP3
Popularny format zapisu sekwencji dźwiękowych gwarantujący wysoką jakość brzmienia przy stosunkowo niewielkim rozmiarze plików.

05 ścieżka
W programie muzycznym informacje o brzmieniu utworu zapisywane są na ścieżkach. Liczba ścieżek tożsama jest z liczbą instrumentów, które mogą zabrzmieć jednocześnie.

06 hi-hat
Instrument perkusyjny złożony z pary talerzy, które uderzają o siebie wprawiane w ruch za pomocą pedału, a po zwolnieniu nacisku na pedał znowu są rozdzielane.

07 pętla
Próbka skonstruowana w ten sposób, że jej bezpośrednie powtórzenie tworzy wrażenie kontynuacji, zapętlenia brzmienia. Jej koniec płynnie łączy się z początkiem.

Jeżeli marzyliśmy kiedyś skrycie o tworzeniu muzyki, lecz za bardzo nie wiedzieliśmy, jak się do tego zabrać, pora nasze marzenia zrealizować. HipHop eJay 2 pozwala komponować każdemu, kto potrafi posługiwać się myszą

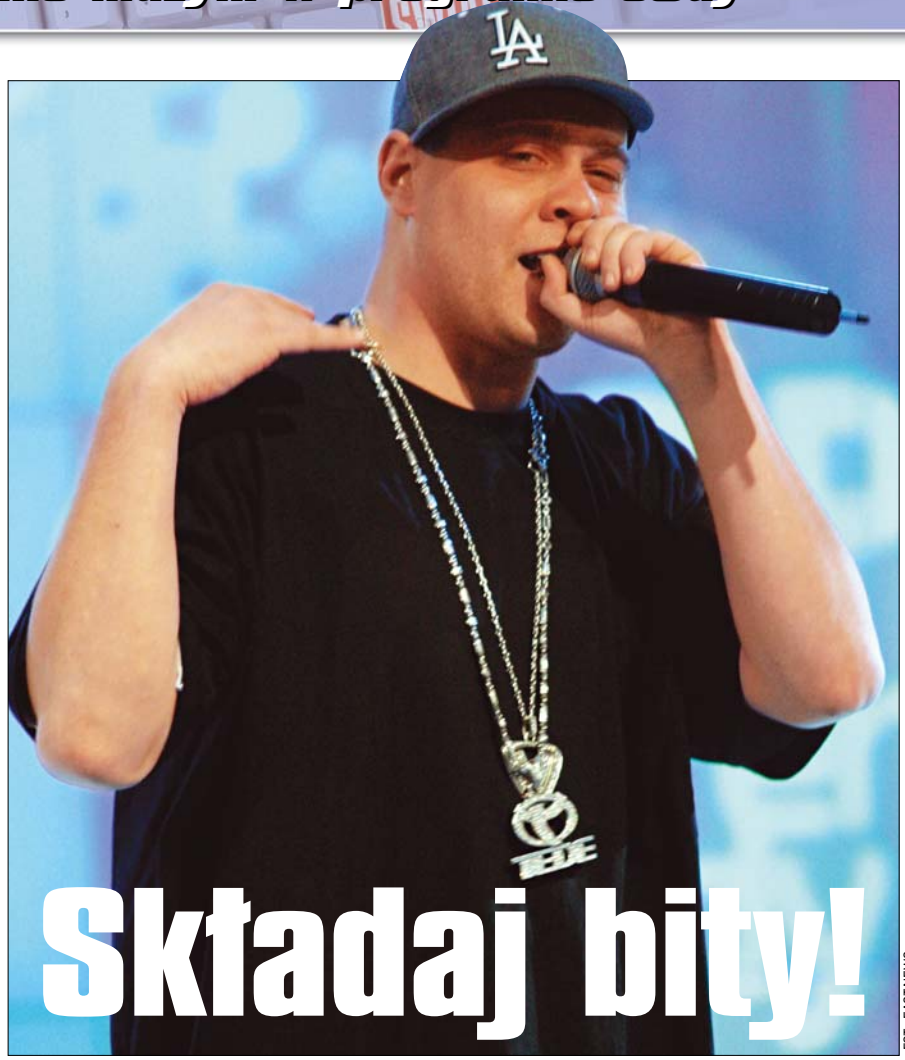

Składaj bity!

FOT.: EAST NEWS

Muzyki słucha i pasjonuje się nią wielu z nas. O jej tworzeniu raczej jednak nie myślimy poważnie – komponowanie wydaje się zadaniem ponad nasze siły. Spełnijmy nasze marzenia, sięgając po program komputerowy do tworzenia muzyki. Z nim pisanie piosenek jest wyjątkowo proste, a przyjemność z tego płynąca warta naszego czasu. Taka aplikacja – HipHop eJay 2 – znalazła się na krążku Niezbędnika 2/2004. W zeszycie opisane zostały podstawy korzystania z eJaya, teraz Komputer ŚWIAT pokaże, jak napisać gotowy utwór muzyczny. Skonstruujemy go w całości z 01 próbek dołączonych do eJaya.

Drogowskaz

Składaj bity!	38
Utwór instrumentalny	38
Własna perkusja	40
Studio efektów	42
Dodajemy wokal	42
Scratchujemy	44

Utwór instrumentalny

Program HipHop eJay 2 jest na tyle łatwy w obsłudze, a zawarte w nim próbki tak dopasowane, że tworzenie muzyki przypomina układanie klocków – wszystko do siebie pasuje. Można jednak konstruować ładniejsze i brzydsze budowle. Na początku stworzymy wersję instrumentalną utworu według pomysłu Komputer ŚWIATA, a następnie dodamy wokal. Zobaczymy też, jak wzbogacić utwór, dodając partie sekcji rytmicznej, stosując efekty 02 DSP oraz 03 scratching. Na koniec zapiszemy utwór do pliku 04 MP3.

Naturalne jest, że muzyk zna brzmienie swojego instrumentu. Gdy zechcemy napisać własny utwór, powinniśmy więc zapoznać się z próbkami eJaya. Przed i w trakcie komponowania utworu przeglądamy bibliotekę eJaya i słuchamy próbek, podwójnie na nie klikając. Próbki, które nam się podobają, umieszczamy na 05 ścieżkach utworu i odsłuchujemy, by sprawdzić, czy podoba nam się ich połączenie.

Gdzie szukać programów użytych w tym poradniku

Program	na płycie
HipHop eJay 2	Twój Niezbędnik 2/04

Pierwsza minuta

Kompozycja powinna mieć wstęp zwany intrem, który ją zapowiada. Dobry efekt przy konstruowaniu intra daje stopniowe wprowadzanie ścieżek kolejnych instrumentów. Zaczniemy od perkusji, ale nie jest to sztywna reguła – mogłaby to być melodia zagrana na gitarze czy pianinie.

1 Klikamy na Drum i przeglądamy próbki bębnów w poszukiwaniu tego, który nam odpowiada. Próbkę wybieramy za pomocą lewego przycisku myszy i przeciągamy do pierwszego taktu ścieżki numer 1.

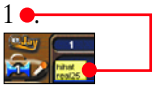

Jak odtwarzać naszą kompozycję

W każdej chwili możemy posłuchać naszej kompozycji, korzystając z paska odtwarzania.

- kompozycja jest zapętlona
- przesunięcie do początku kompozycji
- przewinięcie w lewo
- zatrzymanie odtwarzania
- rozpoczęcie odtwarzania
- przewinięcie w prawo
- przesunięcie do końca utworu
- nagrywanie

2 Kopiujemy próbkę aż do taktu szóstego. Za pomocą prawego przycisku myszy przeciągamy znajdującą się w oknie kompozycji próbkę do kolejnych wolnych taktów pierwszej ścieżki.

3 Po 06 **hi-hacie** czas wprowadzić do utworu kolejny fragment perkusyjny. Klikamy na menu smart 4 Loop. Wybieramy próbkę i umieszczamy ją dwukrotnie w taktach 3 i 6. Próbka trwa dwa takty, co oznacza, że zilustrowana musi być przez dwie jednotaktowe próbki hihat real25.

4 Cały czas odgrywamy do tej pory stworzony fragment i kierując się wyczuciem i słuchem, oceniamy, czy nadszedł czas na wprowadzenie kolejnej ścieżki instrumentu. Ponieważ instrumenty należy wprowadzać stopniowo, dodajemy teraz w kolejnej ścieżce próbkę chińskiej melodii little china 1L z działu Xtra. Równolegle wykonujemy kopię wprowadzonych już motywów perkusyjnych. Próbkę wprowadzamy czterokrotnie od taktu 7 do 14. Dłuższe jej przeciąganie pewnie znudziłoby słuchacza. Pamiętajmy jednak przy tym, że utwór Komputer ŚWIATA jest jedynie przykładem. Tworząc własne kompozycje, sami będziemy podejmowali decyzję, kiedy wprowadzić do utworu nowe brzmienie. Kompozycja musi się nam podobać. Wysoce wskazane jest też szukanie inspiracji u znanych wykonawców. Uważnie słuchajmy ich utworów i adaptujmy pomysły.

Rada Komputer ŚWIATA

Składanie muzyki z próbek polega często na układaniu kilku takich samych elementów koło siebie w 07 **pętli**. Nadaje to utworowi uporządkowaną strukturę i pozwala słuchaczowi oswoić się z motywem melodycznym lub rytmicznym. Gdyby każda kolejna próbka była inna, zgubilibyśmy uwagę słuchacza.

5 Nasze pierwsze 14 taktów możemy traktować jako intro. Nadszedł czas na stworzenie dalszej części. Na razie nie wiemy, jak ona zabrzmi. Tworząc utwór, możemy sobie to jedynie wyobrażać. Już teraz powinniśmy jednak pomyśleć, jak połączyć ją z intrem, aby brzmiało to dobrze dla słuchacza. Rolę łącznika mogą pełnić próbki o narastającej głośności, które sprawiają, że słuchający spodziewa się kulminacji, którą jest zmiana brzmienia. Łącznik mogą stanowić dźwięki o wyraźnie wysokim lub niskim tonie lub po prostu głośny dźwięk obwieszczający zmianę motywu melodycznego.

Od 11 do 14 taktu na nowej ścieżce wstawiamy łącznik – są to próbki perkusyjne z folderu Drum. Każdą kolejną próbkę łącznika ustawiamy w innej głośności – będzie ona stopniowo narastać. Klikamy na pierwszą z próbek. Pośrodku prostokąta znajduje się suwak głośności perco loop01.

Chwytając za romb lewym przyciskiem myszy, obniżamy poziomą linię. Głośności następnej próbki nie zmieniamy, trzecią trochę pogłaśniamy, a czwartą nastawiamy najgłośniej jak można.

6 Ciekawym wykończeniem pogłośnienia ostatnio wprowadzonych próbek będzie wprowadzenie efektu kulminacyjnego w postaci głośnego uderzenia. W takcie 15 na ścieżce piątej umieszczamy znajdującą się w folderze FX próbkę echo hit L. Dla wzmocnienia efektu wstawiamy ją pod spodem na kilku następnych ścieżkach.

7 W kolejnych taktach wymieniamy sekcję perkusji oraz melodię. W 19 takcie pojawia się bas. Kolory użytych próbek pomogą nam odnaleźć je w folderach eJaya.

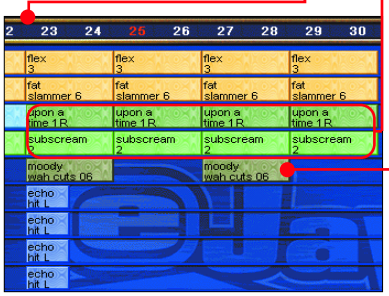

Co to jest metrum i tempo utworu

Słuchając komponowanego utworu, możemy odtwarzać jego rytm. Robimy to, przytupując lub licząc. W obrębie taktu (te oznaczone są w eJayu numerami) liczymy do czterech: 1-2-3-4. Postępujemy tak, bo tak zwane metrum utworów tworzonych w programie eJay to 4/4. Oznacza to cztery uderzenia metronomu na takt zawierający cztery ćwierćnuty. Większość popularnych piosenek ma właśnie metrum 4/4. Sprawdźmy to, licząc do czterech. Spotkać można też inne wartości metrum, na przykład walc ma metrum 3/4. Liczymy wówczas do trzech: 1-2-3, 1-2-3.

Gdy pionowy kursor przejdzie do następnego taktu, zaczynamy liczyć do czterech od początku. Szybkość, z jaką przesuwa się kursor, określana jest przez inny parametr, o którym muzyk powinien wiedzieć – bpm (ang. beats per minute). W programie eJay jest to standardowo 90 bpm, czyli 90 uderzeń metronomu na minutę. Ponieważ w obrębie taktu następują cztery uderzenia (liczymy do czterech), łatwo policzyć, że przy tempie 90 bpm pierwsza minuta utworu skończy się w połowie 23 taktu – 90:4=22,5.

Uzbrojeni w tę wiedzę, możemy zgłębić tajemnice metrum i tempa naszych ulubionych przebojów – da to nam sporo satysfakcji i fragment wiedzy o tym, jak tworzyć podobne kompozycje. Metrum słuchanego utworu możemy określić, licząc. Obliczenie tempa jest trochę trudniejsze, ale możemy pomóc sobie, o ile mamy dostęp do internetu. Pod adresem internetowym http://convertalot.com/bpm.html znajduje się kalkulator bpm. Zgodnie z instrukcją rozpoczynamy klikanie. Średnie tempo pojawia się w oknie.

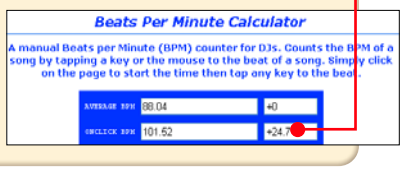

Rada Komputer ŚWIATA

Aby przypadkowo nie stracić efektów naszej pracy, regularnie wykonujmy kopie zapasowe. W tym celu klikamy na przycisk i wybieramy Save Mix.

Druga minuta

1 Pora na dalsze rozwijanie utworu. W taktach 23–30 umieszczamy tę samą perkusję, która znalazła się w pierwszej i drugiej ścieżce taktów 15–22. Zmieniamy jednak próbki na ścieżkach 3–4, czyli dotychczasową linię gitary basowej, oraz melodię (którą tworzy teraz nowa próbka gitary basowej). Jako zupełnie nowy element dodajemy gitarę. Zmiany obwieszczamy słuchaczowi za pomocą łącznika echo hit L.

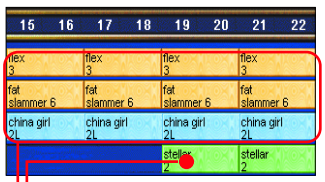

2 Czas na złapanie oddechu. Nową spokojniejszą część naszego utworu wprowadzamy przez wstawienie czterech takich samych próbek perkusyjnych (takty 31–34).

3 Następnie od taktu 35 na ścieżce trzeciej, na której umieszczaliśmy próbki z melodią utworu, wprowadzamy próbkę dzwonów miami bells 3R. Robimy to sześciokrotnie, aż do 46 taktu. Od 39 taktu wprowadzamy delikatną perkusję (hi-hat), a od 41 jeszcze jedną pętlę perkusyjną. Na ścieżce piątej dodajemy różne partie gitary. Wszystkie próbki wybrzmiewają w takcie 46.

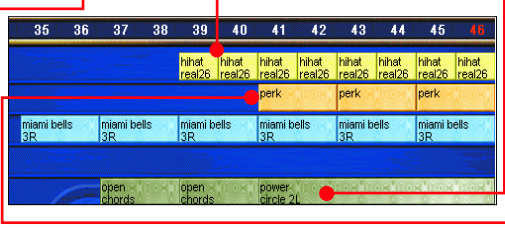

4 Po dodaniu każdego fragmentu słuchamy kompozycji, aby sprawdzić, czy nam się podoba. Okazać się może, że nie jesteśmy zadowoleni z brzmienia jakiejś próbki lub też w którymś miejscu czegoś nam brakuje. Zwykle będą to wrażenia subiektywne. W stworzonym do tej pory utworze wydaje się, że w taktach 44–45 brakuje akcentu. Zgodnie z własnymi odczuciami wybieramy i wstawiamy brakującą próbkę, na przykład .

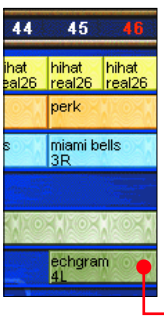

Trzecia minuta

1 Teraz wstawiamy kolejne przejście. Przeglądając bibliotekę eJaya, można znaleźć ciekawie brzmiącą próbkę . Tak nam się ona podoba, że używamy jej trzy razy z rzędu i zwiększamy jej głośność, umieszczając ją aż na czterech ścieżkach . Aby nasz wybuch był jeszcze głośniejszy, dołączamy zastosowany już motyw . Przeprowadzając poszukiwania wśród próbek, dochodzimy do wniosku, że z tym orkiestrowym brzmieniem nieźle współgrać będzie krótkie solo na perkusji . Naszą kompozycję uzupełniamy melodią .

2 Potrzebujemy kolejnego łącznika. Tym razem decydujemy, że będą to dwie gitary basowe. Wybieramy próbki i . Jednak podczas testów okazuje się, że taki układ źle brzmi.

Co na to poradzić? Klikamy na dolną próbkę i przeciągając jej prawy brzeg, skracamy ją .

Gdy zwolnimy przycisk myszy, nasza próbka jest dwa razy krótsza .

Teraz wystarczy skopiować skróconą próbkę. Takie połączenie brzmi znacznie lepiej.

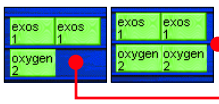

3 Składamy stworzoną linię basu. Po jednym takcie oddechu wracamy do naszej melodii – to bardzo interesujący efekt. Jednocześnie dodajemy nowy rodzaj podkładu .

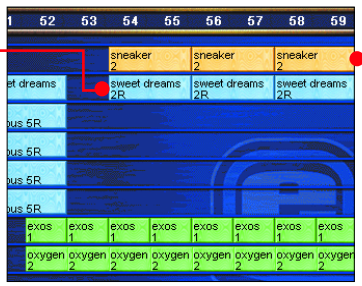

4 Tworzenie utworu to długa seria udanych i nieudanych eksperymentów. Słuchając właśnie stworzonego fragmentu, stwierdzamy, że jest nudny. Czym prędzej wprowadzamy kilka korekt .

5 A oto kolejny fragment utworu z powracającym motywem .

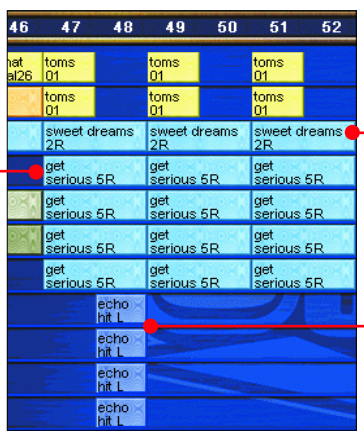

Nagrody i sława czekają

FOT. Ł. GUMOWSKI

DJ Ostasz

Serdecznie namawiam Czytelników do nadsyłania utworów stworzonych w eJayu na konkurs prowadzony przez Komputer ŚWIAT i wytwórnię Wielkie Joł (patrz Twój Niezbędnik 2/2004). Jest jeszcze czas do 17 sierpnia. Jak dotąd otrzymaliśmy naprawdę pokaźną liczbę prac, a przychodzi ich do nas coraz więcej. Na pewno wszystkie kompozycje przesłuchamy. Poziom jest bardzo zróżnicowany, ale można wyłowić z tego prawdziwe perełki, czyli właśnie to, czego szukamy. Bardzo dobrze, że autorzy tych utworów nie ograniczają się tylko do odtwórczego ułożenia dźwięków, które dostarczane są wraz z programem, ale także dodają swoje dźwięki do całych kompozycji. Uzyskują przez to efekt ciekawszy i przyjemniejszy do słuchania. Chcemy pracować z najlepszymi, a taki konkurs jest dobrą okazją do odnalezienia prawdziwych talentów. Mam nadzieję, że spotkamy ich wiele.

Czwarta minuta

1 Wygląda na to, że się trochę rozpędziliśmy. Wprowadzamy co chwila nowe motywy melodyczne. Niby wszystko gra, ale takiego utworu słuchacz nie zapamięta. W większości nam znanych kompozycji jest przecież podział na zwrotki i refreny. Słuchacz ma do czynienia z powtarzającymi się melodiami. Jednym słowem w naszym utworze wypada gdzieś powtórzyć to, co było już wcześniej .

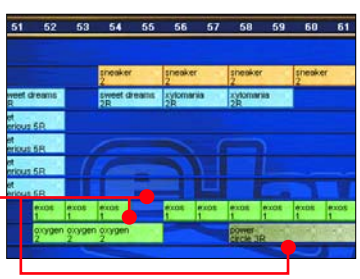

Takty 70–81 to prawie wiernie skopiowane takty 19–30 (pozwoliliśmy sobie na pewien skrót).

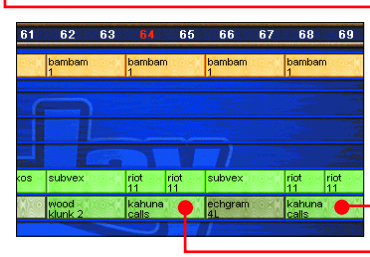

2 A teraz czas na outro – utrzymujemy linię perkusji i wracamy do użytej melodii. Utwór będzie stopniowo wyciszany. W punkcie 5 Pierwszej minuty stopniowo pogłaśnialiśmy próbki, a więc wyciszenie nie sprawi nam żadnego kłopotu.

Własna perkusja

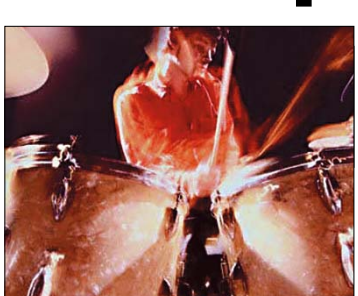
FOT. ZEFA

Do tej pory do tworzenia muzyki korzystaliśmy z próbek. Cały podkład perkusji skonstruowany jest z przygotowanych już pętli. HipHop eJay 2 umożliwia wprowadzenie do muzyki własnych motywów perkusyjnych. Służy do tego narzędzie Groove Generator.

Gra na perkusji to ciężka fizyczna praca, w odróżnieniu od zabawy z eJayem

1 Klikamy na przycisk . Na ekranie ukazuje się okno .

Bębnów i urządzeń perkusyjnych, na których możemy grać jednocześnie, jest dziesięć. Które – decydujemy, wybierając spośród 92 znajdujących się w pięciu folderach . Jakby tego było mało, użyć możemy także dowolnej z pozostałych próbek eJaya.

Zamiany bębna dokonujemy, przeciągając nową próbkę na jedną z dziesięciu pozycji .

Rada Komputer ŚWIATA

Znacznie efektywniej składać będziemy nasze rytmy perkusyjne, wykorzystując do tego celu klawiaturę. Naciskając klawisze od 0 do 9, możemy grać na żywo.

Głośnością i wysokością brzmienia Pitch (na przykład naciąg bębna) wszystkich urządzeń możemy sterować indywidualnie. Każdą próbkę możemy także odwrócić, odtwarzając ją od końca (Reverse).

Mamy do dyspozycji również zestaw suwaków, które działają na cały zestaw perkusyjny. Dzięki nim zmienimy brzmienie całej perkusji, na przykład przez dodanie echa lub zwiększenie głośności. Efekt działa, gdy pola są zaznaczone kliknięciem.

2 Aby stworzyć naszą dodatkową ścieżkę perkusyjną, najpierw określamy, z których próbek składać się będzie nasz zestaw perkusyjny. Wybieramy te na zdjęciu. Zamykamy okno generatora, klikając na . Ewentualną zabawę innymi jego funkcjami zostawiamy sobie na później.

3 W głównym oknie kompozycji przechodzimy do wierszy 31–34, gdzie na ścieżce numer 10 umieścili-

śmy przerywnik perkusyjny. Naszym celem jest wzmocnienie go stworzonym ręcznie motywem.

Następnie klikamy na przycisk .

4 Na ekranie widzimy tak zwaną matrycę. Widok przedstawia jeden zaznaczony na czerwono takt. Jest on podzielony na szesnaście części (możemy o nich myśleć jak o szesnastych częściach nuty, ponieważ przy metrum 4/4 w takcie znajduje się pełna nuta czy też 16 szesnastek). Klikamy, zaznaczając na czerwono pozycje na matrycy, gdzie krzyżuje się nazwa instrumentu z numerem szesnastki. Motyw, który tworzymy, jest cały czas odtwarzany w pętli, dlatego śmiało możemy eksperymentować, zapalając i gasząc czerwone lampki.

Przycisk pozwala na włączenie i wyłączenie automatycznego odtwarzania. Po naciśnięciu czyścimy całą matrycę. Swing nadaje naszemu motywowi brzmienie swingujące. W oknie matrycy pomiędzy taktami możemy poruszać się, korzystając z klawiszy strzałek .

5 Motyw, który stworzymy, będzie symbolizowany przez prostokąt próbki . Możemy go skopiować do innego taktu na ścieżce. Robimy to trzykrotnie. To, którego taktu dotyczy wyświetlona matryca, jest obrazowane nie tylko przez podświetlenie jego numeru w górnej części okna, ale też przez wskaźnik.

6 Zamykamy matrycę, klikając na .

Studio efektów

Brzmienie naszej melodii możemy wzbogacać i zmieniać. Jednym ze sposobów na jego poprawę jest skorzystanie ze studia efektów.

1 Naszym zadaniem będzie poprawienie próbki, która dla naszego ucha brzmi nieco zbyt sucho. Klikamy na próbkę w takcie 7 i przeciągamy ją na przycisk Magix.

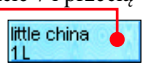

2 Próbka jest odgrywana w pętli. Przycisk włącza i wyłącza tę funkcję. Zaznaczamy kliknięciem moduł i poruszając suwakami, ustalamy odpowiadające nam brzmienie próbki. Usatysfakcjonowani jej brzmieniem, klikamy na przycisk.

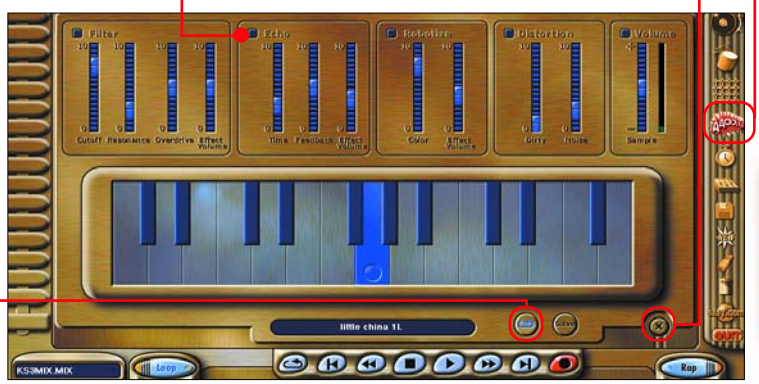

3 W wyniku naszych działań w folderze próbek obok oryginału znajdzie się próbka zmodyfikowana. Klikamy na, aby zamknąć okno studia.

4 Teraz pozostaje nam jedynie podmienić próbki, kasując stare i wprowadzając nowe.

Więcej próbek

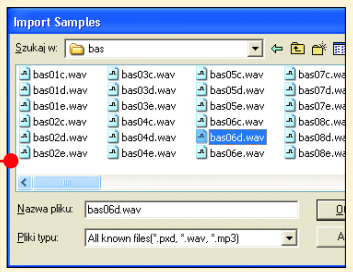

Próbki znajdziemy w wielu programach z serii eJay

przed otworzeniem możemy zaznaczyć i przesłuchać, klikając na Play.

Próbki dostarczone wraz z programem eJay z czasem mogą przestać nam wystarczać. Na szczęście na rynku jest sporo kolekcji próbek oraz programów, z których próbki te można zaimportować. Na przykład inne programy eJay.

Bogatą kolekcję próbek oferuje firma Magix

1 Aby włączyć próbkę z innej kolekcji do naszego utworu, wkładamy do napędu płytę z próbkami i klikamy na oraz Import Samples.

2 Klikamy na ikonę napędu i odnajdujemy folder z interesującymi nas próbkami. Każdą z nich

Warto sięgnąć po kolekcje próbek firmy EXE

3 Po podwójnym kliknięciu na ikonę próbki, którą chcemy zaimportować, może pojawić się informacja mówiąca, że jej tempo jest różne od 90 bpm używanych w eJayu. Program zapyta, czy chcemy dokonać konwersji do tempa 90 bpm. Należy pamiętać, że próbka po konwersji będzie brzmiała inaczej. Możemy także nie dokonywać konwersji, należy się jednak liczyć z tym, że inne tempo niż 90 bpm może nie pasować do próbek eJaya. Próbki o różnych tempach można układać na ścieżce także jedna po drugiej (tak zwana zmiana tempa), ale nie jedna pod drugą.

Dodajemy wokal

HipHop eJay 2 umożliwia także dodanie wokalu. Choć słowa piosenki możemy nagrać sami, nie zaszkodzi sprawdzić, jak można wykorzystać w tym celu próbki. Większość próbek, których będziemy używać, znajduje się w folderze Rap – chcemy nadać naszemu utworowi kojarzące się z hip-hopem rapowe brzmienie. Użyjemy też paru próbek z folderu Voice, dodając śpiewne ozdobniki.

Pierwsza minuta

1 Próbkę decydujemy się wykorzystać jako intro do utworu, które wchodzi jeszcze przed jakimkolwiek instrumentem. Wymaga to przesunięcia całości naszego do tej pory stworzonego materiału o jeden takt do przodu. Zaznaczamy całość za pomocą myszy. Nasz utwór mieści się na więcej niż jednym ekranie, dlatego przesuwamy kursor myszy w prawo i w dół do momentu, aż zaznaczona zostanie całość kompozycji. Zaznaczenie przemieszczamy o jeden takt za pomocą lewego przycisku myszy.

2 Po francuskojęzycznym intro wprowadzamy akcent niemiecki. W 4 i 7 takcie umieszczamy próbkę.

Pewną ścisłą konstrukcję tworzy z wprowadzonymi próbkami ozdobnik. Jak widać nie jest on jednak umieszczony na początku taktu, ale w jego środku. Takich dokładnych ustawień dokonywać możemy, przesuwając klejącą się do początków taktu próbkę i jednocześnie przytrzymując klawisz Ctrl. Gdy przesuwamy próbkę w ten sposób, w okienku na dole ekranu pojawia się informacja o pozycji próbki z dokładnością do jednej szesnastej części taktu (którego numer jest tak-

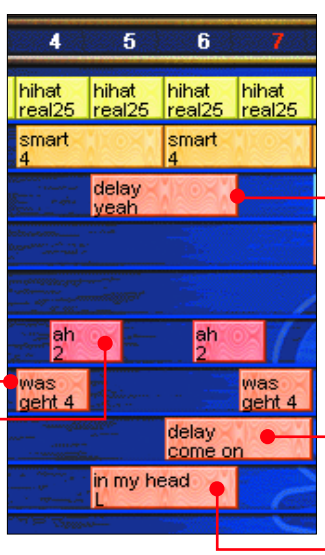

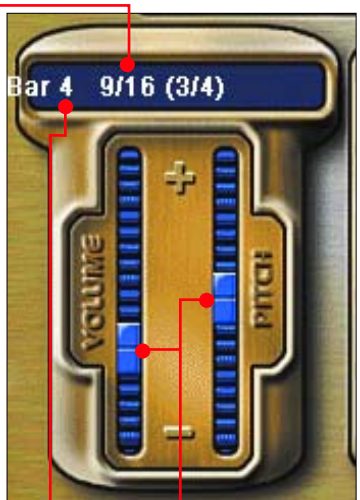

że wyświetlony). W nawiasie podawana jest pozycja w takcie według podziału na cztery lub osiem części. Suwaki służą do zmiany głośności oraz tempa odtwarzania utworu.

Umieszczamy także dwutaktowe próbki z wokalem z efektem delay (echo) oraz nałożoną na nie melodią.

3 Następne cztery takty wypełnia symulacja dialogu. Staramy się wykorzystać próbki tak, aby nagranie stwarzało pozór rapowanej rozmowy. Próbki ustawiamy precyzyjnie za pomocą klawisza Ctrl.

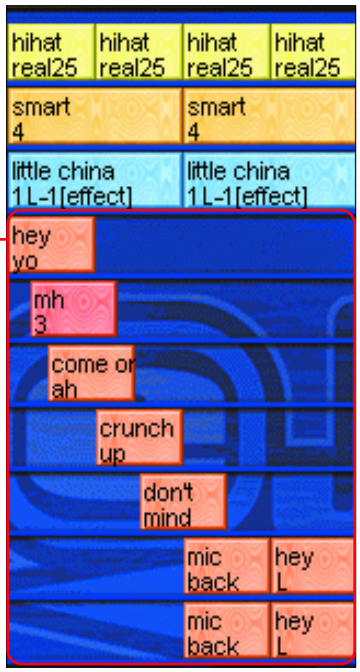

4 Zbliżamy się do naszego głośnego przejścia. Głośność utworu w tym miejscu wzrasta, gdyż znacznie pogłośniliśmy próbkę, dlatego zdecydowaliśmy dużo hałasu dodać także do naszej sekcji wokalu. Po początku wprowadzamy trzy następujące po sobie próbki. Na połowę trzeciej zachodzi inna próbka i w rezultacie druga część tej próbki jest niesłyszalna (w obrębie jednej ścieżki nie może naraz brzmieć więcej niż jedna próbka). W efekcie w trzeciej próbce ze zdania: do you know, boy, what I mean, boy (dosłownie: czy wiesz chłopcze, co mam na myśli, chłopcze) wypada tylko ostatnie słowo – dobrze, że sens zdania został zachowany. W tym samym czasie hałasuje próbka. Okazuje się, że z próbki możemy nawet zrezygnować. W tym hałasie jest już słabo słyszalna.

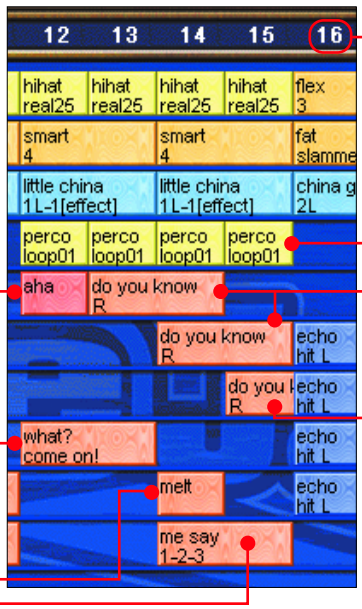

5 W kolejnym fragmencie warto zwrócić uwagę na trzy próbki. W próbce wokalista prosi gitarzystę basowego o rozpoczęcie gry: gimme the bass now. I rzeczywiście za chwilę wchodzi partia basu. Czeka nas kolejne mocne uderzenie, dlatego zapowiadamy je radosnym party! (impreza!). Jest on poprzedzony nadającym mu rozpęd okrzykiem i śpiewnymi próbkami.

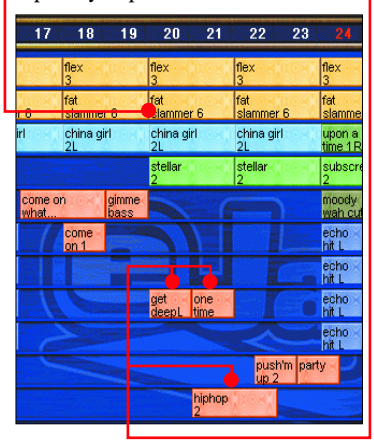

Własny wokal, własne słowa

FOT. GAMMA/BE&W

Artyści często nagrywają głos na dysk twardy

Gdy wczuliśmy się już w rytmy muzyki hiphopowej, czas napisać własne słowa i nagrać je za pomocą eJaya.

Mikrofon podłączamy do gniazda w karcie dźwiękowej z tyłu komputera. Zazwyczaj jest oznaczone kolorem różowym. Jak nagrywać przez mikrofon, zostało wytłumaczone w Niezbędniku 2/2004.

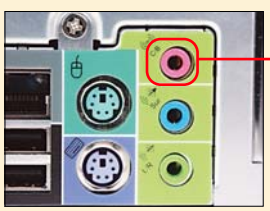

Tworzenie muzyki w programie eJay

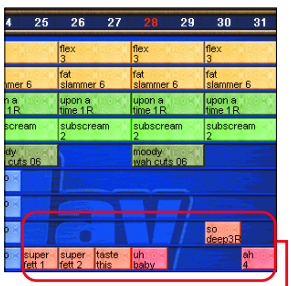

Druga minuta

1 Nadszedł czas na zilustrowanie kolejnego fragmentu. Jest to ten fragment utworu, w którym po raz pierwszy wprowadziliśmy gitarę i jednocześnie chyba najbardziej przebojowa i melodyjna część kompozycji.

2 Nadchodzi przerywnik perkusyjny. Szczęśliwie wśród próbek znajdujemy dłuższą rapowaną kwestię, która idealnie pasuje. Wypowiadany przez kobietę monolog trwa dłużej niż partia perkusji i w miły dla ucha sposób miesza się z początkiem melodii. Kolejne próbki to próba stworzenia dialogu pomiędzy kobietą a mężczyzną. Można odnieść wrażenie dosłownie i w przenośni, że w tej wymianie zdań kobieta ma ostatnie słowo.

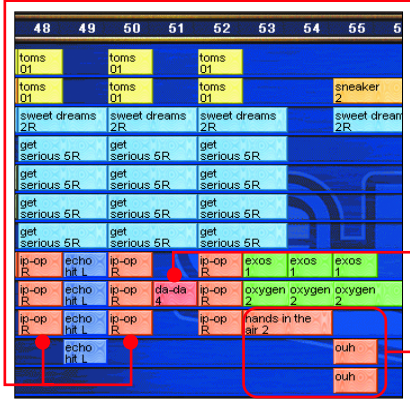

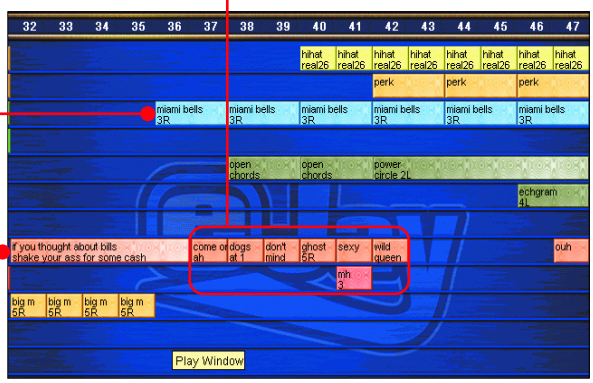

Trzecia minuta

1 Mocne uderzenia wzmacniamy okrzykami. Po powtórzeniu uderzenia dodajemy wokal, a przy kolejnym rozprężające, które wprowadzane jest wraz z linią basu.

2 Próbki brzmią podobnie, więc wykorzystujemy je blisko siebie, poprzedzając każdą z nich próbką. Próbki są na siebie nałożone. Kolejne francuskie słowa na tle bębnów i kolejny dialog na tle próbki. Najpierw kobieta, potem niezbyt zainteresowany nią mężczyzna. Próbka 1-2-3 zapowiada uderzenie i przejście do następnego motywu melodycznego.

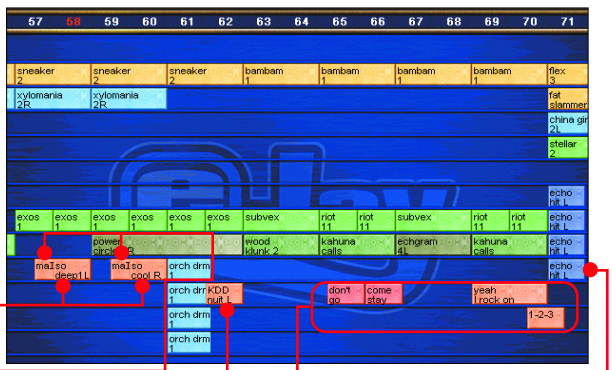

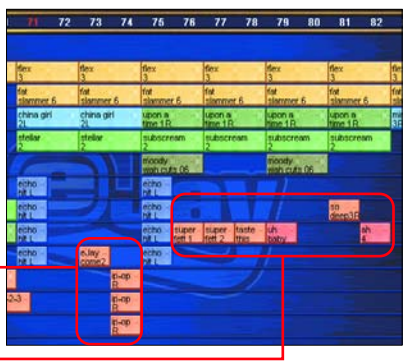

Czwarta minuta

1 Wstawiamy nowe próbki, takty 75–82 zaś zawierają już użyte wcześniej efekty wokalne.

2 Cały utwór fantazyjnie kończymy okrzykiem.

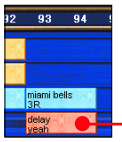

Scratchujemy!

FOT. PIĘKNA

Do scratchowania DJay używa gramofonu. Nam wystarczy program

Dla muzyki hip-hop charakterystyczny jest efekt scratchowania. Odpowiednie narzędzie oferuje Hip-Hop eJay 2.

Scratch wykonujemy na wybranej próbce muzycznej.

1 Przeciągamy próbkę na przycisk.

2 Na ekranie ukazuje się takie okno.

3 Dźwięk możemy zmienić, klikając na jeden z przycisków (zmieniamy ruch igły gramofonowej) oraz przesuwając pionowy kursor. Gdy jesteśmy zadowoleni z efektu, klikamy na Save. Stworzona w ten sposób próbka pojawia się w oknie i jako jedyna jest zaznaczona. Klikamy na przycisk.

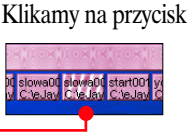

4 Umieszczamy stworzoną próbkę w wierszach 31 oraz 82.

Zapisywanie utworu

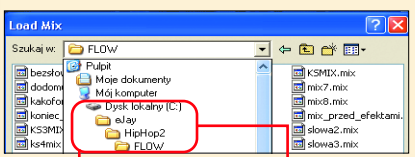

1 Aby wczytać miks naszego utworu, który został stworzony w eJayu, klikamy na przycisk i wybieramy polecenie Load Mix. Nasze miksy program standardowo zapisuje w folderze, który wybrać możemy, posługując się listą i otwierając podwójnym kliknięciem poszczególne foldery.

2 Aby zapisać wczytany miks jako utwór w formacie MP3, ponownie klikamy na. Kliknięciem myszki wybieramy polecenie Export Mix. Decydujemy się na miejsce zapisu naszego pliku, na przykład.

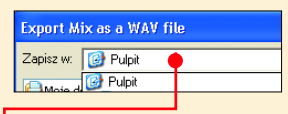

Klikamy na. Plik będzie dostępny na pulpicie. Po podwójnym kliknięciu na jego ikonę będziemy mogli usłyszeć nagraną w nim muzykę bez potrzeby uruchamiania eJaya.

3 Nadajemy plikowi nazwę i wybieramy jakość MP3. Najlepiej najwyższą.

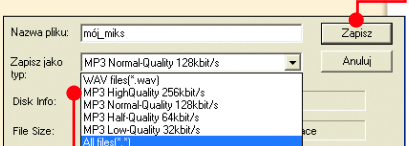

GIGANTYCZNE

SKRZYNKI E-MAIL

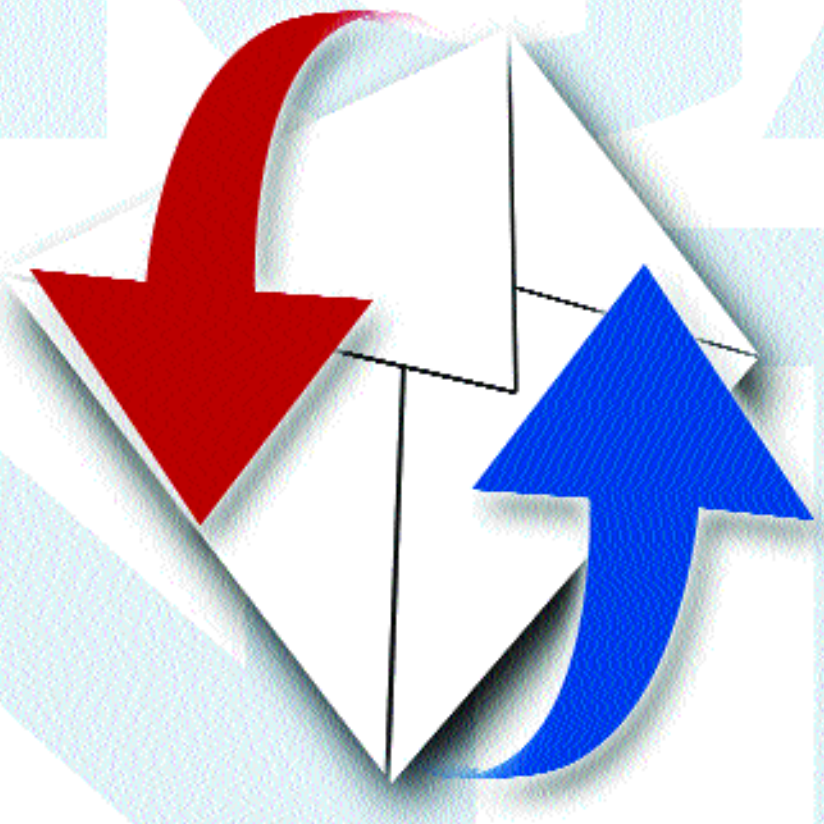

BEZPŁATNE

KONTA POCZTOWE
W PORTALU INTERIA.PL
NIE TYLKO GIGANTYCZNE,
ALE TAKŻE NIEZAWODNE I BEZPIECZNE

PORTAL INTERIA.PL OFERUJE PROFESJONALNE KONTA POCZTY ELEKTRONICZNEJ, ZARÓWNO DLA OSÓB INDYWIDUALNYCH, JAK I DLA FIRM.

- ☑ OCHRONA ANTYWIRUSOWA
- ☑ TARCZA ANTYSPAMOWA
- ☑ ODBIERANIE E-MAILI Z INNYCH KONT
- ☑ POWIADAMIANIE SMS

INTERIA.PL

www.interia.pl

PRZYJAZNY PORTAL

Raport specjalnego wysłannika Komputer ŚWIATA z Hollywood

Pomarańczowy

Leniwy miłośnik lasagne – kot Garfield po raz pierwszy trafia na kinowy ekran. Ponieważ nie było łatwo znaleźć odtwórcę głównej roli (tłustego i pomarańczowego kota), producenci stworzyli komputerowego Garfielda!

Garfied to jeden z najbardziej znanych bohaterów komiksowych. Krótkie historyjki tworzone przez Jima Davisa ukazują się w dziennikach na całym świecie! Po sukcesie na stronach gazet Garfield spróbuje swego szczęścia w podboju kinowych ekranów. Zadanie stworzenia filmu zlecono reżyserowi Pete'owi Hewittowi, a efekty specjalne powstały w studiu Rhythm & Hues (R&H), które odwiedził dziennikarz Komputer ŚWIATA.

Od szkicu do modelu

Prace nad Garfieldem rozpoczęto od stworzenia projektu postaci. Oczywiście najpierw wykonano kilkaset szkiców słynnego kota. Po wybraniu najlepszego i zaakceptowaniu go przez Jima Davisa (autora komiksu) przygotowano gipsowy model. Posłużył on jako wzorzec – pomógł w wyobrażeniu sobie, jak dokładnie ma wyglądać trójwymiarowy Garfield. Następnie za pomocą specjalnego urządzenia rejestrującego położenie w przestrzeni przeniesiono gipsowy model do pamięci komputera.

– *Okazało się, że nasz model, mimo że w rzeczywistości wyglądał świetnie, w wersji komputerowej stracił nieco swojego uroku* – mówi Scot Byrd z R&H – *Nasi grafi-cy spędzili kilka dni, by doprowadzić wygląd Garfielda do porządku.*

Tłusty futrzak

Gdy już ostateczna wersja Garfielda zagościła na ekranie komputera, rozpoczęły się prace nad przygotowaniem go do animacji. Przede wszystkim zbudowano szkielet oraz wirtualne mięśnie. Dzięki temu, animując ruchy kota, nie trzeba było rysować każdej klatki animacji oddzielnie – wystarczyło poruszać kolejnymi kośćmi, a wirtualne mięśnie wprawiały w ruch odpowiednie części ciała. Pamiętano także o skłonności Garfielda do jedzenia – jednym z większych wyzwań było odwzorowanie tuszy kota. Chodziło o uzyskanie jednocześnie realistycznego i nieco komicznego efektu falującego tłuszczu. Następnie przyszedł czas na pokrycie kota futrem – to było pono najtrudniejsze.

– *Futro to jeden z najbardziej pracochłonnych elementów animacji* – mówi Mark Brown, wiceprezes R&H do spraw technologii. – *Włosów są setki tysięcy, a każdy z nich musi być narysowany. Ich animacja wymaga ogromnej mocy obliczeniowej – każdy włos inaczej reaguje na wiatr i ma swoją masę, więc siła grawitacji ciągnie go w dół, a jeszcze wchodzi w interakcje z sąsiednimi włosami. Dochodzi do tego falująca tkanka tłuszczowa Garfielda oraz dynamiczne oświetlenie.* Wygenerowanie jednej klatki filmu z kotem w dużym

Kolejne etapy prac nad filmem

Praca nad obróbką filmu i wstawianiem postaci Garfielda podzielona była na kilka etapów. Każdy z nich kończył się procesem akceptacji efektów pracy R&H przez producenta filmu.

1 **W tej formie klatka filmu trafiała do R&H. Na obrazku widzimy wskanowany kadr po wstępnej obróbce graficznej (dopasowanie kolorów oraz oczyszczenie negatywu)**

2 **Na ekranie pojawia się wstępna wersja Garfielda – na tym etapie prac graficy koncentrowali się na tym, by nie zasłaniał niewłaściwych elementów obrazu, oraz dopracowywali pozę, w jakiej pojawiał się w filmie**

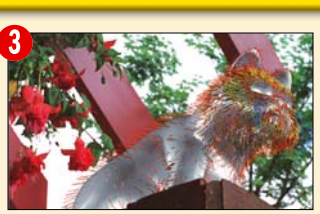

3 **Animacja futra wymaga ogromnej mocy obliczeniowej. Na początku na ciele kota pojawiało się tylko kilka włosów. Potem kot był wirtualnie czesany – tak by ułożenie włosów jak najlepiej odpowiadało rzeczywistości**

4 **Tuż przed ukończeniem prac na ekranie monitora pojawiała się obrośnięta futrem postać Garfielda. Włosów powinno być znacznie więcej, ale prace nad postacią nie zostały jeszcze ukończone**

FOT.: Rhythm&Hues

leniuch

zbliżeniu zajmowało niekiedy nawet dziewięć godzin.

We wszystkich scenach w filmie jedynym pomarańczowym obiektem jest sam Garfield

Kręcimy film

Ponieważ Garfield jest jedyną całkowicie komputerowo generowaną postacią w filmie, wszystkie sceny zostały najpierw nakręcone w tradycyjnej scenerii z żywymi aktorami. Dla Breckina Meyera (Jon, właściciel Garfielda) i Jennifer Love Hewitt (grającą panią weterynarz opiekującą się Garfieldem) było to nie lada wyzwanie – musieli grać razem z nieobecnym na planie aktorem! Aby nieco ułatwić im pracę, korzystano z maskotek (w scenach dialogów) czy też worków imitujących rozmiary oraz masę naszego wirtualnego kociaka.

Kot w filmie

Rolki z nakręconymi i zaakceptowanymi przez reżysera scenami trafiały do R&H. Tutaj za pomocą skanerów każda klatka przerabiana była na postać cyfrową. Następowała wstępna obróbka – czyszczono wszystkie zabrudzenia na taśmie, a także dopasowywano kolorystycznie poszczególne sceny.

Graficy najpierw budowali uproszczone kopie miejsc, w jakich rozgrywały się sceny, zachowując rozmiary pomieszczeń oraz rozmieszczenie i wielkość wszystkich obiektów, z którymi stykał się Garfield. Następnie wprowadzali wirtualną kamerę i animowali postać kota (kolejne etapy prac opisano w ramce poniżej). Wstawianie Garfielda do kolejnych klatek filmu to pracochłonne zajęcie. Nie było jednak konieczne rysowanie wszystkich klatek – graficy pracowali jedynie nad kluczowymi klatkami. Pozostałe tworzył komputer, korzystając z interpolacji. Po zakończeniu prac nad daną sceną za pomocą specjalnej drukarki cyfrowy film był nanoszony na zwykłą taśmę.

Kilka słów o technice

W trakcie pracy graficy korzystali ze zwykłych pecetów. Wyposażone one były jednak w specjalne karty graficzne – większość zawierała profesjonalne modele NVIDIA Quadro FX 500.

Ostateczna wersja kadru – widzimy, że futro Garfielda jest znacznie bardziej puszyste niż poprzednio. Dodatkowo efekty wizualne poprawiło dodanie oświetlenia. Każda klatka filmu zajmuje prawie 50 MB

Twój Niezbędnik
PIĘKNY WINDOWS
Niezbędne programy
oraz HITY, za które w sklepie zapłaciłbyś kilkaset złotych
na płycie:
PIĘKNY WINDOWS:
Microangelo 5.5, CursorXP 1.3, StyleXP 2.03, Litestep 3.02
Mnóstwo tapet, stylów, wygaszaczy, kursorów, ikon
HITY:
HipHop eJay 2.0
Panda Antivirus Titanium 2004
Niemiecki w pigułce 2.0
Pontifex 10.19
MovieJack 1.1
CENA: TYLKO 7,90 zł

Już w Twoim kiosku!

Rozrywka

Krzyżówka co tydzień również na stronie www.komputerswiat.pl

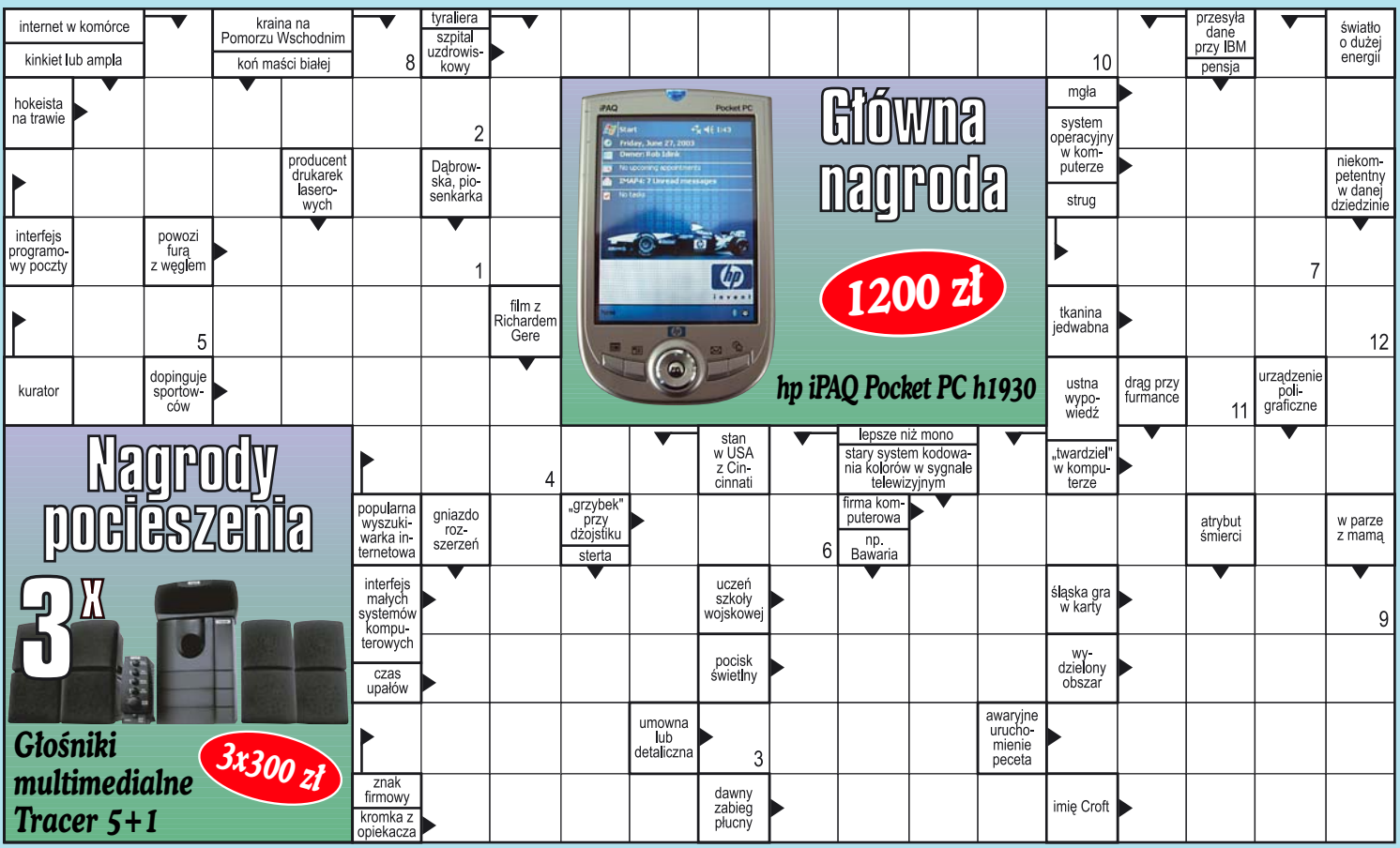

Wypełnij, wyślij, wygraj

17/2004

nazwisko .....

imię .....

Adres

ulica ..... nr domu .....

miasto ..... kod pocztowy .....

telefon .....

Zgadzam się na przetwarzanie w celach marketingowych przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Al. Jerozolimskich 181, 02-222 Warszawa, danych osobowych zawartych w kuponie (podstawa – ustawa z 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych). Jednocześnie informujemy, iż służy Państwu prawo wglądu i poprawiania zgromadzonych danych.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do dnia 16.08.2004 r. (liczy się data stempla pocztowego) pod adresem Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skr. poczt. 110

..... (czytelny podpis)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Uwaga! Możesz wysłać hasło SMS-em!

Czytelnicy, którzy chcą wziąć udział w losowaniu nagród w krzyżówce Komputer ŚWIATA, mogą przesyłać hasło także **SMS-em**. Wystarczy tylko wysłać SMS o treści: **KS HASŁO** pod numer **7192** (ERA/IDEA/PLUS). Nie należy używać polskich znaków, a jeśli hasło składa się z kilku wyrazów, należy napisać je łącznie. Jeżeli hasło krzyżówki brzmi na przykład Wesołych Świąt, treść poprawnego SMS-a powinna brzmieć: KS WESOLYCHSWIAT. Termin przesyłania rozwiązania SMS-em upływa dnia 17.08.2004 roku. **Koszt wysłania jednego SMS-a to 1 złoty + VAT**.

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i do dzieła!

Litery z pól oznaczonych numerami w prawym dolnym rogu należy ustawić w kolejności i wpisać w odpowiednie kratki na kuponie krzyżówkowym, powstanie wówczas hasło-rozwiązanie krzyżówki

Jak wygrać, wysyłając kupon na karcie pocztowej

1. Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania. **2.** Kupon krzyżówkowy należy nakleić na kartę pocztową i przesłać na adres:
Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skrytka pocztowa 110
3. Laureaci krzyżówki zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 20.08.2004 roku. **4.** Nagrody (główna – palmtop hp iPAQ Pocket PC h1930 o wartości 1200 złotych, i pocieszenia – trzy zestawy głośników multimedialnych Tracer 5+1 o wartości 300 złotych każdy) zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów. **5.** Nagrody podlegające opodatkowaniu składają się z części rzeczowej oraz pieniężnej. Część pieniężna stanowi pokrycie podatku i potrącana jest przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. **6.** Nadesłanie przez Czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie swojego imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania.

LAUREACI KRZYŻÓWKI Z NUMERU 14/2004

Hasło-rozwiązanie krzyżówki: **Intranet**

Nagrodę główną, drukarkę Minolta 1300 W, otrzymuje: **Benedykt Lisowicz z Bydgoszczy.**
Nagrody pocieszenia, myszy Logitech MX 510, otrzymują: **Roman Korsak z Gdańska, Mirosław Polok z Knurowa, Piotr Aleksandrow z Warszawy, Paweł Rolnik z Łodzi i Witold Głowacki z Warszawy.**

To śmieszy Minimala

W pewnej firmie postanowiono przeprowadzić reorganizację. Zatrudniono więc człowieka, który miał wyłapać i pozwalniać bumelantów. Ten, żądny sukcesu, przystąpił szybko do działania. Wszedł do jednego z pokoi i widząc młodego chłopaka stojącego pod ścianą, postanowił zacząć działać.
– Ile zarabiasz tygodniowo?
Trochę zdziwiony i speszony młody człowiek odparł:
– 600 złotych.
– Masz tu 2400 za cztery tygodnie pracy i wynoooocha!!!
Zadowolony z siebie reorganizator, rozejrzał się po pokoju i zapytał:
– Czym on się zajmował?
– On? To był dostawca pizzy...

To śmieszy Tez

Dorodna klacz pasie się na łące przy ruchliwej szosie. Przejeżdża samochód...
– Sto koni... – zamyśla się szkapa. – Eeech, marzenie...

●●●

Wchodzi Jaś do budki telefonicznej i mówi:
– Kto jest najlepszy?
Głos w słuchawce odpowiada:
– Tyy... tyy... tyy...

●●●

Jedzie windą mężczyzna, zatrzymuje się na piętrze.
Wsiada dziewczyna. Pasażer pyta:
– Na drugie?
– Małgosia.

●●●

Kapral wchodzi wieczorem do sypialni rekrutów i pyta:
– Który z was był w cywilu elektrykiem?
– Ja! – zgłasza się jeden z żołnierzy.
– W porządku. Jesteś odpowiedzialny za to, żeby co wieczór o dziesiątej światło w sali było zgaszone.

Halo, haaalooo!

Pamiętam jak dziś. Było lato 1999 roku i kupiłem swoją pierwszą komórkę. Z wyglądu przypominała spłaszczony banan. Była duża i ciężka. Jestem pewien, że właśnie tym modelem próbowano zabić Andrzeja G. po jednym z jego bokserskich pojedynków. Pamiętam też pierwszy telefon, jaki za jej pomocą odebrałem. Jechałem jednym z łódzkich tramwajów. Nagle ni stąd, ni zowąd coś zaczęło popiskiwać jakimś koszmarnym dźwiękiem. Po chwili zorientowałem się, że to mój telefon. Spuściłem wzrok, wyskoczyłem na przystanek i schowawszy się za budkę z gazetami, rozpocząłem rozmowę. Pamiętam zgorszony wzrok pasażerów, który towarzyszył mi podczas wysiadania.

Niedługo potem wakacyjny wyjazd, na który oczywiście zabrałem swój aparat. Czasy były ciężkie. Operatorzy dopiero tworzyli sieć nadajników i po wyjechaniu z miasta sygnał nagle ginął. Co jakiś czas pojawiał się, po czym znów znikał. Po dojechaniu w góry musiałem wspinać się na najwyższy w okolicy szczyt, żeby na wyświetlaczu pojawiła się choć jedna kreska zasięgu. Wesołe czasy, pełne radości z nowych technologii, które wchodziły w codzienne życie. Mniej więcej w tym samym czasie pierwszy raz połączyłem się z internetem i stworzyłem moją stronę WWW. Mając w kieszeni komórkę, czułem się jak zdobywca nowego świata.

Pół roku później wracałem z jakiegoś wyjazdu. Pociąg, w którym siedziałem, przejechał krowę. Biedne zwierzę.
Ono straciło życie, a ja o mało nie straciłem pracy. Powód? W miejscu, w którym doszło do wypadku, nie było przekaźnika sieci komórkowej. Miałem być na jakimś ważnym spotkaniu, a nie miałem jak poinformować czekających na mnie ludzi, że padłem ofiarą bydła rogatego i raczkującej technologii. Dobrze, że po powrocie do Warszawy ten drugi powód znalazł zrozumienie u mojego szefa. Tylko w krowę nie chciał jakoś uwierzyć – Mógłbyś znaleźć lepszy powód – stwierdził i zapomniał o incydencie.

Z czasem telefony komórkowe stały się przedmiotami, na które nikt nie zwraca uwagi. Makabrycznie prymitywne dzwonki zastąpiła polifonia. Mało tego, moja obecna komórka ma aparat cyfrowy, którym tłukę fotki i wysyłam wprost na moją stronę WWW. Sieć przekaźników pokryła całą Polskę. No właśnie, czy całą?

W zeszłym roku wprowadziłem się do nowego mieszkania, oddalonego od centrum miasta o dziewięć przystanków autobusowych. I okazało się, że aby zadzwonić, muszę wychodzić na podwórko. Powód banalny i cofający mnie do czasów pierwszego telefonu. Mój operator nie postawił w okolicy żadnego przekaźnika. Razem z sąsiadami klniemy do żywego i spotykamy się na podwórku, żeby złapać sieć i mimo szumów porozmawiać ze znajomymi. To nawet zabawne i integrujące naszą małą blokową społeczność. Tylko czy mój obecny szef uwierzy mi, kiedy mu powiem, że spóźniłem się do pracy, bo zatrzasnąłem się w windzie i nie mogłem zadzwonić, bo nie było zasięgu? – Jasne, jasne – powie – bardziej absurdalnej wymówki nie mogłeś wymyślić.

Minimal

Kreska śmiechu

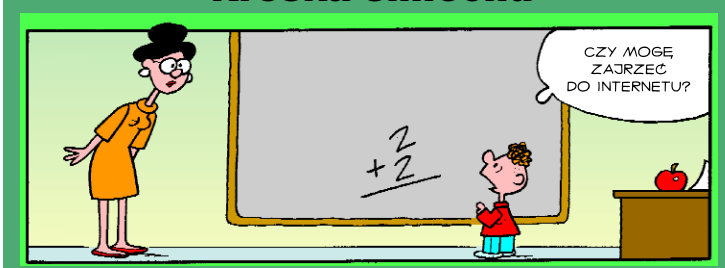

© Olsen. Distributed by Bulls

Co to właściwie jest...

01 drag and drop
Ang. drag and drop – przeciągnij i upuść. Jeden ze sposobów wykonywania czynności w Windows. Polega na chwyceniu obiektu kursorem myszy, a następnie na przeciągnięciu go w pożądane miejsce i upuszczeniu. Przykładem drag and drop może być przeniesienie ikony do Kosza.

02 formuła
Wzór bazujący na odwołaniach do wartości umieszczonych w komórkach arkusza kalkulacyjnego. Dzięki formułom można obliczać na przykład sumę, średnią lub iloczyn wartości z innych komórek. Na przykład formuła =SUMA (A1: C1) oznacza, że w miejscu jej wpisania pojawi się wynik dodawania liczb z komórek A1, B1 i C1.

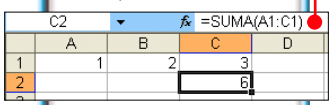

03 schowek
Wydzielona część pamięci komputera, w której użytkownik może tymczasowo przechowywać dane – teksty czy grafikę.

04 odnośnik
Inaczej zwany również linkiem lub odsyłaczem, charakterystyczny element stron WWW. Po kliknięciu na odnośnik otworzona zostaje inna strona (lub inny fragment tej samej strony). Odsyłacz ma najczęściej postać rysunku lub podkreślonego tekstu. Zatrzymany na nim kursor myszy zmienia kształt.

05 EXIF
Format zapisu informacji w pliku graficznym. Większość aparatów cyfrowych w ten sposób w pliku fotografii zapisuje wszystkie parametry wykonywanego zdjęcia.

FOT.: GAMMA/BE&W

Pecet przyjaciel

Drogowskaz

Pecet przyjaciel	50
Windows 98/Me/XP	50
Word 97/2000/XP/2003	52
Excel XP/2003	52
Winamp 5	53
Windows Media Player 9	53
Opera 7.x	53
Paint Shop Pro 8	54
IrfanView 3.9	54

Dwaj przyjaciele – Asteriks i Obeliks – rozbili razem niejeden rzymski legion. My także z pomocą komputera wykonamy nawet najtrudniejsze zadanie

Komputery trzeba polubić. Wtedy wykonywanie nawet najtrudniejszych zadań sprawi nam wiele przyjemności.

Pierwszym krokiem do zaprzyjaźnienia się z pecetem jest odpowiednie dostosowanie systemu i podstawowych aplikacji do naszych potrzeb. Czasami wystarczy zmienić kolor okna używanej przez nas aplikacji, aby korzystanie z niej stało się przyjemniejsze. Niewątpliwie ważne jest również poznanie kilku ciekawych trików, dzięki którym wiele czynności wykonamy szybciej i wygodniej.

Na początku poznamy właśnie kilka takich ciekawych i przydatnych sztuczek dotyczących systemu Windows. Dowiemy się między innymi, w jaki sposób wyczyścić listę ostatnio otwieranych dokumentów oraz jak zapisać kryteria wyszukiwania.

Wśród porad do programów biurowych odnajdziemy wskazówkę, dzięki której w Wordzie zamienimy dowolną frazę występującą wielokrotnie w dokumencie na obrazek. Korzystając ze wskazówki do aplikacji Excel, łatwo naprawimy błędy w arkuszu.

Z kolejnych porad dowiemy się, w jaki sposób zmienić skórkę i kolorystykę przeglądarki Opera. Ustawimy również ciekawe opcje w Windows Media Playerze oraz w Winampie. Na koniec gratka dla amatorów fotografii cyfrowej – za pomocą programu IrfanView poznamy parametry aparatu, przy których zostały wykonane zdjęcia. A dzięki aplikacji Paint Shop Pro z fotografii zrobimy na przykład obraz olejny.

Gdzie szukać programów użytych w tych wskazówkach

program	na płycie	w internecie
Windows Media Player 9	Twój Niezbędnik 1/04	www.microsoft.com/windowsmedia
Winamp 5.03a	Twój Niezbędnik 2/04	www.winamp.com
Opera 7.21	Twój Niezbędnik 4/03	www.opera.com
Paint Shop Pro 8.1	Twój Niezbędnik 4/03	www.paintshoppro.com
IrfanView 3.91	Twój Niezbędnik 2/04	www.irfanview.com

Windows 98/Me/XP

Bieżące dokumenty

Czyścimy listę ostatnio otwieranych dokumentów

Użytkownicy Windows mają szybki dostęp do ostatnio otwieranych dokumentów. Wystarczy kliknąć na przycisk Start, a następnie wybrać pozycję Dokumenty (w Windows XP natomiast pozycję Moje bieżące dokumenty) i kliknąć na jeden ze znajdujących się na liście dokumentów. Jeśli korzystamy z tej możliwości, warto dowiedzieć się, w jaki sposób posortować i oczyścić tę listę, a w Windows XP, jak całkowicie wyłączyć jej wyświetlanie.

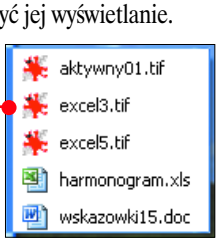

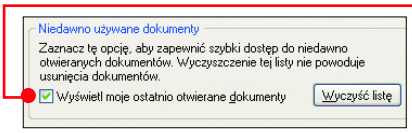

Windows XP

Lista ostatnio otwieranych dokumentów w Windows XP jest wyświetlana w różny sposób, zależny od ustawionego przez nas stylu menu startowego. W wersji standardowej w menu wyświetlana jest pozycja Zwolennicy klasycznego wyglądu menu Start widzą natomiast podmenu. Listę ostatnio otwieranych dokumentów można wyczyścić.

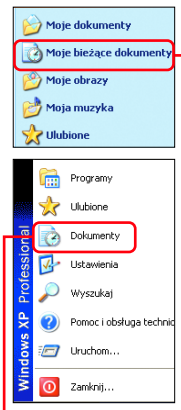

1 Prawym przyciskiem myszy klikamy na przycisk Start i z menu kontekstowego, które się wyświetla, wybieramy pozycję Właściwości.

2 Następnie w oknie, które się otwiera, klikamy na przycisk Dostosuj...

3 W wypadku standardowego menu pojawia się okno, w którym klikamy na zakładkę Zaawansowane. Aby wyczyścić listę dokumentów, klikamy na przycisk Wyczyść listę. Jeśli w ogóle chcemy wyłączyć wyświetlanie pozycji Moje bieżące dokumenty, usuwamy zaznaczenie przy opcji. W wypadku klasycznego menu startowego, aby usunąć informacje o ostatnio otwieranych dokumentach, klikamy na przycisk. Klikamy na przycisk OK. Lista ostatnio otwieranych dokumentów jest pusta.

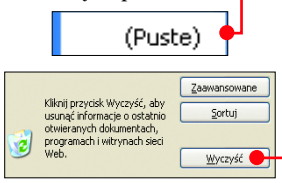

Windows 98/Me

Aby w Windows 98/Me wyświetlić listę ostatnio otwieranych dokumentów, klikamy na przycisk Start i wybieramy pozycję. Kliknięcie na jeden z wyświetlonych dokumentów powoduje jego otwarcie w skojarzonej z nim aplikacją. Komputer ŚWIAT podpowie, w jaki sposób wyczyścić listę.

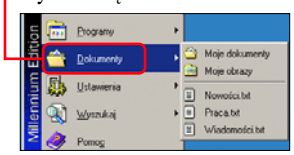

1 Prawym przyciskiem myszy klikamy na pusty obszar paska zadań. Pojawia się menu kontekstowe, z którego wybieramy pozycję Właściwości.

2 W oknie, które się otwiera, przechodzimy na zakładkę Programy menu Start. Aby wyczyścić listę ostatnio otwieranych dokumentów, klikamy na przycisk, a potem na OK. Lista dokumentów zostaje wyczyszczona.

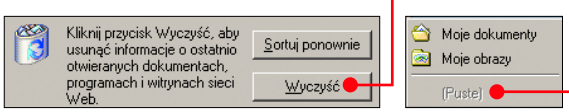

Sortowanie ostatnio otwartych dokumentów

Bardzo łatwo możemy posortować nazwy dokumentów znajdujących się na liście Dokumenty lub Moje bieżące dokumenty. Aby to zrobić, klikamy prawym przyciskiem myszy na jeden z nich i z menu kontekstowego wybieramy pozycję Sortuj według nazw. Dokumenty zostają posortowane według swoich nazw.

Pulpit na pasku zadań

Dodajemy pasek pulpitu do paska zadań

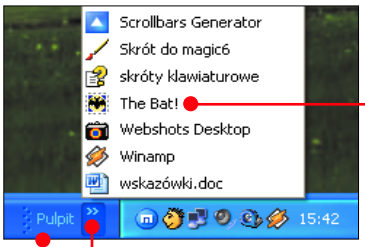

Pulpit to obszar na ekranie, na którym wyświetlane są okna aplikacji i komunikaty. Na pulpicie możemy też przechowywać ikony skrótów do programów i dokumentów, a także pliki i katalogi. Jednak dotarcie do tych elementów wymaga zminimalizowania wszystkich okien. Na szczęście jest prosty sposób na wyświetlenie zawartości pulpitu bez konieczności odkrywania jego całego obszaru. Zobaczmy, w jaki sposób dodać do paska zadań menu, za pomocą którego szybko otworzymy dowolny plik znajdujący się na pulpicie.

1 Prawym przyciskiem myszy klikamy na pusty obszar paska zadań (lub na obszar zegara systemowego). Z menu, które się pojawia, wybieramy podmenu Paski narzędzi. Rozwija się lista, z której wybieramy pozycję Pulpit.

2 Z prawej strony paska zadań pojawia się pasek narzędzi. Aby za jego pośrednictwem przejrzeć wszystkie pliki, skróty czy foldery, które znajdują się na pulpicie, klikamy na strzałkę. Rozwija się menu – jego pozycje odpowiadają elementom znajdującym się na pulpicie. Aby otworzyć plik, wystarczy kliknąć na jego nazwę. Bez problemu możemy również dowolny element przenieść lub skopiować metodą 01 drag and drop.

Pamiętamy, czego szukamy

Zapisujemy kryteria wyszukiwania w pliku

Możliwość wyszukiwania plików czy folderów bardzo ułatwia obsługę systemu Windows. Wyobraźmy sobie na przykład sytuację: zmieniliśmy adres e-mail i szybko musimy znaleźć wszystkie dokumenty Word zawierające nasz stary adres e-mail (możemy dodatkowo założyć, że chodzi nam tylko o dokumenty utworzone w maju ubiegłego roku). Podobne sytuacje występują bardzo często i najlepszym sposobem odnalezienia określonych plików jest skorzystanie właśnie z wyszukiwarki. Komputer ŚWIAT pokaże, jak to zrobić. Poda również sposób na zapisanie wpisanych przez nas kryteriów w pliku. Dzięki temu, jeśli będziemy chcieli później odnaleźć te same pliki, zrobimy to błyskawicznie.

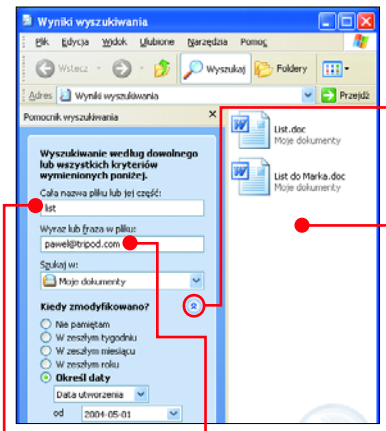

1 Klikamy na przycisk Start, a następnie w Windows 98 wybieramy podmenu Znajdź, a w Windows Me/XP Wyszukaj. W Windows 98/Me z menu, które się otwiera w przypadku wyszukiwania plików, wybieramy pozycję Pliki lub foldery... W Windows XP w oknie, które zostaje wyświetlone, klikamy na.

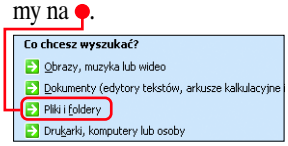

2 Wyświetla się okno, w które możemy wpisać kryteria wyszukiwania: fragment nazwy pliku, tekst, który się w nim znajduje, oraz lokalizację, która powinna zostać przeszukana. Możemy również ustalić kryteria dotyczące daty utworzenia czy modyfikacji pliku. Aby to zrobić, w Windows 98 klikamy na zakładkę Data, w Windows Me na odnośnik i zaznaczamy opcję, a w Windows XP na ikonę.

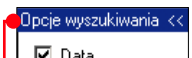

Po wpisaniu kryteriów klikamy na przycisk Znajdź (w Windows 98), na Wyszukaj teraz (w Windows Me) lub Wyszukaj (w Windows XP).

3 Po chwili wszystkie odnalezione pliki zostają wyświetlone w polu. Jeśli w przyszłości będziemy chcieli jeszcze raz je odszukać, zapiszemy kryteria wyszukiwania w pliku. Aby to zrobić, z menu Plik wybieramy pozycję Zapisz wyszukiwanie. W Windows Me/XP w oknie, które się pojawia, klikamy na ikonę i na Zapisz.

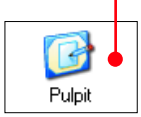

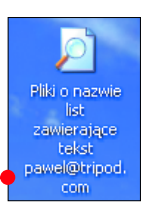

Na pulpicie pojawia się plik. Jeśli dwukrotnie na niego klikniemy, wyświetlone zostanie okno wyszukiwania z wypełnionymi już polami kryteriów. Wystarczy rozpocząć wyszukiwanie.

Windows 98/Me/XP

Rozwinięte podfoldery

Błyskawicznie rozwijamy i zwijamy wszystkie podfoldery w katalogu

Jeśli często używamy Eksploratora Windows, warto poznać pewną sztuczkę. Dzięki niej błyskawicznie rozwiniemy listę wszystkich folderów znajdujących się w określonym katalogu. Trik ten może nam się przydać, jeśli chcemy szybko otworzyć folder zagłębiony w kilku innych folderach lub gdy chcemy podejrzeć drzewo podkatalogów. Nauczmy się rozwijać, a następnie zwijać wszystkie podfoldery danego katalogu.

1 Uruchamiamy Eksplorator Windows. W tym celu klikamy kolejno na Start, Programy (Wszystkie programy w Windows XP), Akcesoria i ikonę Eksplorator Windows. Okno Eksploratora zostaje otwarte.

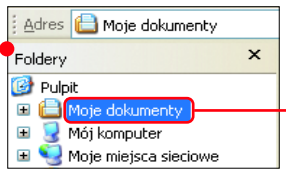

2 Klikamy na folder, dla którego chcemy wyświetlić wszystkie znajdujące się w nim podfoldery. Jeśli na przykład chcemy rozwinąć katalog Moje dokumenty, klikamy na nim. Wystarczy już tylko na klawiaturze numerycznej wcisnąć klawisz *. Katalog Moje dokumenty wraz ze wszystkimi podfolderami zostaje rozwinięty.

3 Aby zwinąć podkatalogi danego folderu, wystarczy kliknąć na ten folder i na klawiaturze numerycznej wcisnąć klawisz /. Podfoldery zostaną zwinięte.

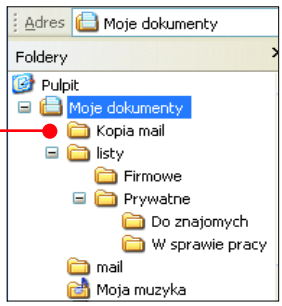

Microsoft Excel XP/2003

Bezbłędny skoroszyt

Korzystamy z narzędzia sprawdzającego błędy w arkuszu

Ze wskazówki w jednym z poprzednich numerów Komputer ŚWIATA (numer 15/2004, strona 54) dowiedzieliśmy się, jak ułatwić sobie zadanie sprawdzenia poprawności długiej formuły. 02 (s. 50) Aplikacja Excel XP/2003 zawiera jeszcze jedno ciekawe narzędzie sprawdzające błędy – tym razem w całym arkuszu. Dzięki niemu w ciągu sekundy dowiemy się, w jakich komórkach występują anomalie (odwołania do pustych komórek czy liczby zapisane jako tekst), które mogą być przyczyną błędów w naszym arkuszu. Komputer ŚWIAT pokaże, jak włączyć sprawdzanie arkusza w tle oraz w jaki sposób naprawiać powstałe błędy.

1 Uruchamiamy Excel i otwieramy arkusz, w którym chcemy odnaleźć błędy. Aby to zrobić, klikamy kolejno na Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy), (w przypadku Microsoft Office 2003 dodatkowo na Microsoft Office) i na Microsoft Office Excel 2003. Następnie z menu Plik wybieramy pozycję Otwórz... i dwukrotnie klikamy na plik, który chcemy otworzyć.

2 Aby włączyć sprawdzanie błędów w tle, z menu Narzędzia wybieramy pozycję Opcje... W oknie, które się wyświetla, klikamy na zakładkę Sprawdzanie błędów. Zaznaczamy opcję (zostanie włączone sprawdzanie błędów w tle) oraz wszystkie opcje (Excel będzie poszukiwał wszystkich typów błędów).

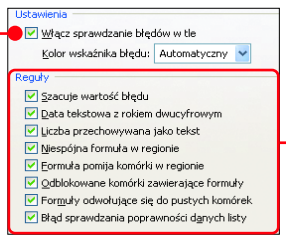

Klikamy na przycisk OK. Od tej pory, jeśli w arkuszu zostanie znaleziony jakiś błąd, w komórce, w której on występuje, pojawia się znaczek. Po kliknięciu na tę komórkę wyświetla się ikona. Wystarczy umieścić na niej kursor i chwilę zaczekać – wtedy pojawia się opis błędu. Z następnego punktu dowiemy się, jak najłatwiej go poprawić.

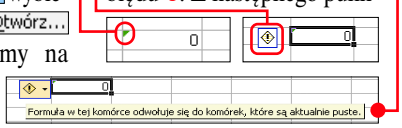

3 Najłatwiejszym sposobem poprawienia występujących w arkuszu błędów jest uruchomienie specjalnego narzędzia. Z menu Narzędzia wybieramy pozycję Sprawdzanie błędów... Pojawia się okno z informacjami o pierwszym ze znalezionych błędów. Możemy się z niego dowiedzieć, w jakiej komórce występuje (oraz co się w niej znajduje), a także poznać typ błędu.

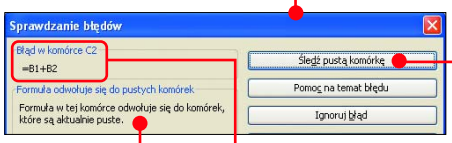

4 Jeśli klikniemy na przycisk Ignoruj błąd, błąd zostanie zignorowany, kliknięcie na Edytuj w pasku formuły umożliwi nam poprawienie wartości komórki w pasku formuły. Aby dowiedzieć się więcej o powstałym błędzie, klikamy na Pomoc na temat błędu. W zależności od rodzaju błędu, w oknie pojawia się dodatkowy przycisk (na przykład). Kliknięcie na ten przycisk powoduje automatyczne poprawienie błędu lub uruchomienie innego narzędzia, za pomocą którego łatwo pozbędziemy się pomyłki. Klikając na przycisk Następny, wyświetlamy informacje o następnym błędzie. Po naprawieniu wszystkich anomalii w arkuszu w oknie, które się pojawia, klikamy na przycisk OK.

Microsoft Word 97/2000/XP/2003

Korzystna zamiana

Automatycznie zamieniamy fragmenty tekstu na grafikę

Każdy, prędzej czy później, doceni istnienie w Wordzie narzędzia Zamień... Dzięki niemu możemy frazę występującą wielokrotnie w tekście zamienić na inny ciąg lub na... obrazek. Zobaczmy więc, jak szybko tekst zastąpić grafiką.

1 Uruchamiamy Word – klikamy na Start, wybieramy kolejno Programy (Wszystkie programy w Windows XP), w wypadku Microsoft Office 2003 wybieramy Microsoft Office i na końcu klikamy na ikonę Microsoft Office Word 2003. Aby otworzyć plik, z menu Plik wybieramy Otwórz... W oknie, które się otwiera, odnajdujemy na dysku dokument, w którym chcemy dokonać zamiany, i dwukrotnie na niego klikamy.

2 Na początku skopiujemy do 03 (s. 50) schowka obrazek, który zostaje wstawiony w miejsce szukanej przez nas frazy. Z menu Wstaw wybieramy podmenu Obraz i pozycję Z pliku... W oknie, które się wyświetla, odszukujemy na naszym dysku plik obrazka i dwukrotnie na niego klikamy. Obrazek zostaje wstawiony. Aby wyciąć go z tekstu i wstawić do schowka, klikamy na niego i z menu Edycja wybieramy Wytnij.

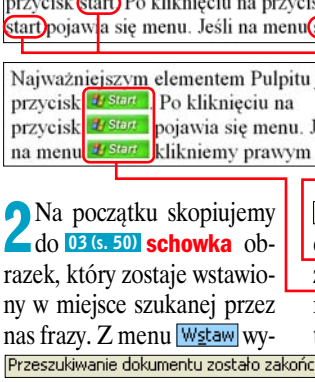

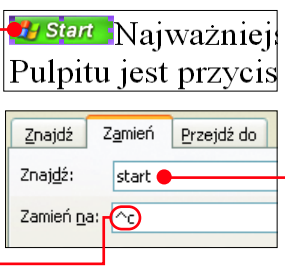

3 Następnie z menu Edycja wybieramy Zamień... Wyświetla się okno. W pole wpisujemy frazę, która ma zostać odnaleziona i zamieniona na obrazek. W pole Zamień na: wpisujemy natomiast wyrażenie (znak ^ uzyskamy, wciskając kombinację klawiszy Shift 6, po nim występuje mała litera c). Wystarczy już tylko kliknąć na Zamień wszystko i w naszym dokumencie wszystkie frazy zostają zastąpione obrazkiem. Zmiana jest potwierdzana komunikatem.

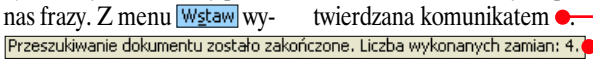

Winamp 5

Łagodne przejście

Ustawiamy opcję płynnego przejścia pomiędzy utworami

Jeśli do odgrywania muzyki wykorzystujemy aplikację Winamp, możemy poczuć się jak radiowy didżej. Za pomocą specjalnej opcji ustawimy płynne przejście pomiędzy utworami. Dzięki temu pod koniec piosenki będzie ona powoli wyciszana, a w głośnikach usłyszymy coraz wyraźniej następny utwór (utwory nachodzą na siebie). Efekt ten jest często wykorzystywany przez radiowców i ma na celu wyeliminowanie ciszy pomiędzy utworami. Komputer ŚWIAT podpowiada, jak możemy ustawić go w Winampie.

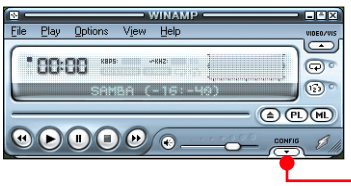

1 Aby uruchomić Winamp, klikamy na Start i na Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie na Winamp i Winamp.

2 Klikamy na przycisk ●. Pojawia się wówczas panel korektora graficznego ●. Klikamy w nim na zakładkę ●.

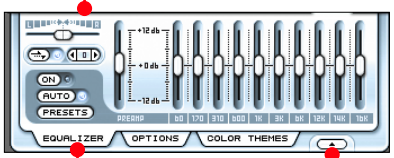

3 Aby włączyć opcję płynnego przechodzenia pomiędzy utworami, klikamy na przycisk ● (zostaje zapalona dioda ●). Następnie, za pomocą przycisków ● ustawiamy liczbę sekund, określającą czas nachodzenia na siebie utworów. Komputer ŚWIAT poleca ustawienie czasu do 5 sekund. Dzięki temu pozbędziemy się ciszy pomiędzy utworami, ale unikniemy też odgrywania dwóch piosenek jednocześnie. Aby zamknąć panel korektora graficznego, klikamy na ●.

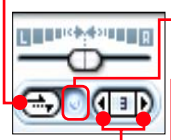

Rada Komputer ŚWIATA

Wskazówka została pokazana na przykładzie aplikacji Winamp 5 z ustawioną domyślną skórką Modern. Jeśli korzystamy z innej skórki, okno z korektorem możemy wywołać za pomocą kombinacji klawiszy Alt+G. W oknie, które się otwiera, odnajdujemy opcję płynnego przejścia pomiędzy utworami. Jeśli nie znajdziemy takiej opcji, a chcemy z niej skorzystać, musimy zmienić aktualną skórkę Winampa na Modern. Aby to zrobić, prawym przyciskiem myszy klikamy na górną belkę aplikacji. Z menu kontekstowego wybieramy Skóry i klikamy na pozycję Winamp Modern.

Windows Media Player 9

Pop, rock, a może klasyka?

Używamy korektora graficznego

Windows Media Player 9 to aplikacja wielozadaniowa – odtwarza filmy, ogrywa muzykę z naszego dysku i z internetowego radia. Dodatkowo, dzięki graficznemu korektorowi częstotliwości, możemy sposób odgrywania dostosować do rodzaju muzyki. Zobaczmy, jak korzystać z tego narzędzia.

1 Aby uruchomić Windows Media Player 9, klikamy na Start, a następnie kolejno na Programy (Wszystkie programy w Windows XP) i ikonę Windows Media Player.

2 Z menu Widok wybieramy Ulepszenia, a następnie klikamy na Korektor graficzny. W oknie aplikacji pojawia się narzędzie ●.

3 Aby włączyć korektor graficzny, klikamy na przycisk Włącz (zmienia się on wtedy na Wyłącz). Po kliknięciu na ● zostaje otwarte menu ●. Możemy z niego wybrać domyślne ustawienia dla danego rodzaju muzyki (jeśli na przykład słuchamy rockowego zespołu, wybieramy Rock). Możemy również samodzielnie, przesuwając suwaki, zmieniać głośność poszczególnych częstotliwości (basów ●, tonów średnich ● czy wysokich ●). Jeśli będziemy chcieli zresetować ustawienia, klikamy na przycisk Resetuj.

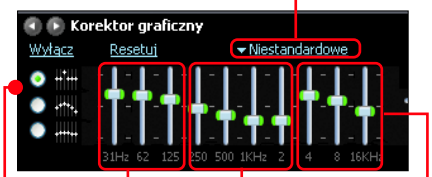

Opera 7.x

Alternatywnie i ładnie

Zmieniamy skórkę i kolorystykę przeglądarki

Wielu internautów chętnie zastępuje Internet Explorer alternatywnymi programami. Jednym z nich jest Opera, która bije na głowę program Microsoftu funkcjami oraz możliwościami – między innymi... zmiany wyglądu. Nauczmy się więc ustawiać skórkę, kolorystykę oraz dodatkowe efekty, które upiększą Operę (wyglądającą standardowo tak ●).

1 Uruchamiamy Operę. Żeby to zrobić, klikamy na Start i kolejno na Programy (w Windows XP na Wszystkie programy), Opera i Opera.

2 Aby zmienić skórkę aplikacji, w menu Widok klikamy na podmenu Skórka. Wyświetla się lista dostępnych skórek aplikacji ●. Jeśli na liście widać tylko dwie pierwsze skórki, z ramki Skórki z internetu dowiemy się, jak pobrać skiny ze strony twórców Opery. Aby wybrać jedną ze skórek, klikamy na jej nazwę. Wygląd aplikacji zmienia się ●.

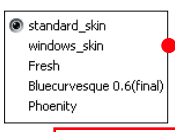

3 Oprócz skórki możemy również ustawić najbardziej nam odpowiadającą kolorystykę. Aby to zrobić, z menu Widok wybieramy podmenu Schemat kolorów i z listy ● wybieramy jeden ze schematów. Przyciski i paski przeglądarki zmieniają kolor ●.

Skórki z internetu

Pobieranie skórek do Opery z internetu jest bardzo proste. Wystarczy połączyć się z internetem, a następnie z menu Widok Opery wybrać podmenu Skórka i pozycję Pobierz skórki. W oknie przeglądarki zostaje otwarta witryna ●. Znajduje się na niej kolekcja pięciu skinów. Aby pobrać jeden z nich, klikamy na 04 (s. 50) odnośnik ● i w oknie, które się po chwili wyświetla, klikamy na przycisk ●. Pozostałe dostępne skórki widać po kliknięciu na jeden z odnośników ● (łącznie mamy do dyspozycji kilkadziesiąt różnych skinów).

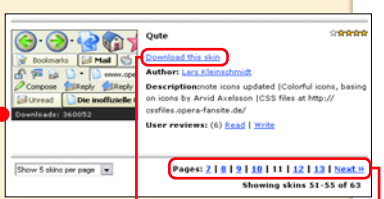

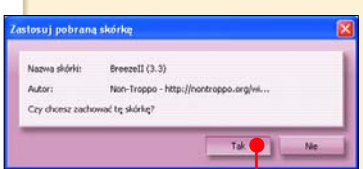

4 Dodatkowym sposobem upiększania Opery jest włączenie efektu specjalnego. Dzięki niemu opisy pod ikonami ● będą się efektownie pojawiały po wskazaniu ich kursorem myszy. Aby włączyć efekt, z menu Widok wybieramy Skórka, a następnie klikamy na pozycję Efekty specjalne.

Paint Shop Pro 8

Zostań artystą

Zmieniamy fotografię w artystyczne obrazy

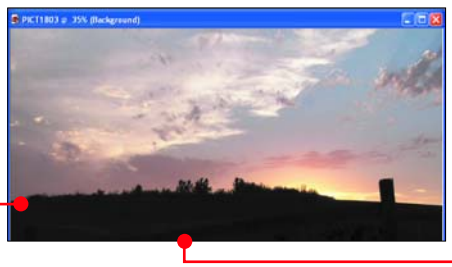

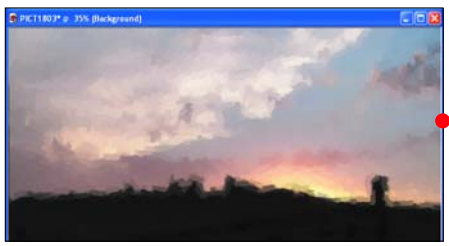

Jeśli marzymy, aby zostać artystą, spróbujmy swoich sił w grafice komputerowej. Dzięki aplikacji Paint Shop Pro 8 z przeciętnej fotografii stworzymy malarskie arcydzieło. Komputer ŚWIAT pokaże, jak można to zrobić.

1 Uruchamiamy Paint Shop Pro 8 – klikamy kolejno na Start, Programy (Wszystkie programy w Windows XP), a następnie na ikony Jasc Software i Jasc Paint Shop Pro 8. Aby otworzyć zdjęcie, które chcemy przerobić na przykład na obraz olejny, z menu File wybieramy Open. Odszukujemy i dwukrotnie klikamy na plik fotki. Żeby otworzyć zdjęcie, wybieramy dysk C i dwukrotnie klikamy na foldery: Program Files, Jasc Software Inc, a następnie na foldery Paint Shop Pro 8, Sample Images i na końcu na plik o nazwie Sunset sky.jpg.

2 Następnie z menu Effects wybieramy Art Media Effects i pozycję Brush Strokes...

3 W oknie, które się pojawia, z listy Presets: możemy wybrać jedno z gotowych ustawień lub samemu określić parametry efektu. W tym drugim wypadku, za pomocą listy ustawiamy miękkość obrazu, a za pomocą list parametry pędzla. Ustawiamy jeszcze długość i gęstość pociągnięć pędzlem. Na koniec możemy dokonać modyfikacji oświetlenia (kąta padania światła i jego koloru). Każdą wprowadzoną przez nas zmianę obserwowujemy w oknie. Po otrzymaniu zamierzonego przez nas efektu klikamy na przycisk OK, a następnie po paru sekundach nasza fotografia zmienia się w ciekawe malowidło.

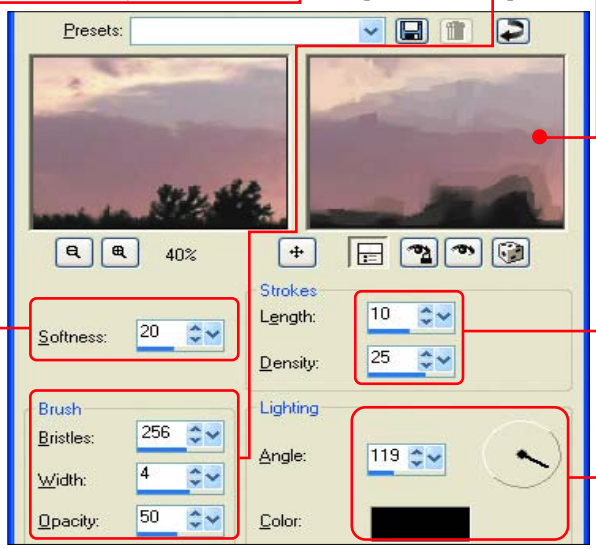

4 Aby zapisać obraz w nowym pliku, z menu File wybieramy pozycję Save As. Z listy Zapisz w: wybieramy folder, w którym obraz powinien zostać zapisany i w pole Nazwa pliku: wpisujemy dowolną nazwę naszego dzieła. Klikamy na przycisk Zapisz i obraz zostaje zapisany.

Inne efekty

Komputer ŚWIAT poleca wypróbowanie również innych efektów. Wystarczy z menu Effects wybrać podmenu Art Media Effects i kliknąć na jedną ze znajdujących się na liście pozycji. Na przykład wybór efektu spowoduje wyświetlenie okna, w którym będziemy mogli łatwo naszą fotografię przerobić na obraz malowany węglem.

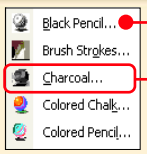

IrfanView 3.9

Parametry aparatu na zdjęciu

Sprawdzamy ustawienia aparatu podczas robienia fotografii

Każdy fotograf chce zwiększać swoje umiejętności i robić coraz lepsze zdjęcia. Doskonałą nauką może być przeglądanie jak największej liczby fotografii i sprawdzanie ustawień aparatu, przy jakich zostały one wykonane. W wypadku zdjęć cyfrowych, dzięki informacji 05 (s. 50) EXIF zapisanej w pliku fotografii, jest to bardzo łatwe. Komputer ŚWIAT podpowiada, w jaki sposób, używając przeglądarki grafiki IrfanView, szybko podejrzeć czas naświetlania, przysłonę oraz inne parametry aparatu, przy których wykonano zdjęcie.

Rada Komputer ŚWIATA

Pamiętajmy, że dane EXIF będą w IrfanView widoczne tylko wtedy, gdy zainstalujemy zestaw podstawowych wtyczek (plug-inów). Zestaw ten znajdziemy na płycie Twojego Niezbędnika 2/2004 lub możemy go ściągnąć ze strony www.irfanview.com, klikając na odsyłacz.

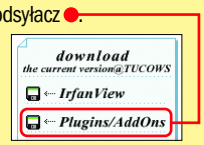

1 Aby uruchomić IrfanView, klikamy na przycisk Start, a następnie wybieramy pozycje: Programy (w Windows XP Wszystkie programy), IrfanView i IrfanView.

2 Aby otworzyć zdjęcie, dla którego chcemy sprawdzić ustawienia aparatu cyfrowego, przy których je wykonano, z menu Plik wybieramy pozycję Otwórz. W oknie, które zostaje wyświetlone, odnajdujemy na naszym dysku plik z fotografią cyfrową i dwukrotnie na niego klikamy. Zdjęcie zostaje otwarte.

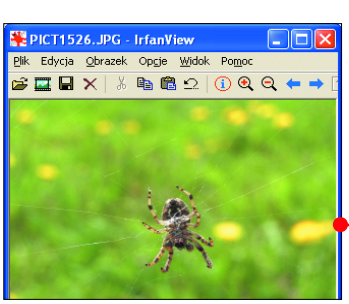

3 Z menu Obrazek aplikacji wybieramy kolejną pozycję Informacje o obrazku. Pojawia się okno z informacjami dotyczącymi obrazka (rozdzielczość, data wykonania czy liczba kolorów). Jeśli w pliku fotografii zapisana jest informacja o nastawach aparatu, przy których wykonano zdjęcie, w oknie pojawia się przycisk Aby podejrzeć tę informację, klikamy na ten przycisk.

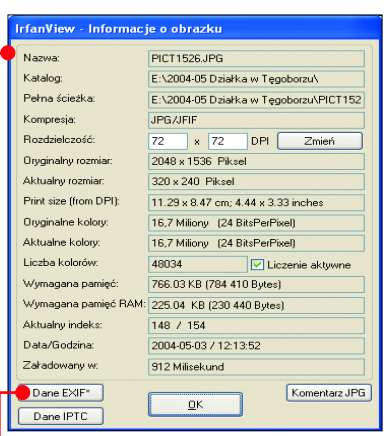

4 W oknie z informacjami EXIF możemy sprawdzić na przykład, jakim aparatem zostało wykonane zdjęcie, jaki ustawiony był czas naświetlania, przysłona oraz na przykład czułość aparatu. Aby zamknąć okna z informacją, klikamy w nich na przycisk OK.

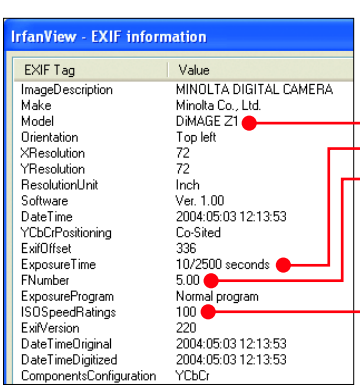

Sławę trzeba zdobyć...
honoru nie wolno stracić

JOANNA d'ARC

Trójwymiarowy epos rycerski
z elementami szermierki i strategii

* Dziesiątki specjalnych ciosów i typów broni
* Atmosfera średniowiecznego pola walki
* Epickie bitwy i oblężenia

19,90 zł

TYLKO W SERII <dobra GRA>

INTERIA.PL www.interia.pl

DZIAŁ SPRZEDAŻY WYSYŁKOWEJ: 0 671 120 003

Drogowskaz

Tajemnice kart telewizyjnych	56
Jak wybrać dobry tuner	56
Podłączamy dźwięk	56
Antena	57
Karta telewizyjna i BIOS	58
Alternatywne oprogramowanie	58

Tajemnice kart telewizyjnych

Często zamiast kupować drugi telewizor, decydujemy się na wyposażenie komputera w tuner TV. Radość z unowocześnienia peceta szybko mija, gdy odbierany dźwięk i obraz w niczym nie przypomina zapowiadanego w reklamach. Karty telewizyjne to bardzo wybredne urządzenia. Komputer ŚWIAT pokaże, jak skłonić je do zgodnej współpracy z komputerem

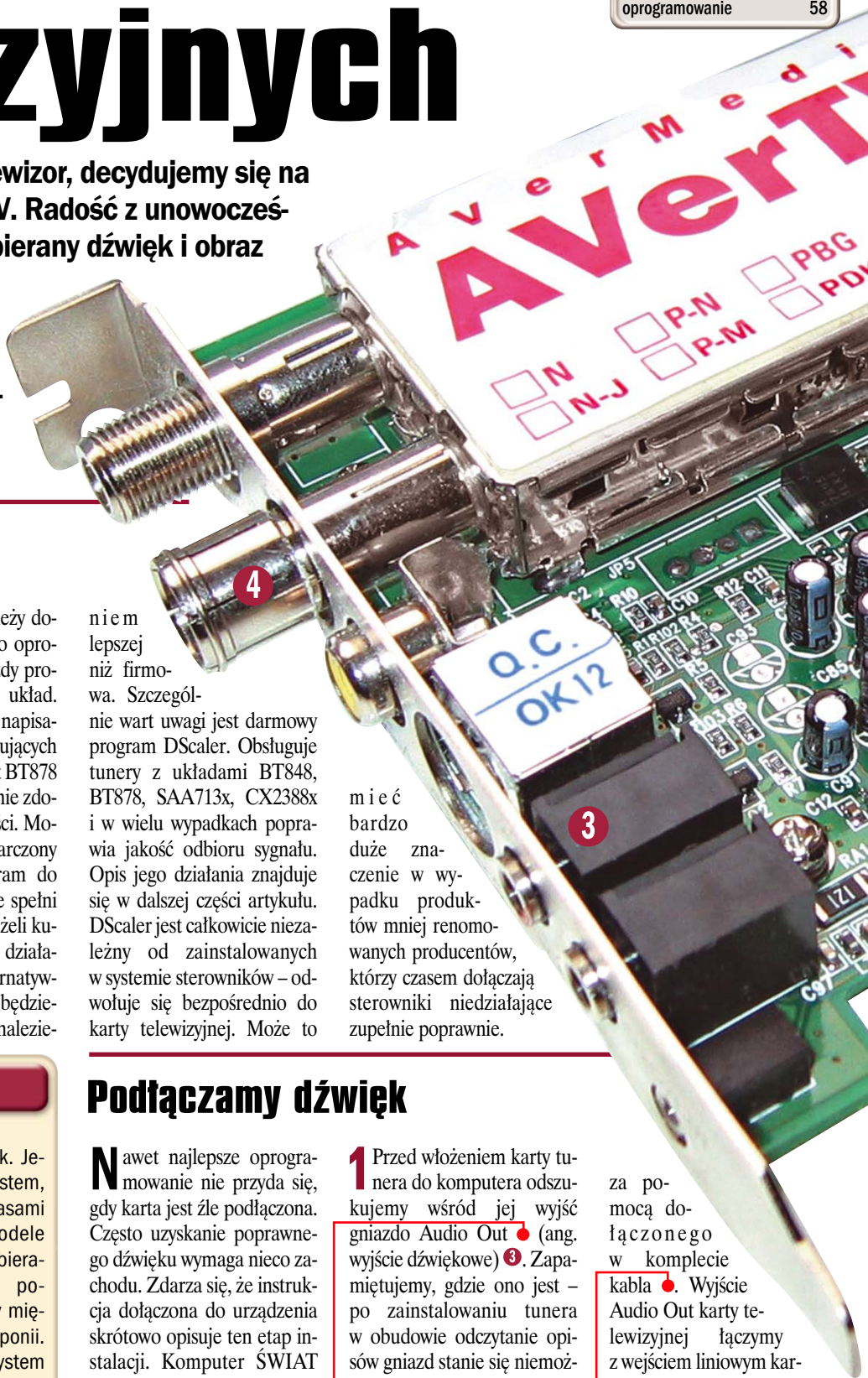

Jak wybrać dobry tuner

Wybierając kartę telewizyjną, trzeba zwrócić uwagę na układ przetwarzania obrazu ❶. Jakość obrazu, jest, co prawda, podobna we wszystkich modelach, jednak od rodzaju układu zależy dostępność dodatkowego oprogramowania – nie każdy program obsługuje dany układ. Spory zbiór aplikacji napisano dla kart wykorzystujących przetwornik Conexant BT878 i BT848. Inne układy nie zdobyły takiej popularności. Może się zdarzyć, że dostarczony z urządzeniem program do oglądania telewizji nie spełni naszych oczekiwań. Jeżeli kupimy kartę z układem działającym z wieloma alternatywnymi aplikacjami, nie będziemy mieli kłopotu ze znalezieniem lepszej niż firmowa. Szczególnie wart uwagi jest darmowy program DScaler. Obsługuje tunery z układami BT848, BT878, SAA713x, CX2388x i w wielu wypadkach poprawia jakość odbioru sygnału. Opis jego działania znajduje się w dalszej części artykułu. DScaler jest całkowicie niezależny od zainstalowanych w systemie sterowników – odwołuje się bezpośrednio do karty telewizyjnej. Może to mieć bardzo duże znaczenie w wypadku produktów mniej renomowanych producentów, którzy czasem dołączają sterowniki niedziałające zupełnie poprawnie.

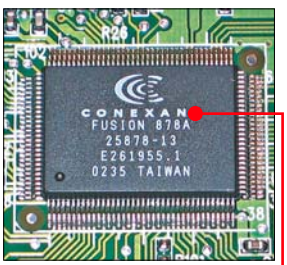

Rodzaj układu możemy rozpoznać, odczytując oznaczenia

Cel – PAL!

W Polsce obowiązującym standardem przesyłania sygnału telewizyjnego jest PAL D/K. I właśnie taki system powinien obsługiwać wybrany przez nas tuner ❷. Warto również zwrócić uwagę na współpracę z PAL B/G. Niektóre sieci kablowe retransmitują kanały w tym formacie. Różnica między D/K oraz B/G to inna częstotliwość, na której nadawany jest dźwięk. Jeżeli wybierzemy zły system, nic nie usłyszymy. Czasami można spotkać modele kart telewizyjnych odbierające sygnał NTSC powszechnie stosowany między innymi w USA i Japonii. Jeśli jest to jedyny system obsługiwany przez tuner, to nie kupujmy takiego urządzenia – będzie zupełnie bezużyteczne w Polsce.

Podłączamy dźwięk

Nawet najlepsze oprogramowanie nie przyda się, gdy karta jest źle podłączona. Często uzyskanie poprawnego dźwięku wymaga nieco zachodu. Zdarza się, że instrukcja dołączona do urządzenia skrótowo opisuje ten etap instalacji. Komputer ŚWIAT podpowie, jak podłączyć kartę telewizyjną do muzycznej.

1 Przed włożeniem karty tunera do komputera odszukujemy wśród jej wyjść gniazdo Audio Out (ang. wyjście dźwiękowe) ❸. Zapamiętujemy, gdzie ono jest – po zainstalowaniu tunera w obudowie odczytanie opisów gniazd stanie się niemożliwe, jeśli będą zasłonięte.

2 Tuner telewizyjny łączymy z kartą dźwiękową za pomocą dołączonego w komplecie kabla. Wyjście Audio Out karty telewizyjnej łączymy z wejściem liniowym karty dźwiękowej. To ostatnie oznaczone jest zazwyczaj kolorem niebieskim. Możemy też do podłączenia tunera wykorzystać gniazdo mikrofo-

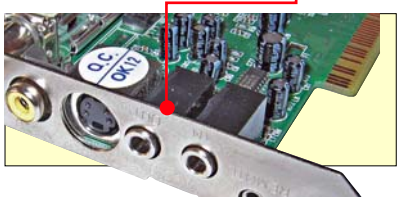

Antena

Kupując nawet najdroższy tuner, nie otrzymamy przyzwoitego obrazu, jeśli nie zastosujemy dobrej anteny 4. Do połączenia komputera z gniazdkiem TV potrzeba przewodu koncentrycznego o oporności 75 omów. Czasem używa się przewodów do budowy sieci komputerowej BNC. Różnią się one od kabla TV opornością (50 omów) i przekrojem. Przy takim połączeniu jakość obrazu i dźwięku w telewizorze może być akceptowalna, lecz tunery komputerowe

Tanie, pasywne rozdzielacze dość silnie tłumią sygnał

są bardziej czułe na zakłócenia – często widać silne śnieżenie.

Nawet dobrze dobrany kabel może tłumić sygnał, gdy jest zgięty lub składa się z wielu krótkich, połączonych fragmentów. Jeżeli komputer nie jest jedynym odbiornikiem TV, potrzebny jest rozdzielacz sygnału – od jego wykonania zależy jakość obrazu. Należy używać wyłącznie tak zwanych rozdzielaczy aktywnych z wbudowanym wzmacniaczem, które nie osłabiają sygnału.

Stereo i w kolorze – NICAM

NICAM to system cyfrowego przesyłu dźwięku stereofonicznego w telewizji. Nowoczesne tunery TV pozwalają na jego odbiór. Taki dźwięk ma zdecydowanie lepszą jakość niż tradycyjny – analogowy. W systemie NICAM nadają także polskie stacje telewizyjne, między innymi TVP1, TVP2, TVP3 i TVN. Decydując się na zakup tunera, warto wybrać wspierający ten standard model karty – ma on zazwyczaj dodatkowy układ elektroniczny, który dekoduje NICAM 5.

Dekodowaniem standardu NICAM zajmują się wyspecjalizowane układy

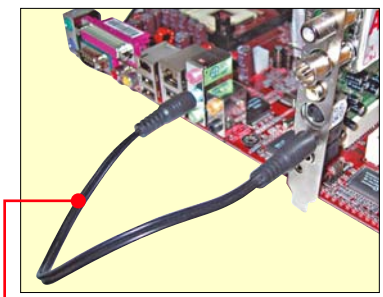

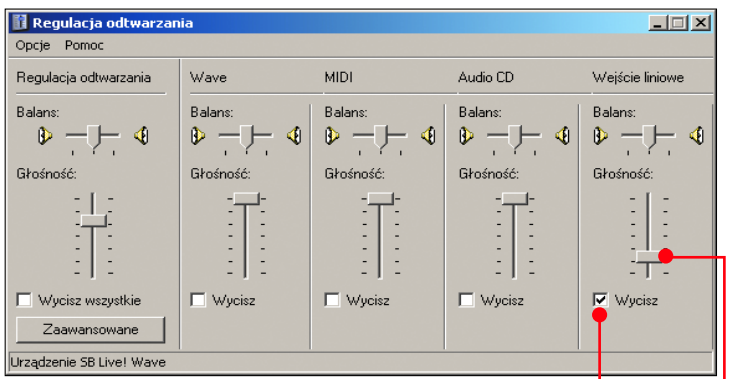

3 Po połączeniu karty telewizyjnej z dźwiękową należy skonfigurować oprogramowanie. Niektóre wersje aplikacji do oglądania telewizji same dokonują potrzebnych zmian podczas instalacji. Czasami jednak potrzebna jest ingerencja użytkownika. Jeżeli z tunera nie słyszymy dźwięku, w Panelu sterowania Windows klikamy na ikonę

, po czym klikamy na Zaawansowane..., uruchamiając systemowy mikser.

Usuwamy zaznaczenie opcji w sekcji Wejście liniowe. Jeśli poprawnie podłączyliśmy wyjście tunera z wejściem liniowym karty dźwiękowej, z głośników powinniśmy usłyszeć dźwięk z odbieranej audycji. Jeżeli tak się nie stanie, sprawdźmy jeszcze raz poprawność połączenia obydwu kart oraz czy suwak nie jest przesunięty na dół.

Karta telewizyjna i BIOS

Podzespoły komputera podczas pracy wytwarzają pole elektromagnetyczne. To pole może powodować zakłócenia pracy karty telewizyjnej objawiające się pogorszeniem jakości odbieranego obrazu i dźwięku. Jeżeli po wyeliminowaniu wszystkich potencjalnych problemów i dobraniu optymalnego kabla antenowego w dalszym ciągu jakość obrazu nas nie zadowala, możemy spróbować pozbyć się zakłóceń, redukując pole elektromagnetyczne wytwarzane przez pecet.

Jak to zrobić, Komputer ŚWIAT pokaże na przykładzie płyty głównej Albatron K8X800 Pro II. Nazwy poszczególnych opcji mogą się różnić w wypadku innych płyt – szczegóły znajdziemy w instrukcji obsługi płyty głównej.

1 Wchodzimy do programu Setup BIOS-u. W tym celu tuż po uruchomieniu komputera naciskamy klawisz Delete. Jeżeli nie odniesie to skutku, odszukajmy w instrukcji obsługi płyty informację, jakiego klawisza należy użyć, aby uruchomić narzędzie konfiguracyjne.

Rada Komputer ŚWIATA

Jeżeli poruszanie się po BIOS-ie sprawia nam trudności, Komputer ŚWIAT radzi, aby tego kroku dokonał ktoś bardziej doświadczony. Zmiana niewłaściwych parametrów może doprowadzić do tego, że komputer się już nie uruchomi.

2 Naciskając odpowiednie klawisze kursorów, przechodzimy do zakładki Advanced.

Wśród dostępnych opcji wyszukujemy Spread Spectrum i zatwierdzamy swój wybór, wciskając klawisz Enter.

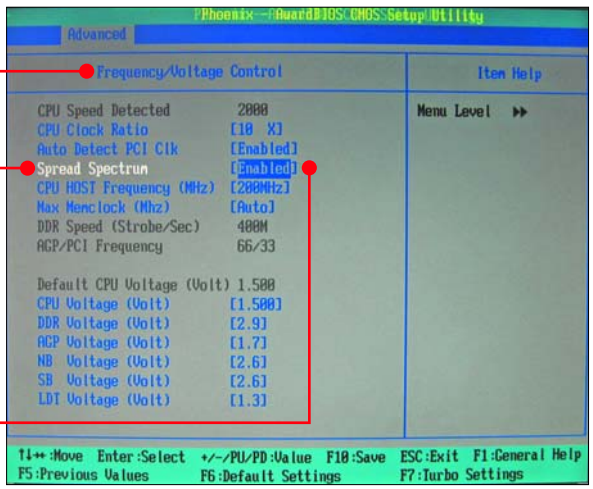

3 Odszukujemy pozycję Spread Spectrum i przestawiamy ją na Enabled. Spread Spectrum jest odpowiedzialne za redukcję zakłóceń przez niewielką modulację zegara taktującego. Niektóre karty rozszerzeń (na przykład kontrolery SCSI) pracują niepoprawnie, gdy ta opcja jest włączona.

4 Po dokonaniu zmian przechodzimy do zakładki Exit i wybieramy Save & Exit Setup. Powoduje to zapis nowych ustawień oraz ponowne uruchomienie komputera.

Jeżeli po dokonaniu opisanych zmian zauważymy nieprawidłowości w działaniu komputera, należy wyłączyć opcję Spread Spectrum.

Alternatywne oprogramowanie

Jeżeli jakość obrazu w dalszym ciągu jest daleka od doskonałości, warto skorzystać z programu DScaler. Aplikację tę można instalować nawet wówczas, gdy nie mamy wgranych sterowników dla naszej karty telewizyjnej, DScalerowi nie są one do niczego potrzebne.

Program musimy skopiować ze strony WWW jego producenta. W tym celu łączymy się z internetem i uruchamiamy przeglądarkę. Wpisujemy adres →❶. Z położonego w lewym górnym rogu menu wybieramy pozycję ❷.

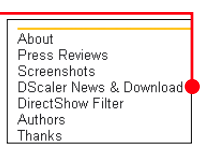

Aplikacja ma dwie odmiany: stabilną ❸ i rozwojową ❹. Ta druga ma znaczne usprawnienia, może (choć nie musi) zachowywać się niestabilnie w niektórych komputerach. Ze względu na potrzebne nam funkcje pobieramy najnowszą wersję Beta.

Po ściągnięciu pliku instalujemy program, dwukrotnie klikając na ikonę ❺.

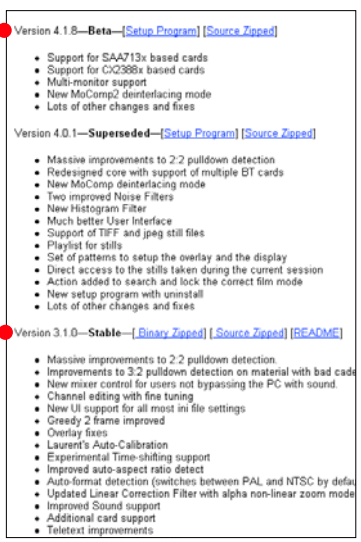

Po zakończeniu instalacji możemy uruchomić DScaler. W tym celu klikamy na ikonę programu ❻ znajdującą się na pulpicie.

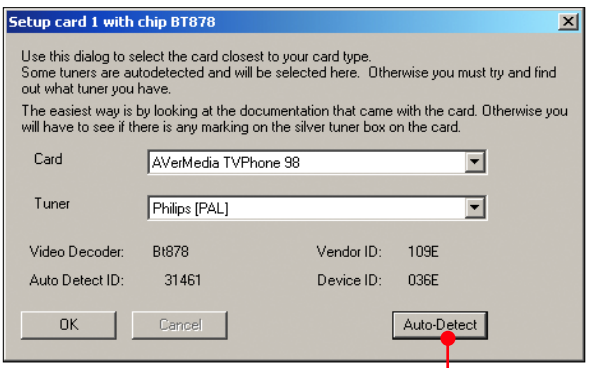

Konfiguracja

Podczas pierwszego uruchomienia powinniśmy skonfigurować aplikację. W oknie ❼ z pierwszej listy ❽ wybieramy prędkość zainstalowanego w pececie procesora. Drugą i trzecią pozostawiamy bez zmian, pozwalając DScalerowi generować najlepszej jakości, płynny obraz.

Klikamy na OK i przechodzimy do konfiguracji tunera. Gdy klikniemy na przycisk ❾, aplikacja wykryje rodzaj posiadanej karty. Nie przejmujmy się, gdy zostanie znalezio-

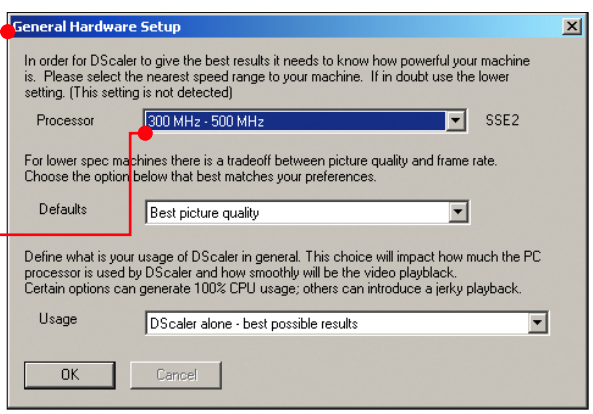

Nicam czy A2

Niektóre stacje telewizyjne, najczęściej sieci kablowe (kanały niemieckojęzyczne), nadają stereofoniczny dźwięk nie w standardzie NICAM, lecz A2. Kupując kartę telewizyjną, warto więc zwrócić uwagę, czy obsługuje ten system. Jeżeli jednak jest to jedyny obsługiwany system telewizji stereofonicznej bez możliwości odkodowywania popularniejszego NICAM, lepiej wybrać inną kartę.

na karta o innej nazwie niż posiadana przez nas, nie będzie to miało wpływu na działanie programu.

Zakończeniem konfiguracji jest ustawienie dźwięku. Na ostatnim ekranie konfiguracyjnym zaznaczamy, a z listy wybieramy kartę dźwiękową. Następnie wybieramy wejście, do którego podłączyliśmy sygnał z tunera. Wybór zatwierdzamy, klikając na OK.

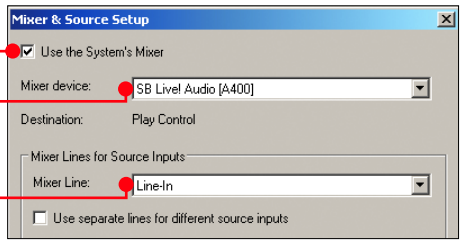

Strojenie

Aby móc oglądać telewizję, należy dostroić tuner – to znaczy ustawić częstotliwości poszczególnych kanałów. W tym celu uruchamiamy DScaler oraz naciskamy na klawiaturze klawisz Home. W oknie, które się pojawia na ekranie, z listy częstotliwości wybieramy. Dzięki temu program przeskanuje w poszukiwaniu sygnału całe pasmo nadawania. Aby nieco przyspieszyć wyszukiwanie, w pole wprowadzamy wartość 62500. Przeszukiwanie częstotliwości rozpoczyna się po kliknięciu na przycisk Scan. Proces ten może trwać kilkanaście minut – w tym czasie lista zapełnia się znalezionymi kanałami.

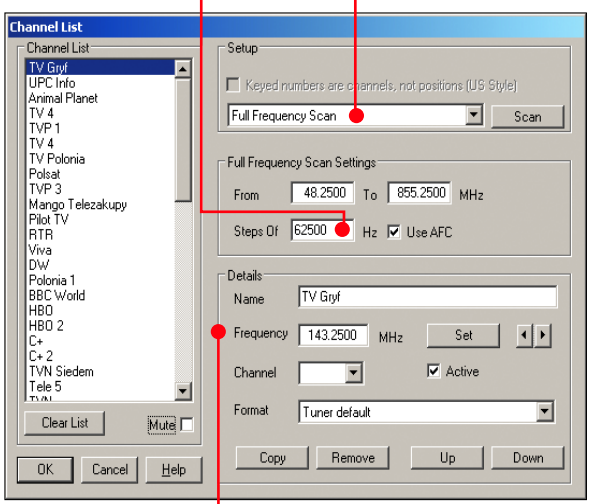

Dla każdego kanału możemy ustalić indywidualną nazwę, a także dokładnie dostroić częstotliwość. Od tej chwili możemy cieszyć się w pełni działającą aplikacją.

Telegazeta

DScaler działa także jako aplikacja do odbioru telegazety. Jeżeli chcemy włączyć odbiór teletekstu, z menu głównego programu wybieramy polecenie i zaznaczamy opcję. Aby odczytywać polskie litery, musimy wybrać odpowiednią stronę kodową. Żeby na ekranie pojawiła się przeglądarka stron teletekstu, naciskamy klawisz T podczas oglądania danego kanału.

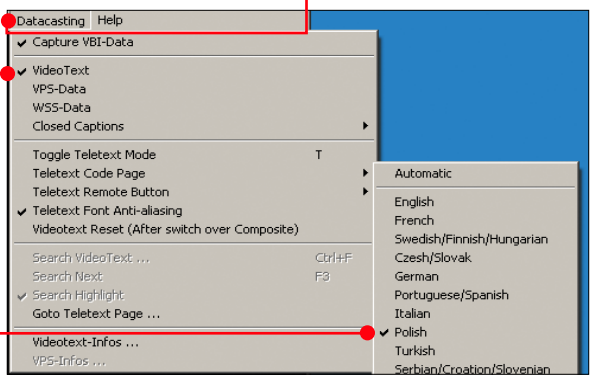

Poprawianie obrazu

DScaler to jednak nie tylko prosty program do oglądania telewizji, aplikacja może także poprawić jakość odbioru obrazu. Głównym problemem podczas odbioru telewizji w komputerze jest przeplot. Sygnał nadawany jest bowiem z częstotliwością 50 Hz (2x25 półobrazów), natomiast odświeżanie monitora ma najczęściej wartość 85 Hz. Nie sposób pogodzić obu prędkości, więc komputerowi nie udaje się czasami złożyć dwóch półobrazów w jeden. Powoduje to efekt rozjeżdżania się obrazu, tak jak widać na lewej połowie obrazka.

Tego nieprzyjemnego efektu pozbędziemy się, wybierając z menu opcję.

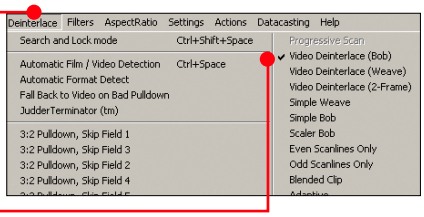

Można też wypróbować inne rodzaje usuwania przeplotu. Zazwyczaj funkcja Video Deinterlace (Bob) pozwala uzyskać najlepsze efekty.

To jednak nie wszystko. Dzięki możliwości operowania bezpośrednio na obrazie z tunera DScaler pozwala także na korzystanie z różnego rodzaju filtrów, począwszy od tych redukujących ilość szumów, aż po wymazujące logo stacji. Odpowiadające nam polepszacze znajdziemy w menu Filters. Pamiętajmy jednak, że zbyt wiele włączonych jednocześnie nakładek może przeciążyć nawet najszybszy procesor.

Hity z satelity

Niestety, zwykłe tunery telewizyjne nie mogą bezpośrednio odbierać kanałów nadawanych drogą satelitarną. Jedynym sposobem umożliwiającym oglądanie kosmicznej telewizji jest podłączenie zewnętrznego dekodera do posiadanej karty.

Można tego dokonać za pomocą kabla antenowego lub też odpowiedniego przewodu zakończonego z jednej strony euro-złączem, a z drugiej – wtyczkami typu chinch.

Kabel podłączamy do wejścia kompozytowego tunera. Sygnał dźwiękowy z tunera satelitarnego podłączamy przez przejściówkę chinch – mini-jack do wejścia mikrofonowego lub liniowego karty dźwiękowej.

Jeżeli jednak chcemy uniknąć komplikacji i po prostu podłączyć nasz talerz bezpośrednio do komputera, należy nabyć kartę

DVB (Digital Video Broadcast), zastępującą dekoder satelitarny. Ceny tych urządzeń wynoszą około 400 złotych, a więc są porównywalne do cen zwykłych tunerów TV.

Czy leci z nami pilot?

Do wielu tunerów producenci dołączają pilot. Perspektywa obsługi całego komputera z jego pomocą jest dość kusząca. W uzyskaniu zamierzonego efektu pomoże nam aplikacja bRemote (znajdziemy ją pod adresem →❷). Obsługa aplikacji jest bardzo prosta. Dzięki możliwości edycji plików konfiguracyjnych możemy praktycznie dowolnie definiować wykonywane czynności. Proces edycji wraz z przykładami kodu jest opisany w pliku pomocy. Więcej informacji na temat obsługi komputera za pomocą pilota znajdziemy w numerze Komputer ŚWIATA 15/2004.

Adresy online

→❶ http://deinterlace.sf.net
→❷ http://www.dafresh.com/HelpLine/pliki/bremote/bRemote22.exe

UWAGA

W Doomie 3 są sceny zawierające przemoc, realistyczna grafika i przerażająca atmosfera. Dlatego gra na całym świecie sprzedawana jest jedynie osobom, które ukończyły 18 lat. Komputer ŚWIAT stanowczo odradza udostępnianie tej gry dzieciom.

Raport specjalny z Londynu – Jedyna w Polsce recenzja Doom 3

Piekło na Marsie

DOOM 3™

Najbardziej oczekiwana gra tego roku odsłoniła wszystkie swe tajemnice przed reporterem Komputer ŚWIATA! Przekonajmy się, czy Doom 3 to coś więcej niż zwykła strzelanina

Minęły ponad trzy lata od pierwszej prezentacji Dooma 3 na targach E3 w Los Angeles. Przez cały ten czas autorzy gry (id Software) nie ujawniali zbyt wielu szczegółów dotyczących swego dzieła. Oczywiście, w prasie pojawiały się nowe informacje, a odpowiedzi na wiele pytań poznaliśmy dzięki niespodziewanemu wyciekowi do internetu wczesnej wersji gry. Jednak dopiero kilkanaście godzin spędzonych przy testach pełnej wersji Dooma 3 pozwala ocenić, czym naprawdę jest ta zapowiadana od lat gra.

Największym zaskoczeniem jest to, że w Doom 3 pojawia się dosyć skomplikowana warstwa fabularna. Tego nie było w poprzednich edycjach gry – dawniej jedynie biegaliśmy z bronią w ręku i likwidowaliśmy setki potworów. Co prawda teraz także walczymy z tysiącami piekielnych demonów, lecz uzasadnienie tej krucjaty nie sprowadza się tylko do sztampowego ratowania świata przed zagładą. Cała historia, z jaką przyjdzie nam się zmierzyć w Doom 3, to barwna opowieść o dawnej marsjańskiej cywilizacji, szalonych ambicjach, żądzy władzy, zdradzie i zaufaniu. Autorzy scenariusza gry bardzo dobrze poradzili sobie z trudnym zadaniem zbudowania, a następnie utrzymania napięcia – w trakcie wykonywania kolejnych misji poznajemy jedynie pojedyncze szczegóły fabuły. Skonstruowana jest ona z małych kawałków – poznajemy czasem pozornie niepotrzebne detale, które dopiero pod koniec układają się w logiczną całość.

Historia jak z horroru

Przed premierą gry Komputer ŚWIAT nie zdradzi zbyt wielu niespodzianek zawartych w fabule – nie chce psuć Czytelnikom zabawy. W Doom 3, podobnie jak w poprzednich częściach, wcielamy się w postać komandosa z oddziałów Space Marine. Zobaczmy, jak początek gry wygląda z punktu widzenia naszego bohatera, który właśnie dostał nową pracę na Marsie.

Po długiej podróży wylądował na planecie, gdzie Union Aerospace Corporation (UAC) potrzebowała pracowników ochrony. Płacili całkiem nieźle, a praca wydała się niezbyt trudna. Bo cóż właściwie mogłoby zdarzyć się na Marsie? Najwyżej jakieś drobne kradzieże... Kontrola po lądowaniu okazała się formalnością – standardowe przeskanowanie ciała i już po chwili znalazł się wewnątrz bazy. Prezentowała się niezbyt przytulnie. Wszystko, co było widać, to metaliczne korytarze i zimne światła jarzeniówek.

Już po chwili w jego ręce trafił przenośny komputer! To taki marsjański dowód osobisty, zapisane są w nim wszystkie dane właściciela. No i można na nim sprawdzać e-maile! Ciekawe, co ta zabawka jeszcze potrafi, pomyślał. Ale pobawi się nią później, bo właśnie sierżant wezwał go do dowództwa. Na szczęście w labiryncie korytarzy dosyć szybko znalazł właściwą drogę. Przełożony, sierżant, już po chwili wydał pierwszy rozkaz! Zadaniem naszego bohatera będzie odszukanie zaginionego naukowca. W drodze do rejonu, w którym po raz ostatni widziano tego człowieka, należało na chwilę wyjść na powierzchnię. Widoki były piękne, ale brak tlenu

Bez komputera ani rusz!

Niezbędnym w świecie Dooma 3 przedmiotem jest przenośny komputer (PDA). Przede wszystkim umożliwia transfer danych z PDA innych osób pracujących w bazie. Zapisane w nich notatki głosowe, filmy czy też cała korespondencja e-mail pozwala nam dokładniej zapoznać się z fabułą gry. W e-mailach znajdują się również kody dostępu do skrzynek z amunicją czy zamków szyfrowych w pokojach. Bez tego nie dostaniemy się na przykład do pomieszczenia, w którym przechowywana jest potężna broń – BFG 9000. W e-mailach znajdziemy też zabawne korespondencje – jedną z nich jest rozmowa z działem zaopatrzenia, który przysłał do podziemnej bazy partię pił łańcuchowych. Odpowiedź na pytanie – po co komu piły na Marsie, poznajemy później. Nie trzeba chyba dodawać, że widok pędzącego zombie z piłą w ręce nie jest przyjemny!

ograniczył możliwość oddalania się od UAC. Gdy odnalazł on w końcu naukowca, ten właśnie na monitorze oglądał przebieg jakiegoś eksperymentu. Nie wiadomo dokładnie, cóż to było za doświadczenie, ale nagle stało się coś dziwnego. Potworny błysk i huk, a obok przeleciała płonąca czaszka, która trafiła prosto w naukowca. Ten jakby postradał zmysły, rzucił się drapieżnie na naszego bohatera. Dobrze, że miał on już pistolet, inaczej szaleniec by go rozszarpał! Zewsząd słychać było tylko straszliwe jęki i błagania o pomoc. Okazało się, że w bazie wydarzyło się coś strasznego – Mars został zaatakowany przez jakieś potwory. Sierżant przez radio rozkazał wszystkim, którzy przeżyli, by natychmiast zameldowali się w dowództwie.

Ta krótka opowieść to dopiero początek gry – horroru najwyższej klasy. Naukowcy UAC w trakcie badań nad teleportacją otworzyli bramę do piekła. Stamtąd właśnie do marsjańskiej bazy dostały się najbardziej przerażające demony, których jedynym celem jest zabicie wszystkich ludzi. A my jesteśmy dla nich naprawdę łakomym kąskiem. Jednak to nie wszystko! Fabuła Dooma 3 to nie tylko opowieść o walecznym żołnierzu, ale także o szalonej żądzy władzy, pakcie z piekłem i niesamowitych odkryciach archeologicznych. Spokój więc nie będzie nam dany – w trakcie podróży po kolejnych etapach odwiedzimy najodleglejsze zakamarki bazy, przerażające piekło, a nawet pokrzyżujemy plany inwazji na Ziemię.

Strach ma wielkie oczy

Na graczach największe wrażenie zrobi narastająca atmosfera grozy i przerażenia. Budowana przez poruszające się, rzucające realistyczne cienie i często przygasające światła wywołuje niepokojące drżenie palców na klawiaturze. Zwłaszcza gdy przeczucie mówi nam, że w każdym zacienionym zakamarku może ukrywać się niebezpieczny demon. Atmosferę grozy pogłębia oprawa dźwiękowa – z oddali słyszymy tylko krzyki przerażenia czy kroki zbliżających się zombie. W Doom 3 nawet cisza przyspiesza nasze tętno! Instynktownie czujemy, że gdzieś czai się potwór, który tylko czeka, by wyskoczyć z ciemności.

Na końcu każdego z etapów spotykamy najsilniejszego przeciwnika (nazywanego bossem). Tutaj bossowie są naprawdę potężni – największych można porównać do kilkupiętrowego bloku. Pierwszym, jakiego spotykamy na naszej drodze, jest przerażająca kobieta pająk. Nie mając pod ręką aerozolu na insekty, musimy poradzić sobie z nią, korzystając ze strzelby.

Przeciwnicy z piekła rodem

Imp

Doskonały wzrok powoduje, że Imp jest jednym z najniebezpieczniejszych przeciwników. Gdy jest oddalony, atakuje nas, rzucając w naszym kierunku płonącymi kulami plazmy. Z mniejszej odległości przypomina atakującego kota – przykuca, by chwilę później skoczyć na nas i zaatakować ostrymi szponami.

Pinky

Wielki stwór, który atakuje jak rozjuszony byk. Biegnie bardzo szybko w naszym kierunku i stara się nas ugryźć ostrymi zębami. Aby go unieszkodliwić, wystarczą trzy celne strzały ze strzelby. Niestety, atakuje bardzo szybko, więc z reguły nie starcza czasu na oddanie wystarczającej liczby strzałów.

Cherub

Hybryda anioła i osy. Podlatuje w naszym kierunku i stara się zaatakować nas swymi mechanicznymi rękami. Najczęściej atakuje grupami, wtedy staje się śmiertelnie niebezpieczny.

Revenant

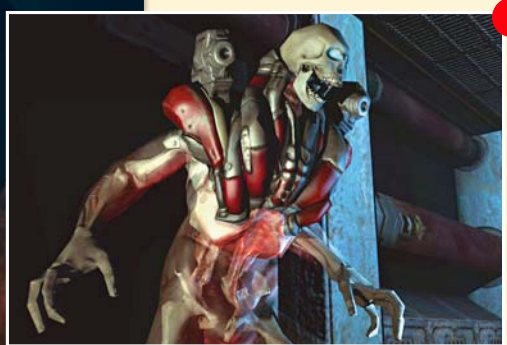

Pozbawiony widocznych mięśni (widzimy tylko delikatną otoczkę wokół kości) kościotrup. Jego potężną bronią są dwie umieszczone na ramionach wyrzutnie rakiet.

Trites

Potworne pająki. Atakują grupami, poruszają się dosyć szybko i rzucają się na nas z niewielkiej odległości. Charakterystyczny stukot ich nóg o metaliczne powierzchnie bazy ostrzega nas przed nadciągającym niebezpieczeństwem.

Graficzny majstersztyk

W Doomie 3 zastosowane są nowatorskie rozwiązania graficzne. Przede wszystkim gra ta oparta jest na nowym silniku graficznym (pamiętajmy, że duża część strzelanin 3D – na przykład Call of Duty, Medal of Honor: Allied Assault czy Return to Castle Wolfenstein oparta jest na silniku graficznym Quake III Arena). Wykorzystanie możliwości drzemiących w nowoczesnych kartach graficznych pozwoliło na zredukowanie liczby wielokątów, z których tworzone są obiekty w grze, bez utraty szczegółowości grafiki. Dzięki dodaniu dynamicznego oświetlenia (T&L) i odwzorowania chropowatych powierzchni (bump mapping) wszystkie postacie w grze mają wiele szczegółów, mimo że w rzeczywistości są zbudowane z podobnej liczby detali, jak w starszych grach! Jak jednak sprawdza się to w praktyce? Atakujące nas zombie mają wyraźnie umięśnione sylwetki, widzimy nawet zmarszczki na ich twarzach. Także większość obiektów, z których zbudowane są poziomy, jest dokładnie animowana – wciąż przechodzimy obok ogromnych pracujących maszyn, działających reaktorów czy urządzeń teleportacyjnych.

Kolejną ciekawostką jest odwzorowanie gorącego powietrza – gdy trafiamy do piekła, widzimy, jak drży i faluje, podobnie jak w upalny letni dzień. A po wybuchu granatu zobaczymy nawet rozprzestrzeniającą się falę uderzeniową!

Nasz bohater na początku dysponuje jedynie pistoletem – później jego arsenał stanie się znacznie pokaźniejszy

Doom3™ ©2004 Id Software, Inc. Wszelkie prawa zastrzeżone

Powoli do przodu

Styl prowadzenia rozgrywki zdecydowanie odróżnia Dooma 3 od jej poprzedników. Taktyka szybkiego poruszania się i beztroskiego strzelania do setek wrogów nie przynosi tu żadnych rezultatów. Musimy nastawić się na powolne i metodyczne przeszukiwanie kolejnych pomieszczeń. Dodatkowo w grze istotne jest zmęczenie – możemy biegać tylko przez chwilę, później musimy odpocząć, by uzupełnić wskaźnik wytrzymałości. Gdy trafiamy do piekła, wskaźnik zaczyna płonąć i możemy biegać bez ograniczeń! Demony, które spotkamy, są niebezpieczne – wystarczy chwila nieuwagi, a wskaźnik zgromadzonej energii spada do zera.

W grze dostępnych jest 11 broni. Tym, co odróżnia trzecią część gry od poprzednich, jest skąpa ilość dostępnej amunicji. Z tego powodu każdy krok musi być dobrze zaplanowany. Prawie nie ma w grze chwil, w trakcie których możemy sobie pozwolić na komfort korzystania z dowolnej broni – to, jakiej w danym momencie będziemy używać, zależy w głównej mierze od liczby zmagazynowanych nabojów.

Poziom trudności podnosi także niewielka liczba dostępnych apteczek oraz punktów uzupełniania energii – o ile na początku gry nie jest to specjalnym problemem, o tyle kolejne etapy przechodzimy na granicy życia i śmierci. Podobnie jak w poprzednich edycjach gry, na korytarzach znajdujemy rozmieszczone beczki wypełnione wybuchowymi substancjami. Okazują się one ogromnie pomocne, zwłaszcza gdy mamy niewiele amunicji – wystarczy strzelić w nie, by wywołać efektowną eksplozję! Tym samym możemy za jednym strzałem unieszkodliwić nawet kilka demonów.

Czasem wychodzimy na powierzchnię i możemy podziwiać marsjańskie widoki – tym razem siedząc za sterami pociągu

Strach i groza

Doom 3 nie jest grą łatwą, a poziom trudności rośnie w czasie pokonywa-

Plasma Gun

Wyjątkowo skuteczny w walce z szybko poruszającymi się przeciwnikami. Mały odrzut i duża szybkostrzelność!

Shotgun

Nadaje się do walki z wolno poruszającymi się zombie. Śmiertelny na małych odległościach

Walki sieciowe

Mimo że gra tworzona była z myślą o rozgrywce dla pojedynczego gracza, wprowadzono także tryb rozgrywki sieciowej. Jednak jest on nieco ograniczony w porównaniu do takich produkcji jak Quake III Arena czy Unreal Tournament. Jednocześnie na jednej mapie występować może jedynie czterech graczy, więc same poziomy są nieco mniejsze niż w innych grach. Ciekawie wygląda tryb Berserker – obraz staje się rozmazany, nasza postać zaczyna się poruszać znacznie szybciej, a wrogów atakujemy gołymi pięściami. Co najważniejsze, jeden celny sierpowy wystarcza do pokonania przeciwnika.

Dzięki zastosowaniu mniejszych map, nie tracimy czasu na poszukiwaniach wrogów w labiryncie korytarzy

Nasi przeciwnicy, gdy korzystają z komputera, są praktycznie bezbronni

Mosferę przerażenia pogłębiają docierające do nas dźwięki. Jednym z momentów, które z pewnością przejdą do klasyki horroru, jest scena, gdy po oczyszczeniu korytarza po metalowych schodach schodzimy do ogromnego pokoju. Wchodzimy powoli, rozglądając się nerwowo. Pokój okazuje się całkowicie pusty, więc już spokojniejsi zawracamy. Gdy dochodzimy do schodów, krótki błysk lampy rozjaśnia przestrzeń przed nami. Przez sekundę widzimy cień Impa, który widząc nas, ucieka w boczny korytarz... Gdzieś w mroku na pewno znajdzie wyjście i za chwilę zaatakuje! Tylko gdzie i kiedy? Tego typu momentów, które podnoszą poziom adrenaliny, jest znacznie więcej. Cały czas gra trzyma nas na krawędzi strachu i przerażenia.

Klimat zagrożenia nie jest budowany jedynie przy wykorzystaniu dynamicznego oświetlenia czy sugestywnego dźwięku. Kolejne poziomy, po jakich przyjdzie nam się poruszać, przypominają scenerią najstraszniejsze horrory. To nie jest gra dla dzieci! Często widzimy rozmazaną krew na ścianach, leżące zmasakrowane zwłoki i płonące pentagramy. Najbardziej jednak przerażająca jest wizja piekła, jaką stworzyli autorzy Dooma 3. Ogromna dawka przemocy w grze ma jednak na celu nie bezmyślną jatkę i bezsensowne przelewanie hektolitrów krwi. Tutaj służy ona do budowaniu atmosfery przerażenia, i to właśnie udało się autorom Dooma 3 doskonale. Szkoda, że firma id Software nie zdecydowała się na stworzenie łagodniejszej wersji Dooma 3, dostosowanej do potrzeb młodszej widowni! Przecież wszyscy chcą zagrać...

nia kolejnych etapów. Na ekranie pojawiają się coraz potężniejsze demony, a dosyć wąskie korytarze utrudniają chowanie się przed nadlatującymi kulami ognia czy rakietami. Cieszy fakt, że plotki dotyczące wprowadzenia punktów zapisu stanu gry okazały się nieprawdziwe. Grę możemy zapisać w dowolnym momencie. Co ciekawe, zapisane stany gry są dosyć spore – każdy zajmuje około 10 MB na dysku.

Ten robot, jak pies przewodnik, oświetla nam drogę i walczy z wrogami

Doom 3 jest najbardziej przerażającą grą, jaka do tej pory powstała. Prawie cały czas poruszamy się po niedoświetlonych korytarzach. Często drogę oświetlamy sobie latarką, jednak wtedy jesteśmy praktycznie bezbronni – nie możemy jednocześnie trzymać broni i latarki. At-

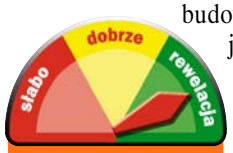

Werdykt

Grafika

Dźwięk i muzyka

Grywalność

Podsumowanie

Doom 3 w oczach gracza

Ponad trzy lata pracy nad nowatorskim silnikiem graficznym zaowocowały pełnymi detali sylwetkami demonów i dynamicznie padającymi cieniami. Dodatkowo dopracowane do ostatnich szczegółów poziomy robią doskonałe wrażenie.

Dźwięki, jakie docierają do naszych uszu, to głównie potępieńcze jęki i częsty odgłos nadciągających potworów. Muzyka służy budowaniu klimatu grozy i jest doskonale dopasowana do atmosfery gry.

Ciekawe bronie, interesujące poziomy – to wyznaczniki dobrej strzelaniny 3D. Te elementy znajdziemy oczywiście w Doomie 3. To co jednak wykracza poza ramy gatunku, to wciągająca fabuła oraz doskonale dopracowana atmosfera gry.

Połączenie świetnej grafiki, doskonałego dźwięku i wysokiej grywalności czyni z Dooma 3 najlepszą strzelaninę 3D, jaka do tej pory powstała. Gracze, którzy spodziewali się po niej jedynie beztroskiej walki z tysiącami wrogów, zaskoczy panująca atmosfera grozy oraz pełen zwrotów akcji scenariusz. Warto, naprawdę warto zagrać!

Najważniejsze bronie

Chain Gun

Ciężki karabin maszynowy o dużej celności i ogromnej sile rażenia. Jednak po naciśnięciu spustu musimy chwilę zaczekać, by rozpędzić wirujące lufy!

BFG 9000

Najpotężniejsza broń, jeden strzał zabija jednocześnie kilku przeciwników. Niestety, w trakcie gry nie znajdziemy do niej wiele amunicji

SoulCube

Jedyna, całkiem nowa broń w grze. SoulCube zabiera całą energię wroga i przekazuje ją nam

DVD

Trzynastka

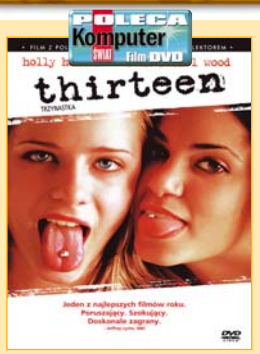

Szokujący, odważny i brutalnie prawdziwy film. Trzynastka to odarty ze złudzeń portret współczesnych nastolatek. Film tym bardziej tchnący autentyzmem, że jego współscenarzystką była trzynastoletnia Nicky Reed, znajoma reżyserki Trzynastki.
Na początku filmu widzimy trzynastoletnią Tracy – grzeczną, niesprawiającą kłopotów wychowującej ją samotnie matce. Tracy idzie do gimnazjum i poznaje starszą nieco od siebie Evie. Evie jest przebojowa, bardzo popularna, piękna i taka dorosła! Tracy też chce taka być. Zaczyna się od nowych ciuchów, kończy

Reż. Catherine Hardwicke
Wyk. Holly Hunter, Evan Rachel Wood

na narkotykach i przygodnym seksie. Tracy płaci sporą cenę za dorosłość... Mocne.

Dramat, 2003
2.35:1, DD 5.1
100 min, tylko w wypożyczalni

Reż. John Woo
Wyk. Ben Affleck, Uma Thurman

Zapłata

Michael Jennings to geniusz inżynierii komputerowej. Pracuje nad ściśle tajnymi projektami, więc jego pamięć krótkotrwała jest wymazywana zaraz po wykonaniu zadania. Za swój nowy kontrakt ma otrzymać gigantyczną zapłatę.

Thriller SF, 2003
2.35:1, DD 5.1
113 min, tylko w wypożyczalni

Reż. Luis Mandoki
Wyk. CHarlize Theron, Kevin Bacon

24 godziny

Will Jennings jest anestezjologiem, a jego żona projektantką mody, mają sześcioletnią córeczkę i żyją wygodnie w komfortowym domu na przedmieściu. Pewnego dnia ich córeczka zostaje porwana. Mają 24 godziny na wypłacenie okupu.

Thriller, 2002
1.85:1, DD 5.1, DTS
106 min, cena: 50 zł**

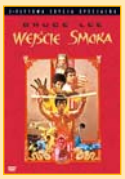

Reż. Robert Clouse
Wyk. Bruce Lee, John Saxon

Wejście smoka – Edycja specjalna

Legenda kina kung-fu w poprawionej wersji cyfrowej i z ciekawymi dodatkami. W Hongkongu, na wyspie Hana, odbywa się turniej, na którym spotykają się sławy kung-fu. Objawi się na nim nowa gwiazda...

Sensacyjny, 1973
2.40:1, DD 5.1
98 min, cena: 80 zł**

Reż. Stephen Hopkins
Wyk. Val Kilmer, Michael Douglas

Duch i Mrok

Mrożąca krew w żyłach przygoda i konfrontacja z siłami natury. W dzikich rejonach Afryki powstaje kolej. Podczas budowy na robotników zaczynają polować dwa nieuchwytne lwy ludojady. Dwóch śmiałków postanawia je schwytać.

Przygodowy, 1996
1.33:1, DD 5.1, DTS
109 min, cena: 40 zł**

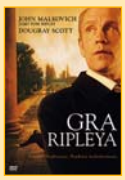

Reż. Liliana Cavani
Wyk. John Malkovich, Ray Winstone

Gra Ripleya

Kontynuacja Utalentowanego pana Ripleya, jednak już z innym aktorem w roli głównej – zamiast Matta Damona wystąpił John Malkovich. Ripley przekonuje pewnego człowieka do zabójstwa. Sytuacja wymyka się spod kontroli.

Thriller, 2002
1.85:1, DD 5,1
85 min, tylko w wypożyczalni

Reż. Clint Eastwood
Wyk. Clint Eastwood, Kevin Costner

Doskonały świat

Gwiazdorska obsada i gwiazdor w roli reżysera. Doskonały świat to opowieść o ucieczce z więzienia dwóch przestępców, którzy porywają siedmioletniego chłopca. W czasie podróży chłopiec zaprzyjaźnia się z jednym z porywaczy...

Dramat, 1993
2.35:1, DD 5.1
133 min, cena: 70 zł**

Reż. John Schlesinger
Wyk. Donald Sutherland, Karen Black

Dzień szarańczy

Błyskotliwa i sugestywna wizja hollywoodzkiej dekadencji i zepsucia schyłku lat trzydziestych, na podstawie powieści Nathanaela Westa. Świat platynowych blondynek, marzeń o wielkim sukcesie oraz niezwykle bolesnych upadków.

Dramat, 1974
1.78:1, Mono
138 min, cena: 50 zł**

Reż. Joel Schumacher
Wyk.: Cate Blanchett

Veronica Guerin

Historia dziennikarki, która w poszukiwaniu prawdy narażała swoje życie. Tytułowa Veronica Guerin to irlandzka dziennikarka, która w serii artykułów odkrywa świat dublińskich bossów narkotykowych. Jej życie wciąż wisi na włosku...

Dramat, 2003
2.35:1, DD 5.1
98 min, tylko w wypożyczalni

Reż. Walter Hill
Wyk. Willem Dafoe, Diane Lane

Ulice w ogniu

Gang motocyklistów, któremu przewodzi brutalny Ravel Shaddock, porywa gwiazdę rocka. Uratować ją może były chłopak, weteran z Wietnamu oraz pewna komandoska. Zawrotna akcja oraz kawałek świetnej rockowej muzyki.

Sensacyjny, 1984
1.33:1, Stereo
90 min, cena: 30 zł**

Reż. Martin Campbell
Wyk. Angelina Jolie, Clive Owen

Bez granic

Melodramat i przygoda w jednym. Angelina Jolie w roli Sary Jordan, naiwnej, młodej mężatki z wyższych sfer, która trafia na dobroczynną galę. To będzie początek jej zaangażowania w pomaganie uchodźcom. Będzie też nowe uczucie.

Dramat, 2003
2.35:1, DD 5.1
122 min, tylko w wypożyczalni

Reż. Robert Greenwald
Wyk. Olivia Newton-John, Gene Kelly

Xanadu

Sentymentalny powrót do wielkich hollywoodzkich musicali. W tym muzycznym koktajlu lat czterdziestych i osiemdziesiątych zobaczymy (i usłyszymy) obdarzoną pięknym głosem Olivię Newton-John oraz Gene'a Kelly.

Musical/fantasy, 1980
1.85:1, Stereo
96 min, cena: 30 zł**

Reż. Bob Rafelson
Wyk. Jack Nicholson, Ellen Birkin

Kłopoty z facetami

Młoda śpiewaczka operowa zerwała właśnie kolejny romans. Można się domyślić, że jest w złym humorze, tym bardziej że do jej mieszkania włamują się złodzieje. Kobieta prosi o pomoc właściciela agencji psów obronnych.

Komedia, 1992
1.33:1, DD 5.1
100 min, cena: 70 zł**

Top 10 DVD

Lipiec 2004

1. **Władca Pierścieni: Powrót króla** Warner
2. **Ostatni samuraj** Warner
3. **Gdzie jest Nemo** Imperial
4. **Emanuelle 2** Vision
5. **Kill Bill vol. 1** Monolith
6. **Władca Pierścieni: Trylogia** Warner
7. **Matrix: Rewolucje** Warner
8. **Traffic** Vision
9. **Pornografia** Pol Perfect
10. **To właśnie miłość** Universal

źródło: ESPIK

* Tak wygląda obraz wyświetlany na ekranie zwykłego telewizora. ** Wszystkie podane ceny to sugerowana przez dystrybutorów cena detaliczna brutto. W sklepach możliwe nieznaczne różnice.

CD

Velvet Revolver Contraband

Oni byli po prostu skazani na sukces. Który z miłośników rocka przeszedłby obok tej płyty obojętnie, wiedząc, że to inicjatywa rockowych gigantów? Pod tajemniczą nazwą Velvet Revolver kryją się takie nazwiska, jak Scott Weiland, wokalista i frontman nieistniejącego już Stone Temple Pilots oraz Slash, Duff McKagan i Matt Sorum z Guns'n'Roses. Skład nowej kapeli uzupełnia David Kushner. Jest tak, jak można było się spodziewać - dużo ostrego i agresywnego grania plus parę obowiązkowych ballad. Za oceanem Velvet Revolver bije rekordy powodzenia. A dla europejskich fanów dobra nowina. Zespół koncertuje właśnie w Europie. Najbliżej Polski - 16 sierpnia w Berlinie.

Rock
BMG
58,5 min, cena: 57 zł***

Nadiya 16/9

Dwudziestolatka, mistrzyni Francji w lekkoatletyce, postanowiła zawojować parkiety na całym świecie. Dwa lata temu zwyciężyła w telewizyjnym konkursie talentów, a 16/9 to już jej drugi, taneczny krążek.

Pop
Sony Music
48,1 min, cena: 70 zł***

Meja Mellow

Meja to wokalistka popularna nie tylko w rodzinnej Szwecji. Jej nowa płyta to delikatny pop okraszony jazzem i bossa novą. Gościnnie brazylijski gitarzysta Heitor Pereira oraz perkusista Bosco De Oliveira.

Pop
Sony Music
46 min, cena: xx zł***

Sylwia Wiśniewska Dedykacja

Przed trzema laty wydała debiutancki krążek. Teraz powraca z nowym materiałem, którego zapowiedzią był singel 12 łez. Do powstania kilku kompozycji przyłożyli rękę Kayah i Wojtek Pilichowski.

Pop
Pomaton EMI
39,9 min cena: 37 zł***

Nu Virgos Stop! Stop! Stop!

Trio z Ukrainy, które w rodzinnym kraju zrobiło już furorę. Urocze i odważne (jak pozwala mniemać okładka płyty) Ukrainki zapraszają na szaleństwa disco. Czy uda im się osiągnąć międzynarodowy sukces?

Pop
Sony Music
39,4 min, cena: 70 zł***

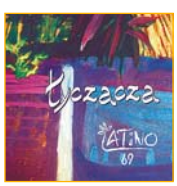

Łyczacza Latino'69

Łyczacza to dwuosobowy team - wokalistka Marta Kubaczyk oraz kompozytor wszystkich piosenek, Maciej Łyszkiewicz (wcześniej No Limits i Leszcze). Latynoskie rytmy bossa novy, czyli nastrój w sam raz na lato.

Pop
BMG
49 min, cena: 33 zł***

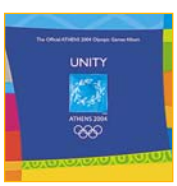

Unity Składanka

Oficjalna płyta Igrzysk Olimpijskich 2004 w Atenach. W nagraniu krążka wzięli udział artyści aż z piętnastu krajów. Nurt popowo-rockowy - Christina Aguilera, Lenny Kravitz, Moby, Macy Grey, Jamelia i inni.

Pop
Pomaton EMI
72 min, cena: 80 zł***

Top 10 CD

5 - 11.07.2004

1. **Radio Zet... na lato** Składanka
2. **Ich Troje** 6-ty, ostatni przystanek
3. **Sistars** Epka
4. **Krzysztof Krawczyk** To co w życiu ważne
5. **Leszek Możdżer** Piano
6. **Top Kids** Składanka
7. **Shrek 2** Filmowa
8. **Golec uOrkiestra** Golec uOrkiestra 4
9. **Lady Pank** Teraz
10. **Best Smooth Jazz... Ever!** Składanka 4 CD

źródło: GFK

*** Ceny płyt CD na podstawie danych z Empiku.

Technika w TV

4 – 17 sierpnia

środa, 4 sierpnia

Discovery Science 8.05
Magazyn Discovery: Krwiopijcy
TV Polonia 10.25
Warto wiedzieć: Na skrzydłach Ikara: Nauka w służbie skrzydeł – magazyn
TV Regionalna 12.35
Machina czasu: Stal (1/5) – magazyn popularnonaukowy
MiniMax/Hyper 20.00
HYPER – magazyn gier komputerowych (codziennie o tej samej porze)
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

czwartek, 5 sierpnia

WTK 11.00
Telekom – komputer, komórka, internet – magazyn
Discovery Science
14.05 20.05 2.05
Robotica (6)

piątek, 6 sierpnia

TVN Turbo 6.30 14.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

sobota, 7 sierpnia

Discovery Science 8.05
Robotica (6)
National Geographic 15.00
Ewolucja życia: Ewolucja człowieka

niedziela, 8 sierpnia

Discovery Science
6.15 12.15 18.15 0.15
Mania modelowania: Olbrzymie samoloty
Reality TV 7.40
Robotica

poniedziałek, 9 sierpnia

TV Polonia 10.25
Laboratorium – magazyn popularnonaukowy
Discovery Science
14.35 20.35 2.35
Na krawędzi: Człowiek, który odgadł co przydarzyło się Ziemi
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy

wtorek, 10 sierpnia

Discovery Science
2.05 14.05 20.05
Magazyn Discovery: Żyjące skamieniałości

TV Polonia 10.50
Od Platona do Newtona...: Na fali – program popularnonaukowy

środa, 11 sierpnia

MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry – magazyn komputerowy
MiniMax/Hyper 20.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

czwartek, 12 sierpnia

TVP1 9.10
Telewakacje: Wirtul@ndia – program dla dzieci

piątek, 13 sierpnia

Discovery Science
11.45 17.45 23.45
Lotnicze szlaki: Samoloty rolnicze
Discovery Science
14.05 20.05 2.05 8.05
Robotica (7)

sobota, 14 sierpnia

Discovery Science
9.55 15.55 21.55 3.55
Horyzonty nauki: O naszym pozaziemskim pochodzeniu

niedziela, 15 sierpnia

Reality TV 7.40
Robotica
Discovery Science
6.15 12.15 18.15 0.15
Mania modelowania: Miniaturowe samoloty

poniedziałek, 16 sierpnia

Discovery Science
12.40 18.40 0.40
Ultranauka: Podróże w czasie
Discovery Science
14.35 20.35 02.35
Na krawędzi: Dolina sportów motorowych
TVN Turbo 22.30
Mała armia – pojazdy militarne i najnowsza technika wojskowa

wtorek, 17 sierpnia

Discovery Science
0.40 12.40 18.40
Ultranauka: Duch
Discovery Science 8.35
Na krawędzi: Dolina sportów motorowych

Co to właściwie jest...

01 karta chipowa
Plastikowa karta z wbudowanym mikroprocesorem, wykorzystywana najczęściej jako karta telefoniczna, bankomatowa lub karta SIM w telefonie komórkowym. Być może w przyszłości stanie się połączeniem dowodu osobistego, paszportu i elektronicznego portfela, ponieważ zapewnia duże bezpieczeństwo danych.

02 centrum SMS
W przesyłaniu wiadomości SMS pośredniczy centrum SMS (w telefonii stacjonarnej centrum Fixed SMS), czyli wyspecjalizowany system komputerowy należący do operatora. Jego zadaniem jest możliwie szybkie dostarczenie wiadomości lub przechowywanie jej, gdy wiadomość nie może być dostarczona, na przykład gdy abonent ma wyłączony telefon lub znajduje się poza zasięgiem sieci.

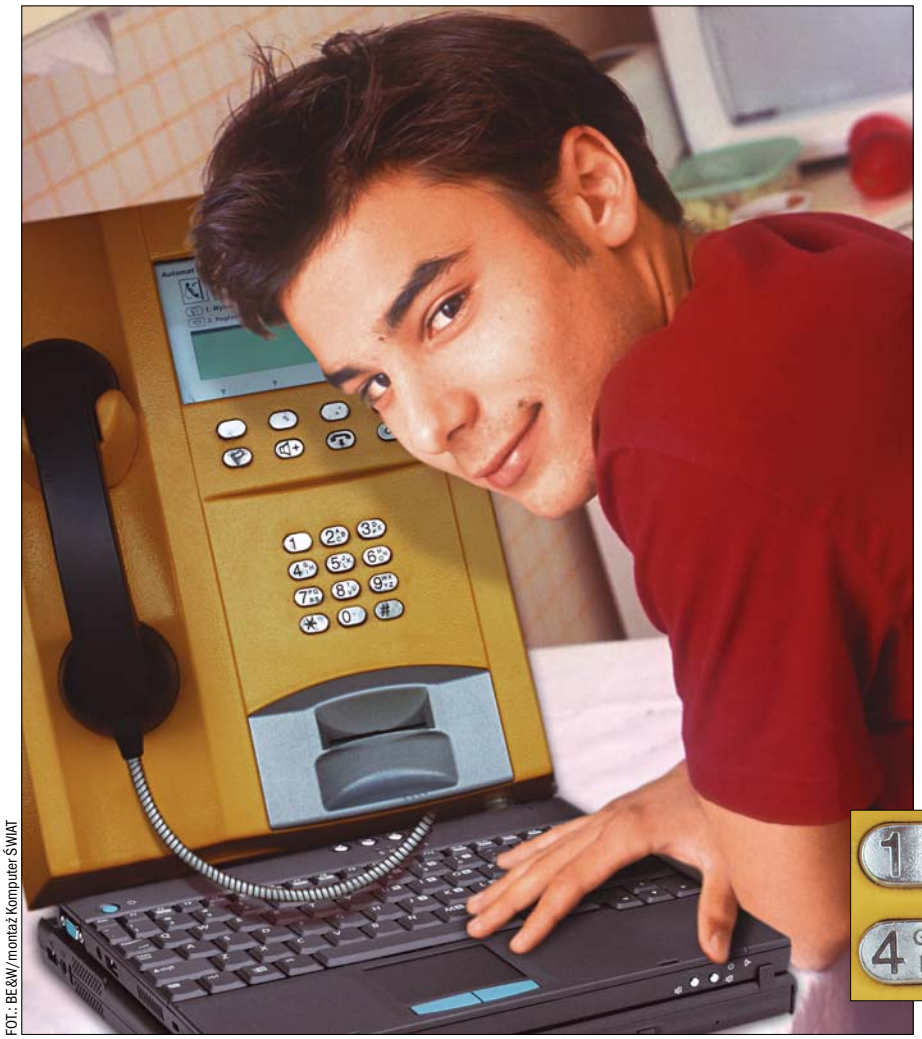

FOT.: BE&W/montaż Komputer ŚWIAT

Zamiast komputera

Nie trzeba już kupować komputera ani komórki, by wysyłać SMS-y i e-maile! Komputer ŚWIAT pokaże, jak wysyłać wiadomości z automatu telefonicznego

SMS-y i e-maile możemy wysyłać tylko z nowych żółtych automatów

SMS-y nieodłącznie kojarzą się z telefonią komórkową, a poczta elektroniczna z internetem i komputerami. Być może wkrótce obraz ten ulegnie zmianie za sprawą nowych automatów telefonicznych TP →1, z których można wysyłać SMS-y i e-maile! Niestety, takie udogodnienia dają tylko nowe automaty (łatwo je rozpoznać po intensywnym żółtym kolorze), których zainstalowano dopiero 14 tysięcy (oznacza to, że obecnie jedynie co szósty automat TP pozwala wysyłać wiadomości). Do końca roku liczba żółtych automatów ma wzrosnąć do 21 tysięcy, tak więc będziemy mogli wysyłać e-maile i SMS-y z kolejnych miejsc.

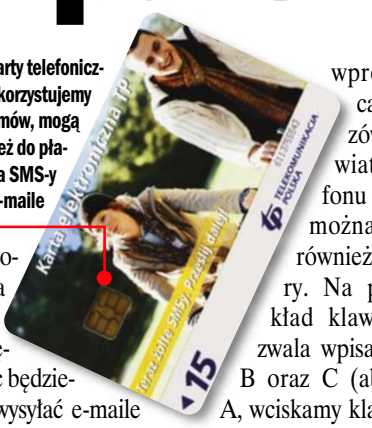

Chipowe karty telefoniczne, które wykorzystujemy w czasie rozmów, mogą służyć również do płacenia za SMS-y i e-maile

Jak wpisywać tekst wiadomości

Sposób wpisywania tekstów za pomocą klawiatury automatu jest podobny do wpisywania tekstów za pomocą starszych komórek, które nie są wyposażone w słownik ułatwiający wprowadzanie całych wyrazów. Na klawiaturze telefonu oprócz cyfr można znaleźć również litery. Na przykład klawisz 2 ABC pozwala wpisać litery A, B oraz C (aby uzyskać A, wciskamy klawisz jeden raz, po dwukrotnym szybkim wciśnięciu na ekranie pojawi się B, a po trzykrotnym – C). Żeby wpisać słowo dom, wciskamy kolejno: klawisz 3 DEF, trzy razy szybko i po chwili jeszcze raz 6 MNO. W tekstach można używać małych i wielkich liter – do przełączenia służy klawisz funkcyjny znajdujący się pod napisem 0B/ab na wyświetlaczu LCD telefonu.

Ile za wiadomość

Za SMS-y i e-maile możemy zapłacić kartami telefonicznymi →2. Warto wiedzieć, że żółte automaty telefoniczne wymagają **01 kart chipowych** (nie obsługują starych kart z paskiem magnetycznym). Wysłanie wiadomości powoduje pobranie jednego impulsu z karty. Cena impulsu na karcie zależy jednak od jej rodzaju i pojemności (od 40 do 60 groszy w wypadku kart dla rozmów oraz 25 groszy dla specjalnej karty SMS ●). Niestety, ceny SMS-ów z budek przewyższają ceny SMS-ów z komórki (na przykład użytkownicy nowego POP-a za SMS płacą tylko 20 groszy. Ceny i po-

Ten sam klawisz telefonu może służyć do wprowadzenia cyfry lub kilku różnych liter

Ceny kart oraz koszty wysłania wiadomości

	Cena karty[1]	Liczba wiadomości SMS lub e-mail	Cena wiadomości SMS lub e-mail
Karta SMS	5 zł	20	0,25 zł
Karta 15 impulsów	9 zł	15	0,60 zł
Karta 30 impulsów	15 zł	30	0,50 zł
Karta 60 impulsów	24 zł	60	0,40 zł

1 Sugerowana cena z VAT

jemności kart Komputer ŚWIAT prezentuje w tabeli na stronie 66.

Wysyłamy SMS

Wysłanie SMS-a nie jest skomplikowane – najwięcej czasu zajmuje zwykle wprowadzenie jego treści (do 160 znaków).

1 Podnosimy słuchawkę i umieszczamy kartę w szczelinie automatu.

2 Wciskamy przycisk pod napisem SMS znajdującym się na wyświetlaczu.

3 Wpisujemy tekst wiadomości i wciskamy OK.

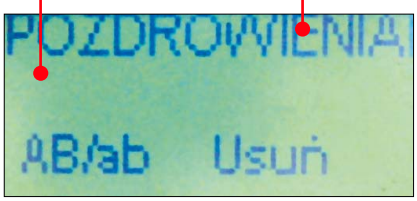

Rada Komputer ŚWIATA

Podczas przygotowywania wiadomości słuchawkę możemy odwiesić na widełki. Ułatwia to wybieranie opcji oraz wpisywanie tekstu.

4 Podajemy numer telefonu komórkowego (poprzedzony zerem) i wciskamy klawisz OK.

5 Wciskamy przycisk pod napisem Wyślij i po kilkunastu sekundach – gdy na wyświetlaczu pojawi się komunikat przypominający o zabraniu karty – wyciągamy kartę z automatu.

Jako nadawca SMS-a pojawia się AUTOMAT TP, dlatego warto podpisać swoją wiadomość

Zalety i wady wiadomości z automatu

+
- dostępne dla każdego
- można płacić kartą do rozmów
- dwa rodzaje wiadomości (e-mail i SMS)

–
- anonimowość nadawcy
- uciążliwe wpisywanie
- ograniczona długość wiadomości (SMS – 160, e-mail – 250 znaków)

Wysyłamy e-mail

Wysyłanie listów elektronicznych przypomina nieco wysyłanie SMS-ów, jednak zamiast numeru telefonu podajemy adres e-mail odbiorcy.

1 Podnosimy słuchawkę i umieszczamy kartę w automacie.

2 Wciskamy przycisk pod napisem Email na wyświetlaczu.

3 Wpisujemy tekst wiadomości (pamiętajmy, że mamy do dyspozycji łącznie z adresem e-mail 250 znaków) i wciskamy OK.

4 Wpisujemy temat wiadomości i wciskamy OK.

5 Za pomocą klawiatury wpisujemy adres e-mail odbiorcy (nie może on liczyć więcej niż 50 znaków i zawierać polskich liter – można natomiast używać wymiennie małych i wielkich liter) i wciskamy klawisz OK.

6 Wciskamy przycisk pod napisem Wyślij i po odczekaniu kilkunastu sekund wyciągamy kartę z automatu. E-mail zostanie wysłany za pośrednictwem internetu do odbiorcy.

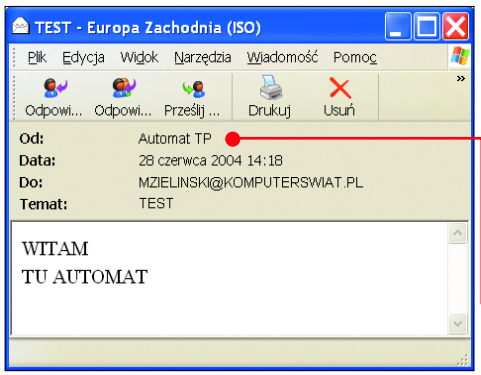

Jako nadawca listu wysłanego z budki telefonicznej pojawi się anonimowy Automat TP

Rada Komputer ŚWIATA

Za pomocą klawiatury automatu możemy wpisywać również specjalne znaki – między innymi @ oraz wstawić kropkę (są one potrzebne na przykład do wpisania adresu e-mail). Wybrany znak uzyskujemy, kilkakrotnie naciskając na klawisz 1. Odstęp (spację) w tekstach wstawiamy wciskając 0. Niestety, nie ma możliwości wprowadzania polskich liter.

Mogą oddzwonić

Automaty telefoniczne pozwalają również odbierać rozmowy. Jeśli w SMS-ie lub elektronicznym liście umieścimy numer telefonu (jest on zazwyczaj widoczny nad wyświetlaczem), to osoba, która otrzyma wiadomość, będzie mogła do nas oddzwonić. My jednak będziemy musieli zaczekać w pobliżu budki telefonicznej.

Kiedy odbieranie?

Budki telefoniczne TP dysponują również potencjalną możliwością odbierania SMS-ów. Ta funkcja nie jest jednak jeszcze dostępna dla użytkowników, między innymi dlatego, że SMS wysłany na numer budki mógłby odebrać ktoś niepowołany. Zdaniem Komputer ŚWIATA dwustronna SMS-owa komunikacja z budkami daje możliwość uruchomienia wielu dodatkowych usług – na przykład automatycznej informacji o numerach abonentów czy chociażby przesyłania potwierdzeń dostarczenia wysłanych SMS-ów.

Niewykluczne, że kiedyś budki telefoniczne zamienią się w centra informacyjne z dostępem do wielu usług, a może nawet internetu. Zaledwie kilka lat temu SMS-y z budki telefonicznej były motywem przewodnim żartobliwego rysunku w Komputer ŚWIECIE, a dziś stały się rzeczywistością.

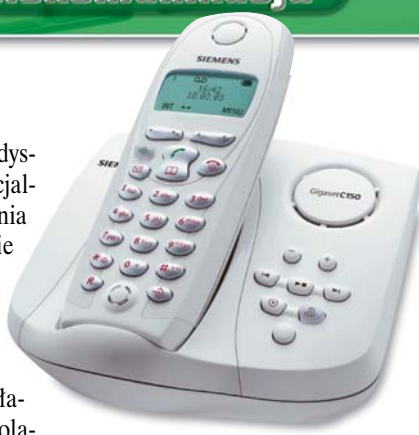

Aby wysyłać i odbierać SMS-y na domowym telefonie, trzeba dysponować odpowiednim aparatem – na przykład bezprzewodowym Siemensem C150

SMS na domowym

Według zapowiedzi TP wysyłanie SMS-ów z budek na domowe telefony stacjonarne będzie możliwe już przed końcem 2004 roku. Cena tej usługi nie jest jeszcze znana. Warto jednak wiedzieć, że SMS-y pomiędzy telefonami domowymi można przesyłać już od około roku. Aby korzystać z tej usługi, niezbędne jest zamówienie prezentacji numeru (cena 3,66 złotego miesięcznie dla planu standardowego i bezpłatnie w planie darmowe wieczory i weekendy). Trzeba również dysponować odpowiednim telefonem i skonfigurować go tak, aby korzystał z 02 centrum Fixed SMS →3. Taki SMS lub e-mail kosztuje 35 groszy. O wysyłaniu i odbieraniu SMS-ów oraz wysyłaniu e-maili z domowego telefonu Komputer ŚWIAT pisał szczegółowo w numerze 19/2003.

Adresy online
- →1 www.tp.pl
- →2 www.publitel.pl
- →3 www.phonebuddy.pl/MessTech/index.php

Każdy automat ma swój numer telefoniczny – zazwyczaj znajduje się on na naklejce umieszczonej w widocznym miejscu

Natrętnym reklamom – NIE!

Każda, nawet najmniejsza firma, żeby zaistnieć na rynku i sprzedać swoje produkty, musi się zareklamować. Nie może ona jednak łamać przy tym prawa i naruszać praw konsumentów. Nieuczciwa reklama, mimo że obecna na rynku, jest niedopuszczalna

Drogowskaz

Natrętnym reklamom – NIE!	68
Piszą do mnie wszystkie firmy	68
Superoferta już jest niedostępna	69
Dzieci w sklepie. Kto kupuje, a kto płaci?	70
W pakiecie taniej	70

Wcale nie musimy się godzić na zasypywanie naszych skrzynek spamem i stertami nieuczciwych ofert. Wiadomo, że firmy dzisiaj zrobią wszystko, żeby zwabić klientów. Reklamy i ulotki obiecują więcej i taniej niż w rzeczywistości. Na szczęście my, konsumenci, mamy coraz więcej praw w walce z nieuczciwymi przedsiębiorcami. Ustawa z lipca 2002 roku zakazuje rozsyłania przez firmy ich oferty handlowej, jeśli klient nie wyraził na to wyraźnej zgody, ustawa z kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji zabrania reklam wprowadzających w błąd, a ustawa z lipca 2001 roku wyraźnie mówi, że wszystkie ceny podawane w reklamach i ofertach handlowych mają być cenami brutto, czyli powinny wyrażać taką wartość, jaką mamy zapłacić za towar przy kasie. Pamiętajmy o tym zawsze, dokonując zakupów, i nie bójmy się dochodzić swoich praw nawet w najdrobniejszych sprawach. Komputer ŚWIAT i prawnik Paweł Jóźwiak podpowiedzą, kiedy i do czego mamy prawo.

Piszą do mnie wszystkie firmy

Otwieramy skrzynkę pocztową, a tam kilkadziesiąt e-maili. I to wcale nie od naszych znajomych. Ktoś nas informuje, że ruszył nowy serwis randkowy, że jeszcze tydzień trwa promocja na tańsze bilety lotnicze, że jak teraz założymy konto w banku X, to dostaniemy przenośny odtwarzacz MP3 i tak dalej... Jak bronić się przed niechcianą korespondencją? Czy jesteśmy skazani na otrzymywanie e-maili, których nie chcemy otrzymywać?

Okazuje się że w polskim prawie nie ma pojęcia niechcianej korespondencji czy spamu. To, co my powszechnie nazywamy spamem, przedsiębiorcy i polski ustawodawca w ustawie z 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną nazwali niezamówioną informacją handlową. Tak więc góry superatrakcyjnych ofert trafiające do naszej skrzynki to nic innego jak informacja handlowa. A jest to, w znacznym uproszczeniu, bo definicja jest bardzo rozbudowana, każda informacja przeznaczona do promowania towarów, usług lub wizerunku przedsiębiorcy. Możemy więc przyjąć, że każda niezamówiona przez nas informacja handlowa to niechciana korespondencja, ale nie każda niechciana korespondencja to informacja handlowa, o której mowa w ustawie.

Artykuł 10 wspomnianej ustawy zakazuje jednak przesyłania niezamówionej informacji handlowej za po-

mocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Informację handlową uważa się za zamówioną, jeżeli odbiorca wyraził zgodę na jej otrzymywanie, w szczególności udostępnił w tym celu identyfikujący go adres elektroniczny, czyli przekazał firmie swój adres e-mail. Pamiętajmy, że na przykład samo wypełnienie ankiety w sklepie i podanie w niej adresu e-mail nie jest równoznaczne z chęcią otrzymywania ofert tego sklepu. Co innego, jeśli w ankiecie wyraźnie zaznaczymy, że wyrażamy zgodę na otrzymywanie tego typu informacji. Jeśli zaś otrzymamy ofertę handlową drogą elektroniczną to również musimy udzielić wyraźnej zgody. Braku naszej reakcji nie można, uznać za milczące przyzwolenie na otrzymywanie niechcianych przesyłek.

Jak bronić się przed niechcianą korespondencją? Generalnie możemy:

- zastosować programy antyspamowe,
- zwrócić się do naszego dostawcy internetowego o zablokowanie korespondencji

Nie piszcie do mnie, jeśli nie chcę

z określonych adresów lub pochodzących od określonych nadawców,

- wezwać e-mailem spamera do zaprzestania przesyłania do nas e-maili pod rygorem podjęcia stosownych kroków prawnych.

Przesyłanie niezamówionej informacji handlowej jest, zgodnie z przepisami ustawy z 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną, wykroczeniem oraz stanowi czyn nieuczciwej konkurencji. Możemy więc zwrócić się do policji z wnioskiem o wszczęcie ścigania spamera. Ponadto otrzymywanie niechcianej korespondencji stanowi naruszenie naszego prawa do prywatności, które jest naszym dobrem osobistym. W tej sytuacji możemy wystąpić przeciwko spamerowi na drogę procesu cywilnego i żądać od niego między innymi zaprzestania przesyłania spamu, przeprosin, a także zadośćuczynienia. Jak twierdzi prawnik Paweł Jóźwiak, *w Polsce były już wyroki sądów grodzkich, które uznawały spam za wykroczenie i nakładały karę grzywny na spamerów. Oceniam, że szanse na ukaranie spamera są duże.*

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

O tym, że jesteśmy nękani spamem, możemy zawiadomić prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wykonuje on funkcje z zakresu administracji publicznej i jeżeli uzyska wiarygodną informację o tym, że działania spamera naruszają zbiorowe interesy konsumentów, to podejmuje postępowanie w tej sprawie. Jak radzi Jóźwiak, najlepiej wysłać list polecony na adres Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z informacją o spamerze, jego danymi oraz wydruk e-maila, który od niego otrzymaliśmy.

Pamiętajmy jednak, że sytuacja wygląda nieco inaczej, jeżeli założymy sobie bezpłatne konto pocztowe na jednym z portali. Wtedy

Bezpłatne konto do celów komercyjnych

jesteśmy niejako skazani na otrzymywanie takich e-maili, ponieważ w regulaminie umieszczonym na stronach WWW operatorów znajdują się zapisy, że użytkownik wyraża zgodę na wykorzystywanie przez Operatora naszego konta do celów komercyjnych przez:

- wysyłanie reklam i innych treści o charakterze informacji handlowej na konta użytkowników,
- dołączanie reklam i innych treści o charakterze informacji handlowej do listów przychodzących i wychodzących z bezpłatnego konta,
- wyświetlanie na stronach WWW portalu reklam i treści reklamowych, w tym także adresowanych bezpośrednio do użytkownika.

Superoferta jest, ale już niedostępna

Czy to możliwe? Dysk twardy 250 GB za 460 złotych? Oferta superatrakcyjna! Biegniemy do sklepu i co się okazuje? Owszem, za 460 złotych, ale tylko 160 GB. Czy sprzedawca może nas tak oszukiwać? **Każda reklama powinna być uczciwa i nie powinna nas wprowadzać w błąd.** Wynika to z przepisów ustawy z 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W art. 16 **ustawa zakazuje bowiem między innymi reklamy, która wprowadzałaby klienta w błąd i mogłaby przez to wpłynąć na jego decyzję co do nabycia towaru lub usługi.** Błąd w reklamie (obiecywane 250 GB zamiast rzeczywistych 160 GB) może być jednak skutkiem zwykłej pomyłki (reklamodawcy, czasopisma, drukarni itp.) lub też nieuczciwego skłaniania nas, klientów, do zakupu produktów. Zdaniem Pawła Jóźwiaka, jeżeli taki błąd zdarzył się raz, można przypuszczać, że to przeoczenie, jeżeli zdarza się częściej, to reklamodawca dopuszcza się czynu nieuczciwej konkurencji. Co możemy w takiej sytuacji zrobić? *Najlepiej zawiadomić o tym prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który może podjąć stosowne postępowanie administracyjne, nałożyć na reklamodawcę grzywnę i zakazać mu dalszego stosowania takich praktyk* – mówi Jóźwiak.

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Ktoś nas wprowadza świadomie w błąd

Niestety, to, że w ulotce sklep oferuje nam coś innego niż ma faktycznie w sklepie, nie uprawnia nas do żądania, by sprzedał nam produkt po cenie obiecanej w ulotce.

Praktycznie w każdej reklamie (ulotce) pojawia się zapis, że nie stanowi ona oferty w rozumieniu prawa cywilnego i sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne błędy. Jeżeli więc na półce sklepowej dany produkt ma inną cenę niż w reklamie, szanse, aby sprzedawca sprzedał go nam po niższej cenie, są znikome. Polski klient ma często też inny problem. Wiele firm w ulotkach i reklamach podaje za swoje towary ceny netto. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 roku *cena jest to wartość w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić za towar lub usługę. W cenie uwzględnia się podatek.* **Jeśli więc w ofercie podane są wyłącznie kwoty netto, to nie są to w ogóle ceny produktów! W takiej sytuacji firma wprowadza klienta w błąd, narusza ustawę o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji i podstawowe prawa konsumenta.** W tej sytuacji najlepiej zawiadomić UOKiK. Zdaniem

Obywatelskie doniesienie na oszusta

Jóźwiaka, *są szanse, że prezes zareaguje na nasze zawiadomienie, bo mamy do czynienia z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów.*

Dzieci w sklepie. Kto kupuje, a kto płaci?

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Wszechobecne reklamy najbardziej oddziałują na dzieci. Mimo że ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (art. 16) zakazuje w szczególności reklamy odwołującej się do uczuć klientów przez wywoływanie lęku, wykorzystywanie przesądów lub łatwowierności dzieci, to niekiedy bardzo trudno jest wskazać granicę, kiedy reklama odwołuje się do dziecięcej łatwowierności. Szeroka oferta sklepów i operatorów komórkowych daje dzieciom możliwość kupowania, mimo że z punktu widzenia prawa **dziecko do lat 13 nie ma tak zwanej zdolności do czynności prawnych i praktycznie każda zawarta przez niego umowa jest z punktu widzenia prawa nieważna.** Jeśli więc nasze 12-letnie dziecko, zwiedzione reklamą, rozbije swoją świnkę skarbonkę i kupi sobie telefon komórkowy na kartę, to rodzic ma prawo ten telefon oddać sprzedawcy. Jeśli jednak nasze nieletnie dziecko ma już swój aparat, a kartę doładowują mu rodzice, bez problemu może ściągać na telefon dzwonki, logo i inne gadżety reklamowane w mediach. W tym przypadku trudno jest bowiem udowodnić, kto wysłał SMS – czy była to osoba pełnoletnia, czy dziecko. **Wyjątek stanowią umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego i to pod warunkiem, że nie pociągają za sobą rażącego pokrzywdzenia dziecka.** Taką umową, którą dziecko może zawrzeć, jest na przykład umowa zakupu dyskietki, kabla czy płyty kompaktowej. Generalnie może dokonywać zakupów za kilka czy kilkanaście złotych. Zawarcie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych lub zakup telefonu do takich umów nie należy.

Komórka w tornistrze małego ucznia

Jeżeli dziecko ukończyło 13 lat, ma wtedy tak zwaną ograniczoną zdolność do czynności prawnych (do uzyskania pełnoletności). Do zawarcia przez nie umowy wymagana jest wtedy ustna zgoda rodzica, pod warunkiem, że dziecko nie kupuje za swoje pieniądze. Ale nawet jeśli trzynastolatek oszczędzał cały rok i nazbierał kwotę na zestaw komputerowy czy drogi aparat cyfrowy, to żaden sprzedawca prawdopodobnie nie sprzeda mu takiej drogiej rzeczy. Drobniejszych zakupów dziecko może dokonywać samo. Zdaniem Pawła Jóźwiaka, *dziecko, które ukończyło 13 lat, może kupić telefon komórkowy z własnych dochodów (kieszonkowe, oszczędności) i umowa będzie w świetle prawa ważna.* Ponadto takie dziecko (a właściwie już młodzież) może samodzielnie dysponować swoim zarobkiem (kieszonkowe, wynagrodzenie uzyskane podczas praktyk, prac sezonowych, itp.) i przeznaczać go na dowolny cel.

Jestem starszy, mogę wszystko kupić

Prawnik radzi

Paweł Jóźwiak
radca prawny

Regulacje dotyczące niezamówionej korespondencji elektronicznej czy też wprowadzającej w błąd reklamy są stosunkowo nowe i dynamicznie się zmieniają. Duże znaczenie miało w tym wypadku nasze wstąpienie do Unii Europejskiej i przejęcie rozwiązań prawnych w niej funkcjonujących. W ostatnich latach do polskiego porządku prawnego zostały implementowane między innymi postanowienia następujących dyrektyw unijnych: o prawnej ochronie programów komputerowych, w sprawie niektórych aspektów prawnych usług w społeczeństwie informacyjnym, w szczególności handlu elektronicznego, o prawnej ochronie baz danych oraz dyrektywa w sprawie określonych aspektów sprzedaży i gwarancji na dobra konsumpcyjne.

Jednak nawet najlepsze prawo pozostanie bezużyteczne, jeżeli nie będzie w praktyce stosowane. Zachęcam więc Czytelników do dochodzenia swoich roszczeń nawet w błahych sprawach i nieodpuszczania. Polskie sądy działają coraz sprawniej i – co najważniejsze – sędziowie mają z roku na rok lepsze rozeznanie w tej problematyce. Oceniam, że szanse na wyegzekwowanie naszych praw są całkiem spore.

W pakiecie taniej

Iznowu wielka promocja, superoferta i ogromna atrakcja. Sklepy oferują coraz częściej przy zakupie jednego produktu drugi gratis albo za symboliczną złotówkę. Kupując odtwarzacz DVD za 500 złotych, możemy otrzymać radio gratis, albo kupując skaner – odtwarzacz płyt kompaktowych za złotówkę. Sprzedawca może dołączyć do sprzedawanego produktu co chce. Pamiętajmy jednak, że jeśli do przykładowego, wspomnianego odtwarzacza DVD sprzedawca dołączy radio gratis, wówczas, zdaniem Pawła Jóźwiaka, należy owo radio traktować jako darowiznę. Oznacza to, że w razie gdy radio okaże się niesprawne czy też zepsuje nam się po jakimś czasie, nie przysługują nam roszczenia z tytułu niezgodności rzeczy z umową, czyli nie możemy żądać od sprzedawcy jego naprawienia. Może się jednak zdarzyć, że do owego radia dołączona zostanie gwarancja. Wówczas wszelkie naprawy wynikają z tytułu gwarancji danej nam przez producenta. Jeśli jednak do kupowanego produktu sprzedawca dołączy nam dodatkową rzecz za symboliczną złotówkę, wówczas również na ten produkt zawarliśmy umowę sprzedaży i przysługują nam roszczenia z tytułu niezgodności rzeczy z umową.

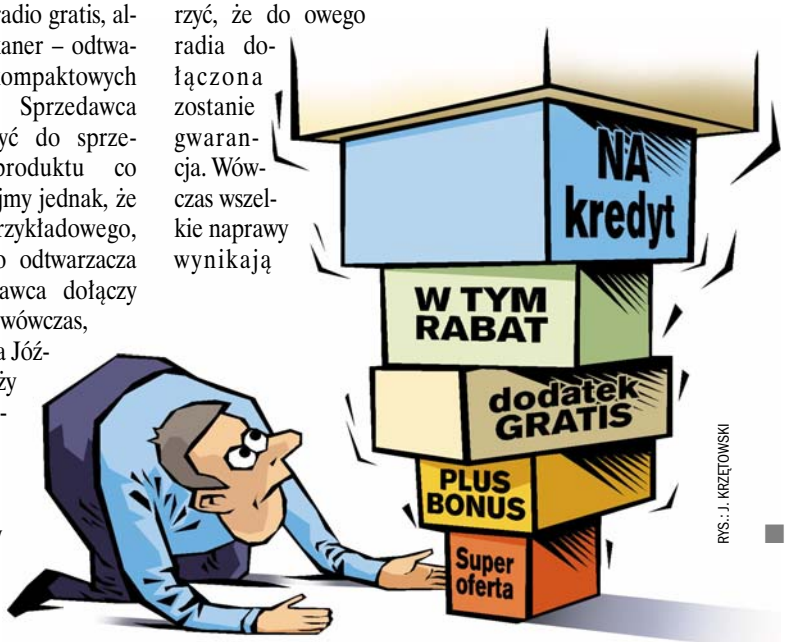

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Komputer ŚWIAT

ekspert

Pełne wersje programów:

PANDA Antivirus 7.0 Platinum

Ochrona antywirusowa przez rok za darmo! Razem z Ekspertem kolejna, dwumiesięczna subskrypcja uaktualnień bazy wirusów

SUPERHIT!

The Bat! 2.11 PL

Znany i lubiany program pocztowy. Pełna darmowa wersja po polsku!

Borland JBuilder X Foundation

Środowisko do programowania w Javie

Temat numeru:

Jak uzyskać idealne brzmienie?

Zbiór praktycznych porad jak zamienić pecet w domowe studio, maszynę dla audiofila i centrum domowej rozrywki

Test programów antyspamowych

Porównanie aplikacji usuwających niechcianą pocztę. Wskazówki, jak obsługiwać

Wyobraźnia bez granic

Specjaliści od fotografii mają swoje sztuczki i sposoby na perfekcyjny retusz. Ekspert odsłania tajemnice

Już w kioskach!

Dział Prenumeraty: 0 801 120 003, (022) 608 40 02, prenumerata@axelspringer.com.pl

Najniższe ceny w kraju

Jak powstało zestawienie najniższych cen podzespołów komputerowych? Komputer ŚWIAT sprawdził ogłoszenia w dużych gazetach i czasopismach fachowych w Polsce oraz porównał przysłane do redakcji oferty firm komputerowych

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Cyfrowe aparaty fotograficzne				
Minolta	Dimage X20	Barwkomp	747	→
Canon	PowerShot A80	ProLine	1589	→
Olympus	C-760	Agito.pl	1749	→
Kodak	DX 6490	Agito.pl	1799	⊕
HP	PhotoSmart 945	Elkom	1874	↘
Sony	DSC-T1	Agito.pl	2450	↘
Cyfrowe kamery wideo				
Canon	MV700	Ada	1885	→
Sony	DCR-TRV 255	Barwkomp	1897	→
Panasonic	NV-GS10	Saysonic	2200	→
Samsung	VP-D31i	Media Markt	2299	⊕
JVC	GR-D73	Saysonic	2985	→
Drukarki atramentowe				
Lexmark	Z612	ProLine	189	↘
Lexmark	Z815	Barwkomp	344	↘
Epson	Stylus C84	Barwkomp	517	→
HP	PhotoSmart 7660	Lijo.pl	558	↘
Canon	i560	Elkom	648	↘
HP	PhotoSmart 7960	Adder	1234	↘
Drukarki laserowe				
Samsung	ML-1710	Lijo.pl	653	↘
Lexmark	Optra E220	Elkom	782	↗
HP	LaserJet 1010	ProLine	799	→
Panasonic	KXP-7105	Ada	1115	↘
OKI	B4200	Komputronik	1252	→
HP	LaserJet 1300	ProLine	1489	→
Dyski twarde				
Seagate	40 GB (7200)	ProLine	235	↘
Maxtor	80 GB (7200)	ProLine	269	↘
Seagate	80 GB (7200)	ProLine	269	↘
Samsung	80 GB (7200)	Lijo.pl	281	↘
Maxtor	120 GB (7200)	ProLine	359	↘
Western Dig.	200 GB (7200)	Ada	539	↗
Faksmodemy				
Pentagram	Navel 56i PCI wew.	Lijo.pl	51	→
Zoom	PCI 56k V.92 wew.	Ada	68	→
Microcom	Deskporte 56k PCI wew.	Sirius.pl	87	→
Zoltrix	Sagitta 56k PCI wew.	ProLine	129	→
Głośniki komputerowe				
Media-Tech	Legato 2.1	ProLine	109	→
Creative Labs	Inspire 2400 2.1	Trio	129	↘
Samsung	SMS-2100	Komputronik	140	→
Tracer	Futura 5.1	Ada	215	→
Creative Labs	Inspire T7700 7.1	Komputronik	515	↗
Kamery internetowe				
Labtec	Webcam	Komputronik	73	→
Media-Tech	MT-400	Komputronik	79	→
Logitech	QuickCam Express USB	Barwkomp	164	↗
Creative Labs	PCCam 880	Barwkomp	364	→
Karty DV				
Pinnacle	Studio DV Clip	Komputronik	270	→
Pinnacle	Studio DV V.8	Sirius.pl	615	→
Matrox	RT.X10	Komputronik	3209	→
Karty graficzne				
Leadtek	GeForce FX 5200 128 MB AGP	Lijo.pl	259	↘
Sapphire	Radeon 9200 128 MB AGP	Trio	289	↘
Gigabyte	Radeon 9600 Pro 128 MB AGP	Trio	579	↘
Asus	GeForce FX 5600 128 MB AGP	Sirius.pl	815	→
HiS	Radeon 9800 Pro 128 MB AGP	Adder	987	↘
MSI	GeForce FX 5900XT 128 MB AGP	Komputronik	1079	→

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Karty muzyczne				
Avacs	SoundMan 5.1	Adder	45	↘
Creative Labs	SB Audigy 2 Player Box	Barwkomp	503	↗
Hercules	Theater XP 7.1	Komputronik	575	→
Creative Labs	SB Audigy 2 ZS Platinum Pro	Ada	987	↘
Karty pamięci				
Kingston	Secure Digital 128 MB	Ultramedia	114	↘
Kingston	Compact Flash 128 MB	Lijo.pl	117	↘
Kingston	MMC 128 MB	Elkom	163	↗
Olympus	xD 128 MB	Elkom	224	↘
Sony	Memory Stick 128 MB	Elkom	227	↘
Pretec	Compact Flash 512 MB	Lijo.pl	345	↘
Karty telewizyjne				
Avacs	Smart TV FM Nicam	Adder	176	↘
Leadtek	WinFast TV 2000 XP Expert	Adder	239	↘
Hercules	Smart TV	Barwkomp	236	↘
AverMedia	Aver TV Studio	Barwkomp	255	↗
Laptopy				
Actina	**Viper**, wyświetlacz 15,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,0 GHz, pamięć RAM 128 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CD-ROM 24x, faksmodem 56k, MS Windows XP HE PL	Action	4268	↘
HP Compaq	**nx9005**, wyświetlacz 15" TFT, procesor AMD Athlon XP 2400+, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, karta siec., MS Windows XP Pro PL	Vobis	5199	→
IBM	**ThinkPad R40e**, wyświetlacz 14,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,4 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, k. sieciowa, MS Windows XP Pro PL	Karen	5489	↘
Toshiba	**Satellite A10-S513**, wyświetlacz 15" TFT, procesor Intel Pentium 4 2,2 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD-ROM, faksmodem 56k, karta sieciowa, MS Windows XP HE PL, torba	Karen	5844	→
Monitory CRT				
LG	StudioWorks 773E 17"	Lijo.pl	483	↘
Samsung	SyncMaster 765MB 17"	Trio	617	↘
Philips	107P50 17"	Komputronik	799	↗
NEC	FE991SB 19"	Lijo.pl	1102	↘
Iiyama	Vision Master Pro 455 19"	Komputronik	1289	→
Monitory LCD				
Samsung	SyncMaster 152V 15"	Komputronik	1439	↗
Tatung	Pro 15L 15"	Adder	1499	↘
NEC	MultiSync 1560NX 15"	Ada	1710	→
Philips	170S5FG 17"	Elkom	1849	↗
LG	Flatron L1811S 18"	Ada	2525	→
Nagrywarki CD-RW				
LG	52/24/52x	Adder	116	↘
Samsung	52/32/52x	Adder	119	↗
Sony	52/24/52x	Lijo.pl	141	↘
Teac	52/24/52x	Adder	154	↘
Nagrywarki DVD				
NEC	ND-2500	Barwkomp	359	→
Sony	DWU-10A	Ada	385	→
TDK	DVW +A080412N	Ada	655	→
Plextor	708A	Barwkomp	710	↗

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Napędy combo CD-RW/DVD				
Lite-On	LTC-48161H	ProLine	169	↘
LG	GCC-4520B	ProLine	189	↘
Samsung	SM-352	Elkom	194	↘
Sony	CRX-320	Ultramedia	213	→
Oprogramowanie				
Symantec	Norton AntiVirus 2004 PL	Lijo.pl	254	↘
Symantec	Norton SystemWorks 2004 PL	Ada	348	↘
Microsoft	Windows XP HE PL OEM	ProLine	379	↘
Corel	CorelDRAW 9.0 PL	Adder	599	↘
Jasc	Paint Shop Pro 8.0	Komputronik	639	→
Microsoft	Windows XP Pro PL Uakt.	Ada	670	→
Microsoft	Office XP Std. PL Uakt.	Rainbow PC	1116	→
Corel	Graphics Suite 11 PL	TTS	1928	→
Macromedia	Dreamweaver MX 2004	Elkom	2163	↘
Adobe	PhotoShop 7.0 CE	Adder	3299	↗
Pamięci				
Kingston	DDR 128 MB /266	Elkom	118	↘
Kingston	DDR 256 MB /333	Trio	189	↘
Apacer	DIMM 256 MB /400	Ada	193	⊕
Kingston	DDR 512 MB /333	Adder	369	↘
Apacer	DDR 512 MB /333	Ada	375	⊕
Kingston	DDR 1024 MB /266	Komputronik	1193	↗
Płyty główne				
Asus	A7V8X	Adder	232	↘
Soltek	75FRN-L	Adder	298	↘
Epox	8RDA+	Trio	329	↘
Microstar	865P Neo	Trio	360	↘
Abit	IC7	ProLine	525	↗
Procesory AMD				
AMD	Athlon XP 2000+	ProLine	245	→
AMD	Athlon XP 2200+	ProLine	259	↘
AMD	Athlon XP 2600+	Trio	385	↘
AMD	Athlon XP 2800+	Trio	499	↘
AMD	Athlon XP 3000+	ProLine	669	↘
Procesory Intel				
Intel	Celeron 2,6 GHz	ProLine	390	↗
Intel	Celeron 2,8 GHz	Adder	420	↘
Intel	Pentium 4 2,8 GHz	Lijo.pl	796	↗
Intel	Pentium 4 3,0 GHz	Adder	999	→
Intel	Pentium 4 3,2 GHz	Adder	1299	→
Skanery				
Umax	Astra Slim 4600	Ada	276	→
Canon	CS 3000	Ada	289	↘
Plustek	OpticSlim 1200	Lijo.pl	306	↘
Microtek	ScanMaker 4800	Adder	345	↗
HP	scanjet 3670	Lijo.pl	375	↘
Epson	Perfection 1670	Elkom	386	↘
Urządzenia wielofunkcyjne				
HP	OfficeJet PSC 1210	Lijo.pl	452	↘
Lexmark	X5150	Elkom	508	↘
Lexmark	X6150	Ada	743	↗
Epson	Stylus CX 5400	Elkom	871	↗
HP	OfficeJet PSC 2410	Lijo.pl	1342	↘
Zestawy klawiatur z myszą				
Media-Tech	MT133	Ada	35	→
Labtec	Wireless Desktop	Ada	122	→
Creative	Desktop Wireless 6000	Komputronik	199	→
Microsoft	Wireless Optical Desktop	ProLine	279	→
Logitech	Cordless Desktop MX	Lijo.pl	465	↘

⊕ pierwszy raz w zestawieniu, → cena bez zmian, ↗ wzrost ceny, ↘ spadek ceny

Tabela nie zawiera cen zestawów komputerowych. Komputer ŚWIAT nie będzie ich prezentował, gdyż przy obecnej różnorodności dostępnych konfiguracji trudno jest je porównywać.

Telefony i adresy WWW firm komputerowych

Action Warszawa tel. (022) 5322050 www.action.pl **Ada** Żarów tel. (074) 8570380 www.ada.com.pl **Adder Group** Białystok tel. (085) 7451771 www.adder.com.pl **Agito.pl** Warszawa tel. (022) 5190160 www.agito.pl **Atom PC** Poznań tel. (061) 8264070 www.atom-pc.pl **B&P System** Olsztyn tel. (089) 5399011 www.bpsystem.pl **Barwkomp** Poznań tel. (061) 8472130 www.barwkomp.pl **Bestcom** Poznań tel. (061) 8509140 www.bestcom.com.pl **Elkom** Warszawa tel. (022) 7732698 www.elkom.pl **Karen** Warszawa tel. (022) 8739999 www.karen.com.pl **Komputronik** Poznań tel. (061) 8359400 www.komputronik.pl **Lijo.pl** Warszawa tel. (022) 8311414 www.lijo.pl **Logos** Szczecin tel. (091) 4330728 www.logos.pl **Lorien** Warszawa tel. (022) 6545070 www.lorien-komputery.com.pl **Media Markt** Warszawa tel. (022) 5338100 www.mediamarkt.pl **Multimedia Vision** Warszawa tel. (022) 3389000 www.multimedia.com.pl **ProLine** Poznań tel. (061) 8333333 www.proline.pl **Rainbow PC** Poznań tel. (061) 8484975 www.rainbow-pc.pl **Saysonic** Warszawa tel. (022) 8315384 www.saysonic.com.pl **Sirius.pl** Wadowice tel. (033) 8235211 www.sirius.pl **TedSoft** Ostrzeszów tel. (062) 7320449 www.tedsoft.pl **Trio Computers** Warszawa tel. (022) 8256254 www.triocomputers.com.pl **TTS Company** Warszawa tel. (022) 8684042 www.tts.com.pl **Ultramedia** Warszawa tel. (022) 6546122 www.ultramedia.com.pl **Vobis Microcomputer** Lubieszyn tel. (091) 4811100 www.vobis.pl

Aktualizacja: 13 lipca 2004

Zwycięzcy testów

W poniższym zestawieniu prezentujemy sprzęt, programy, gry i serwisy internetowe, które w testach zajęły pierwsze, drugie i trzecie miejsca (tylko w niektórych wypadkach podajemy nazwy modeli, które zajęły dalsze pozycje). Kategorie ułożono w kolejności alfabetycznej, a modele – według ocen za jakość. **Podane ceny obowiązywały w terminie publikacji testów i mogły ulec zmianie**

Test sprzętu

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Drukarki atramentowe (do 600 zł)					
1	Canon	i450	dobra	491	22/03
2	HP	deskjet 5150	dobra	469	22/03
3	HP	deskjet 3650	dobra	369	22/03
Drukarki atramentowe (do 1000 zł)					
1	Canon	i560	dobra	849	5/04
2	HP	photosmart 7760	dobra	959	5/04
3	HP	deskjet 5652	dobra	749	5/04
Dyski twarde					
1	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y160M0	bardzo dobra	617	11/04
2	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y200M0	bardzo dobra	815	11/04
3	Western Digital	Raptop WD740GD	bardzo dobra	1259	8/04
Dżojstiki					
1	Thrustmaster	Hotas Cougar	bardzo dobra	1600	4/04
2	Saitek	Cyborg 3D Force	bardzo dobra	279	4/04
3	Logitech	Freedom 2.4 Cordless Joystick	bardzo dobra	320	4/04
Głośniki 2.1					
1	Creative	Cambridge SoundWorks MegaWorks THX 2.1 250D	bardzo dobra	945	9/04
2	Creative	I-Trigue 3300	bardzo dobra	476	11/04
2	Creative	Inspire T2900	bardzo dobra	339	11/04
Głośniki 5.1					
1	Logitech	Z-640	bardzo dobra	545	15/03
2	Tracer	Magnum II TRG-5SR-6000-A-4	bardzo dobra	799	15/03
3	Creative	Inspire 5.1 Digital 5500	bardzo dobra	904	15/03
Karty dźwiękowe					
1	Creative	Sound Blaster Audigy 2 ZS	bardzo dobra	615	25/03
2	Creative	Sound Blaster Audigy 2	bardzo dobra	499	25/03
3	Terratec	Aureon 7.1 Space	bardzo dobra	332	25/03
Karty dźwiękowe zewnętrzne					
1	Hercules	DJ Console	bardzo dobra	999	16/04
2	Creative	Sound Blaster Audigy 2 NX	bardzo dobra	549	16/04
3	Terratec	Aureon 7.1 Firewire	bardzo dobra	999	16/04
4	Gainward	Hollywood @ Home Music 2Go	bardzo dobra	425	16/04
5	Creative	Sound Blaster MP3+	bardzo dobra	199	16/04
Karty graficzne					
1	Gainward	Silent FX PP! Ultra/980 XP Proffesional	bardzo dobra	1085	14/04
2	Gainward	Pro/660 TV/DVI GS	dobra	485	19/03
3	HiS	Excalibur Radeon 9200 VIVO	dobra	349	19/03
Karty pamięci					
1	Lexar	High-Speed Digital Film 12x 128 MB	celująca	239	24/03
2	Olympus	xD-Picture Card M-XD128P	dobra	299	24/03
3	Pretec	SecureDigital Card 128 MB	bardzo dobra	269	24/03
4	Pretec	MultiMedia-Card 128 MB	dobra	239	24/03
5	Sandisk	SmartMedia Memory Card 128 MB	dobra	190	24/03
6	Dane-Elec	MemoryStick 128 MB	dostateczna	265	24/03
Karty telewizyjne					
1	Leadtek	WinFast TV 2000 XP	bardzo dobra	299	23/03
2	AVerMedia	AVerTV Studio 303	bardzo dobra	291	23/03
3	Pinnacle	PCTV Pro	bardzo dobra	630	23/03
Kierownice					
1	Logitech	MOMO Racing Force Feedback Wheel	bardzo dobra	569	10/03
2	Logitech	MOMO Force	bardzo dobra	777	10/03
Klawiatury multimedialne					
1	Media-Tech	Media X	bardzo dobra	100	15/04
2	BTC	BTC 8190	bardzo dobra	70	15/04
3	Tracer	NET-Track	bardzo dobra	65	15/04
4	EasyTouch	Laguna	bardzo dobra	53	15/04
Modemy					
1	Pentagram	Hex 2	bardzo dobra	50	16/03
2	Avacs	Quest 56K V.92	bardzo dobra	59	16/03
3	Request	V.90 Conexant	bardzo dobra	49	16/03

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Monitory CRT 17-calowe					
1	Lite-On	e1786FNST	bardzo dobra	570	1/04
2	Hivision	CT1772PF	dobra	569	1/04
3	miro	P17F98i	dobra	605	1/04
3	CTX	VL700	dobra	530	1/04
Monitory LCD 15-calowe					
1	Samsung	SyncMaster 152V	bardzo dobra	1659	9/04
2	Belinea	Belinea 101551	bardzo dobra	1629	9/04
3	Benq	FP557s	dobra	1529	9/04
3	Iiyama	ProLite E380S	dobra	1799	9/04
Myszy optyczne					
1	Logitech	Mx500 Optical Mouse	celująca	250	20/03
2	Logitech	Mx310 Optical Mouse	bardzo dobra	180	20/03
Nagrywarki CD-R/RW					
1	Lite-On	LTR-52246S	bardzo dobra	208	18/03
2	Asus	CRW-5224A	bardzo dobra	266	18/03
3	LG	GCE-8520B	dobra	264	18/03
3	Samsung	SW-252	dobra	222	18/03
Nagrywarki DVD					
1	Plextor	PX-712A	dobra	1145	16/04
2	Samsung	SH-W08	dobra	400	16/04
3	Mercury	KOB DV-W8X	dobra	489	12/04
3	Pioneer	DVR-A07XLA	dobra	900	12/04
4	Lite-On	LDW-851S	dobra	475	12/04
Napędy DVD-ROM					
1	LG	GDR-8161B	bardzo dobra	265	5/03
2	Pioneer	DVD-A06S	dobra	340	5/03
Procesory					
1	AMD	Athlon XP 2800+	bardzo dobra	648	13/04
2	AMD	Athlon XP 2600+	dobra	479	13/04
3	AMD	Athlon XP 2400+	dobra	382	13/04
Skanery płaskie do 500 złotych					
1	Canon	CanoScan LiDE 50	bardzo dobra	449	7/04
2	Plustek	OpticPro S28	dobra	370	7/04
3	Epson	Perfection 1670	dobra	491	7/04
3	Canon	CanoScan 3000	dobra	349	7/04
Tusze nieoryginalne do drukarek atramentowych					
1	ProColor	PE-037 (zgodny z Epson T037)	dobra	31	10/04
1	Fullmark	E036TBK (zgodny z Epson T036)	bardzo dobra	29	10/04
1	Calidad	T39 (zgodny z Epson T039)	bardzo dobra	40	10/04
1	ModeCom	zgodny z Epson T038	bardzo dobra	23	10/04
1	Calidad	T38 (zgodny z Epson T038)	bardzo dobra	30	10/04
1	InkTec	BPI-421C (zgodny z Canon BCI-21Col)	dobra	19	10/04
1	Black Point	K1002440 (zgodny z Canon BCI-21Bk)	bardzo dobra	14	10/04
1	InkTec	BPI-424C (zgodny z Canon BCI-24 Colour)	bardzo dobra	20	10/04
1	InkTec	BPI-424BK (zgodny z Canon BCI-24 Black)	bardzo dobra	12	10/04
1	Lexmark	10N0026	dostateczna	145	10/04
1	Wielokropek	L016 (zgodny z Lexmark 10N0016)	dobra	99	10/04
1	Wielokropek	L120 (zgodny z Lexmark 15M0120)	dobra	119	10/04
1	Wielokropek	LG050 (zgodny z Lexmark 17G0050)	dobra	98	10/04
1	TB	TBH-728C (zgodny z HP 28)	dobra	74	10/04
1	Black Point	zgodny z HP 27	bardzo dobra	73	10/04
1	ProOffice	Pro 57 (zgodny z HP 57)	dobra	75	10/04
1	ProOffice	Pro 56 (zgodny z HP 56)	bardzo dobra	50	10/04
Urządzenia wielofunkcyjne					
1	Canon	SmartBase MP700 Photo	dobra	1990	3/04
2	Epson	Stylus CX5400	dobra	887	3/04
Wentylatory dla Athlona XP/Durona					
1	Zalman	CNPS7000A-AlCu	dobra	168	14/04
1	Zalman	CNPS7000A-Cu	dobra	218	14/04
3	GlacialTech	Igloo 2460 Light	dobra	48	14/04
4	Thermaltake	Silent Boost	dobra	139	14/04
Wentylatory dla Pentium 4/Celerona					
1	Zalman	CNPS7000A-Cu	dobra	218	14/04
2	Nexus	PR-1030	dobra	170	14/04
3	Zalman	CNPS7000A-AlCu	dobra	168	14/04
4	Gigabyte	3D Cooler-PRO	dobra	189	14/04
Zasilacze awaryjne					
1	Powerware	3110	bardzo dobra	480	12/03
2	Powercom	KIN-525AP	bardzo dobra	249	12/03
Zestawy komputerowe					
1	Optimus	OptiTech DX200 DDR	dobra	2460	26/03
2	Hewlett-Packard	HP Compaq D230	dobra	2375	26/03
3	Blueline	Puls DXC2400	dobra	2299	26/03
3	Acer	Aspire T120	dobra	2299	13/04

Test programów

Zwycięzca testu firewalli

Norton Personal Firewall 2004

Firma Symantec, jeden z liderów na rynku oprogramowania antywirusowego, oferuje także bardzo dobry program chroniący nasz komputer przed włamaniami i atakami przez internet

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Antydialery					
1	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	12/03
2	Krzysztof Przybyła	AntyDialer v1.0b	dobra	darmowy	12/03
Atlasy samochodowe					
1	PPWK	Navigo	dobra	60	1/04
2	E-mapa	Nawigator	dobra	250	1/04
Atlasy świata					
1	PWN	Wielki multimedialny atlas świata PWN	dobra	69	13/03
2	Cartall	Atlas Świata 2003	dobra	79	13/03
Encyklopedie dla dzieci					
1	Multimedia Plus	Encyklopedia dla dzieci	dobra	55	5/03
Encyklopedie multimedialne					
1	Onet.pl	Multimedialna encyklopedia powszechna. Wiem 2004	dobra	89	26/03
2	PWN	Encyklopedia PWN. Portal 2004	dobra	99	26/03
Firewalle					
1	Symantec	Norton Personal Firewall 2004	bardzo dobra	289	17/04
2	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	17/04
3	Zone Labs, Inc.	Zone Alarm	dobra	darmowy	17/04
4	Microsoft	Windows Firewall (SP2 RC1a)	dobra	darmowy	17/04
5	Kerio Technologies, Inc.	Kerio Personal Firewall 4 Limited Free Edition	dobra	darmowy	17/04
5	Network Associates	McAfee Personal Firewall Plus 2004 ver. 5.0	dobra	199	17/04
Komunikatory					
1	Wirtualna Polska	WP Kontakt 2.8.2	bardzo dobra	darmowy	12/04
2	MediaOne Sp. z o.o.	Tlen 5.00.3.2	bardzo dobra	darmowy	12/04
Kursy na CD					
1	Techland	Multimedialny kurs Word 2000	dobra	20	15/04
2	Techland	Multimedialny kurs Excel 2000	dobra	20	15/04
Odtwarzacze DivX					
1	Adriana Schlama/ALFA	Vplayer 0.6	bardzo dobra	darmowy	6/03
2	Zbigniew Chwedoruk	CinemaPlayer 1.4a	bardzo dobra	darmowy	6/03
Odtwarzacze DVD					
1	InterVideo	WinDVD 5 Platinum	bardzo dobra	200	4/03
2	CyberLink	Power DVD 5 Standard	bardzo dobra	345	4/03
Odtwarzacze muzyki					
1	Peter Kunath, Florian Vorberger	DeliPlayer 2.01	bardzo dobra	darmowy	9/04
1	Nullsoft, Inc.	Winamp 5.01 Full	bardzo dobra	darmowy	9/04
Organizery					
1	Microsoft	Outlook 2003	bardzo dobra	2000	11/04
2	Draco Software	Draco Organizer 1.3.1	bardzo dobra	119	11/04
Programy antywirusowe					
1	Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	285	7/04
2	Symantec	Norton AntiVirus 2004	bardzo dobra	316	7/04
Programy do aranżacji wnętrz					
1	Ecru	PRO100	bardzo dobra	2400	17/03
2	Intersoft	ArCon 6.0+	dobra	2427	17/03
Programy do edycji wideo					
1	Ulead	Ulead VideoStudio 7	dobra	500	16/03
2	Magix	Magix Video Deluxe 2.0 Plus	dobra	469	16/03
Programy do katalogowania zdjęć					
1	G DATA Software	FotoOffice 2	bardzo dobra	139	22/03
2	Adobe	Adobe Photoshop Album	dobra	304	22/03
Programy do kontroli dostępu do internetu					
1	SoftStory	Opiekun 1.0.13	dobra	45	2/04
2	Ancom Sp. z o.o.	Cenzor 1.18	dostateczna	90	2/04
Programy do kopiowania muzyki					
1	Albert L. Faber	CDex 1.51	bardzo dobra	darmowy	13/04
2	Andre Wiethoff	Exact Audio Copy v0.95 prebeta 5	dobra	darmowy	13/04
Programy do kopiowania zabezpieczonych płyt					
1	S.A.D. GmbH	GameJack 4.0	bardzo dobra	110	10/04
2	Alcohol Soft	Alcohol 120% 1.4	dobra	193	10/04
Programy do nagrywania CD i DVD					
1	Ahead Software	Nero Burning ROM 5.5	bardzo dobra	285	14/03
2	Roxio, Inc.	WinOnCD 6	bardzo dobra	429	14/03

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Programy do nauki języka angielskiego dla dorosłych					
1	Techland	Tell Me More Business	bardzo dobra	249	24/03
2	Techland	Tell Me More 5 Pakiet	bardzo dobra	249	24/03
Programy do nauki języka angielskiego dla dzieci					
1	Onet.pl	English+ Kids	dobra	49	24/03
Programy do nauki szybkiego pisania					
1	Nahlik Soft	Mistrz klawiatury II	dobra	69	25/03
Programy do ochrony przed spamem					
1	McAfee	SpamKiller	bardzo dobra	159	11/03
2	High Mountain Software	SpamEater Pro 3.60	dobra	100	11/03
Programy do projektowania ogrodów					
1	DiComp/LK Avalon	Garden Composer 3D	bardzo dobra	100	20/03
Programy do prowadzenia budżetu domowego					
1	Intelitech	Menadżer Finansów 2004	celująca	60	14/04
2	InsERT	Skarbnik 4	bardzo dobra	98	14/04
Programy do rozpoznawania tekstu					
1	ABBYY Software House	ABBYY FineReader 7.0	bardzo dobra	690	16/04
2	ScanSoft	Recognita OmniPage Pro 14	bardzo dobra	630	16/04
Programy do tworzenia grafiki wektorowej					
1	Corel	CorelDRAW 11	celująca	2180	5/04
2	Adobe	Illustrator 11	bardzo dobra	3686	5/04
Programy do usuwania plików					
1	Symantec	CleanSwep 2002	bardzo dobra	540	18/03
2	iolo technologies	System Mechanic	dobra	222	18/03
Programy edukacyjne dla dzieci					
1	Datasun	Przygody w Cyfrolandii	bardzo dobra	20	23/03
2	Dorling Kindersley	Dookoła świata	dobra	49	23/03
Programy edukacyjne dla młodzieży					
1	PWN	Wielki multimedialny atlas świata	bardzo dobra	69	21/03
2	Havas Interactive	Dzieje cywilizacji	bardzo dobra	59	21/03
Programy pocztowe					
1	Microsoft	Outlook 2002	celująca	549	4/03
Przeglądarki internetowe					
1	Microsoft	Internet Explorer 6	bardzo dobra	darmowy	7/03
2	Anderson Che	Avant Browser 7.0	bardzo dobra	darmowy	7/03
Słowniki dwujęzyczne					
1	Lexland	Słowniki niemiecko-polskie...	dobra	195	19/03
Systemy operacyjne					
1	MandrakeSoft	Mandrake Linux 9.0 PowerPack	bardzo dobra	316	10/03
2	Microsoft	Windows XP Home Edition	dobra	1153	10/03

Gry

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Brydż					
1	GOTO Software	GotoBridge II	dobra	99	1/04
2	Techland	Brydż 3000	dobra	49	1/04
Gry do biura					
1	Hannu Rabina, Jukka Rabina	Gene Rally	dobra	darmowy	2/04
2	Free Lunch Design	Alex the Allegator 4	dobra	darmowy	2/04
Gry freeware					
1	Edgar M Vigdal	Warblade 1.0 demo [strzelanina kosmiczna]	dobra	darmowy	15/04
1	The Freeciv Team	Freeciv 1.14.0 [strategiczna]	dobra	darmowy	15/04
1	AGD Interactive	King's Quest I VGA [przygodowa]	dobra	darmowy	15/04
1	Denyusha Co., Ltd.	ShadowFlare [fabularna]	dobra	darmowy	15/04
1	Activision	Wolfenstein Enemy Territory [strzelanina 3D]	dobra	darmowy	15/04
Gry hity					
1	Codemasters	Colin McRae Rally 04	bardzo dobra	99	14/04
2	UbiSoft	Far Cry	bardzo dobra	120	14/04
Gry Java do komórek					
1	Macrospace	Goldminer	dobra	11	20/03
Gry przygodowe					
1	Microids	Syberia	bardzo dobra	80	24/03
2	Microids	Post Mortem	bardzo dobra	80	24/03
Gry RPG					
1	BioWare	Star Wars: Knights of the Old Republic	bardzo dobra	140	10/04
2	Troika Games	Grehyawk: Świątynia Pierwotnego Zła	bardzo dobra	130	10/04
Gry RTS					
1	Haemimont Games	Celtic Kings	dobra	100	16/03
Gry sportowe					
1	Electronic Arts	NBA Live 2003	dobra	140	15/03

Miejsce	Producent	Gra/Model	Jakość	Cena zł	Numer
Gry TPP					
1	Remedy	Max Payne	bardzo dobra	70	26/02
Gry zręcznościowe dla dzieci					
1	UbiSoft	Rayman M	bardzo dobra	69	22/02
Konsole przenośne					
1	Nintendo	GameBoy Advance SP	bardzo dobra	650	26/03
2	Nokia	N-Gage	dobra	1599	26/03
Konsole stacjonarne					
1	Sony	PlayStation 2	dobra	999	26/03
Ratowanie życia					
1	Monte Cristo	998 Pogromcy ognia	dobra	80	12/04
2	Sixteen Tons Entertainment	Emergency 2 The Ultimate Fight for Life	dobra	59	12/04
Strategie ekonomiczne					
1	Electronic Arts	Sim City 4	bardzo dobra	140	22/03
Strzelaniny 3D					
1	Croteam	Serious Sam Drugie Starcie	bardzo dobra	50	19/03
2	Sierra	No One Lives Forever 2	bardzo dobra	100	19/03
Strzelaniny lotnicze					
1	Paradox Entertainment	Airfix Dogfighter	dobra	20	16/04
2	City Interactive	Starmageddon 2	dobra	20	16/04
3	Interactive Vision	Operacja Pustynny Grom	dobra	60	16/04
Symulatory motocykli					
1	Milestone	Superbike 2001	dobra	129	4/03
2	Techland	FIM Speedway Grand Pix	dobra	79	4/03
Symulatory piłki nożnej					
1	EA Sports	FIFA Football 2004	dobra	140	3/04
2	Konami	Pro Evolution Soccer 3	dobra	160	3/04
Symulatory pociągów					
1	Strategy First	Trainz	dobra	50	6/03
Symulatory samolotów z drugiej wojny światowej					
1	Microsoft	Combat Flight Simulator 3	dobra	170	9/03
Symulatory wyścigów samochodów turystycznych					
1	Codemasters	ToCA Race Driver	bardzo dobra	99	14/03

Internet

Miejsce	Producent	Adres WWW/Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Banki online					
1	Fortis Bank	e-Pakiet	bardzo dobra	-	22/03
1	ING Bank Śląski	Konto z Lwem Standard	bardzo dobra	-	22/03
Bezpłatne skrzynki pocztowe					
1	Mail.o2.pl	http://mail.o2.pl	bardzo dobra	-	21/03
2	Poczta - Gazeta.pl	www.gazeta.pl/poczta	dobra	-	21/03
Internetowe laboratoria fotograficzne					
1	Foto Interia.pl	http://foto.interia.pl	bardzo dobra	-	23/03
2	e-foto	www.e-foto.pl	bardzo dobra	-	23/03
Serwisy sportowe					
1	Interia.pl - Sport	http://sport.interia.pl	bardzo dobra	-	26/03
2	Gazeta.pl: Sport	www.gazeta.pl/sport	bardzo dobra	-	26/03
Wyszukiwarki internetowe					
1	Google	www.google.com	bardzo dobra	-	11/04
2	Yahoo! Search	http://search.yahoo.com	dobra	-	11/04

Telekomunikacja

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Telefony komórkowe					
1	Nokia	6600	bardzo dobra	3659	4/04
2	Sony Ericsson	P800	bardzo dobra	3171	4/04

Audio/Wideo/Foto

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Aparaty cyfrowe do 1000 złotych					
1	Sony	DSC-P52	dobra	999	14/04
2	Olympus	Camedia C310 Zoom	dobra	999	14/04
3	Media-Tech	MT415	dobra	949	14/04
Kamery internetowe					
1	Logitech	QuickCam Sphere	bardzo dobra	695	8/04

O komputerach w druku

Zanim zaczniesz przeglądać witryny w kiosku w poszukiwaniu ciekawych czasopism, zanim zdecydujesz, które chcesz kupić – przeczytaj. W tej rubryce prezentujemy okładki i tematy popularnej prasy komputerowej, technicznej i zbliżonej

Prasa w liczbach

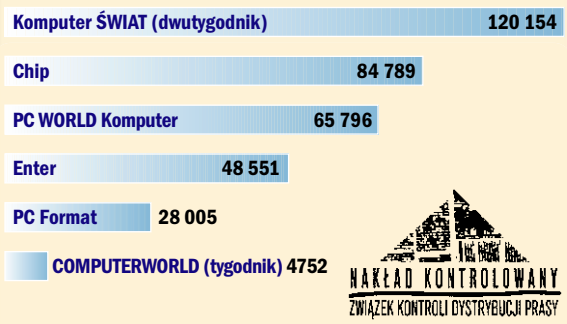

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Średnia sprzedaż jednego wydania największych czasopism komputerowych według danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy w okresie marzec 2003 – luty 2004.

Numer 2/2004 w kioskach od 4.08

Temat tytułowy
Westerny Sergia Leone

Tematy
Na planie filmu
Krytyka
Sylwetki – Clint Estwood i Ennio Morricone

Na krążku
Film Za garść dolarów

Cena 18,50 zł (DVD)

Numer 8/2004 w kioskach od 30.07

Temat tytułowy
Cyrk domowy. Cuda i dziwy kina domowego

Tematy
DSC – lepiej być nie może
Project Debut III

Inne
25 testów urządzeń wyjątkowych

Cena 12,00 zł

Numer 8/2004 w kioskach od 21.07

Temat tytułowy
Demony grafiki

Tematy
System na 102
Web z głową: profesjonalne techniki tworzenia witryn WWW

Na krążku
System antywirusowy AVG 7.0 Pro
English+ nowa generacja

Cena 15,90 zł (2 CD-ROM-y)

Numer 8/2004 w kioskach od 1.08

Temat tytułowy
C# 2.0 poznaj nowe możliwości języka programowania

Tematy
JCL – rozszerzamy możliwości Delphi
Boost – użyteczne biblioteki dla C++

Inne
Jak tworzyć dobry system pomocy dla Windows

Cena 26,75 zł (CD-ROM)

Numer 8/2004 w kioskach od 30.07

Temat tytułowy
Alfabet Garfielda

Tematy
Nowe wcielenie króla Artura
Ambroży B. zaginął bez wieści
Opowiadanie Roberta Silverberga

Inne
Recepta na sukces: bądź gruby, leniwy i bezczelny

Cena 7,90 zł

Nowe na półkach

R. Zimek
Ł. Oberlan

ABC grafiki komputerowej

Tytuł może być nieco mylący. Oprócz bowiem kilku ogólnych informacji na temat tworzenia grafiki z komputerem autorzy skupiają się na omówieniu najważniejszych funkcji i zastosowań dwóch znanych narzędzi: CorelDRAW-a i Photoshopa.

Dla początkujących | **Wyd: Helion** | **http://helion.pl**

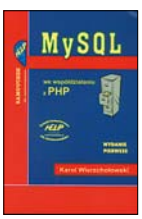

Karol Wierzchołowski

MySQL we współdziałaniu z PHP

Poradnik skierowany do osób prowadzących własne strony WWW. Książka ma je nauczyć korzystania z bazy danych MySQL z poziomu witryny internetowej. Taka umiejętność pomoże stworzyć na przykład księgę gości czy system ogłoszeń.

Dla zaawansowanych | **Wyd: Help** | **www.besthelp.pl**

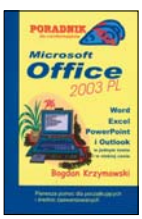

Bogdan Krzymowski

Microsoft Office 2003 PL

Napisany przejrzyście przewodnik po najważniejszych programach wchodzących w skład najbardziej popularnego pakietu biurowego. Książka ma nas nauczyć efektywnego korzystania z Worda, Excela czy programu pocztowego Outlook.

Dla początkujących | **Wyd: Help** | **www.besthelp.pl**

S.Haugland
F. Jones

OpenOffice.org

Delikatnie mówiąc – cegła (ponad 970 stron tekstu). Autorzy udowodniają, że tytułowe oprogramowanie to dobra alternatywa dla pakietu Microsoftu. Układ poradnika jest prosty: omówienie wszystkich aplikacji składających się na OpenOffice.org.

Dla początkujących | **Wyd: Helion** | **http://helion.pl**

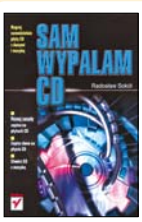

Radosław Sokół

Sam wypalam CD

Za rękę: od wyboru odpowiedniej nagrywarki i podłączenia jej do peceta po omówienie kolejnych kroków w zapisywaniu danych na krążkach CD. Jako przykład autorowi posłużyła znana aplikacja do nagrywania: Nero Burning ROM.

Dla początkujących | **Wyd: Helion** | **http://helion.pl**

Bartosz Danowski

Zwiększ moc swojego komputera

Z każdego peceta da się wycisnąć więcej niż to, co oferuje jego producent – taka jest myśl przewodnia książki. Autor sprzedaje nam szereg trików na temat tego, jak na przykład przyspieszyć działanie systemu poprzez wyłączenie wielu zbędnych funkcji.

Dla początkujących | **Wyd: Helion** | **http://helion.pl**

Prasówka • Statystyki • Intermonitor

Jakie wieści ze świata komputerów i nowoczesnych technologii przynosi zagraniczna prasa? Co statystyczny Kowalski sądzi o internecie, komórkach czy komputerach? Odpowiedzi na te pytania znajdują się poniżej

Z Redmond w kajdankach

Laurent Chavet, 29-letni pracownik koncernu Microsoft, został aresztowany – podaje amerykańska stacja CNN. Mężczyźnie zarzuca się kradzież tak zwanego kodu źródłowego nowego programu, który ma służyć do wyszukiwania witryn WWW w sieci. Chavet do marca 2002 roku pracował w firmie Altavista i opuszczając swoje dotychczasowe miejsce zatrudnienia, ponoć przywłaszczył sobie znaczną część kodu. Później rozpoczął pracę w Redmond. Media zwracają uwagę na fakt, że Microsoft od pewnego czasu zapowiadał opracowanie własnej wyszukiwarki internetowej, która ma być konkurencją na przykład dla Google. Przedstawiciele Microsoftu odmówili jednak odpowiedzi na pytanie, czy informacje zdobyte podstępnie przez Chaveta zostały lub zostaną wykorzystane do stworzenia wspomnianej wyszukiwarki pochodzącej z Redmond. Podejrzany został na razie zwolniony za kaucją wynoszącą 10 tysięcy dolarów. Sprawa przeciwko Chavetowi została już skierowana do amerykańskiego sądu.

Komórkonowela

Na niezwykły pomysł wpadł mieszkający w Chinach pisarz Qian Fuchang – donosi brytyjska stacja BBC. Chodzi o to, że literat zamierza rozpowszechniać swoją nową nowelę wyłącznie za pośrednictwem SMS-ów. Dzieło podzielono na 60 dosyć lakonicznych rozdziałów – każdy z nich liczy jedynie 70 znaków. Nowela jest historią romansu żonatego mężczyzny z zamężną kobietą i nie brak w niej ponoć elementów erotycznych. Na razie nie wiadomo jeszcze, który z chińskich operatorów komórkowych będzie dystrybuował Poza oblężoną twierdzą (taki tytuł nosi utwór) – przetarg w tej sprawie jeszcze trwa. Nieznana jest na razie wysokość opłaty za lekturę opowiadania. Wiadomo jednak, że sprzedaż dzieła pana Fuchanga może okazać się niezłym interesem – według statystyk z telefonów komórkowych korzysta dzisiaj ponad 300 milionów Chińczyków. Ponoć co drugi wysłany SMS na świecie pochodzi właśnie z Państwa Środka – podsumowuje optymistycznie rozgłośnia BBC.

Ciekawe liczby

Tegoroczne świadectwo...

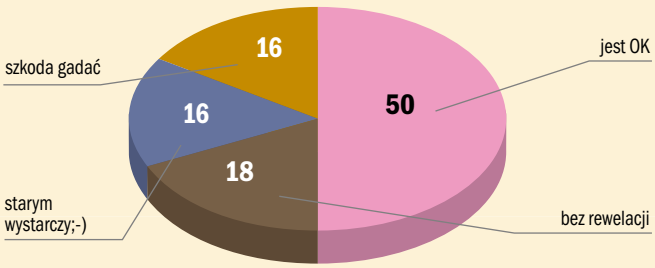

Najlepsza gra o Harrym Potterze:

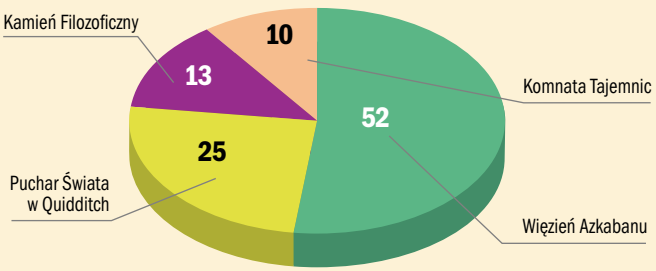

Czy sprowadziłeś już sobie auto z Zachodu?

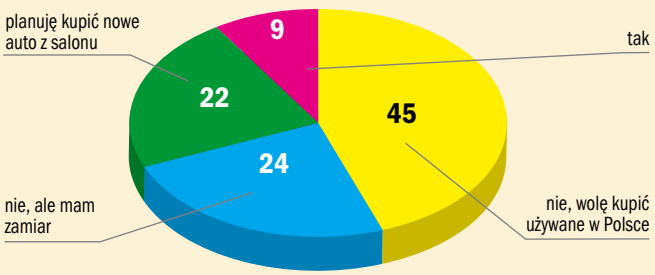

Wbrew doniesieniom mediów Polacy nie rzucają się ślepo na używane auta z Zachodu, które po wejściu Polski do UE stały się łatwiej dostępne. Ale może komuś trafi się mały samochodzik jako prezent od rodziców za dobre świadectwo...

Źródła: Barometr.pl, Imperium Gier, Auto ŚWIAT – dane w procentach

Czytelnicy piszą...

Tu zaszła zmiana

Piszę w sprawie artykułu na temat stron internetowych polskich gwiazd (numer 14/2004 Komputer ŚWIAT). Chodzi o to, że strona internetowa Michała Bajora została zrobiona przez Marcina Kierczaka, a nie, jak napisaliście, przez Michała Kierczaka. Swoją drogą grafika strony została zmieniona na lepszą, więc bardzo Wam dziękuję, bo stało się to raczej dzięki Wam.

Magda z Warszawy
fanka Bajora

Od redakcji: Rzeczywiście, webmaster strony Michała Bajora nazywa się Marcin, a nie Michał Kierczak. Zainteresowanego bardzo przepraszamy, a Czytelnikom dziękujemy za czujność.

Piszcie o telefonach

Uważam, że powinniście nadal zamieszczać artykuły związane z telekomunikacją. Chociaż mniejszości Czytelników to się nie podoba, telekomunikacja ma wiele wspólnego z komputerami. W końcu jedno i drugie to elektronika.

eagle-thebest@o2.pl

Zbyt trudna krzyżówka

Wasza gazetka jest w porządku, nic do niej nie mam, ale krzyżówka zostawia wiele do życzenia. Przecież waszą krzyżówkę rozwiązuje przeciętny Kowalski, a nie człowiek z MENS-y. Ktokolwiek układa ją, proszę o troszeczkę wyrozumiałości dla zwykłych, normalnych Czytelników.

Rafcok
odkurzacz_bez_rur@o2.pl

Kto kogo szpieguje

W związku z artykułem w Komputer ŚWIECIE w numerze 15/2004 Dorwać szpiega! zaistniał spory szum na forach internetowych, a przede wszystkim obawa wśród użytkowników przeglądarki Opera. Napisaliście, że w Operze Freeware jest spyware(...).

Jako Czytelnik waszego pisma i użytkownik programu Opera chciałbym uzyskać informację, na ile przedstawiona przez redakcję informacja zawarta w artykule jest prawdziwa.

Chodzi mi (i zapewne milionom użytkowników) o techniczne przedłożenie dowodów źródeł przedstawionego przez Państwo zarzutu.

Andrzej Ch.

Od redakcji: Zbyt pochopnie Komputer ŚWIAT posądził program Opera Freeware o szpiegowanie. Zachowanie aplikacji może co najwyżej wzbudzać podejrzenia, na co również zwraca uwagę artykuł w popularnym serwisie The Inquirer – www.theinquirer.net/?article=9056. Zainteresowanych i użytkowników przeglądarki Opera przepraszamy.

Bezpieczne kupowanie

Jestem wiernym i stałym Czytelnikiem waszego pisma. Jako doświadczony użytkownik komputera muszę przyznać, że Komputer ŚWIAT to idealna gazeta dla młodych ludzi, którzy zaczynają przygodę z komputerem (dla moich kolegów Komputer ŚWIAT to prawdziwa skarbnica wiedzy), oraz dla profesjonalistów. Ostatni artykuł o kupowaniu w e-sklepach rozwiał moje wszelkie wątpliwości. Teraz pakowanie różnych przedmiotów do mojego wirtualnego koszyka nie stanowi problemu,

Porady prawnika

radca prawny Paweł Jóźwiak odpowiada na pytania Czytelników

Odpowiedzi udzielamy tylko w druku, osobom, które podały swoje imię, nazwisko i miejsce zamieszkania. Pytania prosimy wysyłać pocztą elektroniczną: *prawnik@komputerswiat.pl* lub pod adresem: *Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska, 02-337 Warszawa, ul. Mszczonowska 2*

Firma a wykorzystywanie danych

Moja firma zamierza rozpocząć świadczenie usług dostępu do internetu oraz usług hostingowych. Przy założeniu konta e-mail będziemy wymagać podania podstawowych danych osobowych (imię, nazwisko, adres, numer telefonu). Jakie wymogi prawne musimy spełnić, aby móc legalnie otrzymywać te dane oraz wykorzystywać je dla naszych celów marketingowych i promocyjnych? Czy możemy bez zgody klientów udostępniać je innym firmom?

Czytelnik

Kwestia przetwarzania danych osobowych została uregulowana przede wszystkim w ustawie o ochronie danych osobowych oraz jej aktach wykonawczych. Należy jednak podkreślić, że ochronie podlegają dane osobowe osób fizycznych. Jeżeli więc Czytelnik zamierza świadczyć usługi, o których pisze, wyłącznie firmom, to nie ma obowiązku spełniania jakichś szczególnych wymogów. Jeżeli jednak wśród jego klientów znajdzie się choćby jeden Jan Kowalski (osoba fizyczna), to konieczne będzie spełnienie dodatkowych warunków, których jest sporo.

Przede wszystkim Czytelnik powinien uzyskać zgodę każdej osoby, której dane osobowe będzie wprowadzał do swojego systemu informatycznego, na ich przetwarzanie. Zgoda ta może zostać wyrażona pisemnie, ale też na przykład przez kliknięcie w odpowiednie miejsce w wirtualnym formularzu rejestracyjnym. Klient powinien również zostać poinformowany o prawie wglądu do swoich danych osobowych oraz ich poprawiania, celu zbierania danych i dobrowolności ich podania (art. 24 ustawy o ochronie danych osobowych).

Ponadto dane osobowe klientów powinny być profesjonalnie zabezpieczone i archiwizowane. System informatyczny, do którego będą one wprowadzane, powinien spełniać ostre wymogi, szczegółowo określone w rozporządzeniu wykonawczym do wspomnianej ustawy, umieszczonym na stronie internetowej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (www.giodo.gov.pl). Na tejże stronie znajduje się również wzór wniosku o rejestrację zbioru danych osobowych, który należy wypełnić i wraz z załącznikami wysłać do GIODO.

Dopiero po spełnieniu wszystkich wymienionych wyżej obowiązków Czytelnik może przetwarzać dane osobowe osób fizycznych. Bez ich zgody dane te nie mogą zostać udostępnione innym firmom ani nie powinny być wykorzystywane w jakimkolwiek innym celu niż ten, który przez klienta został zaakceptowany. Jeżeli Czytelnik zamierza wykorzystać je w celach marketingowych lub przekazywać innym podmiotom, sugeruję, aby w formularzu rejestracyjnym, który będzie wypełniała osoba zamierzająca skorzystać z jego usług, zamieścił informację, że będzie udostępnione dane osobowe wykorzystywać do własnych celów marketingowych, a także przekazywać je innym firmom.

gdyż znam prawa, które mi przysługują. Dostarczacie nam porcję rzetelnie przygotowanej wiedzy za rozsądną według mnie cenę. Oby tak dalej! Życzę Wam wielu sukcesów. Jak na razie to

Temat numeru: Prawa klienta, cz. 1

Uwaga, sklep!

MAMY SWOJE PRAWA

KLIENT WASZ PAN

ODDACIE PIENIĄDZE

część pierwsza

Co powinna zawierać strona WWW każdego e-sklepu

Towar zniszczony. Kto i gdzie zawinił?

do mojego ulubionego kiosku muszę pędzić co sił w nogach, gdyż Komputer ŚWIAT sprzedaje się bardzo szybko.

meshift@tlen.pl

Nie za ciekawie...

Jestem waszym Czytelnikiem od początku i zawsze znajdowałem coś interesującego w każdym numerze, ale ostatnio jest tego coraz mniej. W najnowszym 15/2004 jedyne, co mnie najbardziej zainteresowało, to Prawa klienta, Pilot do komputera oraz Rozmowy przez internet. Mam nadzieję, że ten spadek formy jest spowodowany wakacyjną porą. Z chęcią na łamach Komputer ŚWIATA zobaczyłbym testy darmowych domen WWW, ponieważ szukam sporego, a zarazem darmowego konta bez zbyt dużych ograniczeń. Poza tym moglibyście przetestować nowe karty graficzne, zarówno te tańsze, jak i te z górnej półki.

Szymon
szymonkoz@o2.pl

Kiedy nowy test?

Chciałbym podziękować wam za Komputer ŚWIAT. Nie przejmujcie się tymi ludźmi, którzy ciągle was krytykują. Najprawdopodobniej kupili jeden lub dwa numery czasopisma i chcą już je obiektywnie oceniać. W nr. 19/2003 był test kart graficznych, w którym pisaliście, że serie produktów zmieniają się średnio co pół roku? Może dobrze by było zrobić ponownie test kart graficznych?

kiniol

Od redakcji: Porównanie kart graficznych Komputer ŚWIAT stara się robić na bieżąco. Testy nowych urządzeń zainteresowani znajdą w numerach 4/2004, 7/2004, 10/2004 i 14/2004.

Kto ma tego nauczyć?

Na pytanie, dlaczego nie piszecie o Linuksie, zawsze odpowiadacie, że mało osób w Polsce go używa. Ale jak mają używać, jeżeli nie potrafią? A jak mają nauczyć się jego obsługi, jeśli nie z pismem komputerowym? Artykuły, które piszecie o Windows, też są dla osób początkujących. Piszcie też dla takich osób, ale o Linuksie! Proszę o stały dział dla tego systemu!

Roger

Nowe aukcje

Dobrze, że w numerze 15/2004 w dziale Gdzie szukać w sieci, w rubryce Aukcje nie daliście za przykład Allegro. Trzeba promować nowe serwisy, szczególnie jeśli czytają to początkujący użytkownicy komputerów, a takimi właśnie są Czytelnicy Komputer ŚWIATA.

moriand@autograf.pl

Dobrze, że prosto

Komputer ŚWIAT regularnie kupuję od numeru 2/2004. W bieżącym roku pojawiło się pięć części kursu Windows dla początkujących. Artykuły te spotkały się z krytycznymi uwagami w dziale Czytelnicy piszą... choć były też głosy pozytywne. Nie chcąc się wdawać w polemiczny ton ze zwolennikami czy przeciwnikami cyklu, uważam, że każda czynność wykonywana pierwszy raz może rodzić określone trudności. Wtedy artykuły prowadzące krok po kroku są celowe i zasadne. Nie ma znaczenia, czy artykuł dotyczy wyglądu kursora czy wyboru i sposobu podłączenia kamery. Czynności te mogą rodzić trudności dla wykonującego go pierwszy raz.

Wiesław
Cyfrowy tetryk

Kiepska zabawa

Nie wiem, po co drukujecie w Komputer ŚWIECIE takie psychozabawy jak w numerze 16/2004. Ani to śmieszne, ani nie ma nic wspólnego z psychologią. Wyszło mi, że jestem uzależniony!

Marcin

Zdalnie sterowany

Mam propozycję na artykuł – nie ukrywam, że zrealizowanie jej umożliwiłoby mi pogłębienie wiedzy, ale myślę też, że zaciekawiłoby szersze grono Czytelników. Mianowicie mój komputer domowy pracuje właściwie non stop – ciągle coś ściąga, instaluje lub robi inne długotrwałe procesy – na przykład zgrywanie filmu z kamery i konwersja. Ja, niestety, często jestem poza domem, najczęściej w pracy, i pomimo pozostawienia komputera włączonego nie mogę nim sterować. Opiszcie, w jaki sposób można przez internet sterować swoim komputerem z innego komputera. Podejrzewam, że jest to możliwe, pewnie wiąże się to z przejściem przez zabezpieczenia, uwierzytelnienia i hasła, ale na pewno się da.

Błażej
thriller@buntownik.pl

Od redakcji: Niestety, Komputer ŚWIAT nie planuje publikacji takiego tekstu. Temat jest za trudny dla Czytelników Komputer ŚWIATA. Artykuły o zdalnym sterowaniu komputerem znalazły się w numerach 2/2003 i 3/2003 czasopisma Ekspert.

Ciągle pomocni

Jeśli chodzi o wasze pismo, to jestem pełen podziwu. Są zawarte w nim sztuczki, nowości, których wcześniej w większości nie znałem. Kształcę się w kierunku informatycznym, a wasze pisma (zarówno Komputer ŚWIAT, jak i Ekspert oraz Niezbędnik) mi w tym pomagają.

Mateusz Ch.

Po co to komu?

Z całym szacunkiem dla waszego pisma, ale ono po prostu robi się coraz nudniejsze. Kogo obchodzi temat w dziale test programów Czytanka dla peceta – przecież to jest kompletna bzdura. Nikomu niepotrzebny śmieć. Albo sklep z empetrójkami – kolejna bzdura. Kino domowe w laptopie? Ludzie, zróbcie jakiś fajny temat (poprzednie numery są naprawdę dobre)

Pozdrawiam.
Michał J.

Więcej recenzji

Myślę, że moglibyście poświęcić więcej miejsca na recenzje gier, których teraz wychodzi coraz więcej. Jesteście świetni.

Czytelnik

Rozmowy bez telefonu

Bardzo mnie ucieszył artykuł o programie Skype. Wiele o nim słyszałam, moi znajomi zachęcali mnie do zainstalowania, ale jakoś nie mogłam się zebrać. Teraz na pewno to zrobię, muszę tylko kupić słuchawki z mikrofonem. Nie mam w domu telefonu, a z komórki staram się nie dzwonić. Już niedługo zaskoczę znajomych! Martwi mnie tylko to, co napisaliście w minusach programu, a mianowicie, że Skype nie zawsze działa w Windows Me. Ale sprawdzimy, zobaczymy...

Nitka

Telekomunikacja Rozmowy przez internet

Numer z klawiatury

Zadzwonić za darmo

Kupiłem numer 15/2004 Komputer ŚWIATA. Miał być w nim artykuł o telefonowaniu za darmo. Rozczarowałem się trochę, gdy zobaczyłem, że jest to po prostu opis, jak skonfigurować program Skype. W wadach tego programu napisaliście o braku dzwonienia na tradycyjne telefony. Mam pytanie: Czy istnieje jakiś program, dzięki któremu można dzwonić na tradycyjne telefony bez dodatkowych opłat?

Radek

Od redakcji: Od momentu zakończenia prac nad artykułem Numer z klawiatury w numerze 15/2004 Komputer ŚWIATA sytuacja się nieco zmieniła. Najnowsza wersja Skype pozwala nawiązać połączenia z telefonami stacjonarnymi i komórkowymi. Są to jednak połączenia płatne (rozmowy między pecetami pozostają darmowe). Dosyć liczne jeszcze kilka lat temu serwisy, które pozwalały realizować darmowe połączenia z tradycyjnymi telefonami, niestety wprowadziły opłaty lub zakończyły działalność.

Gdzie szukać w internecie

Serwisów internetowych godnych polecenia przybywa. Oto najciekawsze adresy WWW w Polsce. Linki umieszczone na tej stronie z pewnością przydadzą się osobom rozpoczynającym przygodę z internetem

Aktualności i polityka

www.rzeczpospolita.pl	serwis przygotowany przez redakcję Rzeczypospolitej
www.uokik.gov.pl	nowy serwis Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta
www.radiozet.pl	często aktualizowane newsy
www.rmf.fm	dużo informacji prosto z radia
http://fakty.interia.pl	bardzo dużo newsów i zdjęć
www.ue.pf.pl	duży serwis o Unii Europejskiej
www.polska.pl	aktualności i katalog polskich serwisów
http://info.onet.pl	duży serwis z codziennymi informacjami
http://dziennik.pap.pl	codzienne informacje przygotowane przez PAP
www.e-polityka.pl	portal polityczny: newsy, sondaże, wywiady

Aukcje

www.aukcje24.pl	popularny serwis aukcyjny
www.swistak.pl	rozwijający się serwis – bez opłat

Dla dzieci i młodzieży

www.dzieci.pl	serwis Wirtualnej Polski dla dzieci
http://junior.reporter.pl	duży serwis dla dzieci i nastolatków
www.pid.wroc.pl	katolicki serwis dla dzieci
http://wyspa.interia.pl	gry i zabawy dla dzieci
www.cartoonnetwork.pl	kreskówki i gry
www.alik.pl	serwis dla dzieci i rodziców
www.strefamlodych.pl	serwis o prawach dziecka
www.dolinka.szkola.net	dział dla dzieci w większym serwisie
www.dzieci.org.pl	portal dla rodziców (w tym dzieci niepełnosprawnych)

Edukacja

www.interklasa.pl	największy polski portal edukacyjny
www.leksyka.pl	dla uczących się angielskiego
www.nauka.pl	setki sprawdzonych ściąg
www.gazeta.pl/edukacja	obszerny serwis edukacyjny
www.szkola.net	duży portal dla uczniów
http://edukacja.sejm.gov.pl	historia polskiego parlamentaryzmu

Ekonomia, praca, prawo

www.bankier.pl	duży portal gospodarczy z działem transakcyjnym
www.money.pl	rozbudowany portal gospodarczy
http://podatki.pf.pl	dużo porad dla podatników
www.expander.pl	praktyczne porady i oferty
www.doakcji.pl	serwis giełdowy z poradami
www.poradaprawna.pl	darmowe porady prawne
www.nbportal.pl	NBP uczy i informuje
http://biznes.interia.pl	rozbudowany serwis gospodarczy
www.infoniemcy.pl	**serwis dla osób chcących prowadzić interesy w Niemczech**
www.pracuj.pl	oferty pracy i wskazówki, jak zaplanować karierę
www.jobpilot.pl	oferty pracy z Polski i zagranicy, sporo porad
http://eaz.e-akademia.pl	jak znaleźć pracę i jak założyć własną firmę

Encyklopedie i słowniki

http://pl.wikipedia.org	doskonała sieciowa encyklopedia
http://encyklopedia.wp.pl	solidne hasła – prosto z PWN
http://encyklopedia.interia.pl	dużo multimediów, 110 tys. haseł
www.ling.pl	kilkanaście słowników językowych

Gry komputerowe

http://gry.interia.pl	niemal wszystko o grach komputerowych
http://gry.onet.pl	zapowiedzi, recenzje, pliki
http://gry.wp.pl	bardzo duży serwis dla graczy
www.gry.midgard.pl	wszystko o grach
http://gry.gildia.com	rozbudowany serwis o grach
www.gazeta.pl/gry	serwis dla graczy w Gazecie.pl
www.farcry.abc.pl	**wszystko o grze Far Cry**
www.igor.aq.pl	niemal wszystko o Grand Theft Auto Vice City
www.battlefield1942.pl	skarbnica wiedzy o Battlefield1942/Vietnam

Gry online

http://gry.tenbit.pl	kilkadziesiąt gier online
www.internetgames.pl	starannie opracowane gry
www.kurnik.pl	scrabble, szachy, warcaby i inne
www.gry-online.pl	między innymi Scrabble

Hobby i rozrywka

www.e-stacja.pl	znane polskie radio internetowe
www.supersms.pl	dzwonki, logosy i gry do komórek
www.kolej.pl	duży portal dla wielbicieli transportu szynowego
www.poczta-polska.pl/znaczki/znaczki.htm	poczta dla filatelistów
http://blog.onet.pl	internetowe pamiętniki
www.iplay.pl	płatne odsłuchiwanie utworów
www.mniammniam.pl	płatne przepisy kulinarne
www.gsmonline.pl	niemal wszystko o komórkach
www.pupile.com	fotografie zwierząt
www.fotograf.fir.pl	rozbudowany serwis fotograficzny
www.modelarstwo.org.pl	polska witryna modelarska

Komputery i internet

www.x86.pl	profesjonalnie redagowany serwis komputerowy
www.webattack.com	anglojęzyczny serwis z programami
http://xmobile.pl	informacje o komputerach przenośnych
http://grafik.tv.pl	e-zin o grafice komputerowej
www.emudreams.pl	różne emulatory na pecet
www.cdrinfo.pl	wszystko o nagrywaniu płyt
http://nt.interia.pl	duży serwis komputerowy
http://iik.onet.pl	najnowsze informacje o komputerach i internecie
http://wirusy.wp.pl	nowe wirusy, porady, jak chronić komputer
www.hk.pl	darmowe aliasy dla stron WWW
www.in4.pl	przede wszystkim informacje o nowym sprzęcie PC

Kultura, media i książki

www.nuta.pl	bardzo duży serwis muzyczny
www.pbi.edu.pl	polska biblioteka internetowa
http://e-biblioteka.pl	biblioteka internetowa
www.bimber.pl	serwis muzyczny
www.stopklatka.pl	rozbudowany serwis filmowy
www.film.org.pl	portal miłośników filmu
www.wrak.pl	**komiksowa agencja prasowa**

Ogłoszenia

www.gratka.pl	duży serwis ogłoszeniowy
www.trader.pl	konkurent Gratki
www.anonser.pl	bezpłatne ogłoszenia
www.aaaby.pl	duży serwis ogłoszeniowy
http://komis.interia.pl	internetowy komis

Piękno i kobiety

www.kafeteria.pl	ciekawostki, plotki, porady
www.miedzynamikobietami.pl	**rozbudowany serwis dla kobiet**

Portale i wyszukiwarki

www.onet.pl	największy polski portal internetowy
www.wp.pl	najstarszy polski portal
www.interia.pl	duży portal, ciekawe serwisy
www.gazeta.pl	portal z tekstami z Wyborczej
www.gooru.pl	ciekawa polska wyszukiwarka
www.netsprint.pl	polska wyszukiwarka – szybka
www.google.com	najpopularniejsza wyszukiwarka świata
www.pf.pl	średniej wielkości portal z dużą bazą adresową firm
www.plikoskop.pl	rozbudowana wyszukiwarka plików

Programy

www.komputerswiat.pl/download.html	programy prosto z serwisu KŚ
www.software.hoga.pl	duża kolekcja programów do kilku systemów
http://polskie.programy.nom.pl	polskie programy, kilka działów
www.plik.com.pl	najnowsze programy z opisami
www.download.net.pl	programy, sterowniki, patche
www.download.com	ogromna kolekcja programów
http://programy.onet.pl	przebudowany serwis z programami

Samochody i jednoślady

www.bike-trike.com	dla wielbicieli motocykli
www.autobonus.pl	serwis informacyjny, giełda
www.auto.pl	darmowa giełda internetowa
www.4x4.pl	magazyn motoryzacyjny
www.autoswiat.com.pl	tygodnik motoryzacyjny w sieci

Sieciowe pogaduszki

http://czateria.interia.pl	kilkadziesiąt czatów, dużo gości
http://czat.wp.pl	dużo pokojów, setki gości
http://czat.onet.pl	dużo pokojów, setki gości
www.skylove.pl	między innymi czat obrazkowy
www.polchat.pl	setki czatów, tysiące gości

Sklepy

www.bino.pl	części komputerowe, notebooki, foto
www.merlin.com.pl	książki, płyty, filmy, zabawki
http://1klik.pl	branża komputerowa
www.maxaudio.pl	sprzęt rtv i fotograficzny
www.oceandvd.pl	ogromny wybór płyt DVD
www.vivid.pl	książki, multimedia, filmy, muzyka

Sport

www.sports.pl	informacje i komentarze
www.sport.pkobp.pl	informacje o olimpiadzie w Atenach
www.rallyonline.pl	niemal wszystko o rajdach
http://sport.interia.pl	zdaniem KŚ – najlepszy w Polsce
www.soccer.pl	nowy serwis o piłce nożnej

Turystyka

www.travelplanet.pl	setki ofert turystycznych, atrakcyjny wygląd
www.rezerwacje.pl	oferty turystyczne
www.wakacje.pl	ponad 130 tysięcy ofert biur podróży
www.travelguide.pl	oferty noclegów w Polsce

Zdrowie

http://medycyna.onet.pl	baza przychodni, szpitali
www.zdrowie.med.pl	wskazówki, jak zdrowo żyć
www.zdrowie.com.pl	wszystko o zdrowiu
www.aids.gov.pl	informacje o groźnej chorobie
www.poradnikmedyczny.pl	portal medyczny dla każdego
www.domzdrowia.pl	**internetowa apteka z lekami bez recepty**

Pogrubioną czcionką zostały oznaczone nowe witryny w zestawieniu

Na czatach z Komputer ŚWIATEM

Co dwa tygodnie można przeczytać w Komputer ŚWIECIE fragmenty najciekawszych czatów z polskich stron internetowych. Nie zabraknie interesujących gości, intrygujących pytań i błyskotliwych odpowiedzi

Wojciech Mann • 16.07.2004 • godz. 13.00 • www.onet.pl

FOT.: ZOOM

Wojciech Mann dziennikarz

onet.pl

Wojciech Mann: Dzień dobry w piątek. Ja bardzo się cieszę, że tu jestem, i mam nadzieję, że poza pytaniem, ile ważę, będą jeszcze inne ciekawe pytania....

TIK: Panie Wojtku wydaje się, że ciągle ma Pan dobry humor. Jak Pan to robi?

AndrzejBARLINEK: Czy na co dzień też jest Pan takim luzakiem?

Jestem ponurym zgredem, ale staram się z tym kryć.

ik: Dlaczego zdecydował się Pan na grę w Shreku 2?

To jest bardzo duże słowo. Bardzo dziękuję za taką opinię, że trzy zdania to jest gra, a zdecydowałem się z ciekawości.

MaNNatyk: Jest Pan świetny jako zła siostra Kopciuszka – naprawdę uśmiałem się w kinie do łez. Jak Pan wspomina prace nad dubbingiem?

Tak jak powiedziałem, wspominam jako coś nowego, tak naprawdę w filmie nie podkładałem głosu, a do tego ta postać jest śmiesznie wymyślona i sprawiło mi to przyjemność. Wydaje mi się, że w życiu nie jestem taki jak przyrodnia siostra Kopciuszka, chociaż może się mylę...

Crock: Czy prowadzenie Szansy na sukces po 10 latach nie znudziło się Panu?

Miałem okresy znużenia, ale odnosiło się to raczej do mnie. Bałem się popaść w rutynę, bo zawartość programu, jak Państwo sami widzą, jest wciąż inna, nowe piosenki i nowi ludzie. Poza tym mobilizuje mnie wciąż wysoka oglądalność.

biała_21: Prowadzi Pan Szansę na sukces, a myślał Pan, żeby to tak samemu stanąć na podest i coś zaśpiewać?

Wolę odsuwać tę tragedię jak najdalej.

pola: Namiętnie kocham Pana poczucie humoru, a słuchając Pana nocnych audycji muzycznych (najczęściej w wannie), zastanawiam się, skąd Pan bierze płyty tych różnych starych dziadków?

Z domu starców rozsianych po całym świecie.

TIK: Podobno ma Pan niezwykle duży zbiór muzyki na płytach CD. Czy to prawda? Jak duży to zbiór?

On fluktuuje, ale rzeczywiście dyskotekę mógłbym obsłużyć. Oczywiście disco emerytów.

jaro: Co sądzi Pan o programie Idol, czy według Pana Alicja Janosz zrobi karierę? Co Pan o niej sądzi?

Myślę, że nie zrobi, ale przynajmniej dobrze się czuje i jest pewna siebie, może jej się to przyda w innym zawodzie.

nick_t: Czy jest jakiś gatunek, rodzaj muzyki, którego Pan nie lubi, i jakie jest Pana zdanie na temat muzyki typu techno (ogólnie robionej przez komputery).

Trafiłeś/aś w sedno. Nie kręci mnie zupełnie technoelektronika, a dowodem na ich twórczą bezradność są bezustanne zapożyczenia z prawdziwej twórczości przerabiane na komputerowe umpa umpa. Za parę lat te oryginalne piosenki nadal będą przypominane, a prądotwórcze eksperymenty pokryją się kurzem.

maarvi: Czy używa Pan często komputera? Co Pan sądzi o kolekcjach muzycznych zapisanych w formacie MP3? Czy raczej w tym przypadku jest Pan tradycjonalistą?

Komputera używam właściwie bez przerwy, to bezkonkurencyjne narzędzie. Do MP3 podchodzę z pewną rezerwą, może to autosugestia, ale sądzę, że prawdziwe płyty, a szczególnie analogi, brzmią najpiękniej.

markowy_chlopak: Panie Wojtku, dlaczego w programie Szansa na sukces występuje Pan w strojach, które można określić jako dość swobodne? Nie uważa Pan, że prowadzący powinien być bardziej elegancki?

Jestem bardziej elegancki w wydaniach specjalnych. Gdybym był ciągle elegancki, to nie wystarczyłoby mi na te specjalne. Poza tym zawsze jestem umyty.

alex: Co Pan sądzi o swoim młodszym koledze Kubie Wojewódzkim? Czy Pańska angielska flegma to lamus, a teraz zalewa nas amerykanizacja prowadzących?

Poczekamy zobaczymy, czy zaleje.

lokky: Namnożyło się ostatnio programów śpiewających. Idol, Droga do gwiazd... W czym lepsza (czy jest lepsza?) od nich jest Szansa na sukces?

Ma fantastycznego prowadzącego. A tak naprawdę, na to pytanie Państwo mogą jedynie odpowiedzieć.

BUMka: Czy przechodnie często Pana zaczepiają? O co najczęściej pytają i czy lubi Pan rozmawiać z obcymi sobie ludźmi?

Tak, lubię, chyba że gdzieś się bardzo śpieszę albo jeżeli zaczepiający jest pod silnym wpływem. Najczęściej spotyka mnie prośba o wspólne zdjęcie, autograf i co myślę o...

daga: W jaki sposób odnajduje Pan perełki muzyczne, nieznanych muzyków, piosenki? Zdarza się Panu kupić płytę, która okazała się niewypałem?

Oczywiście. I jestem wtedy bardzo zły. Przepraszam za szmirowate porównanie, ale to troszeczkę tak jak z poszukiwaniem złota, jeśli się w kupie piachu znajdzie samorodek, to radość jest dużo większa niż gdyby zrobiło się zakupy u jubilera.

camyc: Panie Wojtku, ciekaw jestem, w jaki sposób rozpoczął Pan przygodę z językiem angielskim. Pana tłumaczenia tekstów piosenek w Gazecie Wyborczej to perełki...

Zacząłem od tego, że bardzo chciałem rozumieć, o czym śpiewają moje ulubione gwiazdy, i dzięki tej motywacji czegoś się nauczyłem.

daczman1: Czy w miarę upływu lat i zbieranych doświadczeń jest Pan wobec otaczającej rzeczywistości bardziej sarkastyczny, przygnębiony, obojętny, a może zadowolony?

To bardzo trudne pytanie. Z jednej strony rzeczywiście mam dość krytyczny ogląd rzeczywistości, ale z drugiej, słowo honoru, nie opuszcza mnie optymizm i nadzieja.

bart1: Jakie jest Pana zdanie na temat zbliżającego się X Przystanku Woodstock oraz szumu, jaki robią wokół tego wydarzenia media?

Nie lubię tego szumu, bo wierzę w dobre intencje Jurka Owsiaka. Ale rzeczą oczywistą jest to, że jeśli w jednym miejscu zbierze się parę tysięcy ludzi, to niesie to ze sobą pewne zagrożenia bez względu na cel takiego zgromadzenia.

offca: Muszę powiedzieć, że bardzo pana lubię, a duet z panem Materną w roli siostry Irenki jest genialny. Czy możemy liczyć na reaktywację duetu? Może chociaż jakiś mały występ w telewizji...

Nie odłożyliśmy myśli o uruchomieniu jakiegoś programu do lamusa, może kiedyś się uda...

Chalanger1: Czy przechodnie oczekują od Pana, że zawsze będzie Pan zabawny i wesoły i zawsze będzie rzucał dowcipami?

Niestety tak. I kiedy z jakiegoś powodu jestem w marnym nastroju, niektórzy czują się osobiście urażeni. Chciałbym na zapas wszystkich przeprosić, jeżeli czasem nie tryskam humorem.

Przepraszam bardzo, ale czas przeznaczony na tę rozmowę mija, a właściwie już minął. Chce powiedzieć, że kontakt z moimi widzami czy słuchaczami jest niezwykle ważną, a właściwie podstawową częścią mojej pracy, więc bardzo serdecznie dziękuję za zainteresowanie dzisiejszym czatem. Pozdrawiam wszystkich, łącznie z tymi, którzy mnie nie lubią. Może niebawem się spotkamy....

Źródło: Pogawędka internetowa przeprowadzona na portalu www.onet.pl

W następnym numerze:

za dwa tygodnie w środę 18 sierpnia

Temat z okładki

Wyciśnij więcej

Odpowiednio skonfigurowane programy p2p zadziwią nas swoimi możliwościami. Jednak najpierw musimy nad nimi popracować. Dzięki dokładnym wskazówkom nie sprawi nam to problemu

Test sprzętu

Sprinterzy skanowania

Jeśli proste modele skanerów nie spełniają naszych oczekiwań, to przyjrzyjmy się modelom ze średniej półki. Komputer ŚWIAT sprawdzi, czy warte są ceny, jaką trzeba za nie zapłacić

Test programów

Jak się porozumieć?

Wydaje się, że programy-tłumacze to idealne rozwiązanie: potrafią za nas przełożyć tekst z jednego języka na drugi. Jakie koszmarki wówczas powstają – warto przeczytać za dwa tygodnie

Poradnik

Jak najszybciej

Urządzenia połączone przez USB 2.0 działają bardzo szybko. Jednak zanim skorzystamy z tego udogodnienia, musimy odpowiednio przygotować pecet. Komputer ŚWIAT powie, jak to zrobić

Komputer Świat Twój Niezbędnik

z CD-ROM-em

120 programów

3 pełne wersje

tylko 7,90 zł w tym 7% VAT

od 18 sierpnia 2004 roku w kioskach

wszystkie niezbędne programy w jednym miejscu

Praca Nauka Hobby Zabawa

hit Pajączek 5 NxG Standard znany polski edytor stron WWW

hit Rosyjski w pigułce 2.0 nauka języka dla początkujących

hit eJay 2 Techno do komponowania muzyki

Nasze tematy mogą ulec zmianom pod presją aktualnych wydarzeń

Zespół redakcyjny

Wiesław Małecki
redaktor naczelny

Łukasz Czekajewski
z-ca redaktora naczelnego

Ewelina Markuszewska
sekretarz redakcji

Agnieszka Al-Jawahiri
z-ca sekretarza redakcji

Robert Szyszka
szef działu software

Marek Konderski
szef działu hardware

Katarzyna Tez
redaktor działu magazyn

Katarzyna Burda
redaktor audio/wideo/foto

Piotr Kwiatkowski
redaktor hardware

Jerzy Sadkowski
redaktor hardware

Marek Zieliński
redaktor telekomunikacji

Tomasz Przyjemski
redaktor software

Marcin Kaczmarczyk
redaktor online

Paweł Szpecht
redaktor nowości

Marcin Mazur
logistyka

Andrzej Chodzeński
asystent redaktora naczelnego

Bogusław Mazur
szef studia DTP

Izabela Królikowska
redaktor graficzny

Katarzyna Ochelska
redaktor graficzny

Wojciech Paszkowski
redaktor graficzny

Wojciech Szombara
redaktor techniczny

Magdalena Stopka
fotoedytor

Katarzyna Nowakowska
sekretariat

Współpracownicy: Paweł Bijata, Bartłomiej Dramczyk, Agnieszka Enbingier, Rafał Frąckiewicz, Rafał Kamiński, Grzegorz Kordas (gry), Jakub Kosiec, Michał Kowalski, Krzysztof Krasiński, Piotr Kudrel, Maciej Kunda, Mariusz Michalski, Jolanta Rososińska, Tomasz Sokołowski

Adres Redakcji: Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska Sp. z o. o., 02-337 Warszawa, Mszczonowska 2. Telefony: **sekretariat:** (022) 4587606; **faks:** 4587610; **sekretarz redakcji:** 4587629; **szef działu software:** 4587631; **dział hardware:** 4587641; **dział nowości:** 4587639

Adres WWW: www.komputerswiat.pl

Sprawy ogólne: redakcja@komputerswiat.pl

Kwestie prawne: prawnik@komputerswiat.pl

Sprawy dotyczące Niezbędnika: niezbednik@komputerswiat.pl

Książki z Biblioteczki Komputer ŚWIATA: biblioteczka@komputerswiat.pl

Nowości: news@komputerswiat.pl

Najniższe ceny w kraju: oferty dystrybutorów (do 10 pozycji) prosimy nadsyłać faksem pod numer (022) 6084077

Egzemplarze archiwalne i prenumerata: tel. 6084002, 0801 120003, www.komputerswiat.pl/sklepik, prenumerata@axelspringer.com.pl

Listy do redakcji prosimy kierować pod adresem redakcji lub pod redakcyjny numer faksu, podane wyżej

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Prenumerata: Poczta Polska, RUCH

Prenumerata zagraniczna (cały świat): www.ruch.pol.pl

Wydawca: Axel Springer Polska Sp. z o.o., członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy

Adres: 02-222 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 181 – Ochota Office Park, recepcja tel. 6084000, sekretariat prezesa tel. 6084100

Prezes Wydawnictwa: Wiesław Podkański. **Dyrektor Generalny:** Florian Fels. **Dyrektor Zarządzający Marketing i Sprzedaż:** Beata Mońka. **Dyrektor Wydawniczy:** Marcin Przasnyski. **Dyrektor Biura Reklamy:** Agnieszka Kostka. **Dyrektor Działu Reklamy** Maciej Kutak. **Dział Reklamy:** Piotr Roszczyk tel. 6084118, Cezary Zelazowski, tel. 6084243, Tomasz Szulkowski tel. 6084115. **Dział Promocji:** Agnieszka Kamola, tel. 6084066, Tomasz Waligóra. tel. 6084263. **Sponsoring:** Marianna Dąbkowska, tel. 6084176, Blanka Muraszew tel. 6084088. **Dział Prenumeraty:** Łukasz Szmigrodzki, tel. 6084206. **Dział Kolportażu:** Janusz Snarski. **Produkcja:** Elżbieta Garncarczyk, tel. 6084144. **Public Relations:** Marzena Daszkiewicz, tel. 6084102, Aneta Pacuszka, tel. 6084178. **Księgowość:** Janusz Bąk, tel. 6084030. **Druk:** RR Donnelley, Kraków

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

FOT.: GETTY IMAGES/THE IMAGE BANK/STONE/FLASH PRESS MEDIA/FREE/CORBIS STOCK MARKET/PIEKNA/montaż Komputer ŚWIAT

WWW.WAPSTER.PL

WSZYSTKO NA TWOJĄ KOMÓRKĘ

WAP.WAPSTER.PL

LICZY SIĘ JAKOŚĆ WapSter.pl®

Koszt wysłania SMS-a na: numer 7128: 1,22 zł, numer 7228: 2,44 zł, numer 7428: 4,88 zł, numer 7928: 10,98 zł. Usługa dostępna w sieciach ERA, PLUS, IDEA, HEYAH.
Reklamacje można zgłaszać w dni robocze od 9:00 do 17:00 pod numerem **(22) 331 93 38**, LUB NA ADRES INTERNETOWY: **WAPSTER@WAPSTER.PL**
Jeśli chcesz wiedzieć jakie gadżety możesz ściągnąć na swój telefon, wyślij SMS-a na numer **7128**, a w treści wpisz **CO MARKA MODEL** swojego telefonu - koniecznie w tej kolejności (np. **CO NOKIA 3310**).

Jeśli Twój telefon ma przeglądarkę WAP to już teraz masz dostęp do tysięcy gadżetów WapStera.

Wpisz adres: WAP.WAPSTER.PL i połącz się!

SMS GRAFICZNY, WYGASZACZ EKRANU NR 7228

NOKIA, SIEMENS, SAMSUNG, ERICSSON, SONY ERICSSON

SAMSUNG: ZAMIAST "L" WPISZ "S", NP. **S815660P11** — **SIEMENS:** ZAMIAST "L" WPISZ "S", NP. **S815660P11**
NOKIA: WPISZ NUMER SPOD OBRAZKA NP. **L815660P11** — **ERICSSON:** ZAMIAST "L" WPISZ "E", NP. **E815660P11**
NOKIA WYGASZACZ: ZAMIAST "L" WPISZ "V" NP. **V815660P11** — **SONY ERICSSON:** ZAMIAST "L" WPISZ "E", NP. **E815660P11**

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7228**, A W TREŚCI WPISZ NUMER OBRAZKA (NP. **L815660P11**). JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ OBRAZEK INNEJ OSOBIE, W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER OBRAZKA (NP. **+4860X600600:L815660P11**).

LOGO NR 7228

NOKIA, SIEMENS, SAMSUNG, MOTOROLA, ERICSSON

1109999P11	1109800P11	1123477P11	1149449P11	1153654P11	1190711P11	1219602P11
451071P11	1232456P11	1289022P11	1246888P11	1230328P11	1222082P11	1222065P11
556129P11	600043P11	607668P11	661296P11	666577P11	760056P11	320857P11

SAMSUNG, NOKIA: PRZED NUMEREM WPISZ "A", NP. **A8154P11** — **ERICSSON:** PRZED NUMEREM WPISZ "E", NP. **E44154P11**
SIEMENS: PRZED NUMEREM WPISZ "T", NP. **T44154P11** — **MOTOROLA:** PRZED NUMEREM WPISZ "E", NP. **E44154P11**

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7228**, A W TREŚCI WPISZ NUMER OBRAZKA (NP. **852715P11**). JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ OBRAZEK INNEJ OSOBIE, W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER OBRAZKA (NP. **+4860X600600:852715P11**).

GRY JAVA NR 7928

SPRAWDŹ CO MOŻESZ POBRAĆ NA SWÓJ TELEFON:

NO: NOKIA (3650, 3660)
SE: SONY ERICSSON (1610, 1628, 1630)
MT7: MOTOROLA (T720, T722)
N4: NOKIA (3100, 3200, 3300, 5100, 6100, 6220, 6610, 6800, 7210, 7250)
N6: NOKIA (3650, 3660, 7650)
SC: SIEMENS (C65, SL55, M55)
MV: MOTOROLA (V300, V400, V500, V525, V600)
SAM: SAMSUNG (C100 - tylko przez GPRS, X100, E600)

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7928**, A W TREŚCI WPISZ NUMER GRY (NP. **JV3722P11**) (NAJPIERW SPRAWDŹ, CZY TA GRA JEST PRZEZNACZONA NA TWÓJ MODEL TELEFONU). W ODPOWIEDZI OTRZYMASZ ZAKŁADKĘ WAP, Z KTÓRĄ NALEŻY SIĘ POŁĄCZYĆ I POBRAĆ GRĘ. ABY WYSŁAĆ GRĘ INNEJ OSOBIE W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER GRY (NP. **+4860X600600:JV3722P11**).

DZWONKI NR 7228

NOKIA, SIEMENS, MOTOROLA, SENDO, SAGEM, MITSUBISHI, SAMSUNG

Anastacia, Left Outside Alone	[illegible]	Kreskówka: Gumisie	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Kreskówka: Shrek 2, Funkytown	[illegible]
Big Cyc, Makumba	[illegible]	Kreskówka: Shrek, All Star	[illegible]
Black Eyed Peas, Hey Mama	[illegible]	Kult, Gdy nie ma dzieci	[illegible]
Black Eyed Peas, Shut Up	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Bomfunk MCs, Freestyler	[illegible]	Linkin Park, Breaking the habit	[illegible]
Britney Spears, Everytime	[illegible]	Linkin Park, Numb	[illegible]
Britney Spears, Toxic	[illegible]	Linkin Park, One Step Closer	[illegible]
Crazy Town, Butterfly	[illegible]	Metallica, Nothing Else Matters	[illegible]
Cypress Hill, What's your number	[illegible]	O-zone, Dragostea din tei	[illegible]
Dido, Don't Leave Home	[illegible]	[illegible]	[illegible]
DJ Bobo, Chihuahua	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible], I Don't know	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Film: Desperado	[illegible]	[illegible], All the people in the world	[illegible]
Film: Gliniarz z Beverly Hills	[illegible]	Scooter, Maria I like it loud	[illegible]
Film: Ojciec Chrzestny	[illegible]	Serial: Janosik	[illegible]
Film: Ostatni Mohikanin	[illegible]	Serial: Mortal Kombat	[illegible]
Film: Rocky	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible], Last Thing I Need	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Hymn Rosji	[illegible]	Snap!, Rhythm is a Dancer	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Sylwia Wiśniewska, 12 lat	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible], Here in Your Eyes (Ay, Ay)	[illegible]
[illegible], Explode	[illegible]	Urszula, Hej Sokoły	[illegible]
Kazachok	[illegible]	Usher, Yeah	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Virgin, [illegible]	[illegible]
Kelly Rowland, Dilemma	[illegible]	Virgin, [illegible]	[illegible]

NOKIA: PODAJ NUMER Z LITERĄ "T", NP. **T1062P11** — **MOTOROLA:** ZAMIAST "T" WPISZ "M", NP. **M1062P11**
SIEMENS: ZAMIAST "T" WPISZ "S", NP. **S1062P11** — **MITSUBISHI:** ZAMIAST "T" WPISZ "MI", NP. **MI1062P11**
SENDO: ZAMIAST "T" WPISZ "ND", NP. **ND1062P11** — **SAGEM:** ZAMIAST "T" WPISZ "SG", NP. **SG1062P11**
SAMSUNG: ZAMIAST "T" WPISZ "S", NP. **S1062P11**

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7228**, A W TREŚCI WPISZ NUMER DZWONKA (NP. **T1062P11**). ABY WYSŁAĆ DZWONEK INNEJ OSOBIE, W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER DZWONKA (NP. **+4860X600600:T1062P11**).

DZWONKI POLIFONICZNE NR 7928

NOKIA, ALCATEL, SIEMENS, MOTOROLA, SONY ERICSSON, SAMSUNG, PHILIPS, SAGEM

Anastacia, Left Outside Alone	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Kreskówka: Gumisie	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Kreskówka: [illegible]	[illegible]
Big Cyc, Makumba	[illegible]	Kreskówka: Scooby Doo	[illegible]
Black Eyed Peas, Hey Mama	[illegible]	Kreskówka: Shrek 2, Funkytown	[illegible]
Bomfunk MCs, Freestyler	PT671712P11	Kreskówka: Shrek: [illegible]	[illegible]
Britney Spears, Everytime	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Coolio, Gangsta's Paradise	[illegible]	Linkin Park, Breaking the habit	[illegible]
Crazy Town, Butterfly	[illegible]	Metallica, Enter Sandman	[illegible]
Cypress Hill, What's your number	[illegible]	[illegible]	[illegible]
D 12 & Eminem, My Band	[illegible]	Nelly Furtado, Forca	[illegible]
Dido, Don't Leave Home	[illegible]	Outkast, Hey Ya	[illegible]
DJ Bobo, Chihuahua	[illegible]	O-zone, Dragostea din tei	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible], I Don't know	[illegible]	[illegible], All the people in the world	[illegible]
Film: Mission Impossible	PT752942P11	Scooter, Maria I like it loud	[illegible]
Film: Rocky	[illegible]	Serial: Czterej pancerni i pies	[illegible]
Film: Terminator	[illegible]	Serial: Janosik	[illegible]
Film: Top Gun	[illegible]	Serial: Mortal Kombat	[illegible]
Haddaway, What is Love	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Hymn Rosji	[illegible]	Snap!, Rhythm is a Dancer	[illegible]
Iron Maiden, Brave New World	[illegible]	Sylwia Wiśniewska, 12 lat	[illegible]
Jamelia, Superstar	[illegible]	[illegible], Here in Your Eyes (Ay, Ay)	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Usher, Yeah	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Virgin, [illegible]	[illegible]
Kazachok	[illegible]	Virgin, Mam tylko Ciebie	[illegible]

NOKIA, SIEMENS, MOTOROLA, SONY ERICSSON, ALCATEL OT535, SAMSUNG, PHILIPS, SAGEM: [illegible] NP. **PT608452P11**
SAMSUNG (N600, N620, T100, T700, V100): ZAMIAST "PT" WPISZ "SA", NP. **SA608452P11**

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7928**, A W TREŚCI WPISZ NUMER DZWONKA (NP. **PT608452P11**). W ODPOWIEDZI OTRZYMASZ ZAKŁADKĘ WAP, Z KTÓRĄ NALEŻY SIĘ POŁĄCZYĆ I POBRAĆ DZWONEK. ABY WYSŁAĆ DZWONEK INNEJ OSOBIE W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER DZWONKA (NP. **+4860X600600:PT608452P11**).

KOLOROWE TAPETY NR 7928

NOKIA, SONY ERICSSON, MOTOROLA, SIEMENS, SAGEM, ALCATEL, MITSUBISHI, SAMSUNG, PANASONIC, CDOT, PHILIPS

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7928**, A W TREŚCI WPISZ NUMER TAPETY (NP. **BG776000P11**). W ODPOWIEDZI OTRZYMASZ ZAKŁADKĘ WAP, Z KTÓRĄ NALEŻY SIĘ POŁĄCZYĆ I POBRAĆ TAPETĘ. ABY WYSŁAĆ TAPETĘ INNEJ OSOBIE W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER TAPETY (NP. **+4860X600600:BG776000P11**).

MOTYWY NA SONY ERICSSON NR 7928

SONY ERICSSON: 1610, 1628, 1630

SONY ERICSSON: T300, T310, T68i

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7928**, A W TREŚCI WPISZ NUMER MOTYWU (NP. **TB1167949P11**). JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ MOTYW INNEJ OSOBIE, W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER MOTYWU (NP. **+4860X600600:TB1167949P11**).

ANIMOWANY WYGASZACZ, ANIMACJA NR 7928

NOKIA, SONY ERICSSON, MOTOROLA, SIEMENS

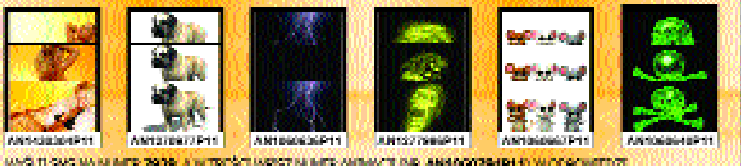

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7928**, A W TREŚCI WPISZ NUMER ANIMACJI (NP. **AN1060784P11**). W ODPOWIEDZI OTRZYMASZ ZAKŁADKĘ WAP, Z KTÓRĄ NALEŻY SIĘ POŁĄCZYĆ I POBRAĆ ANIMACJĘ. ABY WYSŁAĆ ANIMACJĘ INNEJ OSOBIE W TREŚCI WPISZ NUMER TELEFONU ADRESATA: NUMER ANIMACJI (NP. **+4860X600600:AN1060784P11**).

W TELEFONACH SONY ERICSSON, MOTOROLA, [illegible] ANIMACJĘ MOŻNA USTAWIĆ JAKO ANIMOWANY WYGASZACZ EKRANU.

Beiersdorf
NOWOŚĆ
NIVEA
deodorant
AQUA
COOL
Orzeźwiająca
świeżość
i łagodna pielęgnacja
FOR MEN
NIVEA DEO AQUA COOL
EKSTREMALNE CHŁODZENIE
ŁAGODNA PIELĘGNACJA
NIVEA
deodorant
Kiedy robi się gorąco, potrzebujesz prawdziwego ochłodzenia.
NOWOŚĆ: NIVEA DEO AQUA COOL
Natychmiastowa dawka chłodu. Długotrwała świeżość.
SKUTECZNA OCHRONA I ŁAGODNA PIELĘGNACJA. PRZEZ CAŁY DZIEŃ.
www.NIVEA.pl